

ION CAPEȚ
FULGERUL NEGRU

roman

EDITURA MILITARĂ - 1973

ILUSTRAȚIA COPERTEI: M. NOBILESCU

1. Un vagabond pe străzile orașului

Se apropia miezul nopții. Zgomotele oraștilui își pierdeau treptat din intensitate. Colonelul Andrei Bădescu rezumase „cazul” în câteva minute. Vorbise calm, cu voce egală, aproape silabisind cuvintele. Nu învinuise pe nimeni. În încheierea expunerii, după o tăcere prelungită, adăugă:

— Sper că bănuți ce ni se cere. Vă rog să vă gândiți bine înainte de a lua o hotărâre.

Nimeni nu îndrăzni să tulbure liniștea și colonelul avu destulă vreme să zăbovească cu privirea asupra subordonaților săi. Pe maiorul Dan Mirescu pare că nu-l interesează decât șuvițele de fum care se desprind de la țigară. Lângă el, căpitanul Ion Păvăloiu răsucesce între degete un creion, așa cum face de fiecare dată când - după expresia sa - „gândurile o iau razna”. Locotenentul Ștefan Buică se foiește pe scaun parcă apăsător de greutatea celor aflate, iar Maria Zamfir, singura care nu face niciun efort să-și ascundă tulburarea, se ridică brusc de pe scaun și deschide fereastra. Un val de aer proaspăt pătrunse înăuntru și Buică întoarse capul, întâlnind privirea Mariei. I se păru puțin ironică: „Acum să te văd, viteazule! Asta nu-i joacă de copii”.

— Aveți ceva de raportat, tovarășe locotenent?

Luat prin surprindere, Buică tresări.

— Da, tovarășe colonel. Aș dori să particip la această acțiune.

Colonelul lăsă impresia că stă în cumpănă, simțindu-se obligat să precizeze:

— Este o treabă destul de anevoioasă și riscantă.

Locotenentul nu se dădu bătut:

— Știu, tovarășe colonel!

— Bine, bine. N-ar trebui să te-nfierbânți așa de repede. E de ajuns că unul dintre noi a căzut...

În ochii locotenentului licări o s-o înțeie. Se stinse însă repede. Căpitanul Albu! De el este vorba! Îl cunoscuse bine. Nici Dan Mirescu, nici Păvăloiu, și cu atât mai puțin Buică sau Maria nu puteau afirma că-l simpatizaseră prea din cale afară pe Albu. Recunoșteau însă cinstit că era unul dintre cei mai pricepuți ofițeri, trecânduri cu vederea faptul că făcea parte dintre oamenii incapabili să se înconjure de prieteni adevărați. Când căpitanul fusese mutat într-o unitate din Moldova, primiseră vestea cu destulă răceală, neștiind că plecarea lui Albu făcea parte dintr-un plan de acțiune minuțios întocmit de Bădescu. La început Albu a fost singurul care a încercat să facă o legătură între „cele trei cazuri” ivite în locuri diferite din țară și așa-zisul „comitet” care se intitulase pompos al „răzbunării”. Cum a ajuns la o astfel de concluzie, nimeni nu știa. Raportul său scris se făcuse scrum împreună cu mașina în care se afla! De ce optase pentru drumul Bicaz-Lacul Roșu-Gheorghieni-Miercurea Ciuc? „Dacă mi se întâmplă ceva – i-a cerut el ofițerului de serviciu de la unitate – anunți imediat pe colonelul Bădescu și-i predai plicul acesta”. Știuse sau numai intuise riscul deplasării sale? Greu de explicat. Mașina s-a rostogolit în pantă și el a fost azvârlit înainte ca vehiculul să ia foc. Constatarea experților era, la prima vedere, ambiguă: „defect la bara de direcție”. Iar în plic se aflau doar câteva cuvinte, și nu un raport amănunții așa cum se așteptau toți. Relatând rezultatele cercetării, Bădescu adusese la cunoștință colaboratorilor săi că „accidentul” sutvenise tocmai atunci când Albu era pe cale să dezvăluie legătura dintre

„Comitetul răzbunării” și unele evenimente ciudate petrecute în ultima vreme. Ceva însă tot lăsase cel dispărut: înainte de a sigila plicul, scrisese: „Urmăriți-l pe Jean Tase, cu domiciliul în Ploiești”. Dar aceasta indicație nu numai că nu limpezea, ci încurca și mai mult lucrurile. Demnă de reținut era convingerea lui Albu că, deși la început „Comitetul răzbunării” se limitase la editarea unor fițuici cu conținut injurios și cu amenințări – unele din ele frizând ridicolul – mai apoi își mărise „raza de acțiune”.

6

Nu era străin de apariția „din întâmplare” a unor indivizi tocmai acolo unde, aveau loc activități de instrucție militară, în plus, sperase – și numai el știa pe ce își întemeia supozițiile – că prin „Comitet” va putea descilra și misterul care plutește de multă vreme asupra morții căpitanului Liviu Strugan sau tentativa de recrutare a plutonierului major Victor Săraru de către doi indivizi încă neidentificați.

Colonelul nu se sfia să arate – ori de câte ori avea prilejul – că părerea căpitanului Albu nu se bucurase de prea multe adeziuni. Cei care o respinseseră aveau, desigur, dreptate: era împotriva oricărei logici să legi între ele evenimente atât de disparate, petrecute în localități aflate la multe sute de kilometri una de alta. Cu atât mai mult cu cât fițuicile scrise și ștampilate pretențios „Comitetul răzbunării” fuseseră socotite „opera” unor alienați care, mai devreme sau mai târziu, vor fi prinși. „Eu însumi am avut îndoieli, recunoscuse colonelul Bădescu. După dispariția lui Jean Tase și, uluitor, după pescuirea cadavrului acestuia în apele Siretului, îmi dau seama că nu aveam dreptul să igatorăm informațiile lui Albu”.

Rapoartele în legătură cu căpitanul Liviu Strugan și plutonierul major Victor Săraru nu conțineau nici ele prea multe elemente încurajatoare. Se arăta ca Strugan era

socotit un bun comandant și specialist, fiind apreciat mai ales pentru tenacitatea lui în îmbunătățirea bazei materiale a procesului de instrucție. Dar pe neașteptate, într-o zi acesta colindase prin mai multe bufete, apoi după miezul nopții se îndreptase spre ieșirea din oraș, acolo unde se afla unitatea. Fusese ucis cu lovituri de cuțit. Orice încercare de a depista făptașii rămăsese fără niciun rezultat. Nici măcar câinii nu reușiseră să dea de vreo urmă, de unde și concluzia - poate pripită - a locotenentului major Lisandru Stere, ofițerul de contrainformații din unitatea lui Strugan, că ucigașii avuseseră pe tălpi o substanță chimică necunoscută... Nici în cazul plutonierului major Săraru, ancheta nu reușise să înainteze prea mult: subofițerul raportase că doi indivizi l-au acostat într-o seară și unul din ei a spus că-i fiul unui fost tovarăș de pe front. „Tata a lăsat cu limbă de moarte să vă dau banii pe care vi-i datora...” Subofițerul luase banii, dar fusese pus să semneze o hârne că-i primise. În seara următoare i-au cerut să

7

ducă niște plicuri în unitate. Spre nedumerirea celor cărora le erau adresate, în plicuri se aflau coli albe! Toți crezuseră că-i vorba de o glumă de prost gust și le distruseseră. Cei doi necunoscuți îi ceruseră subofițerului să vină pe înserat la întâlnire pentru a raporta cum a procedat cu plicurile și a primi noi indicații. Plutonierul major povestise totul ofițerului de contrainformații, iar acesta făcuse o greșală de neiertat: l-a reținut pe subofițer în unitate, iar seara l-a însoțit la locul întâlnirii. N-au mai găsit pe nimeni. Relatând cele petrecute, Bădescu își exprimase indignarea pentru felul în care se acționase. Nu-l mirase faptul că peste 48 de ore casa plutonierului major luase foc...

La numai o săptămână după discuția din biroul

colonelului Bădescu, în orașul R. își făcu apariția un vagabond tuns scurt, cu hainele cam largi și cu o legăturică pe care o strângea cu grijă, sub braț. Iscodea cu privirea peronul gării, oamenii, chioșcul de răcoritoare, pomii, casele aflate dincolo de linia ferată. Părăsi peronul de-abia după ce acesta rămase aproape pustiu. La ieșire se opri din nou, uitându-se în jurul lui cu multă luare-aminte. Orașul îl întâmpină calm, cu mișcări greoaie, cuprins parcă de lenevie. Siluetele zvelte ale noilor blocuri, magazinele mari, spațioase nu-i alungară impresia că orașul încă mai ezită dacă să renunțe la tabieturile lui provinciale în schimbul unei vieți moderne, trepidante. Se pare că scurta privire asupra acestui colț de oraș din apropierea gării nu avu darul să-l mulțumească. Mai întâi se scărpină după ceafă, făcu câțiva pași și apoi se opri nehotărât în fața bufetului. Îi trebuiră câteva minute până să intre. Pe cât de rari erau trecătorii pe stradă, pe atât de înghesuite erau cele două camere strâmte, îmbâcsite de fum și cuprinse de hărmălaie. Ceru „un șpriț” numărând dinainte banii, scoși dintr-un portofel ros pe la colțuri.

Clienții localului nu se prea sinchisiră de apariția vagabondului. Doar barmanul îl măsură printre gene, dar se pare că nu-i făcu o impresie prea bună, pentru că își văzu mai departe de-ale lui, cu aceleași mișcări somnolente, ca ale străzii. Ceva mai târziu, privirile li se încrucișară și barmanul schiță

8

un fel de zâmbet, fugar și enigmatic, prevenitor, dar în același timp distant.

— Mai doriți ceva?

Cel întrebat spintecă aerul cu latul palmei, a lehamite, și vorbi puțin iritat:

— Ce să mai doresc, dom'le?! Un culcuș dacă oi găsi. Știi ceva - cumva?

Barmanul ridică din umeri, dar vagabondului nu-i scăpă o undă de interes din ochii celui aflat după teighea. Insistă mai mult pe „frizura” clientului și din nou zâmbi, dar de data aceasta compătitor, clătinând ușor din cap.

— Acu, că mântrebași, mai toarnă unul, p-ormă văd eu ce-oi face.

Bău paharul pe nerăsuflăte și cu un gest flegmatic rosti peste umăr:

— Sal'tare, tovarășe, și... vânzare bună.

Strada, mărginită de castani stufoși, la adăpostul cărora se aflau căsuțe cochete, cu curți și grădini pline de flori, răspândind un miros plăcut, avea un aer patriarhal. Chiar și lumina becurilor i se păru vagabondului discretă și odihnitoare, deși acceptă în sine că s-ar putea să se înșele. Brusc, „centrul” - o stradă asfaltată, luminată cu neon - îl întâmpină cu o forfotă neobișnuită. Femeile, împărtășindu-și impresiile aproape în șoaptă; bărbații, în urma lor cu un aer de plictiseală și indiferență, deși, mai mult ca sigur, nimic nu le scapă: cu cine se plimbă notabilitățile orașului, ce rochie are fata dirigintei poștei, din ce stofă și-a făcut costumul directorul liceului, ce mărime are ghiulul adus din Istanbul de soția inginerului-șef al I.A.S.-ului de la marginea orașului, spirala coafurii nu știu cărei responsabile de magazin... „Parada modei”, conchise pentru sine noul sosit și râse satisfăcut, dar cuprins de sentimentul că, la rândul lui, este privit cu mirare, dar și cu dezaprobare pentru ținuta lui vestimentară. Poate că altul în locul lui s-ar fi retras în umbra străzilor slab luminate pentru a scăpa de ochii curioși ai acestei lumi pestrițe. Dar, spre uimirea celorlalți, intrusul avu obraznicia să pornească pe mijlocul străzii pline, călcând legănat, cu o privire care putea să însemne dispreț față de cei din jur, dar și stinghereală prost mascată. Câteva fetișcane se uitară cu ceva mai mult interes la ciudata

apariție și vagabondul, încurajat, nu se putu abține să nu le facă cu ochiul, bănuind că

9

gestul lui va fi, cel puțin, comentat. Nu-i fu greu să descopere ca la capătul străzii se află două hoteluri, dar mai zăbovi câteva clipe până să se îndrepte spre cel din dreapta, pe care firma îl recomanda de „clasa 1”. Cel din stânga, o construcție masivă, impunătoare, deși zugrăvită de curând, avea un aer sumbru, greoi, neatrăgător. Portarul, căruia nu-i fusese greu să-și dea seama cu cine are de-a face, răspunse la salut mormăind și adăugă:

— N-avem camere, tovarășe! Degeaba încercați.

— Cum adică n-aveți? Și unde dracu' dorm? în stradă?!

Tonul ridicat al tânărului nu-l deranjă prea mult pe portar. Ridică din umeri și-i spuse să meargă „în altă parte, poate-o fi ceva”. Vagabondul insistă, deși cu mai puțină convingere ca la început: nu avea de gând să doarmă la hotel și, dacă i s-ar fi oferit o cameră, ar fi trebuit să găsească un motiv pentru... a refuza. Trecu strada și începu să bată în ușa clădirii de peste drum, zăvorâtă ca o cetate. Bătăile răsunară din ce în ce mai puternic, dar ușa continua să rămână ferecată. Cele ce urmau îl făcură pe vagabond să-și stăpânească cu greu râsul: portarul de la „clasa!” traversase strada și cu un ton impersonal rosti:

— N-avem, tovarășe, spusei...

— Lasă-mă, dom'le-n pace, vezi de hardughia ta, eu cu cei de-aici am treabă. Unde dracu' o fi portarul?

— Păi... eu sunt!

Vagabondul tresări și se întoarse spre portar, holbă ochii la el, se scarpină în creștetul capului și zărind în apropiere un milițian, pe care scena îl amuza, ripostă agresiv:

— Lasă-te, dom'le, de glume! Dacă-ți arde de răs,

gâdilă-te la tălpi.

Câțiva tineri, atrași de ceartă, se apropiară cu mâinile vârâte în buzunare, cu aerul că nici nu se-amuză, dar nici nu ascultă, ci au „căzut” din întâmplare „pe-acilea”. Vagabondul continuă să vorbească, el însuși curios să vadă dacă interlocutorul său este măcar în stare să se enerveze. Omul părea că nu se sinchisește de nervozitatea „clientului” pentru că răspundea invariabil: „N-avem camere, tovarășe, ar fi bine să-ți vezi de drum”.

— Ce drum, nene? Adică să dorm în drum?! Pe dumnezeul meu, dacă nu mă scoți din țâțâni! Spune și mata, tova

10

rășe major, că ești autoritate, ce, să dorm în stradă și să mă iei de vagabond?

Milițianul păși agale, le făcu semn celor din jur să-și vadă de treabă și, după ce aceștia se depărtară un pas, doi, socotind „cercetarea” încheiată, îl întrebă:

— De ce faci scandal, tovarășe?

— Eu scandal?! Dumnealui! Eu îi zic una, și ăsta cu câlțt în gură se leagă de mine ca și cum sunt hotelurile lui. Sunt ale statului, și el e pus doar ca să facă pe sperietoarea la răzoare, că-ncolo, miliția le face pe toate...

— De ce-l insulți pe tovarășu’? Ți-a zis că n-are camere sau nu?

— Mi-a!

— Dacă ți-a zis, de ce vrei să spargi ușa?

— Eu? Vai de păcatele mele! Poate că greșii și eu. dar spune și matale, că ești om cu cap și arăți cumsecade...

Sergentul major îl întrerupse, probabil nu atât pentru vorbe, cât pentru tonul mieros cu care erau rostite:

— Acte ai?

— Ce acte? Ce-am făcut? Le-tă-te, dom’le, în ce mă băgai!

Îi prezentă, totuși, subofițerului actele, acesta le controla, scoase un „hm!” și-apoi întrebă:

— Va să zică, te cheamă Victor Blănaru?!

— Păi, da!

— D-ăștia mi-ești, care va să zică! Te-am mirosit cu, n-avea grijă. Când zici c-ai scăpat?

Vorbea destul de tare pentru a se face auzit de cei din jur, câțiva se uitară peste umărul lui, ca și cum în actele din mână ar fi putut descoperi cine știe ce minunăție. Spusele milițianului produsese o oarecare rumoare, doar nu le era dat în fiecare zi locuitorilor orașului să vadă, în carne și oase, unul de-abia scăpat din închisoare. Până la urmă, Blănaru fu invitat să-și vadă de drum. Omul plecă aproape târșâindu-și picioarele, spre gară, fără să privească înapoi, deși avea senzația că cineva se interesează de el. Asta îl neliniști, încordându-i simțurile la maximum. I se păru neverosimil ca încă din prima seară cei pe care ar dori atât de mult să-i cunoască să-l fi luat la ochi. „Prea ar merge totul ca pe roate”, își spuse. Mai exista însă și cea de-a doua posibilitate, care ar fi însemnat din capul locului un dezastru

11

pentru el: cei interesați să-i fi dibuit intențiile! în acest caz se putea aștepta la orice. Voise doar să atragă atenția asupra lui, și nimic mai mult, pentru că numai așa socotea că-și poate atinge scopul.

Câteva nopți dormi în sala de așteptare a gării, iar peste zi se adresă, fără niciun rezultat, mai multor instituții pentru a i se da de lucru. De câteva ori reuși să care bagajele unor călători sosiți cu trenul, dar Tevie hamalul îl amenință cu pumnul: cei sosiți pe peron sunt clienții lui și nimeni n-are voie să-i încalce „teritoriul”. Vagabondul nu-i luă însă în serios amenințarea. Spre seară intra de fiecare dată în bufetul din spatele gării. Într-una

din seri veni parcă mai cătrănit ca de obicei: șeful gării în persoană îl izgonise, spunându-i că, dacă-l mai prinde, îl dă pe mâna miliției. Bombănind și înjurând, ceru să i se dea ceva tare, numai tare să fie, apoi se așeză la o măsuță lângă tejghea, târându-și pachetul și aprinzându-și nervos o țigară. Barmanul îl măsură cu privirea fugitiv, continuând însă să rămână, cel puțin în aparență, imperturbabil. Vagabondul bău pe nerăsuflăte țuica și mai comandă una cu glas repezit, lăsând impresia că se pregătește să facă scandal, dar încă mai ezită. Peste vreun sfert de oră începu să vorbească, cu limba puțin împleticită. Nu se adresă barmanului, deși observă că acesta îl asculta cu cea mai mare atenție.

— Caută omul un pat, și ei, auzi colo, ce ești? de unde vii? câți dinți ai în gură? – dumnezeii ei de viață...

Se întrerupse însă și simți că i se oprește respirația: pe ușă intră un ins pe care îl văzuse în grupul celor din fața hotelului. Nu-i fusese greu să-i remarce statura robustă, athletică, tăietura din bărbie, sprâncenele stufoase sub care se ascundeau niște ochi surprinzător de mici pentru fața lui osoasă ca de bulldog. Nu-i scăpă nici faptul că individul îi făcu un semn poruncitor barmanului, care putea să însemne „dă-mi băutura mea preferată”, dar și „e în regulă”. Insul se așeză la o masă alăturată, scoase din buzunar un pumn de semințe și începu să le ronțăie plictisit. Barmanul îl privi cu dispreț, apoi își văzu de treburi, dând de înțeles că nu-i plac grosolăniile individului.

— Auzi, dom'le! spuse tare vagabondul. Când și-a găsit și aia, mătușă-mea, s-o mierlească! Ai auzit dom'le, de Catrina

12

Blănăriiiii Acu s-a sfârșit, zice ăla, acu o lună. De ce, dom'le-a murit? Poți să-mi spui și mie?

Întrebarea era adresată destul de ostentativ celui cu figură de bulldog, și acesta se uită la el ca și cum de-abia în clipa aceea i-ar fi observat prezența, dar nu-l învrednici cu niciun răspuns. Ceva mai târziu, la insistențele vagabondului, îi spuse pe un ton calm, care nu prevestea nimic bun:

— Mă, stai în banca ta, că te iau de turul pantalonilor și mătur gara cu tine, auzi?

— Etete! Tu cu mine?! Uite cine se găsi să mă sperie, i se adresă Blănaru barmanului, dar nu mai apucă să continue: o lovitură neprevăzută în coaste îl aruncă de pe scaun la câțiva pași. Se ridică uimit, speriat:

— Ce-ai cu mine, dom'le?! ce-ți făcui io de te legi de mine? Tovarășe, ești martor, nu-i zisei nimic, ce, n-are voie omul să vorbească?

Găliganul se prefăcu că îl ia în brațe pentru a-l da afară pe ușă, dar Victor Blănarul constată că degetele ciolănoase ale insului îi pipăie insistent buzunarele, apoi îi smucește portofelul.

— Ia să văd cine-mi ești, mă. Uită-te aici, dom Stoicănescu, și oprește-ți și banii că p-ormă îl scot la aer și n-are cine-ți mai plăti, i se adresă el barmanului, ținându-l pe vagabond la distanță.

Barmanul scoase buletinul de identitate, îl privi atent, îi opri o hârtie de 25 de lei, apoi grăi cu același aer absent;

— Fără scandal, Nae. Dacă-ți arde de ceartă, fă-o în altă parte, nu la noi în local.

Buldogul voi să răspundă, dar se răzgândi și îi întinse vagabondului portofelul, nu înainte de a-și opri și pentru el o hârtie de 25.

— Na, mă, să nu zici că sunt al dracului. Dacă mai suflă o vorbă, îți plânge mă-ta de milă!

Amenințarea i s-a păru vagabondului mult prea

serioasă pentru a nu o lua în seamă. Se așază spăsit la masă și cu voce moale, speriat, parcă trezit din beție, mai ceru un pahar de țuică, deși simțea o ușoară amețeală. Părea un biet cățeluș care schelălăie de furie și neputință după ce fusese tăvălit prin țărână de cineva mai puternic decât el. Când și când îi arunca câte o uitătură plină de ură buldogului, fapt care.

13

după câte înțelese, nu-i scapă barmanului. Acesta se uită îndelung la ceasul de la mână, apoi rosti cu autoritate:

— E ora închiderii, tovarăși!

Nu dură mult și, spre uimirea vagabondului, cei câțiva clienți părăsiră localul fără să crâcnească, salutându-l respectuos pe barman, în timp ce acesta înclina ușor din cap:

— Bună seara, dom Vasile!

— Noapte bună, dom Vasile!

Cel cu figură de buldog plecă ultimul.

Vasile Stoicănescu se apucă să strângă paharele și să șteargă mesele, ca și cum nu-i păsa de prezența vagabondului. Acesta, încurajat de atitudinea barmanului, i se adresa cu glas obidit:

— Spune și mata, dom Vasile - că așa auzii că-ți spune -, nu e omul al dracului? Venii aici și el, hop! mă ia la trei păzește. Dacă pun mâna pe el, praf îl fac! Că eu, dacă intrai aici, știu eu de ce intrai. Să nu-ți vină să-ți faci felu? auzi, p-aia o aveam și eu pe lume și și-a găsit s-o mierlească. N-am unde dormi, dom'le auzi? Și el se leagă de mine, iar ăia zic du-te că o să te primească, numai să muncești și gata. Te văzui om cu suflet și-ți spun: eu fusei pușcăriaș, dorn Vasile. Și ce dacă fusei? Să se lege un ăla de mine tam-nisam?! Te pomenești că și din gară mă iau ăia la goană, ce zici?

Barmanul nu se arată prea interesat de cele auzite.

își deznodă băierile șortului și-l așează cu grijă pe raft, apoi cu aceleași mișcări lente își luă haina din cuier și se îmbracă. Vagabondul se ridică și se îndreptă spre ușă, dar se auzi strigat:

— Ia stai puțin... Spui că n-ai unde dormi?

— N-am! Pe dumnezeul meu că n-am!

Se lăsă iarăși tăcere. Într-un târziu, Vasile Stoicănescu îi dădu vagabondului un pachet și-i făcu semn să-l urmeze. De-abia după vreo sută de pași catadicsi să i se adreseze:

— Să n-ai pretenții, tinere, ai să dormi la mine în magazie. Dacă-ți convine, bineînțelese.

O luară pe o stradă laterală, luminată de câteva becuri, și se opriră în fața unei case destul de arătoase, înconjurată de verdeață și flori. În antreul spațios, Vasile Stoicănescu îi făcu semn să se așeze pe un scaun, apoi întinse mâna, cerându-i actele cu voce moale, parcă jenat că-i nevoit să recurgă la un astfel de procedeu:

14

— E mai bine așa, tinere, nu te cunosc și nu-mi arde să mă trezesc cu casa goală.

După ce se dezbracă, îi ceru să povestească: cine e, de unde vine, cu ce scop a sosit în oraș. Întrebările se repetau atunci când nu te așteptat: când spui că te-ai născut? ce spuneai în legătură cu plecarea din gară?

— Nu te supăra pe mine, tinere. E o veche meteahnă de-a mea, de pe vremea când eram avocat la... Dar asta are mai puțină importanță. Am fost și eu acolo, înțelegi? Sunt un ratat, știu, istoria nu alege, are victimele ei... Când am ieșit, eram într-o situație mai proastă ca a ta. Nu trebuie să te sperii, se vor găsi oameni care să te ajute. Mie mi-au întins alții mâna, eu încerc s-o întind altora atunci când au nevoie...

Continuă să povestească, cu privirile parcă golite de

viață. Nu ascunse tristețea, amărăciunea de care fusese cuprins la ieșirea din închisoare, dar nici nu acuza pe cineva anume. Părea că încearcă doar să-și motiveze gestul prin care se arătase binevoitor cu un necunoscut. Când și când se întrerupea și adăuga o vorbă de înțelegere și compătimire pentru vagabond. „Bietul de tine!” „Eh, câte mai are omul de suferit! * „înțeleg, trebuie să ne fie milă unul de altul”. Da, el ajunsese un barman* oarecare... Responsabilul bufetului este mai tot timpul plecat... „Și ce-i mai rău e că oamenii mă cunosc, am fost cineva în orașul ăsta păcătos, pe mulți i-am scăpat de buclucuri și ei veneau, la început, să se uite la mine ca la o arătare... Tu ești tânăr, n-ai trecut prin ce-am trecut eu...”

Vagabondul îl asculta cu gura întredeschisă, cu ochii măriți, exclamând doar arareori că pe lumea asta sunt și din cel dați dracului, dar și oameni de omenie. Părea că-l cuprinsese o mare admirație față de interlocutorul său. Se simți obligat să povestească și el. „Ce să spun, dom Vasile? Dacă te ieși după buletin, eu sunt de pe la Craiova, acolo mi se spune că m-am născut, dar eu habar n-am, sunt copil din flori, am crescut și eu cum am putut, am făcut ce mă tăia capul, am aflat cam pe unde aș avea ceva rude și, când n-o scoteam la capăt, le mai ciupeam ceva bănișori ca să scape de mine. P-a de m-a făcut n-am văzut-o decât o dată, cu ăla de se măritase, mi-a zis să n-o nenorocesc, are copii, m-a apucat mila și ca prostu’ nu i-am mai ieșit în cale. P-ormă mi s-a urât cu umblatul prin lume și am lucrat câțva timp pe un șantier...” 1

15

Furase niște saci cu ciment și-i vându-se. Făcuse treaba asta și mai înainte, dar, „știți, dumneavoastră, dom Vasile, când e să dea omul de belea...” Venise în orașul ăsta crezând că o va găsi pe Catrina Blănaru, dar, uite, norocul lui e spart în fund. Gândea că poate o s-o ușureze

de ceva foșnitori, apoi să se angajeze undeva la muncă, e dispus să facă orice. În R., după părerea lui, nu-i rost de așa ceva. De când a venit, a umblat peste tot până a simțit că-i ard tălpile, dar degeaba, numai de buclucuri a dat, toți se uită la el chiorâș când află că a fost acolo... Așa că mâine la două pleacă la București, are un prieten, poate-i face rost de-o treabă ca lumea, deși, la drept vorbind, nu-i știe adresa și în Capitală e ca și cum ai căuta acul în carul cu fân. Dacă dom Vasile are ceva să-i dea de lucru, ar fi bine, măcar să-l răsplătească pentru găzduire, el nu-i milog să i se dea de pomană. Și-așa n-o să uite că el, dom Vasile, nu l-a aruncat în stradă ca pe un câine, cum ar fi făcut alții...

Vasile Stoicănescu păru din nou stânjenit de vorbele de recunoștință ale vagabondului și-l întrerupse cu blândețe:

— Lasă asta, tinere... Hai să-ți arăt unde ai să dormi. Să mă ierți că nu te pot culca în casă. Iar mâine... vom vedea ce-i de făcut...

— Mulțumesc, dom Vasile, ești un om de inimă!

I

2. „Să vină imediat salvarea!”

Căpitanul Păvăloiu trebuia să plece spre „cea de-a doua pistă* cam în aceeași vreme cu Buică. Trecuseră însă câteva zile și el nu părea prea grăbit să părăsească Bucureștiul. Întrebat de colonelul Bădescu „ce-ți face Tăcutul” - maiorul Mirescu răspunse sincer că nu știe. îl rugă însă insistent pe colonel să i se dea pace căpitanului: îl cunoaște destul de bine și este convins că Păvăloiu nu-și pierde timpul de pomană. Firește, ar trebui să-l cheme și să-l zorească, dar rezultatul ar fi același: căpitanul nu s-ar abate în niciun chip de la „tipicul” lui.

Dacă cineva l-ar fi urmărit cu atenție, s-ar fi mirat de purtarea lui Păvăloiu. Ieșea uneori pe stradă, se plimba cu

mâinile la spate, se ducea la Herăstrău, călătorea cu vaporeșul

— Mereu același vaporeș –, se așeza pe o bancă lângă debarcader, cu aerul lui șters, impersonal. Într-o zi rămase acasă, în dormitor, cu privirea ațintită în tavan, fumând țigară după țigară, spre necazul soției și hazul lui Dănuț, băiatul lor, puștiul acela mucalit care se vedea cel puțin Mannix în cele mai bune secvențe ale serialului cu același nume.

Dănuț nu-și împingea însă obrăznicia până acolo încât să-l tulbure. Îi făcea cu ochiul maică-sii și-i șoptea misterios, luând-o complice:

— Tata are de lucru, îl ajută pe debitant să-și vândă marfa... Te bucuri, nu-i așa?

Ea îl certa abia ascunzându-și râsul, îi cerea să nu se mai amestece în treburile care nu-l privesc, dar peste puțin timp

17

Dănuț revenea, se prefăcea „pocăit”, gata să facă pe placul oricui ar vrea și spunea cu aerul cel mai candid din lume:

— Mamă, nu vrei tu să-l rogi pe tata să iasă cu mine la joacă? Tot n-are ce face...

De fapt, Dănuț era mândru nevoie mare de tatăl lui, îl admira sincer, uneori se trezea că-i reproduce gesturile, privirea... Doar într-un singur lucru nu putea să-l imite: sătacă. După ce se întoarse de la bucătărie, „alungat” de maică-sa, Dănuț se trânti pe pat, duse palmele sub ceafă, fixă un punct de pe tavan, încercând să descopere ce anume vede tatăl său într-o asemenea poziție, dar peste câteva minute se lăsă păgubaș: tavanul nu-i spunea nimic!

La drept vorbind, Păvăloiu nu-și pierduse vremea în ultimele zile. Fusese pe la colegul lui, căpitanul Bucur, urmărise cu multă atenție jocul luminilor de diferite

intensități ale aparatelor de control, avusese cuvinte de laudă pentru aceasta „extraordinară prelungire a simțurilor omului” și sfârșise prin a-l ruga să-i pună la dispoziție... „constatările de la începutul anului și până acum”. Bucur se uitase la el de parcă ar fi pl cât din cer și-i spusese că numai pentru a le citi i-ar trebui o viață de om, dar Păvăloiu îl liniștise: îl interesează numai problemele în legătură cu armata.

— Așa?... Atunci ai ceva șanse. Cu o singură precizare, stimată colega: îți trebuie o aprobare specială. Asta trebuia s-o știi încă de pe vremea când dormeai în patul școlii militare alături de mine.

— Știu.

— Păi... sigur că știi. Dar dacă știi...

— Mă rog, poftim ținutula de care ai atâta nevoie.

Bucur luase hârtia, o citise și mai că-i venea să-l „scuture” puțin pe Păvăloiu. Acesta îl privise însă cu zâmbetul lui dezarmant.

— De ce mă fierbi, omule, dacă totu-i în regulă?

Păvăloiu ridicase din umeri și ore întregi nu-și mai scosese nasul din hârtiile acelea parafate, cu semne și trimiteri, cu rezoluții scurte, scrise în grabă sau pendelete. A doua zi ceru permisiunea să intre la arhivă și se pare că acolo găsisese ceva și mai interesant, pentru că Petrică „arhivarul” îl auzise mor măiiiiid ca un urs care a dat peste un zmeuriș încărcat de roade. Nu scăpaseră de... vizita lui nici alți cunoscuți de-ai săi de la Miliția Capitalei, nici fostul comisar Berculescu - cel

18

care mai ținea încă să-i convingă pe toți cei ce voiau să-i dea crezare că el a fost un... biet polițai și n-a atins pe nimeni nici cu o floare.

Peste o săptămână își anunță soția ca de obicei: „Am ceva treabă, să nu m-aștepți” și plecase în orașul P. În tren

se lăsa cuprins de un somn atât de profund, încât se trezi în aceeași poziție în care se așezase când intrase în compartiment.

Întâlnirea dintre Păvăloiu și ofițerul care se ocupase de „cazul Săraru” avu mai întâi aspectul unei confruntări inegale: mai precis spus, unul vorbea întruna, iar celălalt stătea într-o muțenie în stare să scoată din minți și pe cel mai calm om. Păvăloiu asculta și își nota rareori câte ceva.

Din relatările ofițerului de contrainformații – un tânăr locotenent aflat la începutul carierei –, nu rezulta nimic în plus față de ce se afla deja la dosar. Totuși, mai mult pentru sine, Păvăloiu notă: „1. Despre cei doi indivizi care l-au acostat pe plutonierul major Victor Săraru, nimeni nu poate da relații; 2. S-ar putea să fie vorba de doi descreierați care și-au pus în gând să-și bată joc de subofițerul V.S.; 3. Nu există niciun indiciu care să ne conducă la ideea că ei urmăreau să intre în posesia unor secrete militare”. Păvăloiu se oprise aici și trăsese o linie, o îngroșase din ce în ce mai mult și scrisese sub ea cu litere majuscule: „OARE?”

— Mda, conchise căpitanul. Te-aș ruga să mi-l trimiți pe plutonierul major Săraru...

Când subofițerul intră, căpitanul înțelese că toate prin câte trecuse îi lăsaseră urme adânci în suflet. îl pofti să ia loc și îl întrebă simplu, omeneste:

— Câți ani ai, nene Victore?

Subofițerul răspunse, apoi povesti despre întâlnirea cu cei doi, se acuză pentru orbirea lui („parcă mi-a luat cineva mințile, mi-a albit parul degeaba”), și-și dădu cu părerea că „trebuia să mă fi dus singur la întâlnirea cu bandiții aceia”.

Nu făcea nicio referire la locotenent, lua totul asupra sa, doar era om trecut prin multe.

— Cum se face, nene Victore, că nu s-a dat de urma

celor doi indivizi? Te-ai gândit la asta?

— Dacă m-am gândit?! Nu-mi dă pace zi și noapte, tovarășe căpitan. Îmi spun mereu: Nu se poate! Doar nu sunt șerpi să se ascundă sub pământ, și nici păsări să zboare în văzduh. Eu nu cred că n-ar putea fi găsiți...

19

Păvăloiu ceru informații care păreau a nu avea nicio legătură cu cele întâmplăte, iar răspunsurile subofițerului avură darul să-l mulțumească. La despărțire îi strânse mâna afectuos, rugându-l să nu se supere clacă va mai apela la ajutorul lui.

Stătu apoi îndelung de vorbă cu comandantul unității, cu diferiți ofițeri și subofițeri, ba chiar și cu doi ostași care aduceau pâinea din oraș. Nutrea speranța că va da de un capăt al firului. Nu se împăca deloc cu ideea că nimeni nu-i văzuse pe cei doi. Ultimul cu care stătu de vorbă fu sergentul major Nanu, pe care secretarul comitetului de partid îl recomandase surâzând: „Băiat bun, dar cam neserios. Susține însă că v-ar putea fi de folos”.

Nanu se cam pierdu cu firea când îl zări pe comandantul unității și Păvăloiu sesiză faptul că „băiatul ăsta nu prea se omoară cu firea când e vorba de ținuta lui”. De aceea, comandantul se uită la el cu reproș. Trecură în biroul de alături. Nanu se simți dator să explice atitudinea comandantului față de el.

— Știți, nu prea mă are la inimă...

— Crezi? Și... nu are dreptate?!

— N-am spus asta. Sunt cam neglijent cu ținuta, cum spune tovarășul colonel.

— Spune numai?

— Eh, și dumneavoastră! Parcă nu se vede.

— Asta așa e.

— Știu, n-o să mă credeți dar nimeni nu poate să-și închipuie câtă bătaie de cap îmi dă mie ținuta. Și, pe

cuvântul meu, cucât mă străduiesc mai mult să fiu „pus la punct”, cu atât îmi ies lucrurile mai pe dos. Dacă o să vă spun că pantalonii și vestonul de pe mine i-am călcat azi-noapte, n-o să mă credeți.

— Nu prea arată.

Cum să arate?! Dimineța, după adunare, intru în atelier și nu mai ce văd că la un tanc i se scurge uleiul. Uit să mai iau halatul pe mine și mă reped să văd ce s-a întâmplat. Acum înțelegeți de ce arată așa. Vă rog să mă iertați, dar nu pentru asta am venit.

— De ce nu și pentru... „asta”?

20

Subofițerul avea o față plăcută, ochii îi erau limpezi, luminoși, sprâncenele arcuite, buzelor le-ar fi stat mai bine pe fața unei fetișcane. Totul din el degaja prospețime, sinceritate și inteligență, în ciuda uleiului de pe haine, în ciuda „explicațiilor” sale cam incoerente. Căpitanul Păvăloiu simți că-l simpatizează și amână întrebările în legătură cu „cei doi” mai mult din plăcerea de a-l asculta. Avea haz. În ziua când trebuia să se prezinte la examenul de bacalaureat, se îmbrăcase civil, dar de-abia la liceu constatasese că are cascheta pe cap; acasă se ocupa de tot felul de drăcii: construisese un tren electric, avea un sistem automat de conectare a aparatului de radio, concurase la competițiile interjudețene de navomodele, dar nu a ieșit nimic bun...

— Ascultă, nu cumva și patul l-ai... automatizat?

Întrebarea nu era întâmplătoare: într-o zi căpitanul îl surprinsese pe Dănuț opintindu-se să ridice studioul pentru a vedea dacă nu cumva i se poate adapta un... dispozitiv!” „Ca în filme, tată, ar fi minunat!” îi spusese puștiul.

— De unde știți?! De fapt, acum vreo două seri am uitat să pun siguranța și m-am trezit între pat și perete,

abia mai puteam respira.

Râse. În obraji îi apărură două gropițe care-i înfrumusețară chipul. „Probabil că multe fete îi dau târcoale ăstuia”.

— Cu fetele cum... stai?

— V-aș ruga să nu vă faceți despre mine o părere mai proastă decât... * v-ați făcut-o: tocmai despre fete, adică despre o fată voiam să vă vorbesc. O cheamă Gina. Gina Stoicuț.

— Ce-i cu ea?

— Nu știu!

Acest „nu știu” fu rostit aproape cu desperare, iar oftatul îl încredință pe căpitan că Nanu este îndrăgostit lulea.

— Eh, a nu ști nu-i întotdeauna un păcat... Ce aveai de gând să-mi spui?

— O mulțime de lucruri. Vă asigur însă din capul locului: Gina îi cunoaște pe „cei doi”. În orice caz, pe unul din ei destul de bine, doar îi este frate. Făcu o pauză și reluă: Vă întrebați

— Normal! – de ce n-am vorbit până acum? Simplu: Gina nu mi-a spus de la început. Eu am pus-o în fața faptelor și ea le-a confirmat.

— Ce fapte?

21

— Cum să vă explic... Poate o să vi se pară bizar, dar mă pasionează și... și... munca dumneavoastră. Citesc cărți de aventuri, alcătuiesc o schemă a interacțiunii faptelor, le supun logicii... E un joc, desigur, dar am descoperit după această metodă multe neconcordanțe și fisuri în romanele citite. Așa s-au petrecut faptele și în cazul tovarășului plutonier major. Nu vă plictisesc cu... vorbele mele?

Păvăloiu luă o mină comică (cât n-ar fi dat Buică să-l vadă în această postură!) și se răsti, în glumă, la celălalt:

— Cum adică să mă plictisești, domnule? auzi la el!
Eu aștept cu sufletul la gură, și el...

Râseră amândoi ca de o pozna, apoi Nanu începu:

— Am depănat, treptat, firul întâmplării. Se spunea despre „cei doi” că nu sunt de prin partea locului. Întâi fiindcă nimeni nu-i văzuse, în afară de tovarășul plutonier major Săraru; al doilea că în orașul nostru, deși în ultimii ani s-a mărit enorm de mult, niciun vizitator străin nu scapă observației localnicilor. Într-o zi vine Gina. Ea vine adesea pe la mine. Stă și îmi privește „jucăriile” – cum zice ea –, se amuză de fiecare aparat pe care-l fac, mă rog, mama spune că odată cu ea în casa noastră intră soarele și nu trebuie să ne mai pese dacă afară e înnorat.

— Numai mama spune așa?

— Vreți să mă necăjiți, nu-i așa? O pusesem la curent pe Gina cu preocupările mele: „Gini, zic, sunt pe calc să devin autor de romane polițiste, deși mare minune dacă o să scriu vreunul în viața mea”. Și-i povestesc „cazul”, schimbând, firește, locul și coordonatele acțiunii, dar păstrând esențialul. „Să presupunem, zic, că unul din ei are cam 27 – 28 de ani, e pe un șantier, la o moară de vânt sau aiurea, se bucură de o bună reputație și, dintr-odată, îi vine pe cap un prieten față de care are un știu ce obligații; fie că-l șantajează, fie că găsește înțelegere prin „argumentul „unor... sume de bani, ăla reușește să-l atragă pe omul de lume într-o afacere necurată”. Aici, Gina m-a întrerupt, bătând din palme: „Dac-ai ști cât de mult aș dori ca prietenul fratelui meu să fie unul din ei! Aș scăpa de insistențele lui, de mutra aia nesuferită, de vocea lui mieroasa, pe care nu dai nici doi bani”.

N-am dat importanță celor relatate de ea decât după ce plecase. Mă culcasem și dintr-odată... trenul electric începe să

umblă, seotînd-o pe mama din pepeni. Gina umblase la automatul care se află în legătură cu ceasul deșteptător și uitase că eu nu mă scol în toiul nopții, ci dimineața. Știți, nu-mi place să aud soneria ceasului și-atunci l-am conectat la automatul trenulețului. Huruitul lui este, oricum, mai plăcut...

— Știi ce? E rîndul meu să te rog să fii mai... scurt. Fă-mi o povestire – dacă se poate – în locul unui roman. Până să aud finalul, simt că mă apucă nădușelile.

— Vedeți? îi replică Nanu, rîzînd, știam eu că, până la urmă, veți considera, ca și ceilalți, că sunt neserios. Cum spuneam, mă trezesc și îmi aduc aminte de spusele Ginei. Închipuiți-vă, descopăr aceleași... trăsături, aproximative, bineînțeles, cu cele relatate de tovarășul plutonier major: „era unul înalt ca o cumpănă de fântână, cu o claie de păr pe cap”, celălalt, „un neisprăvit, bondoc, parcă nici nu avea cap”. Comparați vă rog cu frînturile prinse de mine din convorbirile ca Gina: „Nenea – este vorba de fratele ei – are un mers legănat, niște picioare lungi pe care-și duce trupul ca pe o cumpănă de fântână”, „îi spun să se tundă, dar el mă repede. Acum, despre celălalt: „nu știu cum de s-a împrietenit nenea cu el”, „vine des pe la noi, își trage capul între umeri de parcă-i mereu la pîndă”; „spune că-i tehnician agricol la I.A.S. Tîncărești și că în curînd va da examenul de stat pentru a deveni inginer”; „e prieten cu nenea, deși este mai în vîrstă ca el”... Mai departe vă dau adresa: strada Rozmarinului nr... Uie Stoicuț; pentru celălalt: Burnic...

— Cum ai spus?! Burnic? Hm! Pe ce te bazezi când spui că Stoicuț și Burnic sunt cei doi?

— Păi, raportează, în seara când tovarășul plutonier major a fost acostat, Ilie și Burnic plecaseră de-acasă grăbiți. Se întorseseră veseli și până la miezul nopții vorbiseră în camera alăturată celei în care dormea Gina; în

seara când luase foc locuința tovarășului Săraru, de-acasă dispăruse o sticlă cu gaz, la întoarcere se ciorovăiseră puțin, apoi Burnic, contrar obiceiului lui, plecase după miezul nopții, luând-o prin grădini. Totdeauna pleca fie în zori, fie după amiază, pentru a avea timp să ajungă pe lumină la Tâncărești.

— Presupunând că Ilie și Burnic sunt „cei doi”, cum îți explici că nu au fost observați de nimeni?

— Aici cred că-i o problemă de psihologie. Burnic nu este pentru orașul nostru un necunoscut, iar Ilie trece, cum spuneam

23

ca un om fără pată, cu toată înfățișarea lui cam... grosolană. Or, „privirile” orașului nu rețin în niciun caz obișnuitul...

Păvăloiu își schimbă „din mers” planul. Luă legătura cu inspectoratul județean, se sfătui îndelung cu inspectorul șef și îi ceru să-l ajute. Acesta făcu puțin haz de necaz, arătând că nu-i prea plăcut pentru el să afle lucruri care... trebuiau de mult cunoscute. Căpitanul nu-l contrazise, dar nici nu încercă să continue discuția pe această temă. Organele locale au de stabilit: dacă Ilie Stoicuț are și alte legături; trebuie urmărit cu multă discreție - „sper că nu vă supărați - adăugă Păvăloiu - dacă spun lucruri atât de cunoscute. Este necesar să fie studiate încă o dată scrisorile de amenințare, data primirii lor, de unde au fost expediate. În ce-l privește pe Burnic, de el mă ocup eu”, conchise Păvăloiu.

Plecă spre Tâncărești dis-de-dimineată cu un I.M.S. aparținând consiliului popular județean. Ploua. Picăturile de ploaie răpăiau pe prelata mașinii, izbeau în parbriz, îngânându-se parcă cu torsul motorului. Până la Tâncărești erau vreo 30 de kilometri.

— E o vreme... să nu dai un câine afară din casă,

spuse șoferul.

Păvăloiu păru că nu-l aude. De fapt se gândea la ultima întrevedere cu colonelul Bădescu. Îi aprobase planul, dar îl avertizase: „Suntem într-o situație neplăcută, tovarășe căpitan: trebuie să descoperim cât mai urgent cu putință «Comitetul...», apoi să-i urmărim acțiunile cu cea mai mare grijă. Ce pot să-ți spun e doar ce-am aflat dintr-o înștiințare primită în cursul nopții: de «Comitetul răzbunării» se interesează două oficine de spionaj ai căror conducători se pare că nu prea se au la inimă”. Îi dăduse dreptate. Oricum însă, firele sunt încâlcite, totul merge până la un punct, de unde se ridică parcă un zid de nepătruns. De un singur lucru este convins: scrisorile de amenințare constituie o parte a unui întreg, în care spionajul militar este „elementul-cheie”. Nu înțelege însă cum se folosesc de procedeul amenințărilor prin scrisori, când se știe bine că ele, mai devreme sau mai târziu, vor oferi o pistă organelor de cercetare. Dar dacă aceste scrisori sunt

24

folosite - într-un anume fel, greu de dibuit - drept paravan, drept o cursă, tocmai pentru a abate atenția Securității?

Mașina frână brusc și căpitanul fu cât pe-acți să se izbească cu fruntea de parbriz. Mai-mai să creadă că șoferul o făcuse dinadins, plictisit să transporte un astfel de ins ursuz, care-și ține cu amândouă mâinile servieta ca pe o comoară și nu scoate măcar o vorbă. De altfel, îl și categorisise de la prima vedere: „un roade-hârtii... precis are cotierele și ochelarii în geantă. Țsta-i în stare să scoată sufletul din tine dacă îi cazi în

A t mina.

— Unde mergem? Aici drumurile se despart: unul duce spre ferma Bucșești, drum prost, al dracului, de când

Îl știu eu, numai gropi... halal gospodari...

— Și celălalt drum? Îl întrerupse Păvăloiu.

— Ăla din stânga duce la pivniță... adică la... dar dumneata cu cine ai treabă?

— Cu I.A.S.-ul! răspunse cu falsă naivitate căpitanul.

— Se vede că n-ați mai fost pe-aici.

— E drept, n-am fost.

— Cum să vă spun eu, reluă ceva mai respectuos șoferul, I.A.S.-ul ăsta are patru ferme și eu zic să vă duc acolo unde-i ștăbărimea, că n-ați fi venit taman de la București pentru fleacuri. Așa-i?

— Cine-i ștăbărimea asta?!

— Cum cine? Pivnicierul, directorul, contabilul-șef și... eh, ai să vezi dumneata. Mergem?

— Dă-i drumul!

Mașina începu să se hurducăie și „pasagerul” înțelese, pe pielea proprie, că dacă ăsta-i drum bun, apoi ce s-ar mai putea spune de cel pe care șoferul îl categorisise „drum prost, al dracului”?! Câmpul îl întristă pe căpitan. Frunzele pomilor, câte mai erau pe crengi, erau galbene, triste și parcă zgribulite, viile despuiate de rod, tarlalele golașe.

Se apropiară de o poartă masivă din lemn, a cărei inutilitate sărea în ochi: de jur-împrejur se afla doar un gard de sârmă, peste care puteai trece cu ușurință. Dincolo de gard se aflau mai multe clădiri, așezate cam alandala, dintre care două mai arătoase, cu ornamentații nu lipsite de gust la intrare și în jurul ferestrelor. Era o apariție tot atât de neașteptată ca și poarta, cu deosebirea că ambele clădiri trebuie să fi fost amarnic de costisitoare.

25

— Du mă în stânga, la birouri, hotărî Păvăloiu, spre mirarea celui alt.

— Păi... spuneți că n-ați fost niciodată pe aici.

— Eh, ziceam și eu așa, ca să mă aflu-n vorbă...

Directorul nu se arată prea încântat de sosirea „cercetătorului”.

— Știu, știu, am fost anunțat că veți veni! Am și spus celor de la județ că puteați amina studiul dumneavoastră. Nu vă supărați, dar nu prea ne arde de astfel de studii: noi, practicienii, abia avem timp să ne facem treburile curente...

Păvăloiu motivă cât putu mai docil urgența studiului – de fapt, un test obișnuit –, de care Institutul de psihologie are însă stringentă nevoie. Vru să explice că psihologia sociala este un domeniu care multă vreme a fost neglijat în țara noastră. În ceea ce-l privește pe el, cercetătorul Constantin Pascu, are, desigur, o sarcină limitată, dar îl roagă pe tovarășul director să-i dea tot sprijinul de care are nevoie, așa cum rezultă din delegație.

— Ce vă trebuie? îl întrerupse, aproape morocăr. os, directorul.

— Nu-mi trebuie mare lucru: să stau de vorbă cu personalul dumneavoastră, am aici – și-i arată spre servietă – câteva întrebări la care aș dori să mi se răspundă...

Directorul sună și pe ușă apăru o fetișcană, căreia îi ceru, pe un ton cald, aproape malițios: „aranjază-l pe tovarășul, stă la noi câteva zile, știi tu ce ai de făcut”. Și cu asta, elegantul director al I.A.S.-ului îl expedie. Fetișcana luă un aer indiferent, îl chemă pe „tovarășul Burnic” – un ins pirpiriu și guraliv – și acesta îi arată camera în care va dormi, apoi îl instalează într-un birou și se oferă să răspundă primul la întrebări, ca unul care este un pasionat al „cunoașterii sufletului omenesc”.

La terminarea discuției, Constantin Pascu îi ceru sprijinul și îl rugă să stabilească el ordinea celor cu care ar putea sta de vorbă.

— Puteți începe cu cine vreți, tovarășe Pascu. Nu prea avem ce face zilele astea și ne petrecem și noi timpul cum putem.

Până la vremea prânzului, Păvăloiu nu se mișcă din birou. Afară, ploaia se transformase într-o burniță sâcâitoare, rece.

26

care nu prevestea în niciun caz apariția unor zile însorite, îi informă pe tovarășul Burnic, care se afla în fața ușii (tragi cu urechea, stimabile!), că ar vrea să-și mai dezmoștească puțin oasele, mai ales că o păcătoasă de sciatică, netratată la vreme, își înfige colții în el fără milă. Ieși în curte și o luă pe o alee pietruită care ducea spre un șopron. Nu-i fu greu să-și dea seama că este supravegheat. Ceea ce-i provocă. → ușoară iritare fu constatarea că sunt mai mulți ochi care-l „studiază”; la o fereastră, o perdea se mișcă ușor, o ușă de la magazie rămase întredeschisă ca din întâmplare, deși era clar că cineva o ținea în poziția aceasta, unul se căznea să deschidă un lacăt, iar altul se prefăcea că ar controla motorul unui tractor, deși își arunca destul de nedibaci privirile spre „cercetător”. Câți din ei îl urmăresc din simplă curiozitate?

Spre seară îl chestionă, cu un aer obosit, pe cel care se prezentase scurt, cu zâmbetul pe buze, „tehnician viticol Gheorghe N. Dima”. Și totuși, în sinea lui, Păvăloiu avu o tresărire, pe care și-o stăpâni cu greu. Cel din fața lui îl privea insistent. Din prima clipă, Păvăloiu fu convins că se mai întâlnește cu el. Dima avea cu siguranță peste 50 de ani, deși, la o superficială examinare, nu i se putea da mai mult de 35. Chiar el declarase: „am 35, merg pe 36” și i s-ar fi putut da crezare dacă n-ar fi fost „linia” aceea de sub bărbie și... mâinile. Păvăloiu învățase să-i „descopere” pe oameni și după mâini, să „citească” pe ele nu numai anii, ci și profesia, starea psihică, temperamentul.

Firește, altora, mâniile lui Dima nu le spunea nimic aparte. Nu însă și lui Păvăloiu, care observa cu coada ochiului liniile de la încheieturile falangelor. Încrângătura și adâncimea lor nu erau ale unui ins de 35 de ani. În plus, când vorbea, deși rostirea era calmă, egală, nici binevoitoare, dar nici dușmănoasă, inelarul mâinii drepte avea un tremur ușor, abia sesizabil. Căpitanul era tot mai convins că Dima nu are vârsta pe care o pretindea și o avea înscrisă - de asta nu se îndoia - în acte. Nota conștiincios într-o fișă răspunsurile. Pricepuse că Dima își drămuiește orice răspuns, preocupat, la rândul lui, să-l supravegheze pe interlocutor. Părerile lui despre ceilalți erau bine ticluite, nu se aventura dincolo de fapte, nu-l interesau

— După spusele lui - gesturile, universul intim al oamenilor, nu pentru că le-ar ignora, ci pentru că în iureșul muncii ar fi ridicol să se creadă că îți poți intercia relațiile cu ceilalți pe supoziții, pe păreri. Faptele sunt acelea cărora le dă crezare; preocupările sufletești sunt un teren pe care nu se încuntau să meargă prea mult.

În încheierea discuției Păvăloiu vru să-i mulțumească, dar în aceeași clipă pe ușă dădu buzna un om între două vârste, bine legat, cu ochii scânteietori, care spuse într-o explozie de bucurie:

— Dumneata aici, tovarășe Pascu! Dac-ai ști cât mă bucur - bine-ai venit... Oare cât să fie? Cinci ani! Să nu mă contrazici, c-așa e, de la nunta lui văru-meu... Apropo: ce face? Tot la institut? A fost vara trecută pe la mine și de-atunci - naiba știe -, parcă ar fi supărat pe mine.

— Nu-i supărat... Ți-a trimis o scrisoare. Poftim!

— Ia uite! Nu te superi dacă mi-arunc ochii pe ea... Până atunci puteți continua.

— Noi, de fapt, am cam terminat - adăugă Pascu moale, dând impresia că a fost furat de discuție și nici nu

știe când a trecut timpul. 11 întrerupse exclamația noului venit:

— Ca să vezi! Am un nepot... de văr. Aha, i-a pus numele meu, Anton! Bravo, vere, să-mi trăiască!

Dima se retrase și Anton Ștefănescu, secretarul de partid, îl invită, tot atât de afabil și zgomotos, să vină sus la el, soția o să se bucure; îl întrebă cum de nu îl anunțase nimeni că „picase” la I.A.S., iar Păvăloiu se scuză că n-o făcuse, întrucât tovarășul Burnic îi spusese la sosire că nu era nicio grabă... Când deschiseră ușa, o umbră se strecură la capătul coridorului. Cei doi bărbați se priviră semnificativ și continuară să vorbească despre sarcina interesantă pe care cercetătorul Pascu o are de îndeplinit.

Intrară într-un apartament spațios, Păvăloiu făcându-și cunoștință cu Ana Ștefănescu, apoi rămase cu Anton și continuară discuția mai bine de o oră. O discuție în care gazda scotea exclamații de uimire, iar celălalt își verifica supozițiile. Da, în „zilele întâmplării” cu plutonierul major Săraru, Burnic se deplasase la oraș; este inteligent, muncitor, a fost promovat în funcție, toți apelează la el când e vorba de primit câte ceva de la forurile departamentale, de la diverse instituții; se descurcă al naibii de bine, are o sumedenie de cunoscuți, relații, i se deschid uși care pentru alții rămân zăvorâte cu șapte

28

lacăte. Directorul și inginerii de la fermă apelează la el, de fiecare dată se lasă rugat, ba uneori se plânge că-i trimis să rezolve treburi care n-au nici în clin, nici în mănecă cu funcția lui. >. Nici că se putea crea o situație mai bună pentru el” – remarcă Păvăloiu nu fără reproș. Rude? O mătușă la București, femeie de vreo 45 de ani, stă pe strada Rosetti.

— Cum o cheamă?

— Asta n-o mai știu. Am uitat. Ba nu, stați puțin. Ana!

își strigă el soția, aflată în camera alăturată. Unde-i repertoarul cu adrese? Mi-am adus aminte că acum două luni mi-a dat un pachet pentru mătușă-sa. Obişnuiește să-i trimită din când în când câte ceva. De teamă să nu uit adresa, mi-am notat-o în repertor. Uite-o: Berta Conțanu...

— Ei, drăcie!

— Poftim?

— Nimic. Vă rog să continuați.

— Îmi vine destul de greu, credeți-mă. O singură dată am avut un abur de îndoială, dar, până la urmă, am dat crezare vorbelor: Burnic trebuia să se deplaseze în Capitală. Se ştia asta cu vreo trei zile înainte. În ajunul datei respective, tehnicianul Ilie Costea pleca în concediu tot la București. Îl văd la casierie cu un pachet: „Al cui e, băiete? „Pentru mătușă tovarășului Burnic”, îmi spune el. „Cum așa?

— Zic.

— Doar el pleacă mâine!” „Asta i-am spus și eu - a replicat Ilie -, dar de câte ori poate, îi trimite câte un pachet prin altcineva. Nu vrea să dea ochii cu ea prea des pentru că-i cicălitoare, îl ia la rost de ce nu se însoară...” Vedeți cum stăm? Numai că asta-i mintea românului de pe urmă - se blama Anton.

Continuă discuția până târziu, când Ana îi pofti să lase-n colo vorba și treburile și să treacă la masă. „Cercetătorul” mănă cu mare poftă. Se duse la „camera de oaspeți” - Anton insistase zadarnic să doarmă la el - aproape de miezul nopții. Ploaia încetase, dar era atât de întuneric, încât Anton aproape că-l duse de mână până la clădirea cealaltă.

— Mereu ni se strică instalația electrică din curte - spuse Anton, apoi se adresă paznicului, care se îndrepta spre poartă cu un felinar în mână: ia vezi, nene Pânde,le,

ce-i cu Busuioc, iar ne-a lăsat curtea fără lumină, mai mare râsul, zău așa!

29

Situată în clădirea în care se aflau birourile, „camera de oaspeți” nu era prea mare și avea o mobilă obișnuită, cu un studio cu furnirul rupt pe alocuri, o masă, o veioză cu abajurul viu colorat, un tablou intitulat cam pretențios „Vis de toamnă și semnat în clar „Biirnic” (Ia uită-te! Pictor amator, care va să zică!), pe jos un covor persan cam ros, dar păstrându-și culorile pastelate, un șifonier cu două uși, pe care Păvăloiu le deschise, constatând că pe raft se aflau vreo trei sticle goale și una plină cu vin, un cuier... Camera avea un aer de intimitate, parcă te poftea din prag la meditație. Pe când se dezbrăca, Păvăloiu prinse un zgomot ușor: putea să jure că cineva călcase sub fereastră pe o piatră. Trase perdelele, apoi desfăcu draperiile de catifea, împiedicând pe eventualul „curios” să mai vadă ce se petrece în interiorul camerei. Pe masă se afla o sticlă de vin de trei sferturi. „Aha, uite ce oameni atenți! Consumă-l cu încredere, e chiar mai bun decât cel pe care l-am servit la masă!” Desfăcu dopul și un miros plăcut de tămâioasă îi gădilă nărilor. Turnă în pahar vreo două degete de vin dar bucuria de pe față i se topi, lăsând loc unei îngrijorări care, în atari împrejurări, părea „căzută” din senin. Fu el însuși contrariat de această stare și rămase multă vreme cu paharul și sticla în mâini, vrând cu tot dinadinsul să și explice starea de „alarmă” care pusese stăpânire pe el.

A doua zi se petrecu un fapt care îi impresiona pe toți cei de la I.A.S. Tâncărești: dis-de-dimineață, Anton, care se dusesse să-l invite pe Pascu la micul dejun, deschise fereastra „camerei de oaspeți”, și începu să strige. Ferestrele clădirii în care erau locuințele se deschiseră și toți afluă că „i-a venit rău tovarășului Pascu”. Toți înțelegeau că trebuie să fie ceva grav, iar Anton, care nu-și

pierdea niciodată cumpătul, de data aceasta era de-a dreptul speriat. Lăsară totul balră și se sânnsera în fața ferestrei; îl auziră poruncindu-i lui Burnic: „Fă și pe dracu’ în patru să vină imediat salvarea, moare omul cu zile”. „Sanitarul”, căruia mulți nici nu-i mai știau numele adevărat, se răsti la cei care dăduseră buzna în cameră, îi privea – o privire ștearsă, pierdută, insensibil parcă la tot ce se petrece în jurul lui. Corpul îi era moale, paralizat, radădu afară, dar apoi ridică neputincios din umeri: Pascu îl mânând în poziția în care sanitarul îl puna pe pernă. Pulsul?

30

„/Voroape normal” – spuse sanitarul, adăugând: „criza a trecut, dar urmările ei sunt...” Se opri, nevrând să-l audă cel paralizat. îi făcu însă semn lui Anton și acesta exclamă destul de tare „dumnezeule!”, provocând o adevărată fierbere în rândul celor de afară. Careva începu să-l căineze pe „bietu’ om”, mulți poate își reproșau în gând că-l primiseră cu destulă răceală, că făcuseră haz de ciudățeniile lui; încercau să-și răscumpere în fața conștiinței tot ce clevetiseră pe seama „trăsnitului ăluia care umblă cu capul în nori”, a cercetătorului care „de atâta carte să știi că s-a scrântit la minte, săracul”. Directorul și inginerul șef priveau la Pascu înmărmuriți, fără să scoată o vorbă, căinându-l, desigur, și ascultând vorbele contabilului-șef care răzbăteau prin fereastră: „Am înțeles că e om cumsecado de cum l-am văzut”...

Mai repede decât se așteptau, auziră sunetul cunoscut al salvării și oamenii amuțiră. Un doctor, cunoscut multora dintre cei de față, îl examina sumar pe Pascu și apoi porunci să fie așezat pe targa cu grijă. Curioși, toți făcură un zid viu la fața ieșirii din clădire, câteva femei își șterseră discret ochii și urmăriră mașinia îndepărtându-se. Dima și Burnic se oferiră să se ducă cu

I.M.S.-ul la oraș să vadă ce se! întâmplă.

Peste câteva ore, când Burnic și Dima se întoarseră, cei de la I.A.S. Tâncărești aflară că cercetătorul fusese urcat într-un avion și transportat urgent la București. Diagnosticul: paralizie totală...

3. „Nu, n-am nimic de obiectat!”

Câteva zile, Victor Blănaru – în realitate locotenentul Buică – lucra la baza de aprovizionare a orașului. Seara se număra printre clienții statornici ai bufetului de lângă gară și până la ora închiderii pălăvrăgea cu oricine voia să-l asculte despre aventuri galante, despre prietenii lui fotbalistii, despre părinții lui, care au fost oameni cu stare, dar a aflat cu durere că fostul lui tată „și-a făcut o răsuflătoare la creier cu un glonț și a dat ortul popii”, iar înainte de asta a ascuns aurul și dolăreii cine știe unde...

Aproape de miezul nopții, Vasile Stoicănescu îl lua acasă, uneori îi dădea să mănânce câte ceva, continuând să-l compătimească, dar atrăgându-i adesea atenția că lui nu trebuie să-i vândă gogoși ca celor din crâșmă, „măcar din respect, tinere”.

— Se poate, dom Vasile?! Cu ăia vorbesc ca să treacă timpul. Cu matale mă pui eu?! Asta-i spusei azi lu' Nae: „Mă, Nae, mă, dom Vasile e deștept foc, pe el nu-l duci cu fofârlica, se vede că are carte multă și-i uns cu toate alifiile”. Pe matale să te mint eu? M-ar bate Dumnezeu, dom Vasile... Poate-mi dați și-o pătură, îmi clănțâne dinții noaptea, zău.

Îndreptându-se și de această dată spre bufet, Victor continua să-și adune impresiile de peste zi. Ilie Dincă, șoferul de la baza de aprovizionare, stătuse de vorbă cu el și-l sfătuisese să nu se vâre în vreun bucluc. „Toți sunt cu ochii pe tine, și orașul, și ăștia de aici. Ar trebui să rupi prietenia cu Nae, ăsta nu miroase a tămâie”. Îi spusese că, de fapt, nu e prieten cu bulldogul, dar că, lucrând la

încărcatul și descărcatul vagoanelor sau la stivuirea lăzilor în magazie, Nae îi mai dă o mână de ajutor. «*,»,.»...

Știa că este pus „sub observație. îl siena însă prelungirea acestei situații de așteptare, deși el însuși și-o impusese, lăsând inițiativa celor interesați și străduindu-se să le spulbere orice suspiciune. Se mângâia cu gându-l că, treptat, „orașul” îi va accepta prezența, deși nu fără priviri chiorâșe și fără pălăvrăgeli în legătură cu... viața lui. Constatase cu uimire că până și copiii știau destul de multe despre el (un puști îl oprise pe stradă: „Nene, eu am cunoscut-o pe tața Catrina; înainte de a muri a vândut tot și-a dat banii la biserică”); „circulația” biografiei lui prin oraș îi întrecuse așteptările. Firește, unii îl căinau, alții îl sfătuiau să-și ia tălpășița și nu puțini ridicau din umeri.

Strada era pustie. Un câine trecu liniștit, dar Blănaru se aplecă, simulând că ia o piatră, pentru a-și da seama dacă-i „însoțit”. Nu se zărea nici țipenie de om. „Nu cumva m-am înșelat? S-ar putea tot așa de bine ca omul vizat de noi să nu aibă nicio legătură cu «Comitetul răzbunării»”. Niciun indiciu, totul plutea în nesiguranță, s-ar putea ca el să fi pătruns într-un domeniu care aparține mai degrabă miliției economice... Trecu pe lângă un teren viran, cu un gard scâlciat, cu porumbi rari, despuiați de toamnă.

— Sst! Vino o clipă încoace! Umbra rosti în șoaptă parola și continuă: Fii atent, nu avem vreme. Bătrânul este mulțumit de tine și-i convins că te afli pe o pistă bună. Cercetările în legătură cu Nae Păsculea confirmă presupunerile. Nu pot să-ți spun prea multe. Mesajul Bătrânului: „Tinere, s-ar putea să fii supus unor teste ceva mai tari. Oamenii noștri vor fi pe aproape, dar biziue-te în primul rând pe tine”. Legătura o vei ține prin mine. Ne întâlnim la... Și-acum ieși mai repede de-aici. Nu sunt prea convins că ești singur. Succes, tovarășe Buică!

Buică ieși din porumbi și își aruncă privirea pe partea

cealaltă a străzii: nu se înșela! Un ins se prefăcea că încearcă să deschidă poarta unei curți, dar câinele începu să

33

litre cu furie, silindu-l să se depărteze. Râse în sine de prostia celui alt și se simți tentat să se întoarcă pentru a i da cu tifa. Întâlnirea îi readusese buna dispoziție și începu să fredoneze un cântec, încet, abia murmurat, ca unul căruia nu-i pasă de tot ce se întâmplă în jurul lui. Până atunci avusese sentimentul că-i singur. „Bătrânul” trimisese mesajul lui la timp. Intuise, oare, ce se petrecuse în sufletul subordonatului său?

Intră în localul bufetului cu mâinile vârâte în buzunar, spunând, într-o doară”, mnă seara” și luând loc la aceeași masă, lângă tejghea, unde se așezase prima dată. Barmanul păru că nu-l ia în seamă, dar mai apoi îi întinse un pahar cu țuică. Se întoarse cu fața spre dom Vasile, zâmbi și spuse aproape în șoaptă:

— Dom Vasile, pe dumnezeul meu, mă gândii că nu-i rău să-mi fac un rost pe-aci. Chiar azi vorbeam cu una, Leana. Știi ce-mi zise? „Ești frumos, mă, dar dracu’ știe ce-i în capul tău și-i păcat de tine”. Dapân-la urmă o dau eu pe brazda; nu prea arată ea ca o zână, dar... merge. Ce zici?

— Ia și bea, tinere, și lasă trăncăneala!

Vorbele îi erau nv>i, ca vata, dar destui de poruncitoare și Buică ridică din umeri, urmându-i sfatul. După al doilea pahar primi un altul și reuși cu greu să-l răstoarne la rădăcina lămâiului de alături. își roti privirea prin local și se apostrofă în gând că nu observase prezența a doi zdrahoni care voiau să pară beți. „Sunteți proști actori, stimabililor”. Peste câteva clipe, Vasile Stoicănescu anunță, ca de obicei, „ora închiderii, tovarășilor!”, și treptat localul se goli. Doar Cei doi rămaseră locului,

nepăsători. Unul din ei i se adresă. împleticindu-și voit vorbele:

— Mă, tu ăla, ai un chibrit?

— Dom Vasile! Dă-le o cutie să-și dea fod

— Bă, nu face pe niznaiul! Ai au ba?

Buică nu-i răspunse. Insul reluă farfi să ridice tonul:

— Ie-te-te, dom'le, parcă aș fi bob de fasole și nu mă vede!

Se ridică greoi, se apropie de Buică, apoi cu mișcări surprinzător de agere încercă să-l lovească. Locotenentul para

34

lovitura și-l izbi la rândul său, doborându-l sub masă. Din tâmpla individului țâșni un șuvoi de sânge și Buică încremeni: dacă...! Celălalt găligan apuca un sifon, îl ridică, dar în aceeași clipă lumina se stinse și Buică avu putința să se ferească. Nu auzi însă zgomotul așteptat al sifonului. Se trezi prins cu putere de umăr și vru să se întoarcă pentru a riposta, dar desluși vorba șuierată a lui Vasile Stoicănescu:

— Repede, nenorocitele! Vino cu mine, ai dat de dracu'!

Buică îl urmă docil pe ușa din spatele tejghelei.

— Să nu te miști de-aci! Așteaptă-mă.

Barmanul trecu dincolo și curând pe sub ușă se zăriră fire de lumină, și-apoi se auziră voci și motorul unei mașini care probabil se oprise prin apropiere. Peste câteva minute, duduitul motorului se depărtă. Buică simțea nevoia de lumină, întunericul îl apăsa, îi prelungea o stare care-i era bine cunoscută, de surescitare și nesiguranță. Tâmplesle începură să-i zvâcnească și se surprinse frecându-și palmele nervos, apăsător de gânduri. „Ce-a fost asta?” O imagine stăruia să-i revină în minte. Tâmpla aceea cu sângele șiroind... Recapitulă fiecare gest, fiecare

mișcare a celorlalți. Ocoala cu bună știință gândul că, din întâmplare, l-ar fi omorât pe acela, dar imaginea îi da târcoale. Auzi pași dincolo. Lumina de Sub ușă dispăru și Stoicănescu se strecură ca o umbră înăuntru.

— Of, drace, în ce bucluc m-ai vârât! Să mergem!

Pașii i se părură lui Buică grei, pași străini, al căror zgomot pătrundea în el ca o prevestire. Merseră în tăcere, ocolind pe străzi lăturalnice, și, când ajunseră acasă, barmanul îl împinse ușor, din spate, să intre. Buică riscă o întrebare:

— Pe dumnezeul meu, dom Vasile, nu sunt vinovat și nu vreau să dai de bucluc. Ce-a fost asta?

Vorbele i se părură false, ca și cum ar fi vorbit dintr-ua butoi spart, hodorogit, și înțelese că-i mai bine să tacă. De-abia într-un târziu, profund afectat, ba chiar cu oarecare dușmănie în glas, Stoicănescu rosti:

— Îți dai seama, nenorocitul, ce-ai făcut? Cine m-o fi pus să iau în casă o lepădătură ca tine?!

— Dom Vasile...

35

— Să taci! scrâșni gazda. Știi prea bine că deocamdată nu pot da înapoi.

— N-am vrut, dom Vasile, pe...

— Nu te mai smiorcăi, că mi se face rău și-ți crap capul!

Mai bine gândește-te cum să ieși din belea. Ce spun eu? Cer prea mult unui neisprăvit ca tine.

— Dom Vasile, ăla...

— Ce ăla?! Nu a existat niciun ăla, auzi? Ar trebui să te dau pe mâna miliției, dar dracu' știe ce mă oprește. Oh, și dacă aș fi sigur că mă ascuți!

— Eu dom Vasile?! Spuneți-mi ce să fac și... gata!

— Ușor de spus! Ascultă: celălalt, care mai bine îți despica fruntea cu sifonul, e un cunoscut de-al meu. I-am

cerut să nu sufle o vorbă, dar cine știe câtă vreme își poate ține gura?

Rămase pe gânduri, privind fix spre un punct văzut numai de el, și apoi fața i se destinse uț «or:

— Măine te duci la lucru. N-ai fost la mine, la bufet nu s-a întâmplat nimic... nu știi despre ce este vorba, ai dormit după-amiază. Ah, numai dacă prăpăditul acela n-ar da totul în vileag! Eu ca eu, dar ție îți putrezesc oasele în pușcărie! Și-acum, du-te! Du-te, sunt obosit. Simt că-mi crapă capul.

Două zile munci pe spetite, atrăgându-și aprecierile șefului de depozit și ironia lui Nae Buldogul și poate admirația fetișcanei aceleia care-i urmărea pe furiș fiecare mișcare, zâmbindu-i când și când cu înțelegere și prietenie.

Reuși cu greu să se ducă la întâlnirea cu Umbră. îi veni în ajutor, fără să-și dea seama, Leana! O zări urcându-se într-un autobuz și o strigă:

— Stai, domniță, nu te las singura, crede-mă! într-o clipă fu lângă ea. Schimbară vorbe fără importanță, în timp ce el cerceta dacă se află cineva în spatele autobuzului. Când se convinse că-i „în regulă”, mai merse o stație și, izbindu-se peste frunte, îi spuse fetei că a uitat reșoul în priză și mare minune dacă n-o să ardă tot orașul, dar să nu se supere, pe

36

dumnezeul lui dacă n-ar vrea ca „măine seară să-mi faci favoru unei pânze, e un film mișto, cu pac-pac! și cai, o nebunie, ai să vezi tu...” Sări aproape din mers, nu înainte de a auzi vorbele fetei: „Vai de capul tău”. O luă] a fugă în sens opus. „Ai dreptate, fată dragă, nici nu știi câtă dreptate ai, poate că va fi vai și amar de capul meu, dar deocamdată, vorba lui dom Vasile, trebuie să tac mâlc și să suport pacostea aceea de la bufet, care oricât aș întoarce-o

eu pe toate fețele, tot nu miroase a bine...”

Se îndreptă spre malul râului și ascultă multă vreme susurul apei, clipeala ei de maluri, zgpmotul îndepărtat al orașului. Mai era timp până la întâlnirea cu Umbră. Cine o fi? Cum arată? I se întâmplase și altă dată să ia legătura cu oameni necunoscuți, dar niciodată nu-și dorise atât de mult ca acum să afle cine îl ajută. Are nevoie să-și sprijine privirea pe o față de prieten care știe ce treburi învârtește în oraș, să-l vadă numai. „Ai devenit iar sentimental, tinere”, își spuse, ciulind urechile. Nu era însă nimeni. Să se fi înșelat asupra locului întâlnirii? În niciun caz! I se spusese clar: „Ajungi la piatra kilometrică și cobori pe mal între cele două sălcii”. Sălciile stau neclintite, parcă amortite de răcoarea serii. Într-un târziu, când se lăsă întunericul, sări ca ars: lângă el răsări ca din pământ cel așteptat.

— Te-ai speriat? spuse Umbra, așezându-se alături. Avem timp destul. Nu-i rău cum ai procedat cu autobuzul. Deși

— Curios - nu erai urmărit de nimeni. Oricum, paza bună... Spune, cum te simți?

— Prea bine, în niciun caz!

— Zău?

Lui Buică i se păru că Umbra râde înfundat.

— Ți-au prins bine indicațiile Bătrânului, nu-i așa? înțeleg, înțeleg... Dar el nu putea să prevadă totul în amănunt. De ce taci? Poți fi fără grijă: nu-i nimeni prin apropiere. Ascult!

Umbra rosti ultimul cuvânt mai apăsător, ca un ordin, și Buică relată pe scurt cele întâmplate, ferindu-se, să tragă vreo concluzie. Rugă numai să i se ia piatra de pe inimă, să i se spună dacă cel care se lovise de piciorul mesei murise sau e rănit

— Niciuna, nici alta! Cel lovit se află în tren la ora asta, râzându-și, probabil, în barba pentru festa pe care ți-a jucat-o.

— Așadar...

— Da, a fost o înscenare care a însemnat în același timp o greșeală de neiertat pentru regizorii ei.

— Nici nu m-am dezmeticit bine, credeți-mă! răspunse Buică cu sinceritate.

— Oricum, la ceva trebuie să te fi gândit! Nu uita că orice ipoteză ne poate fi de ajutor. Te întreb: ce rol îi atribui lui Stoicănescu în cele petrecute?

— Nu știu. Nu sunt încă pe deplin edificat. Mi-au atras însă atenția mai ales vorbele lui că „celălalt, care mai bine îți despica fruntea cu sifonul, e un cunoscut de-al meu”, întâi: de unde văzuse el, când tot timpul stătuse cu spatele la noi? AL doilea: de unde și până unde un cunoscut de-al lui atât de apropiat, încât să-i poată cere tăcere asupra celor petrecute? Doar tot timpul nu-i aruncase nici măcar o privire! De fapt au fost două dintre punctele mele de sprijin

— Dacă le pot numi astfel.

— Astea nu sunt puncte, ci mult mai mult! La Stoicănescu a venit un ins care nu-i de prin partea locului. Se pare că barmanul tău a luat o săpuneală zdravănă - din ce cauză și de la cine, n-am putut afla. Eh, dar timpul trece... Ascultă-mă cu atenție: mai întâi s-ar putea ca Stoicănescu să nu fie omul pe care-l căutați, deși nu-i exclus să vă conducă unde trebuie; al doilea, cei doi „actori” nu sunt străini de uciderea căpitanului Liviu Strugan și, tot cu aceeași certitudine, ei sunt două roțițe dintr-un angrenaj poate mai complicat decât bănuim noi; al treilea... al treilea, în momentul de față cel mai important pentru noi toți, dar mai ales pentru tine, va trebui să descoperi ce va urma. Vom fi pe-aproape, desigur, dar

bizuie-te în special pe tine. În acest „va urma” s-ar putea să găsim măcar o cărare spre „Comitetul răzbunării”. Ai înțeles?

— Da.

— Nu-i ușor, dar eu nu fac altceva decât să-ți transmit ordinul Bătrânului. Dacă ai ceva de obiectat, e bine să-mi ipui

— Nu, n-am nimic de obiectat! spuse repede Buică.

38

— Atunci suntem înțeleși! Peste două zile ne întâlnim la „Ciuperca din deal”. Știi unde e? în spatele Casei de cultură, la o sută de metri în stânga se află un izvor, cam părăsit el, dar asta n-are importanță. Vezi, s-ar putea să dai pesre niște perechi de îndrăgostiți... în caz de urgență, te adresezi camionagiului de la magazie, bătrânul acela simpatic. L-ai remarcat cumva?

— Da. M-am cam ciorovăit azi cu el din cauza unor lăzi cu zarzavat.

— Bine. Și-acum te las, s-ar putea ca Stoicănescu să intre în panică dacă întârzii. Fă-l în continuare să creadă că ești speriat de-a binelea din cauza... mortului-viu!

4. Avalanșa

Mirescu se simțea obosit. Nu dormise ca lumea de mai multe zile în șir. Rapoartele soseau la intervale aproape egale și nu avea răbdare să le lase necitite până a doua zi dimineăta. Avea deseori senzația că se află în postura unui comandant căruia i se cere permanent să cunoască situația luptei, să ia hotărâri imediate, în funcție de evoluția ei, să păstreze neconținut inițiativa, chiar și atunci când ordona replieri parțiale. Se felicita în gând că, în afară de ofițerii puși la dispoziție de colonelul Bădescu, recursese și la alte ajutoare – femei, bărbați, tineri, vârstnici, de profesii diferite, din satele și orașele ce intrau în raza sa de acțiune. Rapoartele primite erau pe alocuri

punctate de admirația reținută a autorilor lor față de acele ajutoare anonime. Cei mai mulți ofereau informații fără să știe măcar despre ce acțiune este vorba; unii erau folosiți parțial în activitatea de filaj, cu o mare discreție, făcându-și astfel o importantă datorie cetățenească. Nu întrebau, nu cereau lămuriri, toți se transformau în ostașii unei armate invizibile, uriașă prin forța și intransigența ei. Colonelul Bădescu și maiorul Mirescu le mulțumiseră pentru serviciile aduse, dându-le a înțelege că, la nevoie le vor cere din nou sprijinul. În așteptarea colonelului, Mirescu formulă câteva concluzii pe care intenționa să le discute cu prietenul și superiorul lui, ținând seama de faptul că, pe măsură ce se produceau unele clarificări, lucrurile – în mod paradoxal – deveneau și mai complicate.

40

Colonelul intră pe ușă surâzător, arunca servieta pe un scaun și spuse, clipind din ochi:

— S-a făcut, fiule! Am rezistat „bombardamentului”! Nu mi-ar fi plăcut să am soarta liniei Maginot...

— L-ați convins din nou pe general să nu plecați în concediu?!

— N-ai ghicit! Plec, stimabile, chiar azi îmi arunc calabalâcul într-o mașină, așez peste el pe nevastă-mea și... pe-aci ți-e drumul...

— Credeam că...

— Multe mai credeți voi, ăștia cu... obuzierele, care cam risipiți muniția. Plec în concediu pe Valea Prahovei, dar va trebui să-mi dai de lucru: mă alătur grupei tale operative pe toată durata zilelor ploioase ale concediului.

— Bine, dar înseamnă să vă expuneți când... nu-i nevoie.

Colonelul nu fu însă dispus să discute pe tonul oficial al prietenului și subordonatului său.

— Te avertizez, fiule, că, deocamdată, eu hotărâsc: îți

predau frânele numai cu împrumut, pentru câtva timp; Și-apoi, nu-i niciun risc. „Ei” ne impun să luptăm pe față. N-are niciun rost să ne prefacem. Rafinamentul Fulgerului nu ne permite jocul de-a detectivii amatori. În rest, planul rămâne același. Care-i ultimul mesaj primit de Fulger?

— Azi-noapte la orele două i s-a transmis: „S-l 2 - se aprobă încetarea. Sosește Pescărușul la data stabilită”.

— Așadar, ei își respectă planul - noi pe-al nostru. Crede-mă, Dane, am o poftă nebună să-l îngenunchez pe stimabilul Fulger, oricare ar fi el.

— Bădescu își începu „concediul” cu o plimbare prelungită prin stațiune. Străzile erau aproape goale - o imagine cunoscută de sfârșit de toamnă. Către prânz se îndreptă spre restaurantul „Brădet” și stătu de vorbă cu câțiva oameni ca și cum i-ar fi cunoscut de cine știe când.

Peste vreo oră, ospătarul se apropie de el discret și, în timp ce strângea cu migală niște imaginare firimituri de pe masă, îl anunță că inspectorul financiar Badiu vrea să-i vorbească. Colonelul se luminează și ceru comensilor posibilitatea unei revanșe cu câte... o cafea. Glumi, râse, îl puse pe unul

41

dintre tovarășii săi de taclale să repete „un banc autentic”, apoi când se ridică, auzi în urma lui: „un bătrânel simpatic”.

Ieși prin spatele restaurantului, apoi o luă pe o străduța îmbrățișată de ramurile copacilor. Ocoli aproape toată stațiunea, intrând în curtea unei căsuțe cochete, luminată discret de becul de la intrarea principală. Clădirea era înconjurată de brazi și molizi argintii, iar în fața pridvorului larg se afla un foișor în care Badiu își petrecea serile libere de vară împreună cu fică-sa, Roza. „M-așteaptă” - gândi Bădescu, zărind o fâșie de lumină prin storurile trase.

Badiu îl primi cu bucurie, strângându-i mâna colonelului cu multă afecțiune. Se scuză că „la mine e puțin deranj, am rămas singur, fata e la facultate” și-l invită să se așeze în fața unui cămin în care ardeau molcom câteva bucăți de lemn. Încăperea era aranjată cu mult gust și Bădescu își exprimă admirația, adăugând că, deși lui nu-i prea place pictura modernă, tablourile de pe pereți întregesc parcă atmosfera de intimitate a locuinței. Vru chiar să adauge că însăși distinsa sa gazdă, cu trăsături regulate, cu eleganța sa de íoc ostentativă, pare să se integreze perfect în atmosfera încăperii, dar se reținu.

v-Ați rămas tot tânăr, tovarășe Badiu.

— Mă măguliți, tovarășe colonel. Dar mai bine să intrăm în subiect.

— Despre ce-i vorba? Ceva grav?

— Mă tem că da, tovarășe colonel. Uneori, omul trebuie să-și plătească păcatele tinereții. Da, da, vă rog să nu mă contraziceți! V-am mai povestit și altă dată: terminasem Academia comercială și credeam că la societatea „Româno-Americană” voi putea să parvin și - de ce nu? - să mă îmbogățesc, să intru în saloanele milionarilor, să respir aerul lor, deși intuiam că nu-i chiar atât de pur. Eram în stare să îndur orice, de la umilință până la desconsiderarea colegilor, numai să-mi ating scopul, un scop care, pe măsură ce treceau anii, se îndepărta și mai mult de mine. Ce ajunsese? Un fel de rotiță neînsemnată într-un angrenaj odios, ale cărei fațete aveam să le descopăr treptat. Ajunsese un fel de „mână dreaptă” a directorului, mă ocupam de chestiuni financiare și avea nevoie de mine, dar nimic mai mult. În realitate, eram un funcționar ca toți ceilalți, destul de bine plătit, dar numai în comparație cu alții, nu și cu costul vieții...

V-am mai spus: nu conștiința ca sâni lmi unui biet țăran sărac m-a apropiat e! e muncitori, ci mai degrabă ura și neputința de a-mi vedea împlinite niște visuri atât de nebunești. Ar fi din partea mea o lașitate să nu recunosc cinstit toate acestea...

Bădescu asculta cu multă luare-aminte, dispus să aștepte cât va fi nevoie pentru a afla „finalul” relatărilor. Gazda povestea, iar stările de stinghereala, de indignare sau presupusă vinovăție i se citeau pe chip ca într-o carte deschisă. Nu cerea să fie compătimit sau să i se dea dreptate; părea mai degrabă interesat să-și explice sieși meandrele vieții lui agitate. În fond – gândi Bădescu – o mare parte dintre funcționarii care serviseră burghezia intraseră dintr-o dală într-o lume înspăimântător de grăbită și de fremătătoare; tiparele vechi se spărgeau în plină stradă; oamenii care pula mai ieri treceau cu capul în jos, temători chiar și de umbra lor, luau parte cu frenezie la un joc fantastic al destinelor. Drama acestei părți a funcționarimii se adâncea cu atât mai mult cu cât împotrivirea stăpânilor ei, a partidelor „istorice”, era mai înverșunată. LI, Badiu, ezitase mai puțin ca alții, fusese pur și simplu luat cu asalt – după propria-i expresia – și participase la mitinguri, la lupta de pe stradă, deși trăia momente de buimăceală. Valea Prahovei își continua bătălia pe un alt plan decât cel cunoscut: în văzul lumii și cu o nemaipomenită forță. Muncitorii îl considerau pe Badiu, din capul locului, omul lor, doar în repetate rânduri le furnizase informații despre măsurile cu caracter antimuncitoresc pe care conducerea societății intenționa să le ia. Firește, cei din consiliu nu știau cine le divulgă proiectele. Continuau să aibă încredere în funcționarul zelos și priceput, dar „limitat” în cunoștințele lui despre culisele politicii.

— Știu că toate acestea vă sunt pe deplin cunoscute;

eu însumi le consideram ca pe un capitol încheiat. Ieri însă am fost nevoit să redeschid filele acestor amintiri: sunt „invitat” să particip la o acțiune de spionaj! De ce tresăriți?! Citesc mirarea pe fața dumneavoastră. Nu întâmplător v-am înșirat atâtea: voiam să vă fac să înțelegeți că, din punctul de vedere al unora, sunt „apt” pentru o astfel de activitate.

— Cine v-a făcut o astfel de propunere?

— Un om pe care nu-l cunosc.

— Ați putea să-l descrieți? Mă interesează orice amănunt.

43

— Știți bine că sunt un om al cifrelor, un domeniu în care amănuntul îți are valoarea lui. Dar să vă relatez mai întâi împrejurările.

— Cum doriți!

— Ieri dimineață mă duceam spre comuna S. pentru un Control preventiv. Până acolo sunt exact patru kilometri. Puteam să iau autobuzul, dar ziua se anunța destul de plăcută, așa că am preferat să fac puțină mișcare. Cunoșteam o scurtătură care micșorează distanța cu aproximativ un kilometru. Cărarea trece peste o cocoasă mare, printre brazi, Coboară pe malul Prahovei și din nou urcă pe o creastă care oferă o panoramă splendidă. Mă duc deseori acolo în timpul verii cu fiică-mea și locurile îmi sunt foarte bine cunoscute. Am plecat deci. În apropiere de comuna S., drumul se strecoară printre bușteni. Eram nevoit să fiu atent la fiecare pas. Tocmai în această porțiune am fost întâmpinat de un ins. „Bună dimineața, domnule Badiu!” La apariția lui neașteptată, am tresărit. Nu pentru că aș fi avut de ce mă teme. Mă cunosc oamenii dimprejur destul de bine, în meseria mea am de-a face cu mulți. Înfățișarea unora o rețin, pe-a altora – nu. Individul făcea parte din categoria

celor din urmă. „Sunteți grăbit, domnule Badiu? Am putea să ne abatem puțin de pe cărare pentru a sta în tihnă de vorbă...” „Nu înțeleg, dacă aveți ceva, puteți să mă însoțiți până-n sat. Vă ascult pe drum”. „Păi... asta e, nu am de loc interesul să fim văzuți împreună. Fac apel la înțelegere. În caz extrem, pot recurge și la alte mijloace”. „Ce vreți de la mine?” „Eu? Mai nimic”. Tipul nu-și ascundea ironia. În primul moment mă gândeam să-l iau puțin de guler, mai ales că nu era prea voinic. Îl aud însă avertizându-mă: „Sper că nu te gândești la vreo prostie, stimat domnule inspector. Bănuiești că nu am venit la această întâlnire matinală cu mâna goală. Și zău, aș fi profund afectat dacă aș fi nevoit să...” îmi dădeam seama că individul nu aruncă vorbele în vânt și m-am supus. Am intrat cu el în pădure. După vreo două sute de metri ne-am așezat pe un trunchi de copac. Tremuram de indignare, dar făceam eforturi să mă stăpânesc. „Sunt gata să vă ascult, domnule...” „Lazăr!” „Mă rog, domnule Lazăr. Procedeu dumitale mi se pare cel puțin nepotrivit. Dacă ai vreo lipsă în gestiune, fii sigur că n-o să pot face nimic pentru dumneata”. A început să râdă. Un râs șuierat, asemenea zgomotului pe care-l scoate șarpele

44

când se află în pericol. Brusc se întoarse spre mine: „Chiar nu pricepi nimic, domnule Badiu? Sau te prefaci? Mă rog, te privește. Salutări de la Burton. Și lasă dracului mutra asta de copil nevinovat, că nu te prinde. Pot să-ți spun ca patronii tăi nu te-au uitat. Chiar și Berg întreba mai deunăzi de tine. Cred că-ți dai seama că nu pentru a sta la taifas m-am deplasat până aici. Ce-ți cerem noi nu-i mare lucru pentru tine: ne dai o mână de ajutor și... ești asigurat pe toată viața. Dacă ții la ea, bineînțeles. Accepți, nu?” „Niciodată! îmi cereți să mă înrolez în rândul trădătorilor? Repet, domnule Lazăr, niciodată!” „Ușurel,

amigo! îți dau un răgaz pentru a medita la propunerea mea. Stai, n-am terminat. Recunoști semnătura asta? Poți să arunci o privire și pe text. Nu strică!” Semnătura era a mea! Iar textul – îl citeam și nu-mi venea a crede, îl citeam și reciteam, fără să iau în seamă rânjetul celui alt.

— Rețineți textul? îl întrebă colonelul Bădescu.

— Cum să nu! Am încă o memorie bună și cred că vi-l pot reda, firește, cu eventuale mici scăpări: „Subsemnatul Alexandru Badiu, agent cu numărul 33, am primit suma de 25.000 lei românești pentru serviciile aduse centrului de informații... (aici pusesese degetul pentru a ascunde inițialele). Mă angajez, sub imperiul jurământului depus, să continui activitatea, să execut fără șovăire ordinele primite. Consimt, în continuare, ca orice încălcare a acestor ordine să-mi atragă pedeapsa capitală, executată de mine însumi sau, la nevoie, de cel stabilit de la centru”. Și urma semnătura!

— Falsă, desigur...

Badiu oftă și câteva clipe se schimonosi de o durere lăuntrică, apoi explică:

— Din păcate, era semnătura mea! Mă pricep la semnături, descopăr cu ușurință un fals și nu mi-e permis să mă înșel asupra propriei mele iscălituri. De altfel, individul mi-a confirmat: „Semnătura e autentică, stimabilă. Și chiar cei mai experți grafologi ți-o pot confirma. Printre hârtiile rămase de pe vremea când lucrai la societate – știi care – se aflau unele semnate în alb. Nici nu aveam nevoie de toate!” în momentul acela parcă s-a năruit cerul pe mine. Mi-am amintit. Ca șef al biroului financiar, când plecam undeva, lăsam ajutorului meu câteva file semnate în alb pentru diverse operații care se puteau face numai cu semnătura mea. Așa se

45

stabilise: fiecare răspundeam de un anume sector...

Şefii mei îmi lăsau deseori astfel de „iscălituri în alb”. La întoarcere controlam folosirea lor, deşi niciodată nu se întâmplase să încălcăm regulile stabilite. De altfel, semnătura mea nu era valabilă fără contrasemnătura directorului. Nu pot să înţeleg: ştiu prea bine că toate hârtiile semnate le controlam cu scrupulozitate.

— V-aş ruga să reveniţi asupra individului.

— Ah, da! Pirpiriu, cu o faţă uscăţivă, ochii... parcă albaştri, ba nu, verzi, cu un nas puţin ascuţit. Atât reţin. Încă ceva: ascultându-l, îmi fixasem privirea pe bărbia lui, care era ascuţită, poate prea ascuţită. Mi-ar fi imposibil să vă descriu părul, sprâncenele. Sunt amănunte la care nu m-am oprit în clipele acelea. Era îmbrăcat destul de modest, cu un costum bej...

— L-aţi mai întâlnit vreodată? Vă rog să vă gândiţi bine. Este un lucru foarte important.

— Hotărât lucru, nu!

— Ce v-a cerut?

— Peste o săptămână să-i aduc informaţii precise despre amplasarea unor unităţi militare şi despre locul în care se desfăşoară exerciţiile cu M.S. - 405. I-am spus că habar n-am ce-mi cere, dar m-a ameninţat cu aplicarea ultimului paragraf din angajamentul meu dacă nu-i execut ordinele.

— Nu v-a dat nicio explicaţie în plus?

— Ba da! Despre M.S. - 405 spunea că e în legătură cu o aparatură tranzistorizată destinată armatei, n-aş putea spune la ce se referă, la arme de foc sau aşa ceva, sunt complet profan în materie de armament, iar individul s-a ferit să-mi dea alte relaţii. Locul de experimentare l-a denumit cu aproximaţie în jurul localităţii N... Ah, încă ceva: cu o oră înainte de a veni dumneavoastră, am primit un telefon de la el.

— De unde vă telefona?

- Nu știu. În orice caz, din afara localității.
- Relatați-mi convorbirea.
- A fost foarte scurtă. „Ce mai faci, prietene? Sper că te-ai gândit între timp să faci plimbarea pe care ți-an propus-o. Vom petrece clipe plăcute, te asigur!”
- Ce i-ați răspuns?
- Nimic. Am închis telefonul.

46

Bădescu obținut de la centralistă informația de care avea nevoie: telefonul fusese chemat din București, centrala „Dude. știu. își notă cele aflate și rămase o clipă pe gânduri. Apoi i se adresa gazdei:

- Unde și pentru când v-a fixat întâlnirea?
- Peste o săptămână, la o anumită distanță de cabana „Stejarul”. E acolo o pârtie pentru schiori, folosită doar când zăpada s-a așternut numai pe munte.
- Se va așeza peste tot, remarcă Bădescu. Afară ninge... Iertați-mă că v-am întrerupt.
- Mi-a spus să iau seama: dacă voi fi urmărit, să-mi șterg fruntea cu o batistă din zece în zece pași și să mă prefac că nu-l cunosc. Va porni cu schiurile spre Valea Cerbului. Trebuie să-l urmez la câteva minute. Încercarea mea de a mă eschiva, scuzându-mă că n-am mai schiat de multă vreme, a fost zadarnică: era informat că duminica trecută fusesem la cabană și schiasem chiar pe pârtia amintită.

- Ce-aveți de gând să faceți?
- Bine, dar... e tocmai ceea ce voiam să vă întreb pe dumneavoastră! Bănuiți că nu am de loc intenția să dau ascultare unui asemenea individ!
- Hm! făcu Bădescu, mângâindu-și bărbia. Mă tem că da!
- Imposibil! tocmai dumneavoastră să-mi cereți una ca asta?! Sunt dispus să vă dau o mână de ajutor pentru

arestarea lui, dar...

— Cui i-ar folosi? Să zicem că îl arestăm. Foarte bine. Dar ce realizăm? Știți cine îi sunt complicii? De unde vine? Cum a reușit să se strecoare în țară? E un ins izolat sau e vorba de o rețea de spionaj? Și cine ne dă asigurări că individul va face mărturisiri complete? Dar dacă, în timp ce vă întâlniți, alții vă țin cu strășnicie sub observație?

Bădescu puse aceste întrebări aproape pe nerăsuflăte, și interlocutorul său se scuză că la așa ceva nu se gândise – doar el nu este decât un biet funcționar, și nu un om de specialitate, care să cunoască toate implicațiile unei atari situații.

— Sunt om bătrân și... nu mi-e teamă de urmări. Am o fiică – o știți – și sunt convins că, orice s-ar întâmpla, veți avea grijă de ea Dumneavoastră, statul nostru. Vă stau U dispoziție. Indicați-mi cum să procedez și nu vă faceți griji pentru mine – încheie el cu convingere.

47

Bădescu zâmbi înțelegător și îl asigură că nici nu se așteptase la alt răspuns. Poate fi sigur însă că nu i se va clinti nici măcar un fir de păr din cap. În ziua indicată să se prezinte la locul fixat.

— Cum îi veți transmite informațiile? Verbal?

— Nu! Mi-a cerut ca datele să le scriu pe o foiță și s-o introduc în lulea. Când mă voi apropia, să scap luleaua și să-mi continui drumul...

— Perfect! Va trebui să-mi dați mie luleaua. Și-acum, să stabilim amănuntele întâlnirii...

În zilele care urmară ninsă din abundență. Zăpada se așternu peste tot, iar pe alocuri amenința să strivească căsuțele cu acoperișuri cam șubrede. Administrația locală bombarda populația cu apeluri, cerându-i să dea ajutor la curățirea căilor de acces, în timp ce utilaje de dezăpezire lucrau ziua și noaptea la șoseaua națională. Stațiunea fu

invadată de turiști, cărora li se adăugară, localnicii, mari amatori ai sportului pe schi.

Cu o zi înainte de „întâlnire”, ninsoarea încetă brusc, iar pe cerul ca de sticlă apăru soarele. O mulțime pestriță luă cu asalt muntele, pârtiile, telefericul. Lui Bădescu îi păru rău ca părăsește stațiunea – pentru câteva ore, e drept – pe o astfel de vreme. „Volga” opri în fața clădirii telefoanelor și curând el intră în vorbă cu Ghiță, șoferul. Îl întreabă dacă drumul este desfundat, dacă zăpada este mare „acasă” și ce mai fac „ai noștri”...

— De unde să știu eu, tovarășe colonel?! Tovarășul maior parcă nici nu-și mai dă osteneala să afle dacă mai exist sau nu, Buică nu știu pe unde e, de tovarășul Păvăloiu să nu mai vorbim, iar dumneavoastră...

— Lasă, Ghiță, nu te plâng eu pe tine.

— Dar nu despre asta e vorba, tovarășe colonel! Zilele astea am fost hărțuit ca hoții de cai. Parcă mașina asta ar fi fără stăpân.

— Ei, nu zău?! intră în joc Bădescu.

— Vine unul: „Hai, Ghiță, dă-i drumul!”, vine altul: „Ca vântul să mergi, tovarășe!” și nu termini treaba cu el, că

48

sare al treilea: „Dacă nu sunt la timp acolo, răspunzi cu capul...”

— Ia uită-te, frats! Și tu, precis, ai tăcut mâlc, așteptând să-mi spui mie tot ce ai pe suflet!

— Eh, de tăcut n-am prea tăcut eu, dar știți și dumneavoastră cum e la noi... Toți spun că... din ordinul dumneavoastră.

— Se poate, Ghiță, ce să zic. Poate că am uitat și eu de ordinul ăsta... Unde l-ai lăsat pe Mirescu?

— La Ploiești. „Du-te, Ghiță, între timp beau o țuică fiartă”. Îl găsim în fața restaurantului...

Întâlnirea lui Bădescu cu Dan nu trecu fără un incident hazliu: după ce mașina părăsi orașul, colonelul îi ceru lui Ghiță să oprească pentru a trece în spate, lângă Dan. Coborî, dar alunecă și căzu. Mirescu sări din mașină și multă vreme se prefăcu că-i dă o mână de ajutor să se ridice, în realitate afundându-l în zăpada pufoasă. Celălalt îi puse o piedică și Dan făcu, la rândul lui, cunoștință cu nămeții. Când se urcară în mașină, Dan spuse că „zbenguiala” n-o fi fost ea prea rezonabilă, dar îl înviorase. De câteva nopți nici nu mai știe că pe lume mai sunt și paturi. În locul altora, dacă ar fi în concediu, el nici măcar n-ar părăsi locuința. Bădescu nu răspunde imediat. Câteva minute rămase tăcut, îngândurat. Concediu? Renunțase de fapt la el din prima zi. Generalul ezitase o clipă la telefon, dar până la urmă consimțise: raportul lui Bădescu scotea la lumină o altă fațetă a problemei și trebuia acționat cu toate forțele. Orice clipă de răgaz ar fi fost pentru grupul lui Fulger o mană cerească. De regulă, când spionii simt primejdia pe-aproape, câtăva vreme „se dau la fund”, până când pericolul se îndepărtează, apoi își reiau activitatea mai intens. În cazul lui Fulger, străduința lui de a lăsa impresia că joacă cu cărțile pe față complica și mai mult lucrurile. Poate că asta și urmărea: să pară că nu se teme, să ofere urmăritorilor piste cât mai multe, la capătul cărora nu se află... nimic sau aproape nimic. Fiecare mișcare este studiată cu o minuțiozitate rar întâlnită. Probabil că adesea se pune el însuși în situația celor care caută să descurce ıtele, reușind să astupe orice fisură ce l-ar putea pune într-o situație dificilă. Deocamdată, rarele mesaje sunt, evident, de rutină, pentru menținerea legăturii, și nu pentru transmiterea unor date importante. S-a dus vremea când informațiile cu carac

actuale sunt mult mai largi și cu atât mai greu de depistat. În ceea ce-l privea, colonelul ceruse cu hotărâre tuturor colaboratorilor

— Și în primul rând lui Dan - să facă tot posibilul ca Fulger să-și câștige siguranța, iar cei care-l urmăresc să plece pe piste pe care acesta însuși le deschide. În același timp, „planul doi” - cum se obișnuiseră să denumească, în discuții și rapoarte, acțiunile „artileriei grele”, denumire dată echipei maiorului Mirescu - trebuia respectat cu rigurozitate. >.

Bădescu rupse tăcerea, dar vorbi cu Dan despre cu totul altceva. De-abia când ajunseră în biroul lui Mirescu, ceru să i se raporteze pe larg stadiul cercetărilor, modul cum acționează colaboratorii, ce propusese fiecare și la ce concluzii s-a ajuns. Se încruntă când află amănunte despre Pavăloiu și Buică și despre alți colaboratori, pentru ca în final să se declare mulțumit. Când Maria apărură cu cafelele, Bădescu i se adresă pe un ton părintesc:

— Mulțumesc, fată dragă. Și nu mai fi supărată. Ieșim noi din încurcătură!

Maria roși și vru să iasă pentru a-și ascunde tulburarea. Crezuse că nimeni nu observă cât e de neliniștită din cauza neisprăvitului acela de Buică!

Bădescu o rugă însă să mai rămână și o invită să ia loc, anunțând-o că „avem ceva serios de discutat”. Maria tresări, dar se liniști imediat ce auzi primele cuvinte ale maiorului Mirescu:

— Maria, va trebui să ne ajuți. Din motive pe care le înțelegi, am dori să știm dacă ești de acord. Misiunea, în mare, ar consta într-o deplasare de o săptămână-două, poate trei. Nu vei fi singură.

— Accept, tovarășe maior! spuse fata repede, ca și cum s-ar fi temut ca nu cumva cei doi să se răzgândească.

— E de datoria noastră, fată dragă, interveni

Bădescu, să te avertizăm: s-ar putea ca tot ce ai făcut până acum să fi fost floare la ureche pe lângă ce te-așteaptă. Poate că ți-ar trebui un răgaz să reflectezi...

— Iertați-mă că vă întrerup, tovarășe colonel, spuse fata cu convingere, dar nu am nevoie de reflecții; primesc și... vă mulțumesc din toată inima pentru încredere.

Colonelul Bădescu se întoarse în stațiune după-amiază reluându-și preocupările sale de concediu, din care nu lipsea

50

O „mică prezență” la bufet, o plimbare pe străzile animate sau un taifas cu fetișcanele de la „Alimentara” din colț, unde era trimis după cumpărături de soția sa. Comunicativ, pus uneori pe șotii, Bădescu se integrase perfect în ambianța veselă a stațiunii. Responsabilul bufetului se oferise personal să-i prepare o țuică fiartă, iar cele două fete de la „Alimentara” se întrețineau cu dânsul, uitând că după teighea se încropește o coadă respectabilă. Pe stradă era salutat cu respect și întrebat de sănătate. Își dădea seama că puțini îi cunoșteau numele; i se adresau cu „ce mai faceți, tovarășe îi spuneau că le-ar face plăcere să-l mai întâlnească și se despărțeau. La întoarcerea din București fu nevoit să dea explicații, arătând că plecase după niște medicamente, dar asta o necăji nespus pe farmacistă: spre seară îl opri în stradă, spunându-i că nu trebuia să se obosească atâta deoarece putea să-i ofere ea medicamentele de care avea nevoie.

În timpul nopții, temperatura înregistra o scădere amenințătoare. A doua zi dimineată, pe la orele 10, soarele scălda totul într-o lumină de basm. Muntele trona maiestuos cu căciula lui uriașă țesută din nea strălucitoare. Străzile fură din nou invadate de turiști, apoi se goliră. Dincolo de gară, copiii își aranjaseră o pârtie pe cînste, umplând aerul cu strigătele lor. Un om de statură

potrivită stătea în vârful pârtiei și le făcea vânt, iar ei drept mulțumire îl bombardau din când în când cu bulgări de zăpadă. Părea cu totul absorbit de această joacă. Reuși chiar să-i organizeze pe copii în așa fel încât să pornească toți odată cu săniuțele la vale. Mai apoi se reirase la marginea pârtiei, privind cu plăcere zbenguiala lor. Sătui parcă de joacă, copiii îi dădură pace. Era și timpul! Dacă ei ar fi auzit mesajul primit de „nenea”, ar fi intrat, fără îndoială, la bănuieli, și-atunci ținte! Să te ferească, sfântul de mulțimea detectivilor amatori care ar porni pe urmele tale în astfel de împrejurări! Copiii au darul pe care toți detectivii din lume și-l doresc atât de mult: de a observa fără a fi băgați în seamă!

— Aici Z-5! Aici 2 - 5! Sunt în sectorul 3. A apărut. Totul normal!

— Succes, băiete! Atenție!

— Vă mulțumesc! Nicio grijă.

Cel care comunicase cu Bătrânul primi mai apoi ordin să ia legătura cu D-8. Este posibil să se ivească fenomenul de ecra

51

n-are a undelor. D-8 va fi „intermediarul”. Prin el, Z-5 raportează că sunt în apropiere de cabana „Stejarul”...

Z-5 îl însoțea pe Badiu, bineînțeles, de la distanță, așa cum se stabilise. Până la cabană ocoliră pe Valea Zănoagelor, trecură pe lângă teleferic și se înscriseră pe pârtia unde-și făceau antrenamentul obișnuit fondeștii de la asociația din localitate. îmbrăcat într-un pulover de culoare deschisă, cu pantaloni negri, lucrați impecabil, cu ochelarii săi de soare, la care se adăugau mișcările energice și o perfectă alunecare pe schiuri, Badiu părea mai degrabă un antrenor tânăr pornit pe urmele elevilor săi sau în recunoașterea unui eventual traseu pentru concurs. Z-5 clătină din cap cu admirație când îl văzu

pornind vijelios pe o pantă abruptă, cu dezinvoltura unui schior de clasă. Se luă după el ceva mai târziu, alăturându-se unui grup de tineri, care-l acceptă cu simplitate. Ajunseră la cabană aproape de orele 11. Z-5 bău un ceai cu rom și, pretextând că vrea să-și ceruiască schiurile, părăsi grupul de tineri, fiind convins că va putea să-i găsească acolo și peste două, trei ore pe cei cu care venise: era prea cald și prea plăcut în salonul de jos al cabanei pentru a renunța atât de repede la... cafea și coniac. Stabili legătura cu D-8, cu ceilalți, aflați la locurile dinainte hotărâte, și porni în iureș spre Valea Cerbului, unde Badiu avea întâlnire. Din discuția fugară cu cabanierul află că „tovarășul acela a plecat acum zece minute”: „Perfect!” – exclamă Z-5, uitând să-i mulțumească omului pentru informația dată. Se gândi că, de-ar fi venit la cabană cu zece minute mai înainte, s-ar fi întâlnit nas în nas cu „tovarășul acela”, lucru care nu i-ar fi convenit de fel, și ar fi dăunat acțiunii. îl zărise pe individ în ajun. Părea îngândurat, contrariat de ceva, pentru ca brusc să-și schimbe atitudinea, privind cercetător în jur. Se înscrisese la cabană sub numele de Lazăr Adamache, inginer, motivându-și lipsa actelor cu o hârtie... convingătoare. Spusese că-i puțin răcit și că ar dori să i se servească mâncarea în cameră.

Z-5 avea misiunea să-l fotografieze pe inginer când ridică pipa căzută din mână lui Badiu, să-i vadă reacția și s-o fixeze pe peliculă în momentul când va da ochii cu inspectorul. Înțelese că nu-i o treabă ușoară: locul ales – pe firul văii – nu permitea apropierea. De o parte și de alta se înălțau pereții de stâncă ai muntelui, imposibil de traversat cu schiurile. Lăsa schiurile între brazi și porni ușor până la o scobitură în

voie. îl zări pe inginer, apoi pe Badiu apropiindu-se și depărtându-se în grabă. Inginerul ridică pipa și se depărtă alene în sens invers. Rămase locului, își privi ceasul, apoi își aprinse o țigară: fu ultima imagine pe care Z-5 o mai înregistrează în aparat, întrucât cele ce urmau îl descumpăniră. Deasupra lui auzi trosnete de copaci ruși, un bubuit surd se apropie de el, pentru ca imediat să se transforme într-un vacarm de nedescris: avalanșa mătura totul în calea ei, îndreptându-se vertiginos spre fundul îngust al văii! îl zări pe inginer fluturându-și desperat brațele, probabil că scosese și țipete de spaimă, dar nimeni nu le mai auzi.

Când i se raportă că inginerul a fost îngropat sub avalanșă, colonelul înjură cumplit și ordonă să se ia măsuri pentru a-l scoate pe Z-5, iar D-8 să controleze de urgență cine a provocat avalanșa. Se acuza în gând pentru lipsă de prevedere, deși înțelegea prea bine că ar fi fost imposibil de supravegheat întregul masiv, acoperit de brazi și zăpadă.

Îl reîntâlni apoi pe Badiu, care era profund consternat de cele întâmplate, ba chiar își ascundea cu greu spaima provocată de gândul că, dacă ar fi întârziat cu câteva secunde, ar fi avut soarta celui cu care se întâlnise. Bădescu îl liniști cât putu mai bine și se despărți de el cu gustul amar al înfrângerii.

5. Presimțiri sumbre

Pe un ton insidios, Stoicănescu îi interzisese să mai vină la bafet. Stând în grădina din spatele casei, în fața magaziei unde își avea „dormitorul”, Buică rezistă cu greu tentației de a face un mic control prin locuința gazdei sale. își închipui chiar și scena ce ar urma dacă ar fi descoperit: fostul avocat s-ar năpusti la el, roșu ca o sfeclă, el i-ar cere iertare, că numai foamea îl făcuse să cotrobăie... Asta în cazul cel mai bun, firește, pentru că s-ar putea ca

Stoicănescu să nu se mulțumească numai cu atât. Îi venea să râdă de figura pe care-o va face dom Vasile când îi va afla adevărata identitate.

— Mai va până atunci! oftă Buică, privind spre cerul țesut cu stele, spre vârfurile pomilor din jur. Clipele acestea de inactivitate silită, dar și de obositoare încordare îi măcinau nervii. Se trezi sărind cu gândul de la un subiect la altul, de la chipul Mariei la scene din copilărie și de la acestea la un dialog cu Dan Mirescu... Apoi imaginile se învălmășeau. Aflându-se într-o astfel de stare nici nu auzi pașii lui Stoicănescu. Cel sosit se uita ținută la el și numai umbra nopții îi ascundea satisfacția.

— Ar fi trebuit să-ți iei ceva pe tine, singură tinerețea nu te apără de răceală, crede-mă.

Vorbea blând, cu un ton de falsă îngrijorare, pe care Buică îl înregistra, punându-și toate simțurile în alarmă.

Intrară în casă. Pentru prima dată pășea în „sanctuarul” barmanului. Lumina becurilor inundă sufrageria spațioasă și Buică fu cuprins de o ușoară emoție: nu mai intrase într-o

54

„Casă de oameni” de la începerea... misiunii și totul i se păru ciudat și impunător, străin și totuși atât de apropiat. Fu sincer în sfiala lui și pentru prima dată i se întâmpla asta în relațiile cu misterioasa lui gazdă. Își plimbă privirea peste mobilă, peste covorul persan. Totul era de un lux discret, de la lustră și vasele de cristal până la culoarea covorului. Nici nu-și dăduse seama cât de mult tânjise după o astfel de ambianță, după o cameră unde în clipe de răgaz să stai cu palmele sub ceafă, absent și totuși atât de sigur că te înconjoară ceva intim și așezat. Își reveni repede și spuse cu entuziasm:

— Stai mișto, dom Vasile, pe dumnezeul meu, ăst-i palat boieresc... Pfiu! Aici-s bănișori, nu glumă!

Vădit măgulit, Stoicănescu zâmbi, continuând să se dezbrace, dar după ce își așeză haina pe un umerăș se schimbă la față, luând un aer mohorât, ca omul căruia o vorbă aruncată din întâmplare de altcineva îi provoacă o negrăită amărăciune. Deschise bufetul cu mișcări largi, de parcă săvârșea un ritual, prinse două cupe între degete, turnă în ele niște băutură și apoi i se adresează musafirului cu o voce din care răzbătea compătimirea:

— Ia și bea.

— Noroc, dom Vasile. Dădu pe gât conținutul paharului, plescăi din limbă de câteva ori și spuse admirativ: Am mirosit eu, dom Vasile, că dumneata ești obraz subțire.

Gazda schiță un gest a lehamite și adăugă cu glas amar:

— Ce știi tu, băiete, nu-ți doresc să treci prin câte-am trecut și trec eu... Singur, nimeni care să-ți zică o vorbă bună...

Buică stătea la pândă, prefăcându-se că-i ascultă cu cea mai mare atenție spovedania, când mirându-se, când indignându-se, în funcție de întâmplarea relatată. Avusese o consoartă - povestea Stoicănescu - care fusese o floare de femeie, dar murise într-un accident stupid și îl lăsase singur, nemângâiat, distrus sufletește, iar apoi, după buclucul acela, renunțase la lumea lui, la colegi și prieteni, își căutase o muncă brută, asta-i făcea bine, îi alunga gândurile.

Povestea cu același glas moale de om năpăstuit și turna în pahar, făcându-i de fiecare dată semn „vagabondului” să bea. De la un timp, Buică simți că-l apucă amețeala. Încercă să reziste, să-și domine simțurile, dar fără prea mult succes.

55

Și nici măcar nu avea unde să „subțieze” conținutul

paharului – așa cum ședea așezat pe fotoliu, față în față cu cel care poate nu are un gând anume, dar îi urmărește orice mișcare a mâinilor, a ochilor, a gurii, ba chiar a sufletului. Iar mâna aceea se întinde spre el și poruncește: „Bea! Trebuie să bei, să ne înecăm amarul”. Câtăva vreme, nici nu mai auzi vocea celui alt, poate că tăcuse și își admira opera, zâmbetul acela i se pare un rânjel în stare să deruteze pe oricine. Și totuși, luă seama că își păstrează gândurile – după părerea lui – neîntinate. Alcătui în grabă câteva fraze și descoperi că nu încalcă cu nimic logica. Se încordă:

— Tare, dom Vasile... Mămbătai, pe dumnezeul... Om subțire...

Vorbele îi sunau străin și totuși avea senzația că au darul să-l dezmeticească. În aceeași clipă zări ochii holbați ai celui alt, ochi hipnotici, de reptilă care-și pregătește cu furie punga cu venin. Auzi șuierul vorbelor, vorbe de spaimă, ce i se izbeau de timpane ca de o scândură goală. De încordare, fruntea lui Buică se umplu de broboane. Își încleștă fălcile, stăruind în efortul de a se desprinde de amețeală, și reuși să priceapă cele ce i se spun. Stoicănescu încerca să-l convingă de necazurile care-i pasc pe amândoi. Niciunul nu va scăpa fără ani grei de pușcărie – el ca tăinuitor, Blănușu ca un criminal ce este.

— Vreau să fiu liniștit, dar nu pot, înțelegi?

— Teleg, dom Vasile, că n-oi fi prost... Lasă-l dracului de pahar...

— A... ăla n-o să tacă! El e moartea mea și-a ta... Mi-e milă de tine... eu sunt bătrân... tu ești tânăr, poate-ți găseai și tu o femeie, îți încropeai un cămin, ai fi trăit ca oamenii, te-aș fi ajutat, dar tu ești bleg, o cârpă, te lași călcat în picioare... Lasă-i să te zdrobească, nu-mi pasă, n-are de ce să-mi pese, păcat de tinerețea ta...

Spaima se lipise pe fața lui Buică, nu-i fu greu să

simuleze, dar tăcu mai departe, încleștându-și degetele pe brațele fotoliului. De-abia mai târziu, când celălalt îi spuse că de el depinde viața amândurora, că numai el, Victor Blănaru, îi poate scăpa de închisoare, rosti gâtuit de neputință:

— Ce... ce... trebuie să fac, dom Vasile?! Nu mai vreau pușcărie... auzi?

— O nimica toată. Vrei sau nu?

— Da!

56

— Atunci ascultă: mi-e milă de tinerețea ta, vreau să te ajut. În zori trebuie să pleci. Cu ăla. Ai înțeles? Foarte bine. Acum culcă-te și peste două ore am să-ți spun ce faci. Nu, nu pleca! Te culci aici, pe jos, n-are rost să mergi în magazie.

Buică scăpase binișor de amețală, dar continua să rostească vorbe cam anapoda, din care nu lipsea hotărârea de a face tot ce-i zice dom Vasile, bunul dom Vasile, oblăduitorul lui...

Pe întuneric se gândi la cele petrecute și ajunse la concluzia că totul nu fusese decât o scenetă mediocră „jucată”, desigur, la desperare. Descoperi astfel că, de fapt, dom Vasile se teme de ceva un ceva care lui, lui Buică, îi scapă printre degete.

Un singur lucru îl mâhni: nu mai avea cum să-l anunțe pe prietenul lui, pe cel căruia îi spusese Umbra; va trebui să se bizuie, într-adevăr, numai pe el însuși. Fra de prevăzut, desigur, un deznodământ. Dacă nu vorbise cu Umbra despre acest final, o făcuse mai mult de teama de a nu fi învinuit de „tratare simplistă” a situației, de subestimare a celor cu care au de-a face. „În zori trebuie să plec. Cât ăla!” Vagă indicație, desigur, dar și pe baza ei se pot face câteva presupuneri: Unde? Iată o întrebare la care nu putea da răspuns. Cu ce plec? Cu trenul? Cu

mașina? Pe jos? De ce cu ăla? Aici e simplu: ăla trebuie redus la tăcere! Acesta-i esențialul! Ce importanță mai au mijloacele de deplasare și locul... crimei? Deci: Stoicănescu îmi cere să plec împreună cu ăla, să-i fac de petrecanie; de la sosire și până în acest punct, subsemnatul s-a supus aceluiași plan de pregătire pentru uciderea insului de care dom Vasile ține să scape cu orice preț. Dacă aș ști și le ce vrea să scape de el, poate că „afacerea” ar trebui trecută urgent miliției, iar eu ar trebui să-mi iau tălpășița, să mă prezint în fața Bătrânului și să-i raportez ca umila mea persoană a făcut câțiva pași, dar nu înainte, ci înapoi, depărtându-mă și mai mult de acel blestemat „Comitet al răzbunării”.

Pleoapele i se lasară grele și adormi. Un somn adânc, ca și cum s-ar fi aflat în cea mai deplină siguranță. Se trezi brusc, nedându-și seama, la început, unde se află, și sări ca ars când îl observă pe Vasile Stoicănescu aplecat deasupra lui.

57

— Trebuie să pleci cât mai repede... Aseară n-am vrut să te sperii: se pare că miliția îi dă târcoale lui Gurgan. A făcut niște matrapazlăcuri. Dacă pune mâna pe el, știi ce urmează: nu știe să-și țină gura! Are să vorbească și despre tine. Așa că... plecați amândoi cu trenul. La podul Groșării îi faci vânt. Prinzi momentul, exact la pod, altfel s-ar putea să... mai aibă puțința să vorbească și atunci... Sau te-ai răzgândit?

— Se poate, dom Vasile?!

— Bine. Dispari din oraș. Cu cei de la depozit aranjez eu. Te stabilești în orașul C. Pe Valea Prahovei sunt mulți turiști, oameni străini... Treci neobservat. Te prezinți la fabrica nouă, mai bine zis în construcție, și îl cauți pe Gheorghe Lădoi. Îi spui: „M-a trimis tovarășul de la Orlești să vă întreb dacă vă duceți să luați butoiul cu vin!” Ții

mintea? Așa. Îți găsește el un locșor. Nu suflă nicio vorbă despre mine. Nu ți-ar folosi la nimic, pentru că nu mă cunoaște. Dacă nu-ți ții gura, poți să-ți iei adio de la... libertate. Nu e greu să-l aduci pe Gurgan lângă ușa vagonului. M-am gândit și la asta: imediat după trecerea podului urmează să aruncați un pachetel... Restul - o să-ți dai seama din instrucțiunile pe care vi le dau la amândoi. Acum... asta-i. Dă-ți seama că viața ta e în mâinile lui Gurgan. Am fost bun cu tine, acum e rândul tău.

Buică tăcea, ascultându-l docil, puțin mahmur și speriat. Vorbele lui Stoicănescu aveau în ele ceva metalic, un ascuțiș aparte, care-i dădea de înțeles că, în caz de refuz, viața lui s-ar curma între aceste ziduri frumos tapetate, cu tablouri nu lipsite de gust. În timp ce vorbea, Stoicănescu ținea mâna în buzunar, ostentativ. Făcu o mișcare rapidă și-i întinse lui Buică un pachet de bancnote. „Ești bine plătit, tinere! își spuse Buică. De regulă, criminalii își primesc răsplata după, pe când tu ai marele avantaj de a fi plătit înainte!”

Dacă Stoicănescu și-ar fi dat seama ce ascunde tăcerea vagabondului din fața sa, ar fi scos la iveală pistolul și l-ar fi descărcat fără ezitare. Era însă prea surescitat de pericolul care-l pândea și luă expresia întipărită pe fața interlocutorului său drept o buimăceală de moment. Curând se auzi o zgârietură pe pervazul ferestrei și Stoicănescu se grăbi să deschidă ușa. Gurgan, cel care ridicase sifonul la bufet, îl privi din prag, ironic, cu un zâmbet superior, apoi nu-i mai dădu nicio atenție. Stoicănescu repetă instrucțiunile cu aruncarea pa

chetului la podul Groșării, atrăgându-le atenția să facă treaba asta imediat după pod, acolo unde se află „omul care așteaptă”. Dacă trec prea departe de pod, totul se duce dracului, „acela” nu va vedea pachetul și... cine

știe ce se mai întâmplă. Gurgan îi dădu asigurări că așa va face, „nu-i cine știe ce scofală”, mai ales că nu-i pentru prima dată când face o treabă ca asta.

— Biletele vi le dă Tevie-hamalul... Și-acum, descălțați-Vă!

Luă încălțăminte și intră cu ea într-o încăpere alăturată, de unde se întoarse peste câteva minute. Îi puse apoi să-și vâre palmele într-o soluție incoloră, atrăgându-le atenția să nu se spele pe mâinidecât „după ce treaba e făcută”. Gurgan ridică din umeri, dând a înțelege că sfatul celui alt este inutil, știe el cum să procedeze.

Buică fu cuprins de emoție și observă că mâinile îi tremură ușor: așteptase „descoperirea” acestor clipe cu toată ființa lui, era doar singurul indiciu, primul, dar și cel mai concludent că nu trecuse zadarnic prin atâtea încercări. E adevărat, „misiunea” pe care i-o dă Stoicănescu are implicațiile ei - nu știe cum va proceda, va vedea la fața locului. Trebuie făcut ceva pentru a nu-l alarma și mai mult pe acest dom Vasile. Își dă seama că îi trebuie calmul căpitanului Păvăloiu, mintea limpede a Bătrânului și spontaneitatea Mariei. Dacă va fi nevoie, le va avea pe toate, s-ar simți umilit să se împotmolească tocmai când „elementul comun” a apărut atât de neașteptat.

Ieșiră pe rând din locuința lui Stoicănescu. Afară era încă întuneric, iar până la sosirea trenului mai aveau - cel puțin o oră. Buică se gândi că ar trebui să se descotorosească de Gurgan, să dea de veste cuiva - deocamdată nu-și dădea seama cui - bănuind câtă vâlvă va stârni printre prieteni dispariția lui. „Nenorocirea e că Stoicănescu va trimite în tren și un „martor”, gândi el. Vrea omul să fie sigur că Gurgan va fi redus la tăcere pentru totdeauna. Dacă n-ar proceda așa, ar însemna că-i un prost. În afară de câteva „gafe” inexplicabile,

Stoicănescu nu este omul care să se lase dus de nas...”

Străzile erau pustii. În timp ce la munte ninsese, aici era încă toamnă. Pe jos, frunzele castanilor așezaseră un covor care foșnea ușor la fiecare pas. Buică o luă pe Strada Mare, trecu de clădirea telefoanelor, apoi intră în părculețul de

59

alături, simulând că vrea să se adăpostească de luminile unei mașini care venea dinspre gară. Nici nu făcu însă câțiva pași, că și auzi în spatele lui găfâielile lui Gurgan. Se prefăcu speriat și înjură înciudat, destul de tare ca să fie auzit de celălalt. „Presupunerea mea că voi fi, la rândul meu, supravegheat era deci întemeiată” gândi Buică, uitându-se contrariat și mirat la celălalt. Se răsuci pe călcâie și se întoarse pe Strada Mare, nu însă înainte de a adăuga, pentru a-l liniști pe Gurgan:

— Drace! M-am speriat... Venea o mașină din jos și nu voiam să fiu văzut.

În mâna celuiălalt luci ceva metalic și pe Buică îl trecură florii. Dacă Stoicănescu îi dăduse și lui Gurgan o „misiune” asemănătoare cu a lui? „Imposibil! De ce ar renunța la un element nou ca mine, docil, fricos, bun să joace cum îi cântă?!” Faptul însă că Gurgan are pistol îi mări neliniștea: nu fusese vorba de niciun pistol. Dacă Stoicănescu vrea cu adevărat să scape de Gurgan nu-i pune în mână o armă cu care, la nevoie, să se poată apăra. Se vede treaba însă că Stoicănescu și-a subestimat unealta, considerând că el, Gurgan, nu e în stare să-și ia, din proprie inițiativă, măsurile de autoapărare. Nu se poate să nu fi aflat și Gurgan că, atunci când te afli printre lupi, nu trebuie să fii cu mâinile goale și să le admiri colții.

În fața spitalului, Buică fu tentat să-i atragă atenția portarului, dar se răzgândi, considerând gestul cel puțin copilăresc. La ce i-ar folosi? Curând la orizont apăru o pată

discretă, ca o cerneală apoasă. Dinspre Olt se înălța treptat o ceață deasă, ca niște vălătuci de vată. Câțiva câini lătrară în satul de dincolo de râu, un acar strigă ceva nedeslușit și curând se auzi un zgomot abia perceptibil; Nu era un zgomot anume, ci ceva care plutea în aer, cuprindea firea: se trez. ea orașul! mai erau câteva minute până la sosirea trenului și pe peron apărură dintr-odată chipuri somnoroase, bărbați, femei, tineri, bătrâni, agitați ca și cum ar fi căutat ceva fără să știe ce anume. Te vie trecu prin fața lui Gurgan și sări ca ars când se auzi strigat.

— Tevie... dă, mă, biletele pentru domnu' ...

Tevie ținea biletele în mână, așa că i le întinse cu un gest repezit, se mai holbă câteva clipe la cel din fața lui, apoi plecă, târșiindu-și picioarele. Gurgan se apropie de Buică și

60

lăsă să-i cadă un bilet de tren, spunându-i printre dinți, zădărât parcă de ceva:

— Eu, fir-ar mama-măsi a dracului, trebuie să le fac pe toate.

Când se întoarse, îl avertiză să nu care cumva să umble cu șmecherii, că și-a găsit nașul cu el. Trenul sosi, se produse binecunoscuta vânzoleală, se auziră strigăte, chemări, cineva râse, un răs nervos, nefiresc, enervant. Buică se îndreptă spre vagonul 3 și se urcă pe scară, cuprins de presimțiri sumbre: nu mai credea în aparențe, în raționamente, avea senzația că undeva, în labirintul în care fusese aruncat, i se rezervase un cu totul alt rol decât cel declarat de Stoicănescu. Ceea ce îl apăsa îndeosebi era nesiguranța dacă cel „vizat” pentru podul Groșării era Gurgan sau el. Ah! Dacă ar fi putut să le dea de veste celorlalți!

6. De ce s-a sinucis?

Colonelul-Bădescu își întrerupse „concediul”,

revenind în capitală. Câteva zile, împreună cu subordonații săi desfășură o activitate febrilă, îndreptată spre un unic scop: depistarea celor care participaseră, direct sau indirect, la acțiunile „Comitetului răzbunării”. Inconvenientul consta mai ales în faptul că erau destui care habar n-aveau că aduseseră servicii așa-zisului comitet, iar alții nu știau decât că acționaseră la o somație venită... nu se știe de unde! Modul de lucru al „Comitetului” era ingenios prin simplitatea lui. Mai întâi se documenta asupra unui ins sau altul, apoi venea cu clasicul șantaj: acționezi, ori dezvăluim organelor în drept ce știm despre tine? Cei recrutați erau folosiți la intervale foarte mari, îngreunând și mai mult cercetarea și depistarea firelor.

Colonelul Bădescu și maiorul Mirescu se convinseseră că lupta trebuie continuată cu angajarea tuturor forțelor. Fulger și cei care se află în spatele lui se folosesc de activitatea „Comitetului” în scopuri bine chibzuite. Nu era nevoie de prea multă perspicacitate pentru a-ți da seama că „fițiucile” jucau un rol secundar și nimeni nu se îndoia că, la momentul oportun, Fulger se va descotorosi de „Comitet” cu aceeași ușurință cu care se aruncă la coș un obiect nefolositor. Când și cum, rămâne de văzut. Câteva greșeli îi dezvăluie numai intenția, nu și modalitatea de a și-o pune în aplicare.

Când generalul îi chemă pe amândoi, Bădescu scoase, fără voie, un oftat: era sigur că va primi observații pentru cele

62

Întâmplare pe Valea Cerbului. Pierduseră o verigă destul de importantă...

Sentimentul acesta nu-l părăsi nici în clipa când generalul îi pofti să ia loc. Nici urmă de supărare! Ba chiar li se adresa /. Îmbind:

— Ce se-ntâmplă cu voi? Parcă vi s-au înecat

corăbiile! După câte știu, nu avem niciun motiv de îngrijorare. Sau mă-nșel? Doar bătălie fără pierderi nu am auzit să fi existat.

Continuă pe același ton, îl dojeni pe Bădescu pentru că... l-a convins să-și amânc concediul, apoi ceru să i se raporteze situația cât mai amănunțit. Bădescu începu:

— Așa cum v-am raportat, am pornit pe urmele unor fițuici și am dat de un cuib de spioni și trădători, pe care îi căutam de mai multă vreme. Meritul revine, în primul rând, căpitanului Albu, dar și căpitanului Păvăloiu. Inițial, ei au descoperit, mai mult prin deducție, că firele „Comitetului” duc într-o altă direcție decât cea aparentă.

— Mda, era clar că nu s-au înșelat când și-au propus să-l suprim pe Păvăloiu - remarcă, gânditor, generalul. Te rog să continui.

— Cu aprobarea dumneavoastră, a trebuit să reluăm dosarul Dominic, să revedem mesajele transmise prin radio de el și de grupul lui. Cu ani în urmă, organele noastre fuseseră pe cale să descopere totul. Dominic a simțit primejdia și s-a dat la fund. Dintr-o eroare, în dosar stă scris că grupul de >pioni și trădători s-a autolichidat. Dominic a reușit să fugă peste hotare, apoi a plecat într-o presupusă misiune în Africa. Ziarele occidentale au scris despre căsătoria lui cu fiica unui naron scăpătat și cu asta s-a terminat. La 21 iulie 19... patru din cei care-l ajutaseră - se arată în concluziile dosarului - au părăsit țara clandestin, folosind o barcă cu motor, pentru a ajunge în apele neutre, unde-i aștepta un submarin. Lucrurile așa se și petrecuseră, dar în loc de patru, cu barca plecase un singur individ. Toate cercetările arătau că fuseseră patru! Intenționat lăsaseră astfel de urme, pentru ca în aceeași noapte sau mai târziu, cei trei să se retrag? în interiorul țării. Presupunând că ei dețineau date despre amplasarea și denumirea unor unități, a fost nevoie de un efort uriaș

pentru ca informațiile pe care, eventual, le dețineau spionii să devină inoperante

63

Câțiva ani am reușit să dejucăm încercările unor spioni de a pătrunde în interiorul țării. Grupul Fulger a fost reactivat, dotat cu mijloace tehnice perfecționate, subvenționat cu banii necesari. Domeniul de acțiune – nelimitat: date cu caracter militar, de la organizare, dotare, efectiv, modalități de instruire până la sistemul tactic și cercetările oamenilor noștri de știință în domeniul armamentului și tehnicii de luptă. Modalitatea de scurgere a informațiilor – pe două căi principale: prin anumite persoane aflate în țara noastră cu diferite însărcinări onorabile și prin radio. Prima cale a fost mai puțin uzitată, socotind că, de bună seamă, organele noastre nu vor sta cu mâinile în sân. A doua e folosită și în prezent, la intervale foarte neregulate și cu eficiență foarte redusă. Măsurile de dezinformare luate, vigilența militarilor, a populației, i-au împiedicat pe cei în cauză să intre în posesia datelor de care aveau nevoie. Poate din teama de a nu pierde încrederea patronilor lor, au recurs la falsuri: la o informație aproximativ exactă, dar de importanță minimă, adaugă un lanț întreg de date eronate. Nu am reunit însă să depistăm cine se ascunde sub numele de Fulger. Toate încercările noastre au eșuat. Păvăloiu era de părere că oricare dintre cei bănuți poate fi conducătorul grupului: Sobor, Dominic, Amos, Lucia, Cosmin. Înclin să-i dau dreptate, deși nu-i exclus ca firele să ducă în altă parte. Pentru a găsi urmele lui Fulger, am recurs și la șiretlicul pe care-l știți, propus de tovarășul maior.

— Ingenios, Mirescule! De la armată am primit felicitări, pe care ți le transmit cu plăcere... Stai, stai jos, vom mai vorbi despre asta. Te-ascult, tovarășe colonel: nu omite niciun amănunt, chiar dacă-l cunosc.

— Fulger a simțit, probabil, că i s-a întins o capcană. Din „surse sigure” i-a parvenit informația despre locul unde urma să se desfășoare aplicații tactice de amploare, în cadrul cărora se experimenta și sistemul de legături denumit M.S. - 405. El a primit ordin, pe calea undelor, să se intereseze îndeaproape de această aplicație. Era chiar somat s-o facă, folosind toate mijloacele posibile. Radiograma, transmisă de pe un vas care părăsise portul Constanța, ne-a dat prima certitudine că Fulger va veni la „întâlnire”. Și, într-adevăr, a fost prezent, dar nu singur: în zonă au pătruns mai multe persoane dintre cele ținute sub observație. Planul nostru a

64

eșuat. Ne-am ales toți și cu ceva: după toate aparențele, „grupul Fulger” este convins că ne interesează exclusiv depistarea „Comitetului”. În plus am descoperit, cu surprindere că o altă agentură de spionaj, rivală celei în slujba căreia se află Fulger și-ai lui, caută să pună mâna pe „Comitet”. Fulger a simțit mai dtmult „jocul”, a raportat șefilor lui și a primit următorul ordin: să se descotorosească de „Comitet”, dar să ne și ajute să-i îndepărtăm pe rivalii săi de aparatura care se experimentează.

— Cu alte cum ne un „colaborator” neprevăzut, Bădescuie?

— Da, tovarășe; general. Am recunoscut abilitatea lui Fulger de la început. Vă rog să mă credeți că nici acum nu-mi explic cum a fost posibil să-și asume riscul - 3 a veni în apropiere de zona aplicației.

— Nu trebuie sK te miri. Cei de la „centi / au descoperit inexactitatea informațiilor transmise. Fulger voia deci să-și răscumpere „greșeala” - a lui și a grupului lui - printr-o mare lovitură. Un e alcul simplu, nu? Sau ești de altă părere?

— Nu, tovară e general, se grăbi să-l asigure Bădescu.

— Bine. De altfel, cine s-ar fi gândit că posedă un asemenea sistem de transmitere a mesajelor cifrate? Vezi? le-ai supărat degeaba pe secția specială, nu-i așa?

— Aveam însă o scuză, tovarășe general: Fulger transmitea pe aproape aceleași lungimi de undă, patru la număr, printr-o rotație simplă: 1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1, 2, 1, 3, 4... Nu reușeam să detectăm locul emisiei. Transmitea din zone diferite. Totdeauna clin mișcare.

— N-are rost să intri în dealii tehnice, îl întrerupse generalul. Și... ca să-ți iau o piatră de pe inimă: specialiștii consideră că avalanșa poate fi provocată și de la o distanță oarecare. Ați găsit ceva urme?

— Da. Numai că pe creastă trecuseră și numeroși turiști, schiori de la asociație care se antrenau, un grup de studenți...

— Abandonați deocamdată cercetările pe creastă. Vedeți cine se afla la cabana „Foișorul” de pe versantul opus. Este indicația specialiștilor. Continuă.

— Ne-am dat seama că nu întâmplător inginerul a fost prins sub avalanșă. Burnic, care-și dăduse numele de Lazăr Adamache, era din grupul lui Fulger și nu înțelegeam de ce acesta își suprimă colaboratorii.

65

— Acum e clar?

— Da, tovarășe general: cele petrecute cu căpitanul Păvăloiu au trebuit reconstituite pas cu pas. Concluziile sunt edificatoare. Planul nostru: continuăm să ne ocupăm de

„Comitet”, supraveghind mișcările celor care au mai rămas în grup: Cosmin, Dominic, Sobor, și Lucia. Cel care purta denumirea de „Amos”, respectiv Burnic, ne-a scăpat.

— Te obsedează Burnic ăsta, râse generalul. Bine,

bine, te ascult.

— Trebuie să aflăm cine este Fulger, dar și cine sunt cei cu care ține legătura. Este ordinul dumneavoastră.

— Și-l mențin, Bădescule. Înțelegeți și voi de ce: s-ar putea ca după lichidarea grupului să rămână unele „reziduuri” care ne-ar putea da din nou de furcă. Oricum, arestarea grupului se va executa numai după sosirea Pescărușului. Va fi organizată primirea lui cu toată grija. Ați înțeles?

— Da, tovarășe general. Permiteți să raportez „dispozitivul” nostru actual?

Bădescu dădu amănunte despre locul și obiectivele fixate colaboratorilor, despre sprijinul pe care îl primesc, cu bune rezultate, din partea organelor de stat și a unor ofițeri din unitățile armatei, apoi își exprimă încrederea că „toți vor face treabă bună”.

Veni și rândul maiorului Mirescu. Raportă cu calm constatările, rolul „Comitetului”, greutățile întâmpinate în depistarea celor implicați. Da, Fulger cunoaște bine psihologia celor care calcă legea. La Iași l-a folosit pe un medic ginecolog care se ocupa clandestin de întreruperi de sarcini; la Sibiu

— Un funcționar de la o organizație de construcții care avea la activ sustragerea multor materiale; la Constanța - un responsabil de restaurant care făcuse o afacere dubioasă cu niște obiecte de la turiști; la Buzău - un achizitor de legume și fructe, mare amator de venituri ilicite; apoi în altă localitate, un revizor contabil care primea șperț pentru a acoperi lipsurile constatate la inventarierea mărfurilor unor magazine...

— Multă vreme, tovarășe general, nu ne-am dat seama ce rol joacă acest „Comitet”. Ne întrebam dacă nu cumva facem o legătură artificială între el și grupul lui Fulger. Am aflat însă că nu am greșit în aprecierile

noastre. Agentura rivală lui Fulger țintește ceva mai departe: să folosească așa-zisul comitet atât pentru misiuni de spionaj, cât și pentru

66

a da o lovitură de grație adversarilor săi. Fulger se află cu un pas înaintea acestei agenturi și probabil are un plan al lui pentru a scăpa de niște rivali atât de incomozi.

Mirescu expuse apoi planul de acțiune, lapidar, cu deplină siguranță.

Târziu, aproape de miezul nopții, generalul se ridica, făcu constatarea că „ne-am cam întins la vorbă, dar discuția era necesară”, apoi le ură celor doi ofițeri noapte bună și succes.

Câteva zile nu interveni nimic nou. În zorii zilei de miercuri însă, Bădescu îi puse pe subordonații săi în alertă. Cel care-și zicea Cosmin părăsise localitatea, scosese un bilet de călătorie până în Capitală, apoi, după cum informa „însoțitorul”, adormise în compartiment, ca un om fără griji. S-ar putea însă ca el să nu se oprească în București; în situația dată, n-avea cum să-i ghicească intențiile. Pentru orice eventualitate, Mirescu primise ordin să organizeze o rețea deasă de posturi mobile și fixe care aveau, misiunea de a nu-l slăbi nici măcar o clipă din vedere pe prețiosul musafir. La serviciu, Cosmin solicitase să i se dea trei zile de concediu, pretextând că are numeroase treburi personale de rezolvat.

Cosmin coborî din tren calm și recurse la câteva manevre pentru a-și da seama dacă are vreo „codiță”. Părea că nu se grăbește, ca unul care va putea rezolva treburile mai târziu sau așteaptă un tren pentru altă direcție. Intră pe la mesagerii și ieși în Calea Griviței tocmai când mașina 38 oprea în stație. Merse cu autobuzul până la Liceul „Gh. Lazăr” și de aici începu o adevărată cursă de urmărire, care le dădu colaboratorilor multă

bătaie de cap. Indicația dată - de a vedea cu cine intra în legătura Cosmin - era foarte greu de îndeplinit...

— Aici Puntea 1. Musafirul stă de vorbă cu cineva în fața Casei sindicatelor. Se pare că se cunosc.

Peste câteva minute, Puntea 1 anunță: a intrat la „Tic-Tac”, s-a adresat unui ospătar și a ieșit. Se îndreaptă spre Calea Victoriei.

La Librăria Academiei răsfoi câteva cărți de literatură, apoi zări un ins care intra pe ușă și se apropie de el. Puntea 1 preciză că nu-și dă seama dacă cei doi au comunicat între ei.

67

La stația din fața Universității, Cosmin se urcă într-un taximetru și fu preluat de Puntea 2. Mașina porni spre Calea Moșilor.

— Fii atent, Arcu 1, comunică Bădescu, este posibil să intre în aglomerația de la Obor. Puntea 1, Laleaua 3, Salcia 1, 1 umina: vă deplasați pe străzile laterale în aceeași direcție cu musafirul.

— Am înțeles...

— Arcul 1, ai luat măsuri de „primire”?

— Aici Arcul 1. Totu-i în regulă...

În difuzor se auzeau ordinele și răspunsurile lapidare ale colaboratorilor. Totul se desfășura cu exactitate.

Cosmin coborî - așa cum prevăzuse colonelul - în apropiere de Halele Obor. Cu tot gerul ascuțit al dimineții, la Obor era destulă forfotă. Bădescu se felicita în gând că luase măsuri din timp pentru supravegherea cu strășnicie a punctelor aglomerate. Dacă n-ar fi existat însă un plan întocmit din vreme, nu ar mai fi avut timp să organizeze totul până la sosirea „musafirului”. Flala Obor arc mai multe intrări și ieșiri și cei care-l filau înțelesesă că va încerca să dispară.

— Aici Arcul 1. Musafirul e puțin agitat. Nu-mi dau

seama de ce. Continuăm. Voi încerca să aflu mobilul agitației. Terminat.

Bădescu îl privi pe Dan cu o urmă de îngrijorare pe față. Să fi simțit Cosmin ceva? Refuza să creadă. Și totuși, s-ar putea ca el să fi observat o oarecare „mișcare” în jurul lui. Dădu ordin încă o dată: Cosmin să fie supravegheat de la distanță. La nevoie să fie lărgit cercul, n-are cum scăpa.

Cosmin colindă multă vreme prin hală, apoi o ap. ucă spre o ieșire laterală. Se opri în fața unei mașini și discută ceva cu cel ce se afla la volan, apoi se urcă. Mașina porni până în dreptul Liceului „Iulia Plasdeu”; aici Cosmin coborî și intră grăbit în cabina unui telefon public. Reveni la mașină și în câteva minute ajunse pe strada Hristo Botev, pe care o traversă și pătrunse în magazinul „Consignației”, urmărind cu atenție, prin vitrină, ce se întâmplă afară. Cumpără un voltmetru și apoi o luă agale spre Universitate. Coti la stânga și ajunse la restaurantul „Rapid”, unde, ca de obicei, se află o mulțime pestriță. Fumul îl tăiai cu cuțitul, iar localul semăna mai degrabă cu un iarmaroc. În acest vacarm, în care fiecare vorbea cu cine voia și cel tăia capul, Cosmin păru

68

că-și recapătă calmul. Ceru voie să-și așeze sticla de berc la o măsuță rotundă și intră în vorbă cu comesenii lui. Subiectul: vremea e pe cale de a se încălzi. Da, dimineața eger, dar pe la vremea prânzului soarele parcă-i de primăvară. Nu poate fi asta o iarnă de-adevăratelea, pentru că de mulți ani parcă s-ar fi răsturnat pământul cu e... în sus: iarna nu mai e iarnă, vara nu mai e vară...

Își alesese o poziție bună: putea urmări în voie ce se întâmplă în stradă. Miza, desigur, pe faptul că așteptarea în astfel de situații era greu de suportat și, dacă-i filat, „ceilalți își vor pierde răbdarea și vor face o mică greșală. Zăbovi cu sticla de bere mai bine de o oră, apoi intră în

forfota magazinului „București”; se apropiau sărbătorile de iarnă și cumpărăturile erau în toi. Majoritatea cumpărătorilor erau țărani din împrejurimile Capitalei. își făceau loc târând după ei coșuri mari, izbeau în stânga și-n dreapta, păreau că luaseră magazinul cu asalt, alergând de la un raion la altul, din etaj în etaj, strigându-se pe nume, ici-colo înjurându-se, sâcâindu-i pe vânzători până la disperare. Cumpărau. Orice. Veselă și pânzeturi, pantofi și haine de blană, nasturi și ceasuri de mână, parfum și mașini de spălat rufe, coșulețe de plastic și mașini de cusut, stofe, televizoare... Ici-colo zăreai câte un om mai calm, care sfârșea însă prin a se lăsa păgubaș să mai cumpere. În ajunul sărbătorilor se zvonise că urmează o... reformă monetară sau așa ceva. Unii râdeau de această gogoriță, alții – printre care și o mulțime de „piețari” – o luau în serios, zicând că nu iese fum dacă n-o fi, acolo, un foc cât de mic. Și decât să-i prindă cu banii la ciorap, mai bine îi vâra în lucruri. Orice, numai lucruri, obiecte să fie. „Gogorița” era, după cum se vede, o mană cerească pentru comerț: dispăreau repede și mărfurile greu vandabile, pe care nu mai pridideau să le aducă din depozite.

Cosmin se lăsă împins, sucit, răsucit, cumpără și el două pahare din material plastic frumos înflorate, colindă toate etajele, când sus, când jos, afișându-și un aer de om grăbii, îl întrebă pe un ins aproape în șoaptă de ce nu merge liftul, discută cu fel de fel de oameni, pupându-i la grea încercare pe urmăritori. Când ieși, zâmbi spre vânzătorul de la standul de cărți și porni pe Lipscani din magazin în magazin. La „Victoria”, lumea clienților era mai calmă și Cosmin stătu mai puțin. Se urcă în mașina 32, coborî lângă Sala Palatului, intră

69

pe Știrbei Vodă și luă autobuzul 37, traversă cu el Calea Victoriei, apoi spre Piața Lahovary, schimbă cu 35.

Pe Calea Dorobanți se îndrepta spre un bloc vechi cu un etaj. Bădescu mormăi un „foarte bine” și, după ce ordonă „continuarea”, fu absorbit de urmările cu totul neașteptate ale „vizitei” lui Cosmin în Capitală.

La câteva minute după ce Cosmin intrase în cabina telefonică, Bădescu primi o veste care-l posomorî: musafirul îi telefonase Luciei! Se aștepta ca el să ia legătura - într-un fel sau altul - cu colaboratoarea lui, deși întâlnirile lor de până atunci se petrecuseră la Ploiești sau între Ploiești și Ikașov, în împrejurări bine ticluite. Lucia se afla sub observație mai ales că fusese găsită și o fotografie compromițătoare, deși destul de veche. Femeia privea zâmbitoare, sprijinită de brațul unui tânăr zvelt, elegant, care în clipa declanșării aparatului își pusese palma peste ochi. Fotografia fusese luată de la posesoarea ei cu ocazia unei descinderi a miliției în urma unei sesizări potrivit căreia Lucia este implicată în organizarea unei case de toleranță. Lucia nu avusese niciun amestec, dar fotografia rămăsese la arhivă. Dând peste ea, Păvăloiu o privise cu lupa multă vreme și sfârșise prin a raporta că „figura omului acela mi se pare cunoscută”. Ceruse fără prea multă convingere ca Lucia să fie pusă sub observație, dar întâmpinase o opoziție destul de vehementă și de plauzibilă: nu poți să pui pe cineva sub observație pe simple presupuneri, asemănări etc. Păvăloiu nu insistase, dar vorbise cu Dan, îl rugase, ca prieten, să se ocupe și de Lucia în cazul că va avea timp.

Dan nu promisese nimic. Într-una din zile însă, locotenentul Pârveu, pus la dispoziția „artileriei grele”, își terminase misiunea și îl sâcâia pe Dan să i se dea... de lucru. Pârveu face parte din categoria tinerilor foarte simpatici, dar care, fără - voia lor, devin obositori când își pun ceva în cap. Făcuse și câteva „boacăne”, drept pentru care fusese trecut la „diverse”, înțelegând prin aceasta

îndeplinirea unor misiuni de mai mică importanță. Trebuie să recunoaștem că nici Mirescu nu investea prea multă încredere în el, dar în clipa aceea își amintise de rugămintea lui Păvăloiu, pe care o considera în sinea sa lipsită de orice rațiune și... perspectivă. îl pusese la curent pe Pârvu cu cazul în speță și scăpase de el. Alare îi fu mirarea când Pârvu, peste o săptămână, îi aduse un raport care.

70

fără exagerare, făcu o adevărată senzație în direcție și chiar „mai sus”: Lucia se ocupa într-adevăr cu afaceri care miroseau a spionaj!

Începuse o muncă asiduă, complicară, de depistare a „treburilor” Luciei, a trecutului ei și tîrele conduseseră spre... Cosmin. Uneori îndeplinea rolul de „cutie poștală”, alteori de abil agent de „linia întâi”. Este drept, multe lucruri rămăseseră în faza de supoziții, dar ordinul strict de a se face totul pentru a nu observa că-i filată îl împiedicase pe Mirescu să facă pașii următori. Lucia fusese deseori pomenită în radiogramele lui Fulger și trecuseră zile și nopți de căutări până a se ajunge la certitudinea că-i vorba de Berta Conțanu, telefonistă la Ploiești. Făcea zilnic naveta, decât drept o celibatară convinsă. Arăta încă destul de în putere și reușea, în bună măsură, să-ți ascundă anii neiertători pe care-i ducea în spate. La serviciu era o funcționară model, fiind înconjurată de multă stimă. Mai ales fetele mai tinere îi sorbeau cu nesaț povestirile din anii tinereții, când, chipurile, chiar un ministru se simțise onorat să-i intre în grații. Ocupându-se cu problemele sociale în cadrul sindicatului, făcea dese vizite la angajații instituției, prilej –, cum avea să-și dea seama Mirescu – de a intra în posesia unor date prețioase din cele mai diferite domenii. Colegii și colegile o-căinau pentru oboseala provocată de deplasări,

ba încă și directorul, care se oferise să-i găsească o locuință la Ploiești. Îi mulțumise călduros, dar îl rugase s-o înțeleagă: nu poate renunța la garsoniera de pe Splaiul Independenței, s-a obișnuit cu ea ca și cum ar face parte din însăși ființa ei. În garsonieră tronează amintirile, bune sau rele, dar amintiri, care îi vor mângâia zilele când va ieși la pensie... Niciodată nu se plângea de singurătate și nu încerca să-și creeze o aureolă de „fostă”, ba încă deseori își aducea aminte de trecutul ei cu o ușoară ironie.

Toate acestea și le aminti Bădescu. Se felicita în gând că reușise să descopere sistemul de supraveghere prin care „prietenii” Luciei îi controlau orice mișcare. Ca o ironie, banda de magnetofon a „prietenilor”, cu înregistrarea convorbirii Luciei, se afla pe masa colonelului!

— Alo! Tu ești, Berta?

— Da, eu. De unde dai telefon?

— N-are importanță. Sunt grăbit. Vscultă-mă cu atenție, draga mea: tramvaiul a ajuns la capăt și nu mai putem găsi

71

lucrurile... și dorința Ariadnei... Ai înțeles, draga mea? Să-ți repet?

Vocea Bertei era abia auzită:

— Nu, nu-i nevoie. Înțeleg... Tramvaiul a ajuns la capăt...

— Nu fi tristă. Iartă-mă, nu am timp.

Mirescu nu mai așteaptă încuviințarea lui Bădescu șilua legătura cu „postul fix” care supraveghea casa Luciei. Vorbi în clar, socotind că nu mai e nevoie să caute tabelul cu indicative:

— State, ce se întâmplă la tine?

— Raportez: de două ore nicio mișcare. Se pare că s-a culcat.

Intervenii colonelul:

— Repede, State. Îți ordon ca, împreună cu ceilalți, să pătrunzi în locuință. Ai mandatul la tine? Foarte bine. Dacă mai e în viață, arestați-o!

— Am înțeles!

— Permiteți să plec și cu, tovarășe colonel!

— Du-te, Dane...

Nu trecu mult și colonelul primi confirmarea: Borta Conțanu murise! Erau așteptați cei de la judiciar. Se pare că s-a otrăvit.

Când Mirescu intră în bloc, se întâlnește cu doctorul Dinu Mărculescu, o veche cunoștință, cu care colaborase și în alte împrejurări. Se salută în grabă și intră în locuința Bertei. Lucrurile erau la locul lor, aranjate cu grijă, păstrând, totuși, un aer trist. Nu, nu din cauza morții, care se afla întinsă pe o canapea. Era altceva. Poate mobila masivă, din lemn de nuc, cu încrustații adânci, sau tablourile în culori reci, oarecum sumbre, sau perdelele, care atârnavă greu de o galerie de metal aurit. Doctorul constată decesul, apoi îl lăsa pe un tânăr, căruia i se adresa cu „Tini, băiete, fă-ți treaba”, să fotografieze. Mirescu îl privi întrebător și doctorul îi preciza:

— Cianură. A murit fulgerător. Uite-o, a avut chiar grijă să-și ia o rochie de seară. La ce i-o fi servit? De obicei, cei care se sinucid au obsesia gestului fatal, tot ce este în jurul lor dispare; sinuciderea înseamnă, într-un fel, sfidarea vieții. Asta e credința sinucigașului în momentele lui de dezechilibru.

— Dar în acest caz?

— Nu știu. Poate că tu ai putea să răspunzi mai bine. Pot să-ți spun că, înainte de a înghiți otrava, a trăit clipe de

72

groază: cra pe deplin conștientă de urmările actului pe care-l săvârșește.

— Vrei să spui c-a fost silită s-o facă?

— De unde să știu eu? E pur și simplu o presupunere, sau, dacă vrei, încerc să descopăr ceva mai mult decât îmi spune medicina, laboratorul. Pe ea - arată spre Berta - cred însă că o înțeleg: sinucigașul care-i forțat de împrejurări să recurgă la acest gest disperat, poartă pe față... regretul. Ai terminat, Tini? Foarte bine...

Mirescu așteaptă până ce cadavrul fu scos din încăpere pentru a fi dus la autopsie și, împreună cu căpitanul Hagiu de la criminalistică, începu să controleze dacă sinucigașa lăsase ceva. Nu găsi nimic suspect și, după ce îl rugă pe căpitan să-i transmită și lui rezultatele cercetărilor, părăsi încăperea.

Era cea de-a doua victimă din grupul celor cinci! mai rămăseseră Cosmin, Dominic și Sobor! Amos și Lucia fuseseră înlăturați: unul prins sub avalanșă, cealaltă prin... sinucidere. Convorbirea telefonică cu Cosmin îi fusese fatală. Putea să nu fie acasă în acel moment, să fi rămas, ca și în alte dăți, la Ploiești. „Tramvaiul a ajuns la capăt...” Asta însemna: trebuie să dispari. Iar „și nu mai putem găsi lucrurile” - nu mai e nicio scăpare pentru noi. Sau poate că vorbele aveau alt înțeles, dar îndemneau, porunceau să se treacă la acel ultim act, acea ultimă clipă pe care fiecare om, după ce o simte peaproape, ar dori s-o amâne. Ce forță diavolească poate să aibă grupul lui Fulger dacă numai printr-o simplă poruncă este în stare să suprimie vieți omenești? Admitea chiar că „grupul” se închegase pe baza unui jurământ, dar ultimele cuvinte, „e și dorința Ariadnei”, însemnau parcă ceva mai mult.

— Am ajuns, tovarășe maior!

Ghiță oprise lângă trotuar și așteptase multă vreme, cercetându-l pe Dan cu coada ochiului. îl văzuse îngândurat, dar starea aceasta se prelungea. Niciodată nu-l surprinsese pe maior într-o astfel de situație. „E de rău,

Ghiță, își spuse. Poți să-ți faci rost de hrană rece". Erau expresiile lui preferate, deși niciodată nu obișnuia să ia mâncare la el când pleca în vreo misiune.

— Mulțumesc, Ghiță. Fii gata de plecare.

— Am înțeles, să trăiți. Mă duc să fac plinul.

Mirescu însă nu-l mai auzi.

7. Scrâșnetu! roților de tren

Când să se urce în tren, Buică avu o tresărire: să i se fi părui oare? Un om se repezise pe scara ultimului vagon tocmai când trenul se punea în mișcare. „Poate mi s-a părut. Nu, nu! El a fost!”

Rămase câteva clipe pe coridorul vagonului, fără să ia în seamă pe cei care îl înghionteau cu bagajele, grăbiți să-și găsească locurile indicate pe bilet. Intră în compartiment abătut, contrariat, întrebându-se cum va trebui să procedeze. Așezat lângă ușă, Gurgan se prefăcea că doarme, dar genele i se mișcau ușor, nelăsându-i lui Buică nicio speranță. Lângă geam, un ins de vreo 40 - 45 de ani citea o revistă, indiferent la ce se petrecea în jurul lui. Irau numai ei trei în compartiment și un călător deschise ușa, cerând permisiunea să pună geamantanul în plasa de deasupra. Își însoți rugămintea cu unele cuvinte nu prea respectuoase la adresa casieritei care-i repartizase un loc ocupat. Insul de lângă fereastră ridică plictisit din umeri, iar Gurgan nu se mișcă de la locul lui. Buică încuviință și, văzându-l pe călător că de-abia ridică geamantanul, îi dădu ajutor. Călătorul mulțumi, apoi își reluă locul de pe coridor, în așteptarea controlorului, pentru a-i cere „să facă ce-o ști, eu am dat bani pe bilet și e! e obligat să-mi dea loc. D-aia e cefere”.

Buică se așază și privi spre fereastră puțin tulburat: nu, nu se înșela! Când ridicase geamantanul, constatase că nu-i atât de greu pe cât se prefăcea călătorul. Mâinile lor se întâi - niscra și strângerea ușoară peste degete o simțea

parcă și acum.

74

O rază de bucurie i se strecura în inima, iar se ȝtinse brusc, la gândul că s-ar putea ca totul să fi fost doar. O închipuire.

Trenul opri. Se auzi forfota de pe peron ȝi voci la capătul vagonului. Un tânăr cu părul blond, din care un smoc atârna rebel pe frunte scoase o. exclamație de bucurie când descoperi locurile indicate pe bilet. Dădu binețe, apoi se adresă cuiva pe care Buică nu-l vedea:

— Poftim! Suntem salvați, am descoperit locurile noastre. Cât zici că ai? 65? Bine, al meu e 67. Dă-mi bagajele. Uff, măicuță, parcă ȝi-ai luat cu dumneata toată casa. Dați-mi voie, tovarășe, vă rog, îi spuse el lui Gurgan, care fu nevoit să-și strângă picioarele.

Tânărul așeză în plasă mai întâi un coș, apoi un geamantan cam ros pe la colțuri, o damigeană cu vin, două pachete legate cu sfoară, o plasă în care se aflau, probabil, de-ale gurii și o sticlă cu apă, apoi se așeză și el lângă femeia înfolfită cu o broboadă care, la timpul ei, fusese maronie. Buică auzi un glas aproape stins:

— Mulțumesc, maică, trăi-te-ar dumnezeu, că ești băiat bun!

— Eu?! Bun? Bine c-o mai aud și pe-asta! Nu prea mă răsfată tata sau mama cu astfel de vorbe.

— Fără dumneata...

— Lasă, măicuță, că nu-i mare lucru. Mie să-mi faci cunoștință la București cu fata dumitale și... cine știe, spuseși că ea are 24 de ani, cu vreo doi-trei mai mulți, așa că...

— De, maică, cum i-o fi soarta.

Femeia își dăduse broboada jos de pe umeri, dar continua să rămână cu o basma neagră trasa peste gură și nas și peste frunte.

— E puțin răcită. Mi-a spus că a fost la băi, la Govora... Ce ți-e și cu oamenii ăștia de pe la noi! Cred că dacă se duc la băi, gata, le-a luat cu mâna toate bolile. Se-ntorc acasă, umblă dezbrăcați, transpiră și doar îi auzi că spun: „Degeaba cheltuii banii cu băile, că nu m-alesei cu nimic”. Dânsa are noroc că gineri-su e doctor – mai are o fată în afară de cea la care se duce acum om bun, care i-a zis de față cu mine să nu cumva să facă pe viteaza...

Fu întrerupt de gălăgia de pe coridor: călătorul fără loc pretindea controlorului, cu ton ridicat, să i se rezolve situația, doar el a dat bani pe bilet, nu i l-a eliberat „fata aia”.

75

pe gratis. Controlorul deschise ușa compartimentului, confruntă locurile de pe bilete cu diagrama și spuse împăciuitoare:

— Stai și dumneata pe locul ăsta. Deocamdată e liber.

— Cee? Să stau pe locul altuia? P-ormă să vină la prima stație mai știu cu cine și să-mi zică scoală, mă, d-aci, că nu-i locul tău? Ba nu, tovarășe! Mie-mi dai loc! Oficial, tovarășe, că nu ne-ncurcăm. Că dacă-i vorba pe-așa, merg și până la ministru, să vadă și el cum vă bateți joc de omul muncii, care plătește cinstit, ca toată lumea.

— Bine, bine, răspunse, calm, controlorul. Dă-mi biletul. Uite: am scris pe el locul ăsta. Mă descurc eu... Ar fi trebuit să mă supăr. Dar nu mă supăr.

— Adică de ce? Mie să nu-mi zici baliverne, tovarășe, că nu se prinde.

După ce controlorul închise ușa compartimentului, tânărul blond îi spuse celui alt, nu l ară ironie:

— I-ai zis-o, nene!

— Păi cum? Ce, așa merge? apoi mai potolit: bei niște vin cu mine?

— Hm, dacă-mi dai, nu zic nu. O fi și bun?

— Bun? Păi e de-al meu, tovarășe, nevastă-mea cu mânuțele ei l-a făcut: a cules, a stors strugurii, că eu lucrez la Craiova...

Buică ascultă câțeva vreme, apoi se ridică, ieși și se îndreptă spre capătul vagonului. După el veni însă imediat Gurgan și se postă în fața toaletei. Când îl zări că iese, se îndreptă grăbit spre compartiment, parcă închiudat că Buică fusese doar să-și facă nevoile... Buică dădu să treacă prin fața călătorului care ieșise supărat să fumeze, dar se simți împins și auzi vorbe rostite în șoaptă:

— Faci așa cum ți s-a spus! Treci repede, să nu observe!

Nu, nu se putea să aibă halucinații. Nu mai reuși să prindă cele ce se discutau în compartiment. „Faci așa cum ți s-a spus”. Ce-nseamnă asta?! Cum, să-l arunce pe Gurgan?! Întoarce privirea spre fereastră, prefăcându-se absorbit de cele ce vede. Reuși să se stăpânească. Un gând i se înfiripă în minte, prinse contururi și bucuria îi scaldă inima cu... speranțe. Înseamnă a Mirescu nu aruncase vorbele în vânt: „Du-te, dar ține minte: nu vei fi singur. Prin tine vrem doar să verificăm unele ipoteze. În rest, lasă totul pe seama noastră”.

76

Gurgan se uita semnificativ spre pachet și-i făcu semn să-l urmeze: era timpul, podul Groșării se apropia. Mai rămăseseră două minute, dacă trenul nu avea vreo întârziere. Din stația precedentă plecase însă la timp. Privi spatele lat al lui Gurgan și se înfiora că, la momentul oportun, va trebui să-l împingă, cu toată puterea.

În penultimul vagon, călătorii se amuzau copios de busculada creată, fără voia lui, de un țăran cu un coș gol. Mai întâi, un om bine îmbrăcat părăsi compartimentul aflat la mijlocul vagonului. Imediat, din compartimentele alăturate ieșiră câțiva călători care se pregăteau, probabil,

să coboare la stația următoare. Un ins roșcovan, cu vin geamantan pe care-l ținea în brațe, înjurând toarta care sta gata să se rupă porni spre ieșire către partea din urmă a vagonului; țăranul o luase în sens invers, iar călătorul îmbrăcat elegant fu prins la mijlocă într-un clește! Omul ceru voie să treacă, țăranul schiță la început un gest că-i face loc, dar mai apoi se repezi strigând:

— Aoleo! Acu vine Drăgășanii, tovarășe, ce te vâri așa!... Lasă-mă, tovarășe, să trec, n-auzi? M-aștaptă muierea în gară, n-auzi? Io-te, dom'le, ce-mi făcu! Crede că dacă noi...

Insul elegant fusese prins între coș și peretele coridorului, între ferestre. Se congestionă la față, gesticulând din mâini ca o pasăre care nu-și poate lua zborul, și scoase niște sunete nearticulate, ba încă încercă să-l îmbrâncească pe țăran, dar nu izbuti și din cauza mișcărilor făcute mai rău se încurcă.

— I.asă-mi, dom'le, coșul! Ce-ai cu el? Io-te, dom'le, ce trage de el, nici măcar nu-i al meu, e al...

Nu se mai auzi nimic. Roțile scrâșniră și trenul frână brusc, iar cei doi certăreți căzură grămadă. Lumea se alarmă, se auziră niște țipete de femeie, cineva strigă nu se știe ce, dar în aceeași clipă apăru controlorul, care spuse poruncitor:

— Vă rog să vă păstrați calmul! Nu s-a întâmplat nimic. I.uați-vă locurile în compartimente, plecăm imediat. Bombăni însă ca pentru sine, dar destul de tare ca să fie auzit de cei din apropiere: Cine dracu' l-o fi pus p-ăla să se arunce din tren, nu știu!

Vestea se răspândi repede în tot trenul. Se făcură presupuneri, unii spuneau că avuseseră presimțiri că se întâmplă ceva

văzuseră nenorocirea: „ăla parcă plutise în aer și căzuse tocmai sub pod. Zob s-a făcut, nu i-o mai fi rămas niciun oscior întreg”. Toate ferestrele se deschiseră și sute de priviri se îndreptară spre pod. Nu se vedea nimic, doar un conductor și doi călători. Unul dintre ei, un tânăr blond, mergea de-a lungul vagonului, răspunzând la întrebări: da, s-a aruncat unul, îl văzuse și el, plecase din compartiment... Da, praf s-a făcut, era unul tânăr, să tot fi avut 35 - 38 de ani... Da, sigur, picherul se nimerise pe acolo, ba a venit și unul din sat, o să-l păzească până vin să-l ridice. Cine? 1: 1? Nu, tovarășe. Dacă e însurat și are copii?! De unde să știu? Du-te și-l întreabă dacă vrei să știi. Cum obraznic? Mă întrebi prostii și tot eu sunt obraznic?

Țăranul cu coșul își făcu loc cu coatele până la fereastră, îl auzi pe tânărul acela, îl ascultă, apoi se îndreptă, sigur de el, spre capătul vagonului. Se pregătea de coborâre. Părea speriat la culme de cele întâmplate, văicărindu-se că se alesese praful de bunătate de coș și altul bun nu are să-i dea lui vâru-său.

— Dar mai taci, nene, din gura! Omu moare și el, i-auzi de ce-i arde!

— Ce te legi de mine? Ce, eu l-am pus să se arunce din tren? Îmi plătește el coșu?

Privea amărât la coș, smulgându-i răchita frântă din el. Uscată, împletitura se făcuse pe alocuri fărâme, iar toarta atârna într-o parte, ruptă și ea.

— Ce, ăsta mai e coș? zise păgubașul, oftând.

Nu-l mai luară în seamă: trenul porni și călătorii continuă comentariile. Fiecare văzuse sau auzise de cazuri similare, ba de un copil, ba de o femeie cu un copil în brațe, ba de un tânăr. Se țeseau povestiri dintre cele mai îngrozitoare, stârnind exclamații de uimire și milă.

La Drăgășani era zi de târg, ca-n toate sâmbetele, și de-abia încetini mersul trenul, că oamenii dădură năvală.

Strigăte, țipete, vânzoleală, ușile de la coborâre e/au blocate, cei ce voiau să coboare întâmpinau opoziția celor care încercau să se urce, o damigeană se sparse, se auziră înjurături. Un călător mânios își făcea loc cu spatele, ținându-l de piept pe un altul și strigând cât îl ținea gura:

— Coșul meu, tovarășe, nu mi te scapă nici dracu', să-mi dai coșul și gata, nu încerca să dai în mine că fac moarte

78

de om. I; a, Marie! Unde ești, vino să vezi ce-mi făcu tovarășu' asta! Nu scapi, degeaba, de-aș ști că te țin cu dinții!

În învălmășeală se rostogoliră amândoi printre picioarele celorlalți, apoi spre peron și milițianul se apropie în graba de impiegat, strigând:

— Dă-i drumul, tovarășe șef! Și, cum i se păru că celălalt nu-l auzise, repetă: Dă-i drumu', dpm Silvică, de-ăștia am eu grijă!

Trenul porni și cei rămași uitară să mai facă semn celor care plecau. Cii chiu cu vai, milițianul îi aduse pe cei doi într-o cămăruță aflată lângă intrarea pe peron, telefona, anunțând că la podul Groșării se aruncase unul din tren, ascultă câteva clipe și spuse:

— Am înțeles! Eu trebuie să fiu acolo, tovarășe căpitan. Ordonăți? Sigur, să vină Laie să-i ia, când măntorc, facem proces-verbal și gata... Sigur, nu plec până nu vine Laie. Să trăiți!

Cei doi se liniștiră. Se vedea bine că ar fi dat orice să li se dea drumul.

— Dă-l dracului de coș, tovarășe sergent major, fac altul la vară și gata! Nu m-a făcut el pe mine, zău, dă-mi drumul!

— Așaa? După ce-mi faci scandal și atentezi la liniștea publică, gata, plec, ai? Află că nu ți-ai găsit prostul!

— Nici nu l-am căutat, tovarășe major.

— Ce-i tot dai, acolo, cu căutatul? Ai făcut-o, ai făcut-o. Cine face, trage!

Celălalt era furios foc, dar se străduia să se stăpânească. Prinse un moment când i se păru că subofițerul nu-l aude și rosti printre dinți:

— Imbecilule! Dacă-mi cazi în mina...

— Auzi, tovarășe milițian?

— Ce e?

— Păi, n-auziși? El îmi rupe coșul și tot el mă face nu știu cumși-mi zice că așa și pe dincolo. N-o văzuși pe Maria mea? Să te ferească dumnezeu să dai ochii cu ea, tu ăsta, care-mi prăpădiși bunătate de coș, că degeaba ești îmbrăcat cum ești...

Sergentul major cu numele de Laie veni și-i conduse politicos pe cei doi la „sediu”. Căpitanul îi privi plictisit și de-abia după ce le ceru actele manifesta oarecare interes:

79

V

— Dar pe dumneavoastră, tovarășe Stoicănescu, vă cunosc! Ah, da, mi-am adu «aminte: de la bufetul din R., nu-i așa? Cum s-a întâmplat?

Țăranul vru să spună el mai întâi, dar căpitanul îl puse la punct, să nu vorbească neîntrebat, și tăcu. Stoicănescu povesti cele întâmplate și căpitanul îl ascultă cu multă bunăvoință. Când află că Stoicănescu venise la Drăgășani pentru a se interesa la tovarășul Gogu Bădițescu pentru ce nu i s-a trimis vinul promis, căpitanul se încruntă și își desfăcu brațele a neputință:

— Vă rog să mă iertați, dar nu vă pot da drumul până nu vine sergentul major. El este în drept să întocmească procesul-verbal.

— Bine, dar asta înseamnă...

— Nu-nseamnă nimic, tovarășe. Faptul s-a petrecut în

raza lui de activitate și, înțelegeți, nu-mi pot permite să-ncale regulile.

— Dar reținerea mea este ilegală!

— Credeți? Uite, pentru a nu mai fi supărat, am să-l rog pe tovarășul Bădițescu să vină „până aici. Vă pun biroul meu la dispoziție.

— Nu-i nevoie! Nu vă mai obosiți!

Cei doi fură despărțiți: Stoicănescu fu condus într-un birou alăturat, iar țăranul rămase cu ofițerul.

— Cât trebuie să... vă rețin?

t - Cât va fi nevoie, răspunse „țăranul”. Fă în așa fel să ajungă la urechile lui că acela care s-a aruncat din tren a fost adus pentru autopsie. îl interesează în mod deosebit, crede-mă.

— Bănuiesc că pentru asta e atât de furios.

— Acesta-i adevărul. Voia să verifice, să-l vadă cu ochii lui pe cel zdrobit la pod. Vrea să fie liniștit în această privință.

— Beți o cafea?

— Mulțumesc! Are să mi se pară cea mai mare bunătate de pe lume. Te rog însă ceva: găsește un pretext să pleci odată cu el. Cu acceleratul: nu oprește decât la Ionești și nu-i va fi la îndemână să coboare sub ochii dumitale. Ai să reușești?

— Nu-i atât de greu. Dacă dumneavoastră ați reușit să vă prefaceți într-un...

— Țăran veritabil, vrei să spui? Nu uita că nu mi-e greu deloc: părinții mei sînt. Ț dintr-un sat din apropiere de Măciuca.

80

— Atunci, eu, fiu de pescar, credeți că-mi va fi greu să-ntind... năvodul? Mă duc, să nu se plictisească sau să i se facă rău. Vă trimit imediat cafeaua...

În compartimentul sinucigașului, două locuri

rămăseseră goale: al lui Gurgan și al insului posac, care plecase, dar își uitase revista. Buică își regăsise liniștea și doar bună-cuviința față de ceilalți îl oprea să nu spună vrute și nevrute. Femeia dormea. Tânărul care o ajutase la urcarea în tren i se adresă lui Buică:

— M-a amuzat puțin... Spaima se lipise de tața ta ca o ștampilă. Te rog, nu te scuza.

— Știu și vă mulțumesc.

— Nu mie trebuie să-mi mulțumești, ci echipei. Toată noaptea n-am dormit. Am sosit de la Pitești azi-noapte.

— Cum ați aflat de...?

— Nu am timp să-ți povestesc: aseară când ați intrat în casă s-a dat alarma, și restul... îl știi...

— Măcar să fi fost anunțat de... așa ceva.

— La ce bun? Am avut și-așa multă bătaie de cap. Mi s-a cerut să te întreb dacă ai nevoie de ceva. Nu? Atunci totul e în regulă.

Pe peronul Gării de Nord nu se petrecu nimic deosebit. Doar după ce trenul, gol, se retrase, intrând în depou, câțiva lucrători asistară la o scenă neașteptată: dintr-un vagon de clasa a doua coborâră doi inși și se îndreptară spre ieșire. După înfățișare păreau a fi niște funcționari ai gării care locuiau prin apropiere. Amândoi se urcară în grabă într-o mașină și dispărură în câteva clipe.

Buică se-nvârti prin gară, măsură peronul de la un cap la altul, intră în bufetul „Expres”, mănă ceva și își reluă plimbarea cu pas rar, cumpănit. Acum, când furtuna trecuse, se simțea vlăguit, prost dispus, încărcat de fel și fel de gânduri. Pașii îl duseră de câteva ori lângă cabinele telefonice, dar de fiecare dată se răsucea pe călcăie, oftând. Mai mult din obișnuință făcu „turul de orizont” și simți nevoia să iasă măcar pentru câteva clipe în stradă, să vadă animația aceea după care tânjea, să-i respire aerul. Ajunse în dreptul biroului impiegatului de mișcare. Omul

cu șapcă roșie îi făcu semn să intre.

81

Buică simula că și-a pierdut răbdarea, privi ceasul și apoi intră hotărât în birou.

— Treceți dincolo, v-așteaptă cineva, spuse repede impiegatul, pe care Buică îl privi cu recunoștință. îl întâmpină maiorul Dan Mirescu, așezat pe un fotoliu.

— Să trăiți, tovarășe maior! Vă mulțumesc c-ați venit. Mi-era dor de dumneavoastră!

— Zău? Numai de mine? Ei, lasă, nu te pierde cu firea: îți transmite urări de bine și să ai grijă de tine. Stai, stai, cum mi-a spus? Ah, da! „Ca să fi eroii, nu-ți trebuie neapărat o cruce sau un obelisc”. Și-acum, tinere să stăm puțin de vorbă.

Buică raportă pe scurt concluziile la care ajunsese, ocolind, cu bună știință, amănuntele. Mirescu îl ascultă cu răbdare și îl puse la curent cu misiunea ce o avea de îndeplinit în calitate de... vagabond. Ținu neapărat să-l convingă de faptul că, oricât i s-ar părea de ciudat, misiunea lui este deosebit de importantă încă nu s-a reușit să se descopere cine este Fulger, pe ce căi menține legătura Cosmin cu ceilalți, în privința lui Stoicănescu, lucrurile par lămurite. Nu se știe însă de ce a recurs la crimă, ce anume urmărește să facă, dacă este un simplu executant sau chiar el ține în mână toate firele.

— Ai făcut treabă bună, tinere. Poate că de-acum încolo va fi ceva mai greu. Dar nu vei fi nici de data aceasta singur. Ai intrat în „horă” la momentul oportun, când Fulger caută să înlăture orice urmă. Tu vei fi șantajat cu întâmplarea din tren și, după părerea lor, nici nu vei crâcni. Nu sunt sigur, vom vedea la anchetă, dar Gurgan este singurul ins care știe de legăturile stabilite în cadrul „grupului Fulger”. Se pare că Gurgan nu s-a mulțumit numai cu rolul de curier, ci a vrut să știe mai mult, pentru

a stoarce mai mult. În locul lui, tu vei fi mâna care lovește. Îți ordon însă: nu depăși limitele în care te așază ei! S-ar putea să procedeze și cu tine la fel ca în cazul lui Gurgan. Ai înțeles?

— Da, tovarășe maior!

Îi mai dădu câteva indicații cu privire la legăturile pe care le va avea, sistemul de raportare în caz de urgență, apoi conchise:

— Cred că e timpul să ne despărțim. Eu mai rămân aici să-i țin de urât tovarășului Martinescu. Îți urez succes. Și eu și... ceilalți.

82

Buică mulțumi ți ieși pe o ușă laterală. Era, incomparabil, mai bine dispus, chiar și mersul i se păru ceva mai ușor. Se urcă în trenul care pleca spre orașul C. Peste câteva minute adormi.

La început, Gurgan fu buimăcit de cele întâmplare, apoi se liniști, înțelegând că nu mai are nicio scăpare. Ieșise împreună cu „ăla”, deschisese ușa, voise să arunce pachetul, dar se simțise înșfăcat de guler, apoi cineva îi imobilizase mâinile și-l târâse fulgerător în cabina strâmtă a însoțitorului de vagon.

— Dacă faci vreo mișcare, domnule Gurgan, mă văd nevoit să-mi aduc aminte că în tinerețe am fost boxer de categorie ușoară.

— Ce-aveți cu mine? Ce-am făcut?

— Știu eu? Te-aș ruga să vorbești în șoaptă, ca mine. De ce? Ne-a venit și nouă, așa un chef să ne jucăm de-a hoții și vardistii. Sau n-ai auzit de jocul ăsta?

Gurgan se smuci, vru să-și repeadă pumnul în bărbia celuilalt, dar nu-și mai atinse ținta: se trezi cu mâna răsucită la spate, și o durere ascuțită îl fulgeră în umăr.

— Ușurel, prietene. Eu te invit să stăm de vorbă și tu... Vezi ce mă silești să fac? Niciodată nu mi-a plăcut să

văd pe cineva cu cătușe. Dar dacă ții neapărat... Vrei să-ți pun și o batistă la gură?

Gurgan clătină din cap, buimăcit. Nu-i venea a crede că el, care-și cunoștea forța, fusese imobilizat aproape fără efort de un ins care de-abia i-ajungea la umeri.

...O ușă se deschise și Gurgan pași într-o încăpere obișnuită. În spatele biroului se afla Mirescu care-l privi fugar și-i făcu semn să se așeze. În colț, pe un fotoliu, mai era cineva.

— Numele?

— Gurgan Emil. De ce m-ați arestat?

— Chiar nu pricepi de ce ești aici?

— Nu!

83

— Hm! Nu te contrazic. Aș vrea să-ți spun o poveste nostimă. vrei să mă asculvi?

— Da! răspunse Gurgan repede, înțelegând greșit tonul blând al celuiilalt.

— Foarte bine! F în interesul tău. Să zicem că doi inși (deocamdată doi) pun la cale o afacere necurată. Primul ordona ca un anumit ofițer să dispară. Pentru asta, al doilea primește o sumă de bani și., face așa cum i s-a poruncit. Câteva zile, acesta dispare din oraș, cheltuiește banii și se întoarce spăsit. Mai cere bani> dar primul îl amână. Și-atunci - ești atent?

— Eța!

— Și-atunci, cel de-al doilea află - n-o să-ți spun acum în ce împrejurări - că primul se ocupă și de alte afaceri necurate. Al doilea primește banii, depune un jurământ și face mai multe plimbări cu trenul, cu mașina, oriunde-l trimite cel care plătește. Fără voia lui, mai află și alte treburi, pe care le aduce iarăși la cunoștința celuiilalt. Și vine o vrenic când primul, dându-și seama că al doilea poate dezvălui cui nu trebuie cele ce știe, își pune în gând

să scape de el. Îl cheamă și-i îndrugă o poveste: va merge împreună cu un vagabond care s-a pripășit prin oraș până la Piatra-Olt, unde acesta - vagabondul - are o anumită treabă. Între timp, la un anumit pod trebuie aruncat un pachet. I se atrage atenția că vagabondul s-ar putea să aibă alte gânduri și deci nu trebuie scăpat din vedere nicio clipă. Pe urmă intervine partea interesantă: primul îl cheamă și pe vagabond și-i spune cu totul altceva: „Vezi, vagabondule - zice - trebuie să-i faci felul celuilalt. Când ajungeți la pod, deschizi ușa la vagon și-l arunci în așa fel, încât să se izbească de picioarele laterale ale podului...”

Se lăsa tăcere. Gurgan ascultase cuvintele maiorului și fața i se schimonosi, ca și cum l-ar fi apucat o durere acută de stomac.

— Ei, ce ai de spus? Ți place povestea?

— Eu... eu nu știu nimic... n-am făcut nimic.

— Vezi cum ești? Noi ți salvăm viața, iar tu, drept recunoștință, îl iei pe „nu știu” în brațe. Se vede treaba că ți-o tare drag domnul Stoicănescu. Chiar dacă și-a pus în gând să te suprim.

— Minciuni! Nu știu... ce vreți să spuneți!

84

— De ce te grăbești? Uite, ai posibilitatea să-l ascuți pe protectorul tău cum ți pregătește moartea.

Apăsă pe un buton, și Gurgan, stupefiat, ascultă discuția dintre Stoicănescu și Buică. Ochii aproape că ieșiră din orbite, fulgerând de ură.

— Ce zid? Și astea, uot minciuni sunt?

— Nuu! Spun tot! El este de vină! El m-a pus să fac și eu...

— Continuă, nu te opri.

— Mi-a cerut să aflu tot ce vorbesc militarii și mai ales soțiile de militari.

— Și ce făceai cu cele aflate?

— I le povesteam în fiecare seară. Le nota într-un carnet. Pe urmă am fost pus să-l urmăresc pe căpitanul Liviu Strugan, care avea o încurcătură cu o femeie... L-am așteptat într-o n» oapte și l-am amenințat că, dacă nu face ce-i cerem, dăm în vileag legătura, și nevستی-sii și la unitate.

— Câți erați?

— Trei: eu, Dudu și... căpitanul.

— Ce i-ați cerut?

— Ce ne-nvățase Stoicănescu: ce armament nou fusese adus în unitate și în ce cantitate.

— De unde știa Stoicănescu că fusese adus armament nou?

— Nu. știu. Poate că văzuse niște vagoane încărcate, învelite cu prelate și păzite de militari. Doar stă toată ziua lângă gară, iar rampa nu este departe.

— Și căpitanul s-a-nvoit?

— Așa credeam. Nu ne-am închipuit că se duce până la capătul străzii, apoi se-ntoarce și ne urmărește. Eu l-am zărit, dar Dudu mi-a spus că m-a cuprins frica.

— Ce-ați mai făcut?

— Dudu s-a dus la serviciu - e paznic de noapte - iar eu m-am dus la Stoicănescu și i-am povestit cum a fost. S-a-nfuriat.

— Iar te oprești? Ce-a spus?

— C-am dat de dracu'! Ne-a cerut să mergem la prietena căpitanului și să aflăm măcar de la ea ceva cu care să-l avem la mână.

— De ce spui că „ne-a cerut”? Nu erai singur?

— Nu, am dat o fugă până la Dudu și l-am adus și pe el.

— Mai departe?

85

— Am fost la Sita Lrsu. Așa o cheamă. Ne-a dat niște

scrisori.

— Te pomenești că vi le-a oferit bucuroasă! Îți atrag atenția încă o dată să nu treci peste nimic. Cum ați procedat?

— Am sunat și ne-a deschis. Îl cunoaște bine pe Dudu. de pe vremea când era căsătorită. Am intrat și Dudu s-a repezit cu cuțitul spre camera unde se afla copilul, spunându-i că-l face bucăți dacă nu ne dă ascultă re.

— Tu ce făceai în timpul ăsta?

— Eu... o țineam... mi voiam să strige... îi astupasem gura cu palma.

— Numai atât? Ia gândește-te bine!

— Ca s-o sperii, îi țineam cuțitul spre piept. Am întrebat-o dacă e de acord să ne dea ascultare. A făcut semn că da. Așa i-am luat scrisorile. La plecare i-am spus că dacă suflă o vorbă îi vom omori copilul în fața ei și apoi îi vom face și ei de petrecanie.

— Ce conțineau scrisorile?

— Nu-mi amintesc prea bine. Erau scrisori de dragoste, în care spunea că se desparte cu greu de ea pentru a se duce în aplicație, în zona nu știu care, că după ce vine de la poligon va trece pe la ea... Lucruri din astea.

— Erau multe?

— Destule.

— După aceea?

— Era târziu, dar Stoicănescu ne-a zis că, dacă ținem la libertatea noastră, să-l aducem pe căpitan la magazia unde Dudu e paznic. Dudu a fost învățat cum să procedeze. Și cam peste o oră l-am adus pe căpitan.

— Ce i-a spus Dudu?

— Nu știu, nu l-am întrebat. I-am arătat scrisorile și i-am spus că știe ce vom face dacă nu-și ține gura. L-am întrebat dacă ne-a urmărit și a răspuns că da. Apoi i-am spus să se prezinte în seara următoare cu datele cerute.

— V-a refuzat?

— Nu. A dat din cap că da și l-am lăsat să plece. Dudu i-a mai spus câteva vorbe ca să bage frica-n el.

Mirescu ascultă apoi relatarea celor întâmplate căpitanului Liviu Strugan: contrar obiceiului, - în ziua aceea intrase din bufet în bufet, venise până în fața clădirii miliției, apoi se apropiase de câteva ori de blocul în care locuia comandantul

86

unității. Fusese însă urmărit pas cu pas de Gurgan. La restaurantul „Oltul”, căpitanul îl auzi pe un maestru militar spunându-i unui sergent major că la unitate a rămas comandantul unității cu un știu cine și că nu crede să plece acasă până la miezul nopții. Gurgan a spus că maestrul și subofițerul nu erau din localitate, doar îi cunoaște pe toți, până și pe „cei noi”. Căpitanul plecase clătinându-se și o luase pe strada care duce la unitate. Era clar că intenționa să raporteze comandantului situația în care se află. Gurgan alergase într-un suflet până! a Stoicănescu și îi spusese. Era și Dudu prezent și Stoicănescu le spusese: „Fugiți, să-l ajungeți din urmă. Are să-ți spună Dudu ce aveți de făcut, i.uați-o pe Capelana. E beat, și-o să puteți să-i ieșiți înainte!”

Cei doi fugiseră pe potecile care brăzdează dealul de deasupra fostei clădiri a tribunalului, numit de localnici „Capelana”. Ieșiseră la marginea orașului, unde se opriră gâfâind. Dudu îi explică: căpitanul trebuie să tacă... pentru totdeauna! Nu aveau de ce se teme: Stoicănescu le înmuiase tălpile pantofilor cu o cârpă umedă pe care o adusese din cămară.

— Cum l-ați lovit?

— Nu eu am dat primul. Dudu. I-a băgat cuțitul în spate, căpitanul a căzut și nu știu cum s-a răsucit, că a venit cu fața în sus. Dudu a strigat la mine să bag și eu

cuțitul. Am lovit și eu...

Gurgan fu lăsat să se odihnească o vreme, apoi interogatoriul continuă. Mirescu îi raportă colonelului că nu se aștepta să întâmpine o atât de slabă rezistență din partea celui arestat. Răspundea imediat la toate întrebările și lucrul acesta îl descumpăni întrucâtva pe Mirescu: nu cumva Gurgan mărturisește participarea la omucidere numai pentru a ascunde altceva mai grav? 11 încolți cu câteva întrebări și află de la el și ceea ce îl interesa în mod deosebit: Stoicănescu se întâlnise de două. ori – din câte știa Gurgan – cu cel care își spunea Cosmin, de mai multe ori cu Lucia, cu Dominic și Amos. El, Gurgan, ducea câte un obiect, câte o sticlă de vin de la unul la altul, sau pur și simplu niște vorbe fără înțeles. Când pricepuse că la mijloc e vorba de trădare și spionaj, Gurgan, spre nenorocul lui, își mărise pretențiile, mâniindu-și stăpânii...

8. Alarma!

Aflat încă sub impresia celor discutate cu Gurgan, Mirescu nu observa că în încăpere intrase căpitanul Alecu Bârsan. Ctăd dădu cu ochii de el, tresări

— Iartă-mă, Alecule! Nu mi-am dat seama că ești aici. Ceva deosebit?

— Altfel nu v-aș fi deranjat, tovarășe maior! Locotenentul major Lloria Săvoiu a fost solicitat să... „lucreze”.

— Nu mai spune! Dar asta chiar că este o veste grozavă! Te ascult cu toată atenția, Alecule!

Povestea lui își are începutul într-o toamnă frumoasă, cum rareori se întâmplă să fie întâlnite sub Tâmpa. Lloria Săvoiu era în ultimul an al liceului militar „Dimitric Cantemir” din Breaza și trecea drept unul dintre cei mai străluciți elevi. Participase la concursul internațional de matematică și despre el scrisese și revista „Viața militară”. Așa cum se întâmplă la o anumită vârstă, Horia profita cu

bună știință de situația lui: nimeni nu i-ar fi refuzat-o învoire, cu atât mai mult cu cât cei de la școală aflaseră că tatăl său era bolnav. Puțini știau însă că strălucitul elev se îndrăgostise. O dragoste ca multe altele sau ca toate, care-l punea pe Jăratec când nu reușea să dea o fugă până la Brașov.

În sâmbăta aceea, Horia s-a dus la un „ceai”. Când a plecat, era ușor amețit: se înțelege că în loc de ceai băuse cel mai veritabil coniac. O invitasese pe Lizy (de la Elizabeta, bineînțeles, și neapărat cu y) la cofetărie, mai băuse și-aeolo un lichior și limba se cam dezlegase. De la masa de alături îl prin

88

cea cu îngăduință un om în vârstă, îmbrăcat elegant. Intraseră în vorbă. Horia era entuziasmat: noua cunoștință se dovedise un om cult, capabil să dea replici inteligente, ba chiar sclipitoare.

— Și cum spunei că te cheamă?

— Horia. Horia Săvoiu.

— Săvoiu? - se mirase celălalt.

— Nu cumva ești fiul lui Dumitru Săvoiu, contabil șef la I.P.R.E.D?

— Da. E tatăl meu.

— Extraordinar, se entuziasmase omul. Mi-a fost coleg de liceu! Țin neapărat să-l văd. Nici nu știam că e în Brașov!

De atunci, Horia Săvoiu și-a câștigat un prieten și un sfătuitor, care îi cerea de fiecare dată să nu întrecă măsura și să învețe cu sârguință. „Eu am fost ofițer. Acum sunt pensionar și știu prea bine cănu-i de glumit cu disciplină militară”, îi zicea el deseori. Mai apoi Horia intrase la școala militară de ofițeri activi de radiolocație și întâlnirile cu fostul coleg al tatălui său se răriseră. Timpul trecea, Horia absolvise cu rezultate foarte bune și fusese

încadrat la școală. Se căsători curând, spre bucuria părinților și a întregii familii, care ținuseră cu tot dinadinsul să-l vadă pe „prâslea” la casa lui. Într-una din zilele concediului – primul concediu din viața lui – urcă până la Poiana cu Lizy și câțiva prieteni. îl întâlnește acolo pe prietenul tatălui său și tinerii căsătoriți se bucurară sincer de revedere. Prietenul și sfătuitoarea lui Floria din timpul liceului era însoțit de un specialist străin pe care îl cunoscuse chiar atunci: omul intrase în restaurant, văzuse că la masă sunt locuri libere și ceruse permisiunea să se așeze. Era nostim străinul, avea o înfățișare plăcută și un fel aparte de a se autoironiza când era vorba de cunoștințele lui de limba română. De fapt, cam stâlcea cuvintele, făcându-i pe ceilalți să zâmbească cu îngăduința. Din prima clipă le ceru să-i spună pe nume: Plâns.

La plecare, proaspăta cunoștință îi condusesese cu mașina, iar la despărțire hotărâseră ca a doua zi să se reîntâlnească pentru a vizita castelul Peleş.

Din ziua aceea, colegul și prietenul tatălui său începu, ciuat, să-i evite. Lizy își făcea fel de fel de gânduri, crezând ca poate purtarea lor fusese necuviincioasă și omul avea tot dreptul să-i ocolească. Se consolau însă cu Hans și... mașina lui. Hans lucra doar câteva ore la o fabrică, supraveghind o instalație modernă, importată recent. Era foarte îndatoritof.

89

foarte atitudinea și cu Lizy. De fiecare dată când se întâlneau, îi avertiza ca „sunteți ai mei invitați” și cei doi tineri erau nevoiți să accepte. Încercaseră de mai multe ori să achite cheltuielile la restaurante, baruri sau teatru, dar de fiecare dată întâlneau opoziția vehementă a lui Hans, care susținea că are bani destui și nu are pe ce-i cheltui.

Bătrânul Săvoiu avea față de Hans o atitudine mai mult decât prietenească, mai ales după ce îi adusesese niște

medicamente cu recomandările expres ale unui medic renumit din țara lui. Cum-necum, bătrânul se făcuse bine – nu mai acuza dureri de stomac și își recăpătase buna dispoziție.

Un singur lucru le întuneca bucuria: se apropia clipa despărțirii. Știau cu toții data plecării, dar se fereau să discute despre ea. Hans devenea din ce în ce mai trist. Într-o seară i se adresă lui Horia:

— Știi, Horia, ar trebui să fiu foarte bucuros că mă voi întoarce acasă. Am acolo familia care mă așteaptă, cunoscuți. Totuși sentimentul despărțirii mă obsedează – niciodată nu mi-au plăcut despărțirile.

— N-are rost, Hans, să în trist. Vei ajunge acasă și... toate vor trece. Știi și tu bine zicala românească: lie pâinea cât de rea...

— O știu, firește că o știu: Are un corespondent și la noi. Dar trebuie să mă înțelegi că, fără voia mea, sunt asaltat de sentimente contradictorii. Și nici măcar nu am văzut Bucureștiul! Apropo, o auzeam pe Lizy că pleci într-o delegație în Capitala; nu vrei să mă iei și pe mine? Dacă vrei, putem merge împreună cu mașina.

— S-a făcut! se bucura locotenentul. E o propunere admirabilă. Treburile mele la minister le rezolv în câteva ore, apoi sunt la dispoziția ta. Azi e joi. Plecăm mâine dimineață și ne întoarcem duminică seara.

— Ți mulțumesc, Horia...

La București colindară prin diferite locuri, Horia făcând oficiul de ghid. Sâmbătă seara lăsară mașina în apropiere de cinematograful „Patria” și după un „tur de orizont” – cum spuse Horia – poposiră la restaurantul „Cina”. Mâncară, băură, ascultară o vestită cântăreața, iar apoi Hans se încumeta să invite o fetișcană la dans. Se cam amețise. La un moment dat oiță și își duse mâna la frunte, ca și cum ar fi încercat să-și alunge niscai gânduri

rele.

90

— Ce-i cu tine, Haus? Nu te sâ/ți bine?

— Nu-i nimic, prietene. Mă gândeam la ceva...

— Despre ce este vorba?

— Mă gândeam, spuse el desfăcând ceasul de aur de la mână, să-ți dau ca amintire ceasul acesta. Nu mă refuza, te rog, Horia. Știi bine că mai am unul.

Horia fu pus în încurcătură. A nu accepta ar fi însemnat să-și amărase prietenul. Ghicea asta după tonul lui, după felul cum îl privea, rugător, în ochi. Luă ceasul și îi mulțumi cum se pricepu mai bine.

— Pentru gestul tău, spuse Hans, dă-mi voie să comand șampanie. Mi-era teamă că ai să mă refuzi.

Se amețise și Lloria. Se felicita în gând că avusese inspirația să vină îmbrăcat civil. Altfel nu ar fi acceptat invitația lui Hans de a merge la un bar. Fetișcana cu care dansase Hans era împreună cu alte două fete și doi inși, destul de simpatici. Ei veniseră cu ideea barului și Hans preluase propunerea cu bucurie.

La bar, Hans se purtă ca un elev de liceu care nu știe cum să-i facă puțină curte unei fete frumoase. Glumele lui aveau darul să mențină o veselie continuă. Într-un târziu avu iarăși un moment de melancolie:

— N-am ce face cu banii, Horia! Nu sunt un afacerist și pentru cadouri și celelalte am avut bani destui. Te-aș ruga să primești suma asta și, să-i iei lui Lizv ce crezi tu de cuviință.

— Bine, dar...

— Niciun dar! Sunt în stare să fac și scandal dacă nu-i iei. Îi arunc, le dau foc...

Horia se temu că așa cum este, „făcut”, Hans ar putea să-și pună în aplicare amenințarea. Gândi că a doua zi - mai precis, în aceeași zi, pentru că trecuse de rutilt

miezul nopți –, când Hans se va trezi din beție, îi va înapoia banii. Ba chiar e mai bine să nu-i aibă asupra sa pentru că e în stare de cine știe ce prostie. Luă banii și-i vârî în buzunarul hainei.

Duminică pe 14 ora nouă se trezi mahmur și se uită la paiul celălalt: Hans nu era acolo. În schimb, pe scaunul de alături se afla un om între două vârste, îmbrăcat într-un costum gri croit după ultima modă, care-i zâmbea prietenește.

— Te-ai trezit, domnule Horia? Aștept cam de mult. Nici nu m-am mișcat de pe scaun, de teamă să nu te deranjez.

— Unde-i Hans? Și cine sunteți?

— Hans? Probabil face o plimbare de dimineață. Am impresia că a cam întrecut măsura în noaptea trecută. Dacă ții neapărat, continuăm discuția fără să părăsești patul. Cine sunt? Vei afla, deși nu cred că numele meu te-ar interesa în mod deosebit. Aș dori ca mai înainte să te uiți la aceste fotografii.

Horia sări ca ars. Erau mai multe fotografii, unele înfățișându-l la „Cina” – înainte, în timpul și după primirea ceasului de la Hans –, altele, surprinseseră cele petrecute la bar.

— Ce-s astea? De unde le ai?

Schiță un gest ca și cum ar fi vrut să sară asupra celui care-și schimbase zâmbetul cu un rânjel, dar fu avertizat că ar face bine să se liniștească:

— Bănuiești că nu rezolvi nimic. Astea sunt doar niște copii. Ele nu au o valoare juridică, recunosc. În schimb, clișeul... La nevoie, experții își pot da seama cu ușurință că negativul nu-i contrafăcut.

— Cine ești și ce vrei de la mine?

— Pui niște întrebări care nu au, după umila mea părere, niciun rost. Pentru informarea dumitale, domnule

Horia, îți pot spune că toate documentele pe care le-ai luat ieri de la minister au fost copiate cu cea mai mare exactitate. De ce ai rămas așa? Te înțeleg: ești ofițer, ai depus un jurământ, iar legile țării sunt, după câte știu, necruțătoare cu cei de teapa ta.

— Ești un...

— N-ai putea să mă scutești de vorbe mari? Presupun ce vrei să spui: că sunt un spion sau un trădător. Crezi că rezolvi ceva cu asta?

Locotenentul Horia Săvoiu își cuprinse fața în mâini, dând glas unor sentimente de deznădeze, pe care celălalt nu le luă în seamă.»

— Versiunea noastră e simplă, domnule Horia: prin intermediul prietenului dumitale Hans, ți-am oferit un ceas și o sumă importantă de bani, în schimbul unor informații de care avem nevoie. Admițând posibilitatea unui refuz, am recurs la unele probe, absolut indispensabile și suficiente pentru a fi judecat de un tribunal militar. Bineînțeles, ele

92

vor fi distruse dacă vei dovedi că ai un dram de minte și vei ajunge la concluzia că nu merită să renunți la viața ta și la frumoasa Lizy.

— Domnule! izbucni Horia. Indiferent cine ești – deși, spre nenorocirea mea, nu-i greu de ghicit –, te-aș ruga să-mi spui ce vrei de la mine. Te rog, nu mă mai chinui!

— Se pare că devii înțelegător.

— Înțelegător sau nu, îmi dau seama că nu am de ales. Spune-mi ce urmărești și scutește-mă cât mai repede de prezența dumitale. Ah, dumnezeule, mai bine...

Individul nu se arată prea pretențios: o să-l anunțe la momentul oportun ce are de făcut. Până atunci i se pretinde

O comportare ireproșabilă și să facă în așa fel încât

să intre la Academia militară, facultatea tehnică. Trebuie să procedeze cu mult tact și să exploateze la maximum toate posibilitățile pentru a fi promovat în funcție, avansat în grad. Are, desigur, toate atuurile – este inteligent, bine pregătit – care să-l ajute să urce treptele ierarhiei militare. Între timp va fi ținut sub o permanentă observație și orice încercare de a nu da ascultare va fi aspru sancționată de „centru”. La fiecare trei luni, în ziua de 22, va pune în scorbura copacului sub care s-a dus deseori cu Hans și Lizy, în Poiana, date mai importante despre: organizarea învățământului militar, aparatura tehnică folosită, dispunerea punctelor de radiolocație, cine a fost pedepsit, ce regulamente noi au mai apărut...

I se atrage atenția să respecte cu strictețe ordinea aceasta și să răspundă prompt la cererile care vor fi formulate ulterior. Se înțelege că nu va acționa degeaba: în aceeași scorbură vor fi puse și sumele de bani pe care le merită. În plus, în contul lui vor fi depuși bani la o bancă din Elveția. Numărul contului îl va afla la momentul oportun. Peste câțiva ani, va fi ajutat să părăsească țara. Va pătrunde într-o lume unde inteligența lui va putea fi cu adevărat valorificată...

...Trecuseră trei ani de la această întrevvedere ȝe la hotelul „Ambasador”. Locotenentul major Lloria Săvoiu se conformase indicațiilor, venise cu regularitate la copacul scorburos, adusese datele, dar... nimeni nu le ridica! Întrucât intenționase să ceară niște bani, și considerând că fusese uitat, încetă să mai aducă datele cerute.

Maiorul Mirescu ascultă mai departe cele petrecute, apoi, când Alecu termină relatarea, îi mulțumi și se interesă dacă

Bădescu este la birou. I se răspunse afirmativ și se grăbi să-i raporteze cele aflate.

— Aș vrea să-ți aud părerea, Dane, îi spuse Bădescu, după ce află despre ce-i vorba.

— Nimic mai simplu, tovarășe colonel. Fulger are nevoie ca aerul de date complete în legătură cu M.S. - 405. E în joc însăși situația lui de „om de încredere”. După încercarea lui nereușită de a intra în zona presupusei aplicații, s-a înfuriat la culme. A transmis, după cum știți, date eronate în care amesteca o serie de termeni tehnici, spunând că ulterior va transmite date complete cu privire la construcție și modul de funcționare a aparatului. Din nefericire pentru Fulger, într-un cotidian din occident a apărut o știre potrivit căreia românii au experimentat într-adevăr M.S. - 405, dar în altă zonă decât cea indicată de Fulger. Se mai spunea că în curând se vor face noi experiențe, în intenția de a mări performanțele aparaturii. Cei de la „centru” sunt furioși și se pare că l-au somat din nou pe Fulger să verifice și să transmită date exacte. Este posibil caei să-l fi amenințat. Și cum „centrul” nu glumește, se pare că individul este pe cale să folosească toate mijloacele pentru a-și dovedi loialitatea față de stăpâni.

— Când a luat legătura Cosmin cu Floria Săvoiu?

— Acum o săptămână. Întâlnirea a fost filmată. Discuția este însă fragmentată pentru că băieții au întâmpinat unele dificultăți.

— Nu crezi că a făcut o prostie? Oricine ar fi Fulgerul ăsta negru, nu-l mai înțeleg: nu este el omul imprudențelor. De ce recurge la Horia Săvoiu? Te-ai gândit bine la asta?

— Simplu: ofițerul are avantajul de a fi în afara oricăror bănuieli. În plus, printr-o întâmplare fericită, de câteva luni el face parte din grupul de ofițeri care se ocupă direct de experimentarea aparaturii M.S—405. Punem la socotealăși faptul că locotenentul major Săvoiu e speriat

de încurcătura în care a intrat. După cum rezultă din discuția cu Cosmin, este ferm hotărât să plece peste hotare după îndeplinirea misiunii. În aprilie are aprobare să viziteze Italia împreună cu Lizy. Gosmin i-a dat asigurări că va fi ajutat să ia legătura cu cei de la „centru”, încă din momentul intrării pe teritoriul Italiei. I-a descris chiar o perspectivă mai mult decât atrăgătoare: va putea vizita diferite țări occidentale, va petrece, pe chel

94

tuiala „centrului”, o lună de ȚAc pe Coasta d/e Azur, apoi se va stabili acolo unde-i va plăcea.

Peste câteva zile, generalul îl chemă pe Bădescu și acesta îi raportă situația: Horia Săvoiu înmânase lui Cosmin schițele aparaturii M.S. - 405, iar unul dintre colaboratori nu-și luase aparatul de filmat cu el! Generalul ceru detalii.

Cosmin îi dăduse un telefon lui Horia, somându-l ca, potrivit convenției, la orele 9 să-i aducă „materialul”. Peste vreo douăzeci de minute, Horia i-a strecurat documentele, profitând de aglomerația din autobuzul în care se urcaseră. Către prânz, Cosmin plecă acasă cu un Fiat-850, proprietatea unui inginer din Ploiești. Presupunerea că inginerul va prelua documentele se dovedi inexactă. În ciuda măsurilor luate, Cosmin coborî din mașină la Predeal și se alătură unui grup numeros de turiști, apoi dispăru în apropiere de Casa de cultură! Reapăru abia peste două ore într-o stație de autobuz. Nu se urcă nici în prima, nici în cea de-a doua cursă care se îndrepta spre Azuga, deși ar fi, putut-o face, pentru că nu era aglomerată.

Când află de cele petrecute, colonelul Lădescu se înfurie așa cum rar le era dat colaboratorilor săi să-l vadă. Avea și de ce: fără „incidentul” amintit ar fi avut posibilitatea să afle dacă numitul Cosmin este una și aceeași persoană cu Fulger. Avea foarte multă nevoie de o

confirmare pentru a alunga definitiv sentimentul neplăcut că uneori, în această „competiție” dintre el și Fulger, adversarul are clipe când își bate joc de el. Strânse pumnul și-l ridică amenințător, rostind cu năduf: „Ne socotim noi, stimabile, ai să vezi!”

Timp de trei nopți, stațiile de ascultare lucrară fără întrerupere. În eter se încrucișau semnale, apeluri, convorbiri între radioamatori, comenzile unui pilot de vas de pe cine știe ce fluviu. O lume nevăzută înconjura bătrânul nostru Pământ, iar din toată această învălmășeală stațiile trebuiau să prindă eventualul mesaj al lui Fulger. Radiotelegrafiștii de serviciu se schimbau la orele stabilite și de încordare se trânteau pe paturi așa cum erau, extenuați.

În cea de-a patra noapte, la orele 2, un apel se repetă la intervale egale, apoi amuți. Indicativul celui chemat fu repede

95

Identificat: era de la „centru!” Ce rost avusese acest apel? La orele 3 o alta stație, care fixase pe scală o altă lungime de undă, dădu răspunsul: Fulger ch-ina de zor, cu nervozitate, stația-corespondent. În sfârșit, i se răspunse. Dădu semnalul de recunoaștere și apoi transmise mesajul cifrat – un amestec de litere, cuvinte și cifre a cărui cheie se afla de multă vreme în posesia specialiștilor.

Mesajul era așa cum își închipuiseră colonelul și maiorul Mirescu: Fulger intrase în posesia documentelor și anunța că experimentarea avusese loc, iar probele se dovedise! a bune. Schițele și formulele privind aparatura M.S. – 405 sunt la el, dar nu poate să le transmită conținutul prin radio din cauza complexității datelor. „Propun varianta III «Pupăza»” încheiase Fulger. Peste două ore primi confirmarea: „De acord varianta III «Pupăza». Felicitări”.

La ce se referă această variantă? Ce se ascunde în spatele ci? Cum și prin cine va trimite Fulger documentele? Să se fi renunțat la trimiterea Pescărușului, pentru care însăși arestarea grupului lui Fulger fusese atâta timp amânată? Dar ce indicii ar pleda pentru asta? De ce n-ar fi introdus în „varianta III «Pupăza»” chiar mult așteptatul „vizitator”? t’au este vorba de alte două persoane, care prelungesc cam mult „prospectarea” pieței românești? S-ar putea tot așa de bine ca Fulger să aștepte trimiterea în străinătate a lui Floria Săvoiu. Dar, oare, cei de la centru au răbdare până la primăvara?

Întrebările veneau de la sine, necruțătoare, ca întotdeauna când rămân fără răspuns.

— La varianta lor, Dane, nu ne rămâne decât o singură soluție: să răspundem cu varianta noastră, dîblînd „posturile”, așa cum orice comandant de companie ar face-o în caz de alarmă. Nu ne trebuie sită, ci zid viu, inexpugnabil, ca de cetate medievală, de care și Fulger și toți cei de teapa lui să se izbească.

Ridică receptorul. Printre perdele își făcuse loc lumina zilei, o zi mohorâtă de iarnă, cu nori ca de plumb, așa cum își simțeau amândoi trupurile și... inimile; erau convinși că se apropie sunetul sacadat al bătăliei decisive, iar ei nu cunoșteau încă adevărul întreg despre inamic, despre acest adversar pentru care simțeau o neostoita ură și... puțin respect...

9. Pretențiile Pescărușului

Aici, la marginea țării, pe malurile bătrânului Danubiu, iarna este foarte capricioasă. Sunt zile când zăpada este spulberată de viscol, fulgii se transformă în ace, izbind dureros în obraji, iar străzile troienite rămân aproape pustii. Orașul pare mohorât, înghețat și retras în sine ca un arici care se ferește de o primejdie. Cerul se unește cu pământul prin pânza deasă a ninsorii răscolite,

iar edilii orașului nu reușesc să facă față zecilor de treburi gospodărești, din care transportul în comun și aprovizionarea le dau cel mai mult de furcă. În repetate rânduri, în astfel de situații sunt folosite mașini grele, la volanul cărora se află ostași. Îndeplinirea unor asemenea misiuni nu e tocmai ușoară. Brusc, însă, vremea se schimbă, apare un soare surâzător, aproape primăvărat, străzile sunt înnegrite de sare și apă murdară, iar trotuarele devin neîncăpătoare.

În ziua în care se petrec cele ce urmează, iarna era în toi. Grănicerul de la Podul Prieteniei simțea că frigul îi pătrunde până și sub cojocul mișos, după guler. Un vânt ascutit șuiera amenințător printre brațele metalice ale podului. Trenul care trecuse spre Bulgaria avusese darul să schimbe întrucâtva monotonia din jur. Curând, pe pod pătrunde o mașină. Soldatul telefonă la punctul de trecere, anunțând comandantul: e o mașină mică, tip sport, marca... în ea se află doar omul de la volan. Turistul, pe numele lui Frederic Schwalbe, îi făcu ofițerului de serviciu o primă surpriză: i se adresă în cea mai curată limbă românească. Sosise în țara noastră la

97

Invitația unei asociații automobiliste, pentru a face o recunoaștere a traseului pe unde se va desfășura un renumit raliu. Firește, ar fi putut aștepta până la primăvară, dar, pe de o parte n-a mai avut răbdare, iar pe de alta, voia să meargă câteva zile la Predeal, despre care aflase că e o stațiune de iarnă dintre cele mai frumoase. Vine din Turcia, unde ajunsese, după multe peripeții, acum câteva săptămâni.

De-abia primise înștiințarea și colonelul Bădescu se grăbi să raporteze generalului: „varianta III «Pupăza» „se referea, așadar, la apariția mai din vreme a Pescărușului și la abandonareaideii de a sosi cu un grup de turiști pe un

vas de croazieră. Discuția cu generalul fu scurtă: trebuia acționat cu rapiditate și precauție maximă.

Frederic Schwalbe se instalează într-o cameră confortabilă a hotelului „Athence Palace”. Sosirea lui nu trecu neobservată: vorbi cu portarul, cu femeia de serviciu, glumi cu ei și se arată încântat de camera, de primirea ce i se făcuse și declară că, așa cum se spune în limba română, îi este o foame de lup.

Peste puțin timp apărură în restaurant într-un costum care atrăgea atenția atât prin croiala impecabilă și culoarea lui închisă, cât și prin faptul că scotea și mai mult în evidență zâmbetul jovial, lucirile jucăușe din pupile și șiragul dinților puternici al celui care-l îmbrăcase. Nu, nu voia nimic din lunga listă a bucatelor cu denumiri de împrumut, ci o țuică bătrână, sarmale cu mămăliguță, ciulama de ciuperci, pui fript cu usturoi. Ceru de toate, se înfrupta dintr-un fel și cerea altul, ca și cum și-ar fi pus în gând să pună la încercare iscusința întregului personal al bucătăriei.

Când reprezentantul asociației automobiliste intră în local, Schwalbe se ridică, îi strânse mâinile cu putere și-l rugă să-i facă plăcerea de a lua loc la masa lui. Îi mărturisi că nu avea intenția să-i deranjeze pe cei de la asociație decât a doua zi, dar bucuria lui era cu atât mai mare cu cât va putea fi ajutat în organizarea scurtei lui șederi la București. Reprezentantul asociației îi spuse că, prin bunăvoința grănicerilor, fuseseră înștiințau de sosirea lui. Îl așteptaseră în cursul dimineții și fuseseră puțin îngrijorați de întârziere.

98

— Vă rog să mă iertați, domnule Marinescu, și să transmiteți scuzele colegilor mei români: purtarea mea poate să vi se pară bizara... De-abia intrasem într-o localitate mai încoace de Giurgiu, când am zărit o mulțime

de oameni. Vântul de-abia se potolise și ce-am văzut m-a impresionat: era o nuntă, o nuntă țărănească! Mi se oferea prilejul să asist la un spectacol încântător și n-am rezistat tentației: am intrat pe o ulicioară laterală și... a trebuit să gust din... îmi scapă denumirea, da, da, vă mulțumesc: din ploscă. Nu prea mult, desigur, întrucât agenții de la circulație sunt pretutindeni la fel de severi. Am stat cam mult, am jucat - nu știu nici eu dacă m-am descurcat prea bine. Am fost înconjurat cu atâta sinceritate și căldură, de parcă eram unul de-al lor. Veți înțelege de ce nici nu mi-am dat seama când a trecut timpul...

A doua zi, Schwalbe probă prin comportarea lui sobră, deloc obositoare, că știe să treacă de la exuberanță la tonul serios, impus de scopul vizitei lui. Ceru să i se dea o hartă a itinerarului și se arată bucuros că peste tot drumurile sunt dezăpezite, practicabile. Refuză, cu o umbră de regret, să fie însoțit: pentru el ar fi o mare plăcere să-l aibă tovarăș de drumeție pe simpaticul inginer Marinescu, dar colegii lui de la asociație știu prea bine că pe timpul raliului nu-i va arăta nimeni dintre cei prezenți drumul. Apoi, pentru o săptămână sau poate mai mult se va stabili fie la Predeal, fie la Poiana Brașov.

Însoțit de urările și sfaturile prietenești ale inginerului Marinescu, Schwalbe părăsi Capitala luni pe la orele 1, 30.

Neașteptata apariție a Pescărușului explică pe dată surprinzătoarea sosire în București și comportarea lui Dominic. De fapt, el venise cu treburi obișnuite pe la minister. Folosise mașina proprie, pe care, din prima zi, o dusesse la un atelier cunoscut, unde ceru să i se facă o revizie minuțioasă. Mașina avea nevoie, printre altele, de schimbarea segmentilor și maistrul îi recomandă să facă rodajul indicat de cartea tehnică, evitând drumurile grele sau deplasarea în suprasarcină. Dominic se arată bucuros:

câteva zile era nevoit să rămână în Capitală, pentru că omul de la minister care urma să-i aprobe repartizarea unor materiale era plecat. Avea deci posibilitatea

99

să facă un rodaj „ca la carte”, pe șoselele plate din jurul orașului. Se și grăbi să anunțe la serviciu că este reținut. Primi încuviințarea, atrăgându-i-se atenția: „nici să nu-ți treacă prin cap să vii fără materiale”.

Până aici - nimic deosebit. „Programul” lui Dominic îl puse însă pe gânduri nu numai pe cel însărcinat cu supravegherea lui, dar și pe Bădescu. Dimineața, pe la orele 8, Dominic se prezenta la biroul de informații al ministerului; peste cei mult o jumătate de oră ieșea, se urca la volan și părăsea orașul; în jurul orei 10 revenea în Capitală și se îndrepta spre șoseaua București-Urziceni. Întotdeauna când ajungea la punctul de control de la Urziceni, o lua drept înainte spre șoseaua care duce spre Buzău. După câțiva kilometri, acolo unde vara nu se zăresc decât câțiva pomi singuratici în mijlocul lanurilor de grâu și porumb, Dominic se oprea. Cobora, controla, motorul, îl pornea din nou - și asta mai bine de o oră. Revenea în București și rareori părăsea hotelul.

Explicația „rodajului” pe care-l făcea Dominic apăru cum nu se poate mai simplă după sosirea Pescărușului. Locul „veri; ficării” mașinii era bine ales: dacă ar fi fost filat, Dominic ar fi putut observa la timp. Oprea multe dintre mașinile care treceau, cerea câte ceva, uneori numai un sfat și era chiar ajutat să descopere mici defectiuni. Când mașina sport a lui Schwalbe se apropie, îi făcu semn să oprească. Schimbul de cuvinte se făcu sub capota ridicată, deasupra motorului:

— Nu te grăbi să-mi urezi bun sosit, n-am timp de efuziuni sentimentale! Te-ntreb: ai controlat mașina pentru a vedea dacă nu cumva ți s-a lipit vreun aparat de

ascultare?

— Drept cine mă iei? Și ce-i tonul ăsta??! Și eu care...

— Să lăsăm explicațiile pe mai târziu: nu cumva ești urmărit? Te-ai asigurat?

— Ascultă, cred că știi cu cine vorbești și... nu admit tonul de dădacă.

— Bine. Fie cum spui. Doctorul vă transmite: dacă și-acum tu și ceilalți încercați să-l duceți de nas, s-a zis cu voi! în cazul că nu aveți „marfă” consistentă, vă puteți face testamentul. Sfatul meu iată-l: dacă nu aveți, faceți rost, pentru ca, spre binele vostru, să nu plec cu mina goală. Șefii doresc și o explicație plauzibilă în legătură cu moartea Luciei și a lui Amos.

— Am fost nevoiți să...

100

— Nu mă interesează motivele: Doctorul are nevoie de ele, și nu cu Veți Face un raport detaliat. Acum treci puțin în mașină și fă contact: am stat cam mult. sub capotă și nu se știe dacă nu suntem urmăriți de la distanță.

Dominic se execută și apoi, când reveni, arată lui Sehwalbe modul cum pregătiseră întâlnirea pentru primirea materialului. Sehwalbe păru puțin nemulțumit, dar, cu unele corectări, acceptă planul întâlnirii. Apoi, aproape se răsti la celălalt t:

— Cine dracu' a avut ideea idioată să stabiliți contactul cu „Comitetul răzbunării”? Nu știați că de el se ocupă altcineva, și nu noi? Vrei să intrăm în conflict cu cei care și-așa ne fac destule zile fripte?

— Ne-a adus destule servicii. Și-apoi nu știam că inițial fusese organizat de un „centru” care încearcă să ne facă concurență...

— Dacă puteți, lichidați-l! ăsta-i cuvântul Doctorului.

— Așa ne-am gândit și noi. De fapt, e ideea lui Cosmin... Cu procedeul propus de el nu sunt însă de

acord...

— Ți-am spus că nu mă interesează: ți-am transmis dispozițiile Doctorului, și-atât. Și-acum treci din nou în mașină și pornește motorul. Dacă ai pus pe cineva pe urmele mele, nu scapi de mâna Doctorului nici în gaură de șarpe. Peste o săptămăr mână deci la ora stabilită...

După ce intrase în posesia documentelor pe care i le procurase locotenentul major Horia Săvoiu, Cosmin devenise nervos, surescitat. Avea și de ce: Colaboratorul lui se dovedi un fricos fără pereche! Chiar a doua zi primi un telefon de la el și insistă să se întâlnească. Cosmin pretextă că e ocupat, dar nu scăpă de Horia, care aproape îl imploră să - facă tot ce este posibil pentru a sta de vorbă. Tonul celuiilalt, insistențele lui nu numai că nu-i plăcură, dar îl puseră pe gânduri.

Spre seară se întâlnește, ca din întâmplare, pe o pârție din zănoage. Cosmin găsi un loc mai ferit și începu discuția fără menajamente:

— Nu-ți dai seama că poți strica torul? Chiar atât de imbecil să fii? Te credeam om deștept, suficient de deștept ca să

101

pricepi că în astfel de treburi nu trebuie ȃa faci cum te taie capul! Spune despre ce este vorba!

I loria avu un moment de ezitare. Vorbele celuiilalt îl impresionaseră profund. Se scuză:

— Știu... aveți dreptate. Dar eu am impresia că sunt urmărit... Sau poate mi se pare, nu știu precis. În orice caz, cei din unitate m-au tras la răspundere pentru că am plecat din unitate în timpul programului. îmi cerusem permisiunea de la un căpitan, dar el nu avea dreptul să mă învoiască. Cred că nici nu-mi vor da voie să plec în concediu la data fixată. Mi-e teamă că nu pot pleca...

— Și ce vrei să fac eu?

— Eu... eu zic să faceți tot posibilul să mă scoateți cât mai repede din țară.

— Cum? Te-ai întrebat? Nu cumva crezi că toate frontierele se deschid la indicația mea?

— Mă gândeam să-ncercăm...

— Să pleci clandestin?! Vrei să nu mai vezi lumina zilei?

— Dar nu mai pot aștepta până-n primăvară! Mi-e frică!

— De cine? Și pentru ce? Te-a văzut cineva când ai luat materialul”?

— Nu, de asta sunt sigur!

— Atunci? Ai observat că te urmărește cineva?

— Am impresia...

— Nu mă interesează impresiile! Faptele!

— Nu, nu am observat! Doar cei de la unitate parcă se poartă altfel cu mine.

— Ei și? N-au dreptate?? Ai încălcat un ordin și trebuie să-ți primești pedeapsa. Ce le-ai spus?

— Că am avut o treabă urgentă cu un ofițer de la Casa Armatei; el are o cunoștință la magazinul universal și tocmai în ziua aceea sosiseră covoare persane în depozit. De altfel, a doua zi m-a ajutat să-mi cumpăr covorul.

— Prin urmare, învoirea ta e motivată - spuse Cosmin mai mult pentru sine. Nu trebuie să te temi. Ceea ce-mi ceri este o copilărie.

Se părea că îl convinsese pe Floria. Dar nu fu așa: a doua zi, acesta ceru din nou să se întâlnească. A treia zi - la fel. Insistențele ofițerului, predispoziția lui de a vedea în fiecare ins din jurul lui un posibil urmăritor îl înfuriară de-a binelea. Ultima dată însă nu se mai burzului la colaboratorul lui, ci

răbdare, să fie calm, să înlăture gândul urmăririi, care se poate transforma în obsesie. Îl invită seara la restaurantul „Căprioara”, dându-i de înțeles că aceasta-i o dovadă în plus că temerile lui sunt nefondate.

La restaurant avu însă loc o scenă neprevăzută. Sala era aproape plină. O orchestră care se bucura de un bun renume atrăsese mulți turiști și localnici. Salonul era luminat difuz, estompând totul în jur și dând fețelor oamenilor o expresie bizară, ca într-un film cu pieile roșii. Cum intrară, două perechi se retraseră în penumbră, luând drept paravan un zid despărțitor care fusese, probabil, adăugat în vederea susținerii masivei construcții. Unul din cei patru era cu chef și ceilalți făceau haz pe seama lui, mai ales că părăsea masa des pentru a se duce la toaletă, aflată dincolo de draperiile de catifea de lângă podiumul orchestrei. Omul se străduia din răspuțuri să nu se clatine și să nu izbească mesele, dar nu prea reușea. Era privit însă cu indulgență, sau poate că mulți socoteau mai prejos de demnitatea lor să se lege de un bețiv. Trecu, așadar, de câteva ori pe lângă masa unde se aflau Cosmin și Horia Săvoiu, îngânând cu limba împleticită: „Pardon! Scuzați!”... Cosmin îl privea cu dispreț, sorbind delicat din paharul cu vin, apoi relua discuția. Ospătarul era foarte atent cu Cosmin – olient obișnuit al localului. Un băiețaș, ucenic în ale meseriei, vru de câteva ori să umple paharele, dar Cosmin îi făcu semn să se depărteze: turna el vinul. Așa făcu și când Horia își ceru permisiunea să meargă dincolo de draperii, în clipa aceea, dacă cineva ar fi fost atent, ar fi auzit șoapta adresată „bețivului” de celălalt bărbat:

— Atenție, Lică! Am nevoie de Horia viu, nu mort! A turnat ceva în pahar!

Bețivul se ridică și porni cu pași șovăitori spre toaletă. În același timp, Horia revenea. În spatele lui se

afla o masă ocupată de un ins cărunt, însoțit de o fetișcană. Bețivul se izbi de masa aceasta, dar tot el începu să profereze insulte! Obrăznicia îl scosese din sărite pe cel insultat; se ridică și vru să-l îndepărteze ușor. Bețivul însă căzu pe spate, agățându-se cu mâna de fața de masă unde se afla Cosmin. Paharele, scrumiera căzură, prefăcându-se în țandări. Apărură imediat ospătarii și îl luară pe scandalagiu de cu!? **r**, ba tvya II Administrară

103

și câteva ghionturi „pe-nfundate” și, dacă n-ar fi intervenit prietenul lui...

Horia mai stătu puțin, dar îl rugă pe Cosmin să plece: vinul i se vărsase pe pantaloni și nu putea fi îndepărtat cu... batista.

Din buletinul sosit de la laborator rezulta că în paharul lui Horia Săvoiu a fost introdusă o otravă cu acțiune întârziată. Era clar: Cosmin voia să scape de sâcâiala colaboratorului său, temându-se, fără îndoială, ca acesta să nu facă un pas greșit, în urma căruia s-ar putea abate furtuna peste grupul Fulger. Iată de ce amândoi – și Floria și Cosmin – trebuiau supravegheați cu toată atenția. Unul dintre urmăritori era chiar „bețivul” din local. Cosmin nu mai încercă și alte mijloace pentru suprimarea locotenentului major. Se despărți de el în grabă, urcându-se într-un autobuz, care-l lăasă în stația din apropierea locuinței. Și până către miezul nopții măsură camera dintr-o parte în alta, gândind, desigur, că intervenția bețivului ar putea să fie și să nu fie întâmplătoare. Pentru prima dată avu impresia că se știe mai mult i despre el decât credea. Poate va fi nevoie să înceteze pentru câțva timp orice activitate. Un an, doi – cât va fi necesar. Sobor procedase bine: ștersese una dintre urmele ce ar fi putut duce spre „grup”. Mai sunt încă doi: Dudu și vagabondul acela, în care Sobor are o încredere prostească. Dacă va fi nevoie,

vor fi și ei reduși la tăcere. Ar fi o prostie ca Sobor să fie învinuit de complicitate la crimă. Cine poate garanta că nu va dezvălui - în caz că va fi arestat - activitatea grupului? Prin urmare, nu unul, ci toate firele care duc spre Sobor, spre „grupul lui Fulger”, trebuie retezate. Fără ezitare!

Dominic îi fixă lui Cosmin o întâlnire la uzinele „Steagul roșu”. Avea treburi acolo, iar lui Cosmin nu-i fu prea greu să primească o delegație pentru a se interesa de ceva piese de schimb pentru cele două autocamioane „Carpați” ale instituției. Se întâlneau la biroul de informații. Până să li se aducă bonurile de intrare, avură destul timp să discute. Cosmin nu-i spusese nimic despre presimțirile sale și nici despre cele petrecute la restaurant. Nu avea rost ca Dominic să creadă că a intrat în panică.

104

La rândul său, Domine știa, ca și Cosmin, să-și ascundă sentimentele. Discuția fu deci calmă, ca între doi oameni care nu se cunosc, dar situația de moment îi determină să schimbe un cuvânt-două. Dominic îi relată conversația cu Pescărușul, ca și pretenția acestuia de a lichida „Comitetul răzbunării”. El, Dominic, nu vede de ce ar face-o: au mai rămas doar ei trei și, în cazul că li s-ar cere informații despre cine știe ce obiectiv militar, aflat, să zicem, într-o localitate situată la sute de kilometri, fără „Comitet” riscurile ar fi înzecite. Recrutarea de oameni, cu care să lucreze direct, ar fi, de asemenea, o prostie, ale cărei urmări nu-i greu de întrezărit. Ar fi mai avantajos să i se ceară „președintelui” încetarea activității până la noi dispoziții. Are el, Cosmin, o altă propunere? Poate să i-o spună. Au timp destul să discute, întrucât pe omul de care au nevoie în uzină l-a văzut când aplecat în oraș.

Cosmin nu răspunse imediat, lăsând impresia că propunerea lui Dominic îl îndemnă la meditație. Când vorbi, păru însă ferm:

— Are dreptate Doctorul! „Comitetul” îi cunoștea pe Lucia și pe Amos.

— Dar și pe Sobor!

— Da, și el a avut legături cu „Comitetul”. Cred că va trebui să rupă firele prin care a ținut legătura.

— Bine. Îți cer însă părerea: dacă Sobor refuză?

Cosmin se întoarse spre el, aruncându-i o privire care spunea mai mult decât vorbele, apoi ridică din umeri:

— JNTu trebuie să uiți că noi suntem doi - el unu. Dacă refuză să îndeplinească ordinul, atunci, probabil, Sobor va trebui să dispară!

— Cine s-o facă?

— Cum cine? Tu! Ești cel mai nimerit pentru asta, doar n-o să te învăț eu. Înțeleg să-mi îndeplinesc misiunile mele, dar nu să mă amestec și în ale altora. Nici unuia dintre noi nu cred că i-ar surăde să se trezească după gratii tocmai acum, când suntem pe cale să luăm banii. În trei-patru zile, lucrurile astea trebuie aranjate. Din câte am înțeles de la tine, Pescărușul trebuie convins prin fapte că suntem în afară de orice pericol.

Dominic acceptă planul. Peste vreo două ore, Cosmin plecă de la uzină, iar Dominic îl urmă la câteva minute și curând părăsi orașul, îndreptându-se spre localitatea R. îi va transmite. lui Sobor ce a **b**. otărât împreună cu Cosmin. Cât privește

105

suprimarea, în caz de împotrivire, a încă unui membru al grupului, nu-i dispus să fie implicat într-un asasinat. Și-un copii cârcotește romane polițiste știe că nu există crimă perfectă. Or, el își cucerise o situație stabilă acolo unde era - îi trebuiseră ani pentru asta - și nu va intra în gura lupului pentru plăcerea altuia. Dacă ar fi fost după el, ar fi renunțat definitiv la activitate: oamenii îl stimează și-l respectă și și-ar putea duce viața fără grija

zilei de mâine, fără să simtă deasupra capului amenințarea. Wundt, cel care ținuse frânele în mână până la plecarea din țară, îi amintise de activitatea lor din trecut, îl atrăsese în diferite servicii aduse „centrului” și nu avusese cum să mai dea înapoi. Se împăcase cu gândul că, într-un fel ori în altul, tot ar fi condamnat pentru tot ce făcuse. După ce Wundt îl recrutase pe Horia Săvoiu, fusese nevoit să plece. Îi ceruse însă lui să acționeze cu mai multă fermitate și-i făcuse multe promisiuni. În cazul arestării

— Spunea el –, „centrul” va interveni prompt și va obține de la statul român să fie extrădat – doar el nu-și pierduse cetățenia țării lui. El, Dominic, știe însă că toate acestea sunt baliverne, bune de adormit copiii. „Centrul” este departe și, așa cum o dovedise în repetate rânduri, în momentul „căderii” unuia sau altuia, îi reneagă fără să stea pe gânduri. Cât despre Cosmin și Sobor, pentru ei sunt asigurate toate mijloacele prin care pot să... scape. Ei îi cunosc mai puțin pe cei de la „centru” și au înghițit hapul: s-au apucat de lucru cu toată energia. Naivii! Cine garantează că după afacerea M.S. – 405 „centrul” nu va căuta să scape de ei? Doar asta stă în practica Doctorului: odată intrat în posesia unor documente de mare valoare, trebuie înlăturați martorii. Se încropește o legendă potrivit căreia cel suprimat a căpătat o sumă de bani enormă și s-a stabilit în nu știu ce colț al lumii, unde duce o viață de huzur și nimeni nu se mai interesează de el.

Se înfioră la gândul că ar putea și el să dispară fără urmă și se hotărî să discute mai pe larg cu Sobor pentru a vedea în ce ape se scaldă.

Pescărușul avu norocul să călătorească fără niciun incident. Se opri în Brăila, apoi la Galați, vizită cele două orașe, entuziasmându-se în felul lui, cuceritor, arragându-și simpatia tuturor celor cu care intra în contact. Pescărușul nu făcea niciun

secret din călătoria lui. Dimpotrivă, părea că dorește ca tot mai mulți să fie încunoștințați de prezența și trecerea lui prin diferite localități și dădea ajutor cu cea mai mare plăcere unora care se aflau în pană. <2 u toate acestea, Schwalbe se folosi de diferite trucuri – deloc lipsite de ingeniozitate – pentru a vedea dacă-i urmărit sau nu. Exuberanța lui, faptul că se oprea acolo unde nu te așteptai, că intra pe drumuri sau străzi laterale chiar dacă nu erau prea practicabile din cauza zăpezii îi serveau de minune. Nu punea întrebări care ar fi putut stârni suspiciuni. De fapt, nici nu avea nevoie: pe tot drumul întâlnești destui gură-cască și palavragii, iar Pescărușul știa să și asculte, nu numai să vorbească. Și asta-i prindea bine.

10. În umbra nopții

Venind de la București, Bădescu se cufundase într-o meditație prelungită, spre neazul lui Ghiță, care simțea un insuportabil mâncăruci la limbă. Colonelul își trăsese capul între umeri și părea că doarme. Ghiță știa însă că poziția pe care o luase făcea parte din „micile lui strategii” pentru a i se da pace. Pe colonel îl îngrijora situația colaboratorilor săi. Oricare dintre ei se poate aștepta la o surpriză din partea lui Fulger. Nu neapărat direct. Și dacă stai să cumpănești faptele, Buică se află în niște situații cel puțin riscante. În plus, este singurul care nu posedă niciun aparat de legătură. Ceilalți, în caz de pericol, au posibilitatea să-i alarmeze pe colegii lor. Buică acționează însă chiar în bârlogul lupilor, față-n față cu niște indivizi lipsiți de scrupule. La cea mai mică neatenție poate fi Suspectat. Iar de aici până la suprimarea lui nu-i decât un pas.

De obicei, când participă la o acțiune un grup restrâns de oameni, fisurile apar mai greu. Or, în afacerea

aceasta fusese angrenat un număr însemnat de colaboratori. O impusese jocul dublu, sau, mai corect spus, jocul pe două planuri diferite, dar și implicațiile la care ajunseseră. Cine și-ar fi închipuit că din cercetarea unui caz stupid – al „Comitetului” – se va ajunge la descoperirea unei agenturi de spionaj și la lupta acerbă a acesteia cu o altă agentură? Folosirea mai multor forțe este singura posibilitate de a tăia răul din rădăcină. Se putea, desigur, proceda mult mai simplu: arestarea lui Cosmin, a lui Sobor și Dominic înainte de sosirea Pescărușului, a câtorva membri ai „Comitetului răzbunării”. Miresem stă

108

ruise – și el, colonelul, fusese de acord – să se pună capăt simultan ambelor „tabere”, care de fapt, până la un punct, mergeau mină în mână, iar de-aici încolo fiecare își căuta căile proprii. Arestarea „grupului Fulger” i-ar fi pus în gardă și pe cei din „Comitet”: prin ricoșeu, „specialiștii” străini care cochetau cu „Comitetul” ar fi renunțat și poate chiar ar fi părăsit țara pentru a reveni în... zile mai bune pentru ei.

Peste vreo două ore, Bădescu se afla împreună cu Anghel Condrea, Badiu și doi colaboratori „din afară” – Ghinea și Covaci. Acesta era, de fapt, și scopul, „vizitei” lui. Le arată că, deși se află în posesia unor date despre „Comitet”, ele nu sunt nici pe departe concludente. Or, este timpul să se pună capăi activității acestei organizații.

— Cum ați ajuns, totuși, la „Comitet”?

— Spuneam că am abandonat diferitele căi ce se ofereau. Ne-am adus aminte că așa-zisul comitet are o mașină de scris și una de multiplicat. Nu vă mai spun cită muncă ni s-a cerut pentru a ajunge la concluzia că nici mașina descrisă și nici cea de multiplicat nu aparțin unei instituții sau unui particular: sunt mașini vechi, poate mai vechi decât am putea bănui noi. Ele au fost scoase din uz

înainte de război. Cu mici reparații, au fost făcute utilizabile. Cum nu aveam o evidență a mașinilor de acest fel care au existat, să zicem, între cele două războaie mondiale, ne-am dat seama că am irosit o mulțime de timp, ajungând la punctul de la care am plecat. Adică la... presupuneri.

— Și-atunci? fu rândul lui Anghel să întrebe.

— Nu ne mai rămânea decât o singură cale, spuse Bădescu, lăsând să-i scape un zâmbet. Ștampila! Să nu uităm că acest „Comitet” își ștampilează fițuicile. Pot să spun că, dacă ne gândeam de la început la această cale, discuția de azi ar fi avut loc cu mult timp în urmă. Ne înhămam la o muncă uriașă, știam asta. Dar nu aveam de ales. Vă puteți închipui câte ștampile există în țara noastră? Gândiți-vă: fiecare instituție dispune de cel puțin o ștampilă; fiecare oraș are zeci de instituții, fiecare comună are la îndemână un astfel de „întăritor oficial” – cum a spus unul dintre subordonații mei. Vă las pe dumneavoastră să apreciați ce muncă am desfășurat. Am căutat să controlăm câte ștampile lipseau. Ah, uitasem: specialiștii noștri au constatat că ștampila „Comitetului” este veritabilă, confecționată de către instituțiile de stat care se ocupă cu așa ceva.

109

Literalmente erau însă luate din altă parte și montate prin nu știu ce procedeu. Și, închipuiți-vă, am descoperit că lipseau un număr destul de mare de ștampile. În unele cazuri se anunțase oficial pierderea lor, în altele nu, de teama unor urmări neplăcute. Mă simt dator să vă spun că pe lisra noastră apăruseră vreo sută și ceva de cazuri! Procedând prin eliminare, am ajuns pe... Valea Prahovei.

— Extraordinar! exclamă Anghel.

— Poate, consimți colonelul. Atr mai rămas însă destui suspecti. Vă dați seama de ce: o ștampilă, oricât de

„oficială” ar fi ea, nu se află întotdeauna și în toate împrejurările în posesia celui care o are în primire. La ea mai au acces și alte persoane. Fie întâmplător, fie permanent. Mai puneți la socoteală și pe cei care, din neglijență, uită ștampila pe birou, și ies pentru o clipă, lăsând-o la îndemâna oricui intră în lipsa lor. După multă muncă, „cercul” s-a strâns considerabil, dar asta nu înseamnă că problema e rezolvată. Ba încă mi se pare că greutatea cea mai mare abia acum începe.

Toți răspunseră prompt: să li se spună ce au de făcut și vor face. Badiu declară calm că problema descoperirii „Comitetului” e o sarcină patriotică de mare răspundere și, dacă o vor îndeplini, toată viața se vor simți mândri de acest lucru. Ceilalți îl aprobă cu bucurie, dând de înțeles că Badiu exprimase cel mai bine gândurile lor. Bădescu le mulțumi și, mai înainte de a trece la detaliile acțiunii, spuse:

— V-am ales pe dumneavoastră pentru că ocupațiile pe care le aveți sunt foarte potrivite. Cei din „Comitet” nu trebuie să simtă că ne interesăm de ei. Iată și cauza care ne-a determinat să nu recurgem la ofițerii noștri: prezența lor, cercetările lor nu ar trece neobservate. Și-atunci, toată munca noastră s-ar duce de râpă. Or tovarășul Badiu este inspector financiar și are acces în toate instituțiile; tovarășul Anghel, fiind specialist în repararea aparatelor de telefon, poate bate la orice ușă fără a devenit suspect; dumneavoastră, tovarășe Ghinea – se adresează el unui om mai în vârstă care tot timpul tăcuse – sunteți instalator. În ce-l privește pe tovarășul Covaci, dânsul, ca funcționar al întreprinderii de electricitate, este

Era bine cunoscut de locuitorii orașului: la termenul stabilit se prezintă pentru plata luminii.

110

— Din partea noastră, nicio grijă, tovarășe colonel.

Ne cunoașteți de mult. N-o să lăsăm lupii să circule cum vor printre noi - spuse Ghinea.

— Aveți dreptate, tovarășe Ghinea, îl încuraja Bădescu. Și acum să vă arăt unde lipsesc păcătoasele acelea de ștampile și ce aveți de făcut. Una a dispărut acum câțva timp, este greu de precizat când anume; este vorba de ștampila școlii profesionale...

Victor Blănaru - omul lui Stoicănescu - se prezentă la șantier pe înserat. Constructorii lucrau de zor la interioarele unei clădiri, protejată de îngheț cu rogojini și foi de material plastic. Un paznic îl îndrumă spre o magazie din scânduri. Se apropie și deschise ușa. Îl întâmpină un miros de ceapă, usturoi, de varză murată și aer stătut. Pe ambele părți ale magaziei se aflau rafturi încărcate cu cutii de conserve, sticle, borcane și pungi. În fund, lângă butoaiele cu murături, doi ochi îl săgetau cu privirea. Din cauza semiîntunericului din magazie, Buică nu reuși să vadă fața celui care i se adresă aproape răstit:

— Pe cine cauți, tovarășe? Nu știi că persoanele străine nu intră aici?

— Ba știu, dar caut și eu pe unul Lădoi, am o vorbă să-i spun. Nu știi mata...?

— Și ce-ai cu el? Întrebă celălalt, mai domolit.

— Asta-i treaba mea. Îl văzuși? Dacă nu, de ce să pierdem vremea?

— Stai! Nu pleca. Dar dacă aș fi eu cel pe care-l cauți?

— Atunci... cu bine! Eu vreau unul de-adevăratelea; nu unul care ar vrea să fie ce nu e. Rămâi cu bine!

— Ei, dar colțos mai ești! Eu sunt Lădoi.

— Zău? Atunci se schimbă treaba. Eu zic să stăm jos undeva, poate găsești și pentru mine ceva de-ale gurii, n-am mâncat de-aseară. Apăi, domnule Lădoi, eu nu sunt ce crezi. Eu vin cu niște vorbe. De le pricepi, bine. De nu le

pricepi, tot bine și p-aci mi-e drumul. „M-a trimis tovarășul de la Orlești să vă întreb dacă vă duceți să luați butoiul cu vin”.

Fața lui Lădoi se destinse. Se ridică brusc, silindu-l și pe Buică să facă același lucru.

— Bine-ai venit...

111

— ...Victor. Victor Blănaru.

— Ăsta-i numele adevărat?

— Dar ce crezi? P-ăsta mi l-a dat mama, p-ăsta-l port.

— Nu te supăra. Așa a făcut la început și Gurgan, dându-și un nume fals. Mult mai târziu am aflat cum îl cheamă.

— Nu ține la mine, domnule! Uite-aici documentu. Sau te pomenești că mă crezi pe cuvânt?! Altă dată, știi, să nu mai stai de vorbă cu fitecine. Ți-o spun eu, că-s pățit.

— Nu te supăra. Gurgan n-a mai venit cam de mult pe la mine. Iar ascultarea mea, după program, nu mi-a folosit la nimic. Sau... nu știi despre ce-i vorba?

— Eu?! Asta-i bună! Ce, sunt copil de țâță? Află că știu tot. Sunt om de-ncredere, nu un terchea-berchea. Nu te lua după îmbrăcămintă: e așa, de fason. Te miri că nu vorbesc pe radicale? Când faci o treabă ca a noastră, cuvintele sunt par? iva, domnule, și te dau de gol atunci când nici nu-ți trece prin bilă. Adevărat că țealele astea mai trebuie schimbate. Dar lasă, faci dumneata rost de ceva bun. Îmi trebuie și-un palton a-ntâia.

— Cum? Stai mai mult la noi?!

— Vezi bine!

— Mă bucur! Pe cuvântul meu că mă bucur. Ce vrei să faci?

— Eu? Nimic. Dumneata însă îmi faci rost de-o pâine pe jantier, la vreun birou sau așa ceva, să pot circula. Avem ireabă multă, înțelegeți?

Lădoi însă își cam pierduse entuziasmul.

— Dacă... vrei să te angajezi, găsim noi unde, desigur.

— De ce o spui c-o juma de gură? Ei, află că nu eu am jerut să vin aici. Șefii! Înțelegi? Și cu ei nu te joci. „La început te pui la dispoziția lui Lădoi – mi-au zis.

— P-ormă, om vedea”. Și au mai spus că pentru toți ceilalți eu sunt subalternul dumitale.

— Ai unde să dormi?

— Nu.

— Mda. Aș putea amenaja ceva aici, pe șantier

— Ceea?! Nici nu mă gândesc! Nu-nțelegi că trebuie să ȳnă lepăd de haina asta de vagabond?

După mai multe clipe de ezitare, Lădoi propune ca, deocamdată, să locuiască la el. ȳl va prezenta drept nepot. Mama lui, trecută de 80 de ani, nu-și cunoaște nepoții – foarte

112

numeroși – din partea fostei lui soții, care decedase cu vreo doi ani ȳn urmă.

Casa lui Lădoi – o construcție tip, cu trei camere, antreu, dependințe – era așezată la marginea orașului, undeva sub un dâmb ȳncărcat cu brazi. De prima dată, Buică observă ca prin grădina acum acoperită de zăpadă se văd niște urme care duc spre pădurea de brazi. „Va trebui să văd unde duc urmele astea”, ȳși spuse el. Dar gândul ȳi fu ȳntrerupt de apariția ȳn prag a bătrânei; când află că-i vorba de un nepot, ȳl luă pe Buică ȳn brațe și-l sărută pe frunte. Vorbele ȳi erau pe alocuri incoerente, trecea de la un subiect la altul, de la o ȳntrebare la alta.

Lădoi însă devenise reținut, prelungindu-și tăcerea. Pe drum ȳl avertizase că ar trebui să lase deoparte apucăturile de vagabond: bătrâna ar putea intra la bănuieli, mai ales că-i de-o curiozitate bolnăvicioasă, ca

toate femeile de vârsta ei. Buică îi promise, deși îl avertiză că-i va veni foarte greu: adoptase limbajul acesta de prea multă vreme pentru a scăpa de el. Râse în sinea lui pentru că mărturisise adevărul: chiar și în fața lui Mirescu „scăpase” câteva expresii de care șeful lui făcuse mult haz. Și acum îi venea greu, cu atât mai mult cu cât se gândea că o eventuală întâlnire între Stoicănescu și Lădoi ar putea duce ușor la descoperirea adevăratei lui identități: unul ar vorbi despre un vagabond, celălalt de un oaspete cu un limbaj distins. Prin urmare, nu trebuie renunțat definitiv **h** „coloratură”, chiar dacă ar stârni protestele bătrânei și ale fiului ei. Când bătrâna plecă la bucătărie, Lădoi îi arătă cana peaia pe care va putea dormi. Dincolo, într-o cameră, doarme el, în cealaltă, de la mijloc, bătrâna. Buică se prefăcu a nu-i lua în seamă atitudinea voit bănuitoare, lăsându-se iscodit ca și cum i-ar fi făcut multă plăcere. O singură dată i-o reteză celuilalt: „când îl întrebă cum arată „șeful”.

— Ar trebui să nu pui astfel de întrebări. Șefului nu-i plac. Și dacă insiști, va trebui să-i spun.

— De ce te superi? Întrebam din simplă... curiozitate.

— Și mai ziceai de bătrână 4

„Incidentul” restabili întrucâtva echilibrul conversației. În timpul mesei, Buică se purtă cuviincios și nu-i fu greu s-o facă pe bătrână să râdă, ba chiar să-i smulgă și lui Lădoi un zâmbet. Când se ridicară de la masă, bătrâna mai zăbovi puțin, cu gândul să-l asculte pe simpaticul ei nepot, dar Lădoi o pofti

113

destul de autoritar să se culce. De-abia când ajunse în camera ei, bătrâna îndrăzni să se... împotrivească.

— Sigur că da, eu la culcare și el să umble cine știe pe unde.

— Mamă!

— Bine, bine, știu că nu-ți convine. Cine știe ce și-o închipui nepotu-tău despre asta...

Buică se culcă, dar somnul nu veni atât de repede. Noap. tea trecută fusese destul de zbuciumată, iar ziua – presărată cu atâtea peripeții, încât îi creaseră o stare de surescitare ce-l ținea treaz. Să tot fi trecut o oră, când auzi dincolo de ușă pe cineva apropiindu-se tiptil și apăsând pe clanță. Se prefăcu că doarme respirând greoi și scoțând când și când câte un geamăt ușor, ținând privirile ațintite spre musafirul nocturn, care nu putea fi altul decât Lădoi. Era pregătit să se apere la orice încercare a celuiilalt, dar pricepu că-i vorba de un simplu control al gazdei, care voia să se asigure, dacă-i treaz sau nu. Ușa rămase doar întredeschisă și apoi un tăcănit îl vesti pe Buică de plecarea vizitatorului. Își încorda auzul și desluși pași sub fereastră, pe potecuța care ducea spre grădină. Sări din >at și avu vreme să vadă proiectată pe albul zăpezii silueta masivă a lui Lădoi. Dintr-un fel de coteț de găini aflat* în fundul grădinii scoase schiurile, apoi se pierdu printre brazi. Primul impuls fu acela de a se lua după el. Se răzgândi: nu știa încă dacă blinda bătrânică este sau nu amestecată în afacerile necurate ale fiului ei. S-ar putea să îndeplinească rolul de... paznic, mai ales că bătrânii nu prea au somn. Găsi că-i mai înțelept să profite de confortul ce i se oferise și după care tânjea de atâta vreme.

În zori se trezi puțin contrariat, auzind glasul bătrânei:

— Bună dimineața, Victoraș! Dar știu că ai dormit! Georgel a plecat și mi-a spus că, dacă are nevoie de tine, te cheamă el. Spală-te și hai să mănânci.

Biata bătrânică! Nici nu-și dă seama câtă amărăciune îi provoacă blândețea ei! Să joci teatru în viață cu un om cinstit e ca și cum ai păta cu cerneală Q le albă, cusută cu borangic, tocmai în ziua când o îmbraci prima dată. Mâncă

și o ascultă cu luare aminte. În ultima vreme băiatul ei s-a schimbat. De însurat - nu crede că-i mai stă gândul la asta. Altceva îl frământă, poate, pe el. Ba se mai poartă câteodată și urât cu ea, mama lui.

IU

Află ceea ce probabil maiorul Mirescu știa mai de mult: Lădoi fusese, ca tânăr ofițer, o mândrețe de flăcău. Tatăl lui, antreprenori de păduri, voise să-l dea la inginerie, dar ea, maică-sa, ținuse morțiș să-l facă ofițer. Acum, că a trecut atâta vreme, poate să spună oricui: în tinerețea ei iubise un locotenent înalt ca bradul și frumos ca lacrima. Nu se căsătorise cu el pentru că nu avea dotă atât cât se cerea pe vremea aceea. Lădoi, antreprenorul, nu era nici el de lăpădat și în schimb nu ridicase cine știe ce pretenții când o ceruse de nevastă. Pentru fiul ei Georgică, războiul începuse când de-abia se căsătorise. Plecase pe front, de-acolo se dusese în Germania și nici azi ea, mama lui, nu știe în ce încurcătură a intrat acolo. Zvonuri au fost multe: ba că a executat niște evrei, ba că nu se știe ce a făcut cu niște prizonieri, dar numai el știe cum a fost. După terminarea războiului a fost scos din armată. Casa lor din București și vila de la Sinaia le luase statul, dar el, Georgică, nu crâcnise. Iar acum, uite ce-a ajuns: responsabil de cantină. Pe ea, bătrână cum e, ar bate-o Dumnezeu de-ar zice că nu au și că trăiesc prost. Au făcut casa asta, au în ea tot ce trebuie. Din partea norei ei, care a murit, puteau rămâne în mijlocul străzii. Era tare neajutorată și a murit fără să-și dea seama dacă în lume s-a schimbat ceva. A fost și ea o fată frumoasă, tată-său, ehe (re păcat că el, Victoraș, nu-l cunoscuse L), era putred de bogat, dar avea păcatul cărților și din cauza asta, în seara când a pierdut tot, și-a făcut singur seama. Noroc că Georgică pusese mâna pe o parte din dotă. Altfel rămânea cu degetul în gură. Și ea, bătrâna, știa prea bine că nu s-ar

fi despărțit de Netv a lui nici dacă ar fi fost goală pușcă, pentru că o iubea. Avea și pe cine, Dumnezeu s-o ierte!

— Ai cumva fotografia ei? Doar a fost, ca să zic așa, mătușa mea.

— Cum să nu! În odaia lui sunt niște tablouri. Avem și un album. Ți-l arăt, dar să nu cumva să-i spui lui Georgică; s-ar supăra foc. Așa mi-a zis într-o zi: să nu te atingi, zice, de album c-ai putea să mă nenorocești. Cum să-l nenoroească niște fotografii?! Eu cred că nu mai vrea să se uite la ele. De, amintirile așa sunt – câteodată dor mai rău ca rănile de cuțit.

Butca răsfoi albumul, întrebând numai atunci când bătrâna se oprea mai îndelung la o fotografiier Tresări doar când zări un grup de bărbați la o petrecere, dar se stăpâni.

115

— Uite, asta e Petraș. Arc acum 16 ani. Lumea zice că-i un copil din flori al lui Georgică. Treaba lui. Băiatul e bun. Acum se află la Ploiești, la profesională.

— Vine des pe-acasă? Întrebă Buică, răsfoind mai departe albumul.

— Cine Petraș? Nu! Vine numai când se duce după el Geórgica. Nu știu de ce se poartă așa cu el: ți-am spus, e băiat bun, toată ziua meșterea câte ceva prin casă...

Scena aceasta se petrecu în antreul din care porneau cele trei camere și cămara. După ce văzu și ultimele fotografii din album, Buică se scuză, ducându-se în camera unde dormise pentru a-și lua țigările. Se întoarse puțin amărât: nu mai avea țigări. S-ar duce să cumpere, dar te pomenești că tocmai în timpul ăsta unchi-său, Geórgica, îl cheamă urgent la șantier.

— Lasă, nepoate. Tot trebuie să mă duc eu până la farmacie. Dacă mai rabzi nițel, ți-aduc eu. Nu-i departe, dar cu bătrânețele mele nu prea mâncumet s-o iau la fugă.

După plecarea bătrânei, Buică rămase în mijlocul

camerei, privind în jurul lui; nu avea nicio îndoială că la întoarcerea din plimbarea sa nocturnă, Lădoi îi controlase hainele. Nu lipsea nimic. își mușcă buzele de ciudă: nici măcar nu simțise că intrase cineva în casă! Pe bătrână o expediase însă pentru altceva: îl obseda o frază pe care Lădoi, în bucuria lui că vine din partea „șefului”, o rostise. Că-i păruse rău, de asta era sigur. „Ascultarea mea, după program, nu mi-a folosit la nimic”. La ce se referă? Are un aparat de emisie-recepție? Cu cine comunică?

Nu avea timp de pierdut, poate că Lădoi îi va găsi o gazdă și nu va mai avea posibilitatea să vadă ce enigme ascund zidurile acestei clădiri cochete.

Intră mai întâi în dormitor. Rămase în ușă, încercând să ghicească unde anume și-ar ascunde un aparat de emisie-recepție. În șifonier, în niciun caz. Se uită în spatele lui: nimic. Doar deasupra se aflau niște cărți și plicuri. Biroul, masiv, de nuc, puțin cam demodat, era încuiat. Nu se încumetă să-l deschidă. Pe birou, un teanc de cărți și reviste. Le răsfoi și dintr-odată pricepu despre ce este vorba: Petrică era radioamator! Se aplecă și sub birou descoperi stația de emisie-recepție, o cutie cu diverse piese și o cărticică cu copertile măslinii în care erai/înșiruite diferite reguli din „codul” amatorilor.

116 x

Pe birou, sub sticla, zări și autorizația, eliberată de clubul central și înregistrată de organele în drept pe numele de Petre Toma.

Ieși din dormitor, așezând lucrurile așa cum le găsisese. Nu avea niciun rost să mai caute: doar Lădoi nu-i atât de naiv să lase la îndemână documente compromițătoare. De-abia se așază însă pe un scaun și sări ca ars. Se repezi în dormitorul lui Lădoi și un zâmbet de satisfacție îi apăru la colțul gurii: plicurile, hârtia din ele erau identice cu cele ale „Comitetului răzbunării”!!

Către prânz, Lădoi trecu pe-acasă cu un pachet destul de voluminos în care se afla un costum de haine. Îi spuse prețui și Buică îi restitui imediat banii. În același pachet se afla și o scurtă vătuită de la șantier, nouă-nouță, pe care Lădoi spuse că i-o dă cu împrumut până își face rost de un palton ca lumea. Să se fi convins atât de repede că are de-a face cu unul... de-ai lui? Sau vrea să lase impresia că are deplină încredere în „nepot”, pentru a avea răgazul necesar să-l verifice?

Până seara, Buică discută verzi și uscate cu bătrâna. Inactivitatea îl exaspera. Se simțea ca un leu în cușcă. Seara îi și spuse lui Lădoi să se grăbească cu angajarea întrucât nu a fost trimis de șefi la odihnă. Răspunsul îl mai liniști: peste două-trei zile va intra în serviciu, ca tehnician cu protecția muncii. Provizoriu, desigur, pentru că inginerul care răspunde de această problemă lipsește pentru vreo două luni. Cu găzduirea este însă mai greu. Buică îi sugera să rămână la el, Ta Lădoi Ar părea suspect dacă, nepot fiind, s-ar duce să locuiască în altă parte. Și-apoi, după câte i-a dat de înțeles șeful, nu v. i face prea mulți purici prin aceste locuri. S-ar putea să primească și alte misiuni, ceva mai de soi. Lădoi consimți, apoi se lăsă o tăcere apăsătoare. Tot Buică fu acela care o alungă. Of la și înjură printre dinți, ca și cum nu s-ar fi sinchisit de prezența celuiilalt:

— M-ai întrebat de șef. Nu pot să-ți spun cum arată. În schimb, fiindcă văd că te porți frumos cu mine, pot să te anunț că e necruțător cu cei care nu-i intră în voie sau îi încalcă dispozițiile. Bietul Gurgan!

— Ce s-a întâmplat cu el? Întrebă repede Lădoi.

— Închipuie-ți, i-a venit poftă să se facă îngeraș și să ss plimbe pe lumea cealaltă.

— Lasă gluma, băiete!

— Asta-i bună! Crezi că-mi arde de snoave? Gurgan și-a vârât nasul unde nu trebuia și... mă-nțelegi. Cum, cred că nu te interesează.

— De ce nu?

— Hm, vrei să afli ca să mă ai la mână? Dar n-are importanță: ești vârât până-n gât în afacerea noastră și știu mai multe despre asta decât crezi. Nu ți-ar surâde să mă dai în gât... Află, stimabile, că, din ordinul șefului, eu, cu mâinile astea, i-am făcut de petrecanie lui Gurgan. Nu prea mi-a convenit, dar îți spusei: cu ordinele nu te poți juca. Și - de mă crezi sau nu - treaba asta am făcut-o eu și altora, dar de Gurgan, zău, îmi pare rău. Cred că oricine ar pune mâna pe mine - miliția, securitatea - ar avea destule motive să se bucure. Dacă asta s-ar întâmpla din cauza ta, nu te vād bine: eu mai scap, chiar dacă mă închide, dar tu poți să-ți faci testamentul.

— Ascultă! Nu-mi plac vorbele astea!

— Nici mie. Așa că s-o lăsăm moartă. Adu mai bine ceva de băut că mi s-a uscat gura de atâta sporovăială.

Băură. Bătrâna băgă de câteva ori capul de ușă, dar Lădoi îi făcu semn să le dea pace. Era clar că mărturisirea lin Buică în legătură cu Gurgan înlăturase - cel puțin în parte - suspiciunea celuiilalt. La masă, „unchiul Georgică” se purtă rezervat, fără a fi însă complet absent. Intervenii de câteva ori în discuție și vorbele sunau parcă mai altfel, cu înțelegere. Mai târziu, când bătrâna se retrase, puțin amețită de atâta vorbărie, Lădoi îl descusu câtăva vreme pe interlocutor și apoi plecă. Aproape de miezul nopții, lui Buică i se păru că aude niște sunete asemănătoare unor țârâituri de greieri și se ridică. Ieși în vârful picioarelor și se uită pe gaura, cheii în cameră la Lădoi: gazda lui era tot în cameră, cu căștile la urechi și își nota de grabă ceva pe o foaie de hârtie. Apoi se apucă să lucreze pe text, iar fața i se încordă și mai mult. Buică se retrase tiptil și de-abia

intră sub plapumă, când pe ușă intră „unchiul”, ținând foaia de hârtie în mână. Răsuci comutatorul și lumina inundă camera, silindu-l pe Buică să se frece, buimăcit, la ochi.

— Ce s-a întâmplat?

— Ai să vezi! Ești un om norocos: te cheamă șeful cel mare! Vezi tu, eu lucrez de multă vreme cu el, dar niciodată

118

nu mi-a dat o întâlnire. Nu, nu sunt supărat, în treburile noastre e nevoie de precauție. Înțeleg deci, dar vezi tu, curiozitatea se află în om ca seva în floare; nu știe dacă o are, dar fără ea se poate ofili.

— Când trebuie să mă duc?

— Peste vreo două ore.

— Nu-i riscant? Dacă măntâlnesc cu altcineva? Ce să-i spun?

— N-avea grija: de aici, cum ieși din grădină, o iei pe cărăruia pe care merg schiorii spre pârtie. Acolo unde va crede de cuviință, o să se arate el. Te va întreba „Cum este poteca?” și vei răspunde: „Este aceeași și în noaptea asta”. Ai reținut?

Buică nu se arată prea bucuros, dar fu de acord. Ceru să i se dea vreo armă, ceva cu care să se apere în caz de nevoie, dar Lădoi îl refuză. îl rugă să stea de vorbă cu Fulger și despre unele treburi la care nu a dat până acum răspuns „Comitetului”. Știe el despre ce-i vorba și nu pot amina treburile până la nesfârșit.

— Poftim?!

— Vreau să spun că e ceva urgent. „11 - 2” și „R-15” sunt, pe de altă parte, nerăbdători.

— Cine-s ăștia?

— Lasă, că ai să afli.

— De ce te ferești de mine? Să mă bată Dumnezeu

dacă-nțeleg: îmi spui numai jumătăți de vorbe și vrei ca eu să-ți fac pe plac!

— S-ar putea să ai dreptate. Lucrurile sânfcam complicate: cu ani în urmă am reușit să organizez un grup format din prieteni devotați. Am luat legătura cu anumite persoane de peste hotare și am început activitatea. Apoi, timp de trei ani, după ce ne-a dat indicații cum să ne organizăm, nu au mai dat niciun semn de viață. Tăcerea aceasta ne îngrijora. Ne așteptam din clipă-n clipă să ne trezim cu Securitatea peste noi. Ne-am împrăștiat care încotro și jumătate de an nu am mai știut unul de celălalt. Cum însă nu s-a întâmplat nimic, am revenit și am hotărât să mai așteptăm. Tocmai atunci a fost trimis Gurgan. Nu mi-a spus niciodată cum au aflat șefii lui despre locul unde se afla comitetul nostru. Despre existența lui au aflat destui, desigur, dar eu am fost militar și luasem

119

toate măsurile ca nimic să nu transpire. Șeful cu care te întâlnești știa însă totul despre noi și ne-a cerut să lucrăm pentru el. În schimb, ne-a oferit... protecția și...

— Și bani, nu-i așa? Are balta pește!

— Da. Și bani. Acum o lună au apărut doi specialiști din străinătate. Ne-au cerut să facem rost de date în legătură cu firmele de unde se intenționează să se facă achiziții de materiale pentru diferite fabrici. Ne-au mai cerut și altele. Întreabă pe șef: ce facem? Până acum nu le-am dat decât o singură informație, spunându-le că, deoarece ne-au abandonat atâta vreme, „Comitetul” s-a destrămar. Ni s-a răspuns: refaceți-l de urgență! Dar șeful cu care te întâlnești mi-a cerut altceva: să-i amân cu răspunsul pe cei doi până îmi va da el indicații. Nopti de-a rândul am stat la aparatul de radio, crezând că are să transmită semnalul de chemare. I-am auzit transmisiile

— Îl cunosc acum destul de bine - și chiar le-am

înregistrat. Nu le-am putut descifra și... le-am ars. M-am dus cu regularitate la locul întâlnirii, dar degeaba. Știe că ai venit, pentru că ieri noapte i-am lăsat biletul, și uite că acum te cheamă! Te rog să-i spui: membrii „Comitetului” nu mai au răbdare. Ce trebuie să fac eu?

— Ți-a transmis numele meu? Dar dacă aud aia și pun mâna pe mine?

— Prin radio?! Nu! La cererile mele, el răspunde prin radio doar printr-un semnal care înseamnă „Da” sau prin altul care înseamnă „Nu”.

— Și zi așa: eu să risc, să duc vorbele astea cu mine, iar tu să stai la căldurică. Frumoasă treabă. Dacă-mi dai o armă, ceva, îi spun. Nu, altfel n-are rost să vorbim. Dacă dau lupii peste mine?

Lădoi stătu câteva clipe în cumpănă, apoi ieși și se întoarse cu un pistol „Walter” cu amortizor.

— Ține aici. Nu are decât trei gloanțe. Îl folosești numai cu mânușa asta dacă... va fi nevoie. Acum îmbracă-te. Cred că-i timpul să pleci.

Buică făcu așa cum îl povătuâse Lădoi: ieși prin fundul grădinii și intră pe o potecă bătătorită peste zi de schiori. Pădurea de brazi îl prieaț cu umbrele ei înfricoșătoare și o liniște plină de mister. Începu să alunece ușor pe schiuri în

120

direcția indicată, fiind atent la orice zgomot. Curând auzi în spatele lui un fâșâit întrerupt, apoi o voce care i se adresa:

— Cum este poteca?

— Este aceeași și în noaptea asta!

— Bine. Mergi înainte până ajungi la o răspântie a urmelor de schiuri, acolo unde începe un luminiș.

Peste puțină vreme, Buică ajunsese la locul indicat și opri.

— Hei, vino încoace! Stai acolo, în luminiș, ca și cum ți-ar fi dor să te-nhațe cineva!

Cu toată străduința, Buică nu reuși să zărească fața misteriosului său interlocutor: acesta avea un fular care-i acoperea aproape toată fața, și albul zăpezii nu putea înfrânge întunericul. Celălalt păru că-i ghicește intenția:

— Dorești, desigur, să afli cu cine stai de vorbă: nu am prostul obicei de a-mi afișa chipul pe pereți. Te avertizez: dacă încerci să afli cine sunt, se va găsi și pentru tine un om, așa cum s-a găsit și pentru... Gurgan. Cum ai fost primit?

— N-am ce zice.

— Transmite-i lui Lădoi: duminică, la concursul de schi, membrii „Comitetului” să se alăture grupurilor de gură-cască și să se adune la casa verde, unde se-ntâlnesc de obicei. Și încă ceva: să ia contact cu cei doi specialiști - știe el despre cine-i vorba - pentru a fi și ei prezenți la sedință. Așa să-i spui: dorința mea este să sprijin „Comitetul” și nu să-i creez greutate. Ai înțeles?

— Dar dacă nu se adună?

— Ce te face să crezi că n-au să mă asculte?

— Nu prea-mi place Lădoi ăsta.

— Impresiile despre el te privesc. În cazul că nu-mi execută ordinele, știe bine că nu mai are nicio scăpare. E bine să-i amintești asta de mai multe ori.

— De... ce?

— Să nu uite. Să-mi comunice - știe el cum - dacă nu-i de acord. Ai să ții minte ce ți-am spus?

— Ba bine că nu! Pentru niște fleacuri ca astea m-ați sculat din somn? Poate ai niște... biștari să-mi dai. Să nu-mi pară rău.

Celălalt râse încetișor, scoțând niște sunete asemănătoare unui gângurit de copil, dar îi înmână câteva sute de lei.

— Ține pentru... oboseală. Nu eu trebuie să te plătesc, ci I.adoi. Adu-i aminte de asta. Iar dacă refuză să vină, știi ce ai de făcut, nu trebuie să te-nvăț eu.

— Păi... are pistol.

— Știu. Important nu este cine-i proprietarul pistolului, ci cine-l ține în mână. Ai înțeles?

— Eh, nu-s eu chiar așa de greu de cap. Numai că trebuie să fac rost de pistol, să am unul. al meu, m-am săturat să tot iau cu împrumut...

11. Asasinul nu ezita în aceeași noapte, Buică primi indicația să se deplaseze în Capitală. În tren ațipi, deși nervii, surescitați, nu cedară atât de ușor. Sosi în Gara de Nord pe la șase și jumătate dimineața, dădu câteva telefoane și, mai înveselit decât părea la coborârea din tren, se îndreptă spre hotel. La cererea lui, i se repartiză camera 301. Când ajunse cu liftul la etajul 3, se uită cu atenție pe coridor: nu era nimeni. Bătu încetitor la ușa deasupra căreia se afla numărul 303, repetă loviturile și auzi dincolo niște târșăituri. Când i se deschise, îi apărură în față un om îmbrăcat în halat de casă, buimăcit de somn, cu părul răvășit. Îl întrebă, stâlcind cuvintele din limba română, ce vrea, și, de-abia când auzi parola, îl pofti în antreu. Vrând să privească spre interiorul camerei prin ușa întredeschisă, Buică se trezi imobilizat, ținut cu mâinile răsucite la spate ca într-o menghină. Peste câteva clipe apărură un altul, mai înalt cu un cap decât celălalt, dar nu din cameră, ci din afară! Cum reușise să-l anunțe?

Nu se sperie. Cei doi își iau măsuri de precauție: nu exclud, desigur, posibilitatea ca Lădoi să-i fi trădat și o măsură de prevedere în plus nu strică.

— Ei, drăcie! Drept cine mă luați? Și, în timp ce îl împinseră spre un fotoliu, reluă: Dacă vă închipuiți că mutrele voastre mă bagă-n sperieți, se vede c-aveți tărâte-

n cap. Adică de ce să ziceți voi că Securitatea ar vâri unul în mâinile voastre și n-ar mai aduce vreo zece pe la ușă?

123

Vorbele lui Buică se răspândira în cameră ca o avalanșă. Individul înalt fusese impresionat de cele auzite, pentru că spuse încruntându-se:

— Ai făcut o prostie, Ted. Mucosul ăsta are dreptate.

— Ce tot vorbiți acolo ge limba voastră păsarească? se răsti Buică, indignat. Și tu, ăla înaltul, lasă dracului jucăria aia din buzunar că mă scoți din pepeni și nu mai scoateți de la mine un cuvânt!

Metoda de verificare folosită de cei doi - succesiunea de întrebări, aparent fără nicio logică, repetarea lor neașteptată, abaterea atenției spre altceva și revenirea la cele ce-i interesau - nu-i era necunoscută lui Buică. El însuși o întrebuițase cu succes. Mai înțelese că numai jocul întâmplării îl făcuse să scape din situația periculoasă în care se afla: faptul că în acel moment de sinceritate Lădoi îi povestise despre viața lui și-a „Comitetului” fu argumentul cu care cei doi se lăsară convinși. Își cerură scuze și Buică nu mai insistă să le dea lecții, socotind că ar fi inutil și destul de riscant. Transmise rugămintea lui Lădoi, explică de ce este neapărată nevoie de prezența lor, îi asigură că nu-i niciun pericol și descrie cu lux de amănunte măsurile de precauție care fuseseră luate. La concursul internațional de schi se află mulți turiști străini.

— Ce garanții putem avea că Securitatea nu va fi pe urmele noastre?

— Dar știi că ești bine?! Ce mă privește pe mine? Ce, sunteți copii să vă învăț eu ce să faceți? Mergeți pe scurtătura care trece pe la cabana „Frusinica” și, dacă se leagă cineva de voi, spuneți că v-ați rătăcit și... gata.

— Dar la locul întâlnirii?

— Pe dumnezeul meu, domnule, ori ești prost, ori te

prefaci. Adică ce crezi? Că ne-a venit nouă poftă să stăm după gratii? Păi uiți că acolo vor fi cei din „Comitet”? Și-apoi, s-o ia dracu’ de treabă, dacă nu veniți, s-alege prafu’ și de „Comitet” și de tot. Oamenii vor să afle din gura voastră că-i o treabă serioasă și n-o să-i mai duceți cu zăhărelul.

— Cine a sugerat ideea întâlnirii?

— Cum cine? „Comitetul”, domnule!

— Ai auzit de Fulger?

— Uite, știi, să nu râzi de mine că-mi sare țandăra! Ce, cu trăiesc sub pământ? Află că și pe cerul nostru sunt fulgere, nu numai la voi, acolo, de unde sunteți.

124

— Dar de Dominic?

— Ei vezi? Zi mersi că ai un pistol în buzunar. La. noi pe oameni îi cheamă Ion, Dumitru, Andrei, Marin, dar nume din astea... or fi fost altă dată, n-am auzit.

— Nu ți-a spus nimic domnul Lădoi despre cei cu care a lucrat în timpul acesta?

— Prii! se bătu Buică cu palma peste frunte.

— Era să uit: „Du-te și le spune – zice dom Lădoi –, că ăia sunt plecați din regiune și n-au cum să afle”. Dar ce, crezi că am lucrat cu un știu-cine? Au fost, domnule, unii, dar nu te joci cu dom Lădoi, ăsta-i vulpe bătrână, i-a dus cu șoalda până s-au lăsat pagubași. „Nu-mi place, Victore – zicea –, să mă vâr cu gâtul în laț, ăștia nu au o firmă serioasă și nici nu au de unde să ne dea bani. Ei cred că lucrăm așa, pe veresie”. Acum, dacă mai întârziați o lună-două, cât e dom Lădoi de tare, tot și-ar fi luat adio. Și de lucrat trebuie să lucreze. Nu? Nu suntem noi oamenii care să ne lăsăm păgubași. Avem niște socoteli. Sau poate nu știți că eu am făcut pârnaie? Stați să termin! zice dom Lădoi: „Spune-le așa: dacă simt cumva că sunt urmăriți, să plece cât mai repede și să nu ne bage-n bucluc. Găsim noi

altă cale să ne întâlnim”. Iar la plecare mi-a zis: „Vezi, Victoraș – ei, așa mă răsfată bătrâna și el îmi spune la fel – să le spui pe șleau: dacă pe ei, adică pe voi, îi prinde, n-au ce pierde. Sunt specialiști, au venit să vadă concursul, se-ntorc la București și... gata! Pe când noi – zice dom Lădoi –, dacă nu suntem atenți, intrăm cu toții unde nu trebuie și nici Scaraoțchi nu ne mai scapă”. Așa e!

Lunganul. schimbă o privire cu cel ce se numea Ted și acesta se ridică, deschise dulapul mascat din perete și scoase o sticlă cu gin. „Victoraș” se linse pe buze și întinse nerăbdător mâna după pahar. Ted i se adresează lunganului, spunându-i în limba lui că el, Blănaru, are dreptate: riscul pentru ei este infim și „Comitetul” trebuie smuls urgent de sub influența altora. Așa-i ordinul! Cât mai au de stat nu ar avea nicio șansă să organizeze o nouă rețea. El, Ted, are deja un „plan care îi va scoate de sub orice învinuire. „Și dacă ăsta a fost filat?” Ted rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse: „Nu cred. Am impresia cănu-i atât de prost cum încearcă să arate. Mai degrabă e viclean. Ce faci, dom’le, mai bei?” se întoarse el brusc spre Buică. Pe fața acestuia nu se clinti nici

125

un mușchi. Păru mirat că Ted i se adresează într-o limbă necunoscută și ridică din umeri.

— Puteți să ciripiți cât vreți că tot habar n-am ce ziceți. Numai ce vă ascult și mă apucă somnul. Așa mi se întâmpla și când eram mic și îi ascultam pe țigani cum descântă pe limba lor. Mai torni un pahar?

Ied turnă, apoi începu să profereze la adresa lui „Victoraș” o mulțime de epitete, de injurii, îi spuse că nu va mai ieși viu din cameră, că proștii n-au decât scuza de a se crede desptpti chiar și atunci când primesc un glonte în cap... „Victoraș” se uita la pahar, apoi îi zâmbea lui Ted multumit, făcându-i semn că încă unul n-ar strica.

— Încetează, Ted, i se adresa lunganul, disprețuitor. Ești pe cale să mă scoți pe mine din sărite cu porcăriile pe care le spul Dacă ar ști ce zici, te asigur că n-ar sta atât de impasibil. Lasă-l să plece și îți spun eu ce avem de făcut.

— Gata, dom'le îl întrerupse Buică. Să nu vă scrânteți limbile în fața mea că nu mă pricep să le dreg. Mi se închid ochii de-atâta trăncăneală. Apăi peste vreo trei ore am tren: m-așteaptă dom Lădoi. Ce să-i spun?

— Acceptăm, dom'le Blănaru. Și nu te supăra pe noi că am fost nepoliticoși: propunerea dumitale a venit pe neașteptate și nu ne-am dat seama că nu pricepi ce vorbim.

— Ei lasă, dom'le nu știu-cum-te-cheamă, că nu-s eu atât de tâfnos. O să iau sticla asta cu mine, că așa băătură, pe cinstea mea, nu merită părăsită... Să ne vedem cu bine!

După ce făcu o baie fierbinte, Buică adormi ca un nou născut deși știa că Ted sau lunganul nu vor scăpa prilejul să-l „controleze”. Se gândi însă că-i mai bine să doarmă, pentru că asta i-ar liniști pe cei doi. Se trezi zgâlțâit de umeri și fu cât pe-acți să repeadă un pumn în bărbia celui care era aplecat deasupra lui.

— Scoală, tinere! Stau lângă ține de aproape o jumătate de oră!

— Tovarășe maior! Să trăiți! Dacă-ți ști cât mă bucur. Pe unde ați intrat? - v

— Am tremurat destul azi pentru tine. Iar dacă te interesează, află că am o invenție a mea care mă ajută să intru pe o

126

fereastră închisă. Ridic mâinile ca pe niște aripi și zbor unde-mi place. Mi-a fost teamă ca nu cumva cei doi să-ți dea pașaportul pentru lumea cealaltă.

— Unde sunt?

— N-avea grija: au ieșit echipați la câteva minute

după ce ai plecat. Au făcut o „vizită” și în camera asta, apoi s-au urcat în mașină și s-au dus. Nu am rezistat nici eu tentației de a le întoarce vizita. Dar să lăsăm asta. Pot să-ți spun că generalul este mulțumit de tine. Acum o oră m-am despărțit de el.

— Sunt bucuros...

— Bine, bine, nu te-mpăuna, pentru că mai avem destule de făcut. Și-așa, „îngerul tău păzitor” are multă bătaie de cap.

— Oricine ar fi, vă rog să-i transmiteți că-i mulțumesc, îl cunosc pe tovarășul care. m-ajută?

— Hm, și încă prea bine. E... tovarășa, nu tovarășul. Ai să te convingi că femeile au darul ca uneori să se strecoare pe nesimțite și fără să fie zărite. Misiunea ei era destul de dificilă: nu-i cunoșteam pe toți membrii „Comitetului”. Apoi, unii dintre oamenii lui Lădoi au pomenit ceva despre o „casă verde”...

— Dar acolo urmează să se întâlnească cei doi cu „Comitetul”!

— Am bănuț. Nu știam însă unde se află. Închipuiește-ți că mai toate căsuțele au ușile și tocurile de la ferestre vopsite cu verde. Li bine, nu i-a trebuit mult ca să afle care dintre aceste casc e cea care ne interesează: la una din ele a dat peste un personaj feminin despre care nici nu știam că are vreo legătură cu Lădoi. Ea este fosta lui iubită, pe care o vizitează destul de des și-i aduce alimente de la cantină. De la o vreme însă. Lădoi trimite pe altcineva cu alimentele, evitând să se arate prin preajmă. Iată de ce urmărirea lui Lădoi nu ne-a dus spre descoperirea căsuței verzi. Tu cum te simți?

— Bine, tovarășe maior. Am încercat să dau de dumneavoastră, dar n-am reușit.

— Normal, tinere. Am lipsit cită va vreme din Capitală, am fost și pe la „stăpânul” tău Sto icănescu, m-a

interesat îndeaproape soarta lui Dima, apoi mi-a dat de furcă. Și mie și colonelului organizarea capcanei. Dacă n-aș fi atât de obosit, ți-aș povesti mai multe. Atâta doar: tergiversarea arestării lui Fulger s-a dovedit inspirată. Totul decurge normal. Sper că

127

așava fi până la încheierea acestei afaceri, care mi-a scos peri albi. Vreau să spun că mi-au apărut la tâmpie mai mulți decât aveam.

Ajunse „acasă**” pe la vremea prânzului și bătrâna se grăbi să-l poftască la masă. Buică mănca cu poftă, uitând pentru câteva clipe unde se află. Lădoi era la serviciu și-i lăsase vorbă sa nu plece din casă. Bătrâna îi dădu de înțeles că asta îi face mare plăcere. Peste vreo oră, femeia plecă să se culce. Curând, prin ușa întredeschisă îi auzi respirația regulată și Buică intră în vârful picioarelor în camera lui Lădoi, folosindu-se de cheia ascunsă după cuier. Bine că-l văzuse pe Lădoi unde o pune. Probabil că vizita anterioară a lui Buică trezise oarecare bănuieli, așa că Lădoi încuiase ușa, dosind cheia și de maică-sa. În cameră, toate lucrurile erau alandala. Patul rămăsese nestrâns. Căută cu atenție și descoperi sub birou două scânduri care sunau a gol. Le ridică și dădu peste ceea ce căuta: pistolul și cartușele. Lădoi îl mințise: avea mai multe cartușe, și nu trei, cum îi spusese. Puse scândurile la loc și reveni în camera lui. În primul moment nu-și dăduse seama de ce are nevoie de pistol: se lăsase împins de un gând nelămurit, care rămânea undeva la marginea înțelegerii. Revenit în camera lui, se uită la ceas: avea vreo două ore la dispoziție. Numai de nu i-ar trece prin minte lui Lădoi să se întoarcă mai devreme. Azi este însă zi de salariu și are de încasat banii, așa că va întârzia mai mult.

Găsi un clește, o cheie franceză și se apucă să golească, pulberea din cartușe.

Când termină de „controlat” fiecare cartuş, simţi un gol în stomac, asemenea celui provocat de o cădere bruscă. Mâinile îi tremurau ușor, iar distanța până la camera lui Lădoi i se păru enormă. Nu se întâmplă însă nimic deosebit. Puse pistolul la loc în bună ordine, încuie ușa, apoi reveni în camera și se trânti pe pat.

Îl trezi Lădoi. Nu se sfii să tragă o înjurătură, care nu era adresată nimănui. La rândul lui, Lădoi mormăi ceva și insistă să-i spună ce a aranjat. Buică relatează în amănunt convorbirea avută, omițând, desigur, părțile care ar fi dat de bănuț...

128

Târziu, aproape de miezul nopții, îl auzi pe Lădoi părăsind casa. Peste vreo oră se întoarce, intră în camera lui, apoi dădu buzna în încăperea unde se afla Buică. Avea fața palidă, alungită și o privire care nu prevestea nimic bun.

— Ce s-a întâmplat? Pari schimbat la față.

— Nimic! Ah, da, am primit dispoziții să mergem împreună la... întâlnire și... mă gândeam că vestea asta n-o să-ți facă plăcere...

— Ce grijuliu ești! îi replică, ironic, Buică. Când trebuie să mergem?

— Păi, peste vreo jumătate de oră. Credeam că n-ai să vrei. Și nu m-aș fi supărat.

— Dar cum rămâne cu ordinul? Doar singur ai spus că ai fost ofițer. Pe unde scoatem cămașa dacă nu facem ce ni se spune?

— Ai dreptate! îl aprofundă Lădoi, așezându-se, extenuat, pe fotoliu.

Se făcu liniște. Buică își aprinse o țigară, dar nu înainte de a frânge, fără voie, vreo două-trei bețe de chibrit. „Ce au de gând? Nu cumva...? Dar asta ar fi prea de tot! La ce le-ar folosi încă un... cadavru? (cât de greu se

apropie de acest cuvânt!) Pentru că zbuciumul onorabilei gazde, asta înseamnă: a J>rimit ordin ca el, vagabondul Victor Blănaru, să-și ia tălpășița dintre cei vii. Altă explicație nu există”.

— Bea, Victore, afară e frig!

„Sărmane ungaș, vrei să ai conștiința tăvălită-n alcool, gândind poate că mortului îi va fi mai ușor dacă are fierbințeala băuturii în trup. Asta să fie acel moment al adevărului despre care am auzit atâta vorbindu-se? Nu, nu sunt laș, nu vreau să fiu laș, dar n-am să stau cu mâinile-n sân. Bine, dar... gloanțele! Drace, cum putea să-mi scape asta?”

— Bea, dom’le Lădoi, îmi zici mie să beau și uite, ți se varsă paharul din mână.

„S-a mai pomenit așa ceva? Victima – în deplinele-i facultăți mintale și știind ce-o așteaptă – își îndemnă călăul să soarbă din băutură, chiar dacă pentru el are gust sălciu, ba nu, amar ca fierea. Cine-mi garantează mie că nu va recurge la alte mijloace? De ce neapărat cu... pistolul?”

— Îți mai torn, Victore?

— Toarnă, dom Lădoi, că nu sărăcești. și n-o să se facă groapă-n cer dacă dăm gata o sticlă.

129

ffe... lit. Inn, „!

„Cum artiai tresărit! Iată un asasin care, probabil, va împlânta cuțitul în victima lui, dar se îngrozește la cuvântul... groapă!”

— Am fost eu odată, dom Lădoi, cu unul în niște treburi. Hai să-ți spun, că tot m-apuca: trebuia să-i facem de petrecanie unui zezzec. Nu eu, ci ălălalt. Bea – îi zic – dar el nu, că nu poate. După ce a vârat cuțitul până la plăsele în spatele ăluia a început să urle. L-am dus la balamuc și acolo și-a făcut singur felul. Norocul meu, că cine știe ce ni se întâmpla. Mai ia, dom Lădoi, că nu mă pot

lupta singur cu atâta băutură. Cum spusei, a dat cu cuțitul...

— Taci! Taci, pentru Dumnezeu! ce-ți veni să-mi spui toate bazaconiile astea? Hai... hai să mergem, e timpul.

Scoase din cotețul aflat în fundul grădinii două perechi de schiuri și îi întinse una lui Buică.

— De ce nu mi le dai pe-ale dumitale? Am fost cu ele și le știu seama.

— Lasă că-s bune și astea. Și-apoi eu... m-am obișnuit cu ele. Ia-o înainte!

„Îi e teamă: schiurile ar fi o probă, i-ar conduce pe anchetatori spre el...”

În spatele lui, la o lungime de schi, Lădoi părea că gâfâie. Și nu de oboseală. „Nu, nu aici are de gând să... E prea aproape de casă. Și gerul ăsta uscat parcă-mi mai limpezește mintea. Așadar, vor să mă înlăture din calea lor! De ce?” Se opri o clipă locului, dar auzi îndemnul – de data asta poruncitor – al celui din spate să-și continue alunecarea pe schiuri. „Simplu, tinere! Simplu ca bună ziua: după cum a spus maiorul Mirescu, ești singurul care ai făcut legătura între Fulger și „Comitet”! De ce nu te-ai gândit până acum la asta? Dacă tu cazi în mâna organului de contra-informații (of, ironie a sortii, eu în mâna alor mei! Voi mai apuca și clipa asta?), vei spune despre Stoicănescu, despre Lădoi, despre omul mascat, despre toate câte le știi și nu trebuie știute! mai întâi Gurgan, acum eu. Ai priceput? Chiar dacă înțelegerea nu-ți mai folosește la nimic. Nu, nu cred că are de gând să mă omoare cu altceva, n-am văzut, sau poate mi-a scăpat, să fi luat ceva de-acasă. Rămâne pistolul sau cuțitul. Poate că Lădoi are și alte gloanțe decât cele știute de tine. Dar... apără-te, tinere! Apără-te!”

Lădoi se apropie fulgerător de el și simți în coaste, în dreptul inimii, ceva tare, auzi un tăcănit care i se păru uluitor de clar și totul se năruî în jurul lui.

Lădoi nu mai avu timp să controleze dacă Buică mai trăiește sau nu. I se părea oare? în spate, la vreo sută de metri, se auzeau parca râsete! îl cuprinse frica și porni pe pantă, părăsindu-și victima.

În zori se răspândi zvonul că un tânăr venit cine știe de unde fusese găsit mort pe drumul care duce spre cabana „Garofița”. A fost ucis de aproape. Cu pistolul. Cineva s-a apropiat pe la spate, i-a pus pistolul în coaste și... a apăsat pe trăgaci. Urmele de schi nu spun nimic: sunt zeci de urme de acest fel...

Startul în concurs era anunțat pentru ora 9. Organizatorii așteptaseră cu emoție ziua aceasta, temându-se ca nu cumva pârtia de la Ploștinari să fie învăluită de ceață. Acolo se vor desfășura probele de coborâre și slalom, se va da „bătălia” pentru combinata alpină. Era vorba de un concurs internațional al tinerelor speranțe și prezența unor schiori din mai multe țări sporea interesul amatorilor de sport. Îngrijorarea organizatorilor pieri ca prin farmec. Ziua de duminică se arată darnică. Soarele apăru de după crestele munților, scaldând într-o lumină feerică vârfurile de stâncă, brazii acoperiți de nea.

Se înțelege că iubitorii sportului pe schi nu așteptară ora 9: mult mai devreme ei porniră spre pârtia de la Ploștinari.

În preajma unui brad înalt, nu departe de pârtie, se opri un grup zgomotos de tineri, îmbrăcați în costume elegante, de parcă s-ar fi prezentat la o veritabilă paradă a modei. „Sufletul” acestui grup era o fată cu bucle mătăsoase revărsate peste umeri și care râdea des, ridicându-și bărbia și etalându-și gropițele din obraji, sclipirile de sîdef ale danturii și bustul strâns într-un

pulover înflorat. Tinerii făceau haz din orice, dar mai ales de strădaniile unui om în vârstă care aluneca anapoda pe schiuri, încercând să se țină cât mai aproape de grup. Majoritatea tinerilor din acest grup erau localnici, cunoscători ai locurilor de zbenguială și sport, și se simțeau datori să o însoțească pe „bucureșteancă”, să-i povestească diferite peripeții.

131

Fata JH asculta cu plăcere, iar când discuția risca să lânzezească, puneă tot felul de întrebări. Toți recunoșteau în sinea lor nu numai frumusețea fetei, ci și darul ei de a asculta orice naivitate, cu ochii aceia mari și neliniștiți, ca și cum i s-ar povesti nu știu ce fapte de seamă. Nu se fandosea ca altele, avea aerul că poartă un respect deosebit pentru oricine se apropie de ea. Doar pentru unchiul ei avea câte-o vorbă ironică.

— Ia uitați-vă, vine moșulică după noi? Eu nu vreau să mă uit: dacă-l văd, mi-e teamă să n-o iau la fugă.

— Își dă silința și el... Ai un paznic... pe cinste!

Povestea fetei și a unchiului ei făcuse repede înconjurul stațiunii. Sosiseră cu vreo trei săptămâni mai înainte și închiriaseră o cameră tocmai dincolo de pod, la Veta Iancu, o văduvă cu doi copii. Cedase camera mai mult ca să nu rămână singură în casa ei izolată și a-și alunga urâtul, de care se căina în fața oricui voia s-o asculte. Veta aflate despre „povestea” celor doi și nu trebui să treacă mult timp ca s-o știe toată lumea. Fata ar fi fost la facultate și ar fi învățat bine. Vara trecută a plecat însă la mare și s-a încurcat cu un italian, drăguț foc și cu mașină sport. Colindaseră țara, apoi ceruse să plece cu el și să se stabilească în Italia. Ce s-a mai întâmplat, Veta nu mai știe, dar lăsa să se înțeleagă că fata - Diana o chema - dacă văzuse că italianul nu se zbate s-o ia cu el, găsise un englez, cam în vârstă, cam taciturn, care se îndrăgostise

de ca până peste cap. Nu era el arătos ca italianul și nici atât de bun de gură, dar, în schimb, făcea afaceri pe picior mare, era divorțat și dispunea de un cont substanțial la bancă. Englezul plecase și el, lăsându-i fetei multe, foarte multe promisiuni, în care continua să creadă și-acum, după atâteajuni. La facultate nu se mai dusesse. Mama ei divorțase când Diana era de vreo opt ani și de atunci fata nu-și mai văzuse tatăl. După cele petrecute în timpul verii, un unchi din partea mamei se angajase s-o țină din scurt pe zvăpăiata familiei. Unchiul nu știa însă ce misiune grea își asumase: fata nu suporta să fie atât de sever supravegheată și se răzbuna cum putea, ba târându-l în fiecare zi prin munți, ba silindu-l să meargă la dan*, unde stătea și-o aștepta până seara târziu. Diana cucerise inimile tinerilor destul de ușor, nu numai pentru că era foarte drăguță, ci și datorită felului ei de a se apropia de fiecare, cu aerul că-l cunoaște de când lumea.

132

Câteodată, fata o zbughea de-acasă, aluneca pe schiuri până la Movila Veche, se întâlnea cu câțiva băieți și fete și p-aci ți-e drumul! îi plăcea mai ales să treacă prin fața vilelor dinspre Zănoaga, spre Valea Dracului, pe lângă căsuțele răspândite pe pantă ca într-un basm. Diana era antuziasmată de peisaj; asculta cu o privire de copil explicațiile însoțitorilor: ale cui sunt căsuțele, cine locuiește în ele, când au fost făcute. Când și când, aerul era străbătut de o chemare desperată:

— Diaaanaaa! Diaaanaaa!

Fata le făcea cu ochiul celor din grup și de fiecare dată le repeta aproape aceleași cuvinte:

— Căpcăunul, băieți! Ne strică tot basmul. S-o întindem cât mai avem vreme!

Și așa, până când se hotăra singură să vină acasă, munții erau ai ei, iar brazil, împovărați de nea, înghițeau

repede strigătele sărmanului unchi. Poate că din această pricină Veta zicea că „unchiul ăsta al fetei e cam într-o ureche”. Inimă de femeie, o ierta în sinea ei pe chiriașă, chiar dacă aproape în fiecare seară venea de prin munți cam târziu. Ba ea, cu ochii ei, a văzut-o cu vreo cinci băieți și vreo două fete plecând cu Șichiurile în munți după miezui nopții! Putea însă să pună mâna-n foc că nu „s-a întâmplat nimic rău” niciodată: Diana știe să-i pună la punct chiar și pe cei mai abili curtezani dacă devin prea îndrăzneți...

12. Capcana

Cam în același timp cu grupul Dianei își făcu apariția pe una din laturile părții enigmaticul personaj – Pescărușul, cel pent Ftt care se făcuseră atâtea pregătiri. Părea mai degrabă un turist îndrăgostit de natură sau un pasionat al sportului, un ins pe care râsetele și glumele celor din jur îl reconfortau și entuziasmau. Bine făcut, cu un pulover de un alb imaculat, cu o căciuliță hazlie, cu ochelarii lui de soare enormi și dantura puternică, Pescărușul nu trecu neobservat.

Concursul începu și strigătele de încurajare răsunară de-a lungul părții. Spectatorii – această apă vie pentru concurent – trăiau cu intensitate alături de cei care evoluau pe parte, se zbuciumau sau râdeau, strigau, scoteau exclamații de uimire sau dezamăgire și așteptau cu nerăbdare comunicarea timpului realizat.

După concurs, părția fu luată cu asalt de spectatori. Pescărușul se avântă odată cu ceilalți. Alunecă însă pe spate și în cădere antrenă și pe alții. Nimeni însă nu observă că scena fusese filmată. Chiar dacă ar fi văzut, ar fi considerat că operatorul are nevoie de astfel de momente de divertisment pentru documentarul lui. Peste Pescăruș se răsturnă un om, mai în vârstă, care-l urmărise cu multă discreție. Era Cosmin! Merita zâmbetul de

înțelegere al celor din jur, fie și pentru faptul că, asemenea celor de-o seamă cu el, ducea o luptă „pe față” cu încărcătura obositoare a anilor. Corpul athletic, mișcările dezinvolve, umerii largi, tehnica impecabilă a alți

134

necării pe schiuri puneau în umbră, pentru mulți, încrețiturile de la colțurile ochilor.

Diana era prin preajmă. Cosmin îi zâmbi malițios de câteva ori și o salută printr-o înclinare ușoară din cap. Fata râse și își dădu drumul pe pârtie tocmai în momentul când porni și Pescărușul. Vrând-nevrând, a angajată și ea în busculadă, dar se ridică repede și porni la vale. Ajunsă la piciorul pantei, păru că habar n-are să frâneze și se lăsă „dusă” de schiuri tocmai într-o contrapantă, acolo unde nu se afla nimeni.

— E-n regulă, J-u! S-a făcut rocada. Cu ajutorul mânușilor!

— Bravo! continuă să te distrezi!

Diana vru să riposteze că „distracția” se apropie, dar nu mai avu timp: lângă ea sosi Cosmin, întrebând-o dacă nu cumva s-a lovit în cădere. Da, se lovise. Puțin. La genunchi. Are să-i treacă. Îi mulțumește pentru amabilitate, pentru grija ce i-o poartă. Iar când o invită la „barul de zi”, se codi, mai mult din politețe sau pentru a asculta plăcuta insistență a „cavalerului tomnatic”, cum îl catalogă în gând.

Ce-i drept, apariția Dianeii stârni interesul lui Cosmin și în sinea lui se simți măgulit, ca orice bărbat. Mai ales că prietenii fetei se uitară la el cu invidie și o părăsiră îmbufnați când observară că nu li se mai acordă nicio atenție. Dar pentru Cosmin fata „căzu la țanc”, întrucât nu știa cum să-și mai petreacă timpul după încheierea treburilor. Și-apoi, oricine l-ar fi văzut i-ar fi acordat creditul de rigoare: omul venise să se bucure de atmosfera

entuziasmantă creată de concurs și întâmplarea făcuse să întâlnească o fată nostimă, frumoasă, interesată să asculte complimentele bărbaților. Petrecu, astfel, o oră în ambianța barului, în atmosfera gălăgioasă și îmbâcsii de fum, sfidând pe toți cei care se uitau la ei. Iată câteva frânturi din conversația celor doi:

- Sunteți frumoasă, duduie Diana!
- Ooo!
- Aveți un păr admirabil!
- Ah!
- Și-apoi, ochii, ochii dumneavoastră...
- Oh! Ce expresie!
- Ești o apariție ciudată și fermecătoare.
- Vai! Ce amabil!

135

- Sfîncer să fiu, eclipsați toate fetele.
- Oo°!

„Doamne, își spuse Cosmin, cât e de goală pe dinăuntru! continuă însă în același mod, până se plictisi de-a binelea. Era clar pentru el că natura se jucase cu fata: c-o mână îi dăduse din plin frumusețea, cu alta îi luase, o golisea pe o cană de apă de orice urmă de duh și inteligență. Jată de ce se despărți de ea puțin contrariat, socotind totuși că, la urma urmei, o femeie frumoasă și proastă nu-i cu nimic mai obositoare decât una urâtă și prea deșteaptă. Nici nu bănuise că, de fapt, Diana „împrumutase” vocabularul picant al unei eroine din Ilf și Petrov care o făcuse să râdă cu lacrimi...

După versiunea organelor locale, Victor Blănaru își dăduse obștescul sfârșit chiar în clipa în care glonteale îi străpunsese inima. Așa constataseră medicii la autopsie. Cercetările pentru descoperirea asasinului se dovediseră infructuoase. Puțini îl văzuseră pe cel ucis în stațiune. La gară, cineva își amintea vag de figura lui, după fotografic.

Se șușotea că ucigașul va rămâne, mai mult ca sigur, necunoscut în vecii vecilor, întrucât, după toate probabilitățile, părăsise stațiunea imediat după înfăptuirea crimei.

De aici, de la cabana serviciului meteo, întreaga stațiune se desfășura într-un plan panoramic, dominat de albul zăpezii și de frăgezimea brazilor verzi. Oamenii păreau niște ființe minuscule cu mers încet, obositor, iar grupurile niște pete negre, curioase, cu mișcări bizare.

Mirescu privise de la distanță, împreună cu Buica, desfășurarea concursului. Munții se goleau treptat; doar ici-colo niște întârziați sau îndrăgostiți rămăneau pe câte-o pantă unde puteau schia în voie. Spre cabane, spre căsuțele pitite sub br & zi, spre central stațiunii se zăreau doar grupuri răzlețe. Dar pe Mirescu nu-l interesa decât o singură căsuță, complet izolată. În jurul ei domnea, probabil, aceeași liniște ca pe înălțimi.

Din rapoartele primite prin radio, Mirescu aprecie că torul se desfășoară normal. După despărțirea de fată, Cosmin se întorsese acasă, apoi ieșise și se îndreptase spre centrul stațiunii; l adoi nu părăsise locuința, fiind probabil încă sub

136

Impresia celor petrecute în noaptea aceea. Schiurile le făcuse bucăți și le arsesese. A doua zi după cele întâmplare, se dusesese la serviciu și, deși puțin nervos, lucrase piuă spre seară.

Din „vale” - înțelegând prin aceasta localitatea de sub poalele muntelui -, se transmise: Bădescu se pregătește de „ședință”.

— Auzi, tinere? i se adresă Mirescu lui Buică. Se pregătesc nuntașii, lăutarii, masa. De-abia aștept să înceapă... hora! Și ca să te liniștesc, află că Diana este în cabana aceea apropiată de „căsuța verde”. Nu-ți fie teamă:

unchiul ei o ține zdravăn din scurt. Dacă ne luăm după Veta Iancu, unchiul ei se poartă cu biata fată ca un zbir...

Spre seară, Anghel, Ghinea, Badiu și Covaci se ailau din nou împreună cu Bădescu. Colonelul aranjă întâlnirea într-o cameră separată a restaurantului.

— Stai aici, lângă mine, detectivule! i se adresă colonelul, râzând, lui Anghel, care nu numai că nu se supără, dar se arată măgulit. Atmosfera se încălzi repede, mai ales că pe masă apăru o sticlă cu vin. Până și taciturnul Ghinea își „dezlegă” limba:

— Ce să mai vorbim, tovarășe colonel! Joaca asta de-a detectivii îți mănâncă zilele. Mă duc eu la școala profesională, dar parcă aș fi călcat în străchini. Intru, le spun că trebuie să revizuiesc instalația de apă, caut la boiler și intru-n vorba cu femeia de serviciu, una durdulie și rea de gură. Îmi tot da târcoale și-mi zicea să termin mai repede, că „taman acum te-ai găsit și mata să meșterești la țevărie” și altele din astea. Am luat-o cu binișorul. Mai zi-i una, mai zi-i alta, socoteam că altul mai potrivit ca mine de-a afla ce trebuie nici că se găsește, și îi spun așa, ca într-o doară, ca s-o atrag: „Da’ știi că ești frumoasă, fato?” Și unde mi se holbează la mine și-mi trânteste vreo două vorbe să-mi crape obrazul: „Ce-ți veni, hodorog bătrân, vrei să te dai la mine?” De-abia am potolit-o. A înțeles ea că nu-i ce crede...

— Păi asta e, interveni Anghel, că dacă era ce credea...

— Tacă-ți gura, Anghele! Mă faci de răs în fața oamenilor! Nu ești făcut pentru treburi din astea, nu ești făcut și gata.

137

— Dar cu **ă**l mic, nepotul, cum a fost?

— E dracul gol, tovarășe colonel, spuse Ghinea cu mândrie. Stau peste drum de școală. Cum mi-ați spus, mă

uitam în fiecare zi cine intră și cine iese. Priveam de după perdea. Ala micu' - n-are decât șapte ani - poate s-o fi uitat mai mult la mine, n-aveam vreme de el și credeam că-și face lecțiile. Mi se părea mie că devenise, tam-nisam, cam prea silitor, dar credeam că i-o fi dat gândul cel bun. Și într-o seară simt că se zvârcolește în par, lângă mine, apoi se apropie de urechea mea și mă întreabă: „Bunicule, nu-i așa că mata ești de la miliție?” Am simțit cum mă furnică ceva pe spinare. „De unde și până unde, mă, îți veni asta-n cap?” Dar el avea răspunsul în căpșor gata pregătit: „Nu mă duci matale, bunicule. Ce, eu nu văd că faci pe detectivu de la fereastră noastră Noroc - dacă ăsta se mai poate numi noroc - că a răcit și a fost nevoit să stea în pat. Altfel ce mă făceam?”

Badiu spuse, la rândul lui, că avusese un incident cu paznicul de la șantierul de construcții. Intră el într-un birou, intră în altul și-și dă seama că dulapurile au rămas descuiate. Când să iasă, paznicul îl înhață de guler și îl amenință că, dacă face vreo mișcare, îi crapă capul. Avea în mânji o bucată de țevă. L-a domolit destul de greu, arătându-i că, de fapt, are legitimație de liberă intrare în mai multe instituții, doar e inspector financiar. Nu l-a convins decât atunci când a început să se răstească la el.

— Ați făcut treabă bună, tovarăși. Vă mulțumesc pentru osteneală. Dă-mi voie să le spun și celorlalți, tovarășe Badiu, că descoperirea celui care a luat ștampila vă aparține.

— N-a fost prea greu, tovarășe colonel.

— Pentru noi însă ar fi fost foarte greu. Pe dumneavoastră oamenii de pe aici vă cunosc, nu li s-a părut curios că vă interesați de diferite lucruri. Din motivele pe care le cunoașteți, membrii „Comitetului” își încetaseră de câțva timp activitatea, așa că fără ajutorul dumneavoastră cercetările ar fi durat mai mult. Vă

mulțumesc încă o dată.

— Ce veți face cu cei din „Comitet”? îndrăzni Anghel.

— Nimeni nu se îndoiește că își vor primi pedeapsa. După arestarea lor, anchetarea și întocmirea formelor necesare, misiunea noastră se termină. Aplicarea legii revine justiției.

— Nu există pericolul ca vreunul să dispară?

138

— Nu. În clipa de față, fiecare membru al „Comitetului” e supravegheat cu grijă. Am țesut o asemenea rețea, încât numai printr-o minune ar putea scăpa...

Covaci se mișcă încurcat pe scaun și, la îndemnul colonelului, își ceru scuze pentru îndrăzneala de a-i face o propunere. Firește, el nu cunoaște regulile stabilite în astfel de situații, dar ar dori din toată inima să ia parte la arestarea celor din „Comitet”.

— Știi eu? Nu am o dezlegare specială, dar pot să-mi asum răspunderea... Ar fi, mă gândesc, o finalizare a efortului dumneavoastră. Va trebui însă să-mi țineți companie ore-n șir. Arestarea are loc în seara sau poate în noaptea aceasta, Până atunci, cred că ar fi bine să nu părăsim localul. Nu-i vorba de lipsă de încredere, ci pur și simplu de respectarea unor reguli...

Conversația continuă în același mod, degajat și prietenesc. Bădescu are darul să transforme orice relatare într-o povestioară hazlie. Abia către ora 10, el reveni la subiectul pe care-l abandonase cu atâta dibăcie:

— Prezența dumneavoastră cred că va fi cea de-a doua surpriză pentru cei din „Comitet”. Mai ales pentru Lădoi... Sunt convins că va face ochii mari când îl va vedea pe tovarășul Badiu.

— Cred și eu, spuse Badiu. Aveam de gând să-l întreb pe el despre dispariția ștampilei, doar îl cunosc de multă

vreme, și când colo el abătea discuția în cu totul altă direcție. Din îndemnul dumneavoastră, l-am urmărit și mi-am dat seama că plecările lui spre munți aproape în fiecare seară nu-s lucru curat. Restul a fost ușor: mai mult am dedus cu cine poate avea legături, iar dumneavoastră mi-ați spus că părerile mele s-au adevărit.

— Întocmai! Nu: i de ajuns să știi că într-o pădure'ses află mult vânat; trebuie să cauți urmele... Ei, dar cred că e timpul să plec. N-o să vă supărați. Mai am câteva treburi - bănuți despre ce-i vorba - înainte de a face descinderea, în aceeași clipă, pe ușă intrară doi tineri, îmbrăcați cu oarecare neglijență, care salutară și rămaseră în poziție de drepti. Păreau mai degrabă doi studenți certați un pic cu învățătura, care voiau a atrage atenția asupra lor măcar prin podoabi capilară.

139

— Am să vă mai tai din chica asta, simpaticilor, că speriați oamenii. Cine-ar crede că sunteți doi... locotenenți?

— Secretul nostru, tovarășe colonel, spuse unul dintre tineri.

— Bine, mai vorbim noi. Deocamdată, faceți cunoștință... Le veți arăta tovarășilor pe unde să meargă pentru a fi acolo la momentul oportun.

Când părăsi restaurantul, Bădescu inspiră adânc aerul rece al nopții. Luna trona pe cer ca un uriaș ban de aramă, dar dinspre vârful Dorului apăruse o masă de nori întunecată, înaintând hulpavă spre oraș. „Numai de-ar mai rămâne lumină până se strâng rândurile”, gândi el, îndreptându-se hotărât spre alea care ducea spre vila „Olguța”. Se uită la ceas și stabili legătura cu Mirescu:

— Ce faci, fiule, te simți bine aproape de nori?

— Cum nu se poate mai bine. Mai ales că am din nou lângă mine pe... mortul nostru, care admiră natura cu

nesaț.

— Spune-i că nu-i cazul să leșine de plăcere.

— Nu-i nevoie, a auzit singur. Mi-e teamă că va opta pentru soarta lui Prometeu, prea sunt frumoase stâncile pe aici în bătaia lunii.

— Poți să-mi raportezi?

— Da: cu mici retușuri, planul a fost executat.

— Adică?

— Sobor s-a împotrivit și a reușit să-l rănească pe unul din ofițerii de miliție.

— Grav?

— Nu, o rană ușoară, la umăr.

— Și celălalt?

— Cu Dominic a fost mai ușor. Acum se află în drum spre București. Bineînțeles, însoțit.

— În regulă, fiule! Porniți și voi. Aveți grijă, pantele stâni abrupte și n-am chef să aud că v-ați frânt gâtul.

*

Dominic se întâlnește, totuși, cu Sobor. Încercă, cu destulă insistență, să-l convingă pe asociatul său că planul lui Cosmin are în el un iz de bravadă și mult hazard.

140

— Nu știi ce vorbești, îi replicase Sobor pe un ton destul de degajat. Nimeni nu poate proba legătura noastră cu „Comitetul”.

— Ce vrei să «pui?

— Nimic. Vei afla și singur. Nu-mi place să te văd așa iritat.

— Te rog, am dreptul măcar la o explicație. E și viața mea în joc, nu numai a voastră.

— Dacă ții neapărat... Află că vagabondul acela a fostli chidat la timp. Trebuie să recunoști că știm cum să procedăm.

— Dobitoc! Presară drumul cu crime inutile. Și care-i,

mă rog, avantajul unei astfel de acțiuni nesăbuite?

— Ce naiba, nu-nțelegi? Doar îmi vorbeai de viața ta și... a noastră. După umila mea părere, Victor Blănaru ne putea veni de hac la toți trei. Și-apoi... tu vorbești de crime? Ai aerul că niciodată n-ai pus mâna pe pistol.

— Ce-am făcut eu a avut pe vremea aceea o justificare. Nici acum nu mi-ar tremura mâna dacă ar fi vorba de ceva absolut necesar.

— Cu alte cuvinte, ne condamni pentru că, într-un fel, îți punem existența la adăpost?!

— Nu condemn. Constat doar. Am impresia că tu și Cosmin țineți cu tot dinadinsul să duceți totul de răpă.

— Închipuiri, dragul meu. Dacă am luat unele măsuri fără tine, am făcut-o în interesul tău. Tu ești cel căutat cu luminarea, nu noi.

— Crede-mă, Sobor, sunt foarte obosit și nu vreau să mă cert cu tine.

— Frumos din partea ta. Ai putea să-ți amintești că te-am scăpat de Amos într-un chip strălucit. Și-acum, nu crezi că-i cazul să-mi spui de ce-ai venit la mine? Dacă...

— Fii fără grijă, nu ți-am adus pe nimeni după mine. Voiam să-ți spun încă o dată că lichidarea „Comitetului” este o mare înfrângere. Reușisem să-l punem pe linia de plutire și iată, ne descotorosim de el ca de un obiect nefolositor. Poți să-mi spui cum vei reuși să organizezi altă rețea? Admit, în activitatea lui se află multă naivitate, dar naivitatea are darul să bată mai puțin la ochi decât deșteptăciunea.

— Nu te lamenta! Trebuie să recunoști că nici tu n-ai fost în stare de lucruri mai bune. În treburile noastre, ceea ce numim o faptă mare poate căpăta valoarea amănuntului

și invers. Cosmin a procedat bine când ți-a interzis să iei legătura direct cu centrul.

În ochii lui Dominic sclipi o clipă ura. Față de interlocutor, față de Cosmin, față de toți cei cu care avusese de-a face în a fi ți-a ani. Cel puțin el are scuza că este robul unor convingeri neclintite. Tânjise după o viață de liniște acolo, în țara lui îndepărtată. E adevărat, fusese bine remunerat, i se plătiseră deopotrivă și crimele, și tăcerea, și informațiile transmise. Dar, cu timpul, „ceva” i se așezase pe suflet, greu de îndepărtat. Trăia în mijlocul unor oameni față de care la început avusese un amestec de teamă și ură, de dispreț și suspiciune. Mai apoi fusese nevoit să pună umărul alături de ei. Nici nu știuse când trecuse pragul de la ură la înțelegere, de la acțiuni de spionaj din convingere la cele de trădare în scopul apărării unei situații de fapt, a condiției lui de azi. Urâse o lume necunoscută - descoperise o lume. Iar nopțile deveniseră pline de coșmaruri, de frământări. O goană continuă de a se întâlni cu sine. Nu-și făcea iluzii - va plăti. Va plăti atât cât merită. Clipa aceea ar dori-o cât mai depărtată și totuși nu se teme de ea. Nu-i o împăcare ou destinul. Voia, cel mult, o împăcare cu sine, deși asta îi apăruse în minte mult prea târziu pentru a o înfăptui. Frământările acestea îl transformaseră. Sobor, Cosmin, Lucia, Amos simțiseră. În „consiliul” lor hotărâseră „detronarea” lui din postura de șef, invocând imposibilitatea de deplasare pentru câțiva vreme prin țara. Și-a dat seama ce pierduse abia când a aflat că Doctorul se arătase bucuros de schimbare: „centrul” avea nevoie de un om mai energic. Cu câtă ușurință se lepădaseră de el! Fusese prețuit în aur și vândut pe un ban găurit! Numai când se gândește că Doctorul îi fusese prieten și coleg, că de multe ori îl scăpase din situații grele, că la indicația lui se stabilise în România, îl cuprinde ura și furia. Voise să scape de el, îi stătea în cale! El, Dominic, se bucura de faimă, era căutat în diferite țări, adusese servicii unor personalități care

făcuseră o carieră strălucită. Atunci Doctorul născocise un plan măreț: stabilirea unui centru puternic în România și a altuia în vestul Europei și descrisese perspectivele, marile și inepuizabilele posibilități de îmbogățire. Cele două centre, al lui și-al Doctorului, urmau să înjghebeze un fel de „trust al inteligenței”, al informațiilor cu caracter secret – militar, industrial, social, politic –, care ar fi înghițit treptat toate organizațiile de

142

spionaj, cunoscute și necunoscute, sau le-ar fi zdrobit ca pe nimic, în caz de împotrivire. Și cedase. Poate nu atât pentru tabloul înfățișat de amicul lui, cât pentru suma fabuloasă pe care i-o pusese la dispoziție. Cu o parte din bani venise în România, iar cealaltă parte o depusese la o bancă din Elveția care dăduse faliment peste trei ani! Comunicările Doctorului erau rare și echivoce, deși îl asigura că nu renunțase la „marea idee”, dar se afla încă în căutare de fonduri. Iar când fusese cât pe-acți să fie arestat, primise „sfatul” – de fapt, un ordin foarte puțin deghizat – să rămână în continuare în România, intrând pentru mai multă vreme „în umbră”. Când plănuise cu Doctorul, vremurile erau tulburi, de-abia se stinseseră flăcările războiului, zidurile sfărâmate ale caselor mai fumegau încă, iar în România lumea lua un alt curs. Doctorul nu înțelegea aceste transformări. Nici el nu le înțelegea, îl speriau și-i sporeau ura, îl indignau și-l determinau să „lucreze” ou înverșunare, transmițând date importante despre armată, despre viața socială, despre tot ce i se părea că poate fi valorificat „acasă”. Apoi, într-o noapte de nesomn, adevărul izbucnise în el ca un strigăt de desperare: „Am fost înșelat! înșelat!” Și gândul acesta se revărsase în el ca o lavă fierbinte pustiindu-i sufletul, inima. Era însă prea târziu pentru a mai da înapoi: drumul fusese „marcat” cu atâtea cadavre și Securitatea îl căuta

cu febrilitate. Nu-i rămânea decât să se dea la fund – cum se spune – și așa făcuse. Peste câțiva ani reluase activitatea, ca pe un rău inevitabil. Iar acum a ajuns să-l ceară explicații lui Sobor!

— Te las cu bine. Îmi dați de știre când să ne întâlnim”.

Dominic se duse la restaurant, mănca, apoi se îndreptă spre gară. Nu venise cu mașina. Vremea era încă schimbătoare și te puteai aștepta la orice. Abia parcurse vreo sută de metrî și se simți „însoțit”. Pe o stradă laterală observă o mașină gata să pornească, în față – pe un trotuar și pe celălalt al străzii – se aflau câțiva inși. Încercă să le descifreze chipurile la lumina becurilor, dar renunță: nu i-ar fi folosit la nimic. Ajuns la colțul străzii, doi inși îl somară să ridice mâinile. Apoi se apropiarăși alții. Vreo șase.

— Cam mulți, domnilor, pentru unul singur! Are cineva bunăvoința să-mi răspundă pentru ce faceți asta?

— INTE pare rău, stimabile, rostul nostru este să te arestăm, nu să răspundem la întrebări.

143

— Și dacă-i o greșeală? Credeți că nu am dreptul să protestez?

— Să lăsăm întrebările, domnule... Dominic! Știm bine cine ești. Te sfătuim să fii rezonabil.

Dominic amuți. Dacă-i cunosc numele conspirativ, înseamnă că știu totul despre el! vru să prindă fularul cu dinții, dar primi o lovitură crâncenă în obraz.

— Ei, la asta nu mă așteptam, domnule Dominic! Se vede treaba că fiola asta – cu cianură, probabil – ai păstrat-o ca pe ochii din cap. Ei bine, scuză-ne că ne împotrivim să-ți iei viața...

e) după discuția cu Dominic, Sobor rămase acasă. Deprimarea celuiilalt îl iritase, într-adevăr. Se hotărâse ca

la prima ocazie să-i propună lui Cosmin „renunțarea” la serviciile lui. De fapt, în sinea lui se bucura de tulburarea lui Dominic. Nu-i putea uita atitudinea grosolană de la începutul activității, aroganța, tonul de comandă pe care-l folosea cu cei din grup. Recunoștea și-acum că Dominic are o experiență vastă și scăpase ca prin urechile acului din împrejurări aproape de necrezut. Îl cunoscuse cu mult înainte și îl uimise faptul că el, Dominic, un străin, vorbea limba română cu atâta acuratețe, folosind, la nevoie, și graiul ardelenesc sau pe-al moldovenilor. Îl răbdase mai ales pentru că el finanța organizația lor. „Centrul” era departe, prin radio legătura se ținea din ce în ce mai greu, de-acolo se primeau mai mult promisiuni decât bani, pe când Dominic era aici, în România, și știuse să transforme aurul în bani românești. Veniseră însă timpuri de furtună. Se organizaseră grupuri subversive în munți și Dominic, el și Cosmin avuseseră o perioadă de muncă intensă. Ca un făcut, grupurile căzuseră rând pe rând, amintind la anchetă de niște inițiatori străini. Prin cercetări minuțioase, organele de securitate se convinseseră că, într-adevăr, spionii nu erau rodul imaginației celor prinși, ci există în realitate. Începuse o căutare înversunată. Prea târziu însă: profitând de afluența oamenilor de la sate la orașe, de schimbările de cadre, de înființarea unor întreprinderi noi, fiecare dintre cei cinci își

144

găsise un „loc sub soare”. În ce-l privește, înscenase furtul unui dosar de la judecătorie, sustragerea unor hârtii compromițătoare pentru clienții pe care-i apăra și fusese condamnat. Era cea mai bună soluție pentru el...

Sobor își întrerupse brusc gândurile: să i se fi părut, oare, că dincolo de fereastră se află cineva? Stinse lumina și luă pistolul. Pe ușă n-aveau cum intra: era blocată cu o bară de metal, special construită. Dacă sunt hoți sau...

„altcineva”, îi va întâmpina cum se cuvine. Fereastra spre grădină era și ea blocată, cu storurile trase. Privi afară. Insistent, până simți că-l dor pupilele. Descoperi o umbră, apoi a doua și se înfiora. Cine sunt? Să se fi predat Dominic? Imposibil! Ar fi un dezastru! Să fi făcut Cosmin vreo greșeală? Nici asta nu-i de crezut! Atunci?!

Un om se apropie de fereastră, dar rămase locului, probabil ascultând. Nu mai avea timp de pierdut: se îmbracă în grabă, luă un teanc de bani și își impuse să fie cât mai calm. Va încerca să dispară prin geamul de la baie; de aici, prin boscheți, se va strecura în grădini.

Tresări când auzi soneria țârâind prelung. Nu răspunse. Avea nevoie de timp. Deschise ușa la baie, fereastra, și reveni în dormitor. La insistențele celui care apăsa pe butonul soneriei, strigă cu voce prefăcută, ca și cum s-ar fi trezit din somn.

— Așteptați o clipă! Imediat!

Se strecură pe fereastră, dar fu imediat somat din curtea vecină.

— Stai! Stai că trag!

Nu-l luă în seamă. Sări gardul care-l despărțea de grădina de zarzavat a vecinului. Cel care-l somase încercă să-i taie calea, dar Sobor ochi, trase și continuă să fugă. De-abia intră pe strada Vișinilor, paralelă cu cea în care își avea locuința, și se trezi înconjurat de mai mulți inși.

— Nu încerca să fugi, domnule Sobor!

Cu pistolul în mână avu o clipă de ezitare. Sfârșitul? Da! Nu mai încape îndoială! Duse mâna cu pistolul la tâmplă, dar în aceeași clipă arma îi zbură din mână: cineva îi ghicise intenția și îl lovise pe la spate.

— Ești curajos, domnule Sobor, dar nu trebuie să recurgi la soluții extreme!

Era uluit, dezorientat, în imposibilitate de a articula măcar un cuvânt. Întinse mâinile pentru a fi prinse în

cătușe și se

145

Îndreptă spre o mașină aflată îi apropiere. Picioarele se mișcau greu, de parcă avea plumb în ele.

Rândurile se strânseseră treptat. Toate drumurile de acces erau supravegheate. Trebuia procedat cu multă grijă. Cei din „căsuța verde” ar putea să se împotrivescă.

Înconjurată de brazi, „căsuța verde” abia se zărea. Deasupra capului, norii înconjurară luna apoi îi întunecară fața, lăsând printre ei o pată albă. Nu era prea întuneric, dar apariția norilor se nimeri cât nu se poate mai bine și avu darul să alunge și ultimele îndoieli ale colonelului că vor fi observați înainte de a se apropia. Rădescu se postă la vreo două sute de metri în fața casei, în dreptul aleii care ducea spre pridvor. De-aci distingea destul de vag, desigur, intrarea în casă, obloanele de la fereastră, printre care se strecura un firicel de lumină. „Consfătuirea” probabil era în toi. Veniseră cu toții. Lângă Rădescu își făcu apariția maiorul Mirescu.

— Dacă nu aș fi știut că porți costumul de schi al lui Cosmin, mai că te luam drept altul. După câte-mi dau seama, Diana noastră te-a aranjat la fel ca pe „curtezanul” ei. Are ochi fata. Ei, acum e timpul. Atențiune J-1, J-2, J-3, J-4: pornim! Du-te, fiule și... succes. Uite că și studenții noștri se apropie.

Mirescu semăna într-adevăr cu Cosmin, nu numai ca statură. îi imita destul de bine și mișcărilor, folosirea bețelor de schi, alunecarea. Făcu un ocol și se apropie de poartă. Zgâlțâi de ea dându-și seama că e încuiată. Din dosul unor brăduleți răsări umbra celui de pază.

— Cine ești? Ce vrei?

— Corbul nu are pene roșii!

— Dar nici portocalii!

— E-n regulă: deschide. Sunt toți prezenți?

— Toți. V-așteaptă.

— Condu-mă, te rog.

Ajuns în prag, Mirescu îi spuse în șoaptă să-l lase singur și să se ducă spre poartă, pentru a nu veni cineva. Paznicul nu făcu însă nici doi pași spre grădină că se și pomeni imobilizat.

146

Mirescu. pătrunse într-un antreu, deschise ușa și lumina îl izbi în ochi, dureros. Lădoi îi puse pistolul în piept și-l întrebă șuierând:

— Cine ești? Ce vrei?

— Corbul nu are pene roșii!

— Dar nici portocalii! Bine-ați venit! Domnilor, vă prezint pe protectorul nostru, domnul Jean...

— N-are niciun rost, prietene: poți să-mi spui Fulger. Suntem doar între noi. Am o rugămintă, domnule Lădoi: să vâri pistolul în buzunar.

— Ah, uitasem, și vru să se îndrepte spre ușă, dar noul venit îi puse mâna pe umăr.

— Nu-i nevoie: am încuiat ușa de la intrare. Și-apoi cel care stă de pază mi se pare un băiat de ispravă. Îngăduiți-mi să sărut mâna doamnei: sunt încântat, doamnă Lilly Buduleanu-Zărnești.

— Ah! Mă cunoașteți!

— Cine nu vă cunoaște, doamnă? Ați păstrat frumusețea tinereții. Aduceți cu o fată zglobie, cu o amazoană a Carpaților... Pe dumneavoastră vă cunosc, domnilor: domnul Stelian Cucu - funcționar la filiala O.N.T.; domnul Radu Priscean - revizor contabil; domnul Haralambic Surdu - achizitor de legume și fructe; domnul Ștefan Prunduleanu - responsabilul vilelor din Zănoaga; domnul Iiberiu Barta - funcționar la poștă și, în sfârșit, domnul Jean Cursaru-Zăvideni, funcționar la fabrica de hârtie. Am greșit? Sper că nu. Doar pe dumneavoastră,

domnilor, - se adresă el lui Ied și Lunganului - nu vă cunosc și nici nu vă cer numele. Știu că nu mi le veți da pe cele adevărate și vă înțeleg. Îngăduiți-mi să vă strâng mâna și să vă urez bun soset.

— Încântat, domnule Fulger, spuse Ied, făcând o grimasă.

— Mi-era teamă că nu veți veni, domnule Ted și dumneavoastră Fred - (dați-mi voie să folosesc aceste nume). Știu, aveți dreptul să fiți supărați pe mine: am preluat din proprie inițiativă „Comitetul” care vă aparținea. Nu sunt ipocrit și vreau să vă declar că nu din altruism am făcut-o ci, pur și simplu, pentru că aveam nevoie de astfel de ajutoare.

— Despre asta vom mai discuta, domnule Fulger.

— Nu mă îndoiesc, domnule Ied. Și dacă accept să fiu aici, mulțumiți-i domnului Lădoi, care cred că v-a verificat

147

bine. Altfel aş putea crede că sunteți - mai știi? - oamenii Securității.

Lunganul tăcea și-l privea insistent. „Să mă fi văzut undeva? Nu cumva m-a urmărit intrând la Direcție sau mai știu eu în ce împrejurare? Fred ăsta, se pare că mă bănuiește. E cazul să termin cu sporovăiala”, își spuse maiorul, continuând să zâmbească celor din jur.

— Cunoscând dorința dumneavoastră, domnilor, de a relua legătura cu „Comitetul”, mi-am permis să vă supun un plan de colaborare.

Zicând aceasta, Mirescu puse pe masa din mijlocul camerei un plan, trasat și subliniat cu diferite culori, pe care Lădoi îl despături în grabă. Ceilalți se plecară asupra lui.

— Mâinile sus, domnilor! Nicio mișcare! Și pe dumneata, scumpă doamnă Lilly, te privește acest ordin!

Pe ușă intrară Bădescu și câțiva dintre colaboratori,

iar după ei, Badiu, Ghinea, A, nghel și Covaci. Erau foarte emoționați. Anghel nu-și putu stăpâni o exclamație:

— Extraordinar! Nici nu mi-am putut închipui. Ca-n filme!

Asupra lui Lădoi, Ted și Fred, Radu Priscean și Haralambie

Surdu se găsiră arme.

— Domniloi, am impresia că nu știți cine suntem. Depășiți orice limită. Suntem cetățeni străini și protestam vehement pentru tratamentul la care ne supuneți, strigă Fred.

Bădescu îl privi cu ironie și ripostă:

— Că sunteți nevinovați ca pruncii - asta, scumpe domn, trebuie să dovediți. Uite, mie de exemplu, mi-ar face plăcere să-mi răspundeți la o întrebare: ce căutați aici, la ora asta?

— Refuz să răspund!

— Ei, vezi? E ușor: refuzul, tăcerea. Numai că va trebui să vorbiți, domnilor.

— Vă atrag atenția că tot ce se petrece aici va duce la complicații diplomatice...

— Nu mai spune! De unde și până unde doi specialiști, în realitate spioni, sunt atât de influenți în relațiile diplomatice? Și, mă rog, poate să fie și așa, dar am dreptul să primesc un răspuns la întrebare. Dacă nu vreți, vă privește. Poate are ceva de spus domnul Lădoi? Doar el este. șef, președinte al „Comitetului”... Și-apo. i se pricepe și ia crime: un glonte în spate și... totu-i rezolvat. Observați, oameni buni - se adresa ei celor patru colaboratori, toți sunt acum ca niște mielușei;

148

toți cred, speră să nu știm despre ei mare lucru. Culmea e că toți își dau seama în ce situație se află. Doar nu arestăm pe cineva fără să avem probe. Ce zici, domnule

Lădoi? Știi cine v-a descoperit? Prjeteronii și protectorul vostru, Fulger! Nu-i așa că-i no-stim?

Cei arestați îi aruncară priviri ucigătoare, dar Mirescu lăsa capu-l în jos pentru a-și ascunde zâmbetul. Îl asculta mai departe pe colonel, deși știa ce urmează:

— Aș vrea să te întreb, domnule Lădoi: a cui a fost ideea culegerii de informații cu caracter militar? Nu știi? Să-ți spun eu: a lui Fulger; cine te-a îndemnat să-l ucizi pe Victor Blănaru? Fulger; cine ți-a propus să aduni în seara aceasta lot „Comitetul”? Tot Fulger. Este așa sau nu?

— E) al

— Și încă ceva: știți de ce v-a trădat Fulger? Ei, uite asta sunt convins că n-o mai știți: pentru a îndepărta eventualele bănueli în legătură cu activitatea lui criminală și a lovi în organizația domnilor Ted și Fred. Nu avea nevoie de concurență.

Lădoi și Făaralambie Surdu vrură să se repeadă asupra lui Mirescu, dar se treziră imediat imobilizați. Colonelul se întoarse brusc spre Badiu aflat lângă el și-l întrebă săgetându-l cu privirea:

— Este așa, ori nu, tovarășe Badiu?

— Nu știu... dumneavoastră ați spus.

— Te întreb încă o dată: recunoști cele ce am spus, domnule Badiu alias Cosmin-Fulger?

Badiu schiță un gest de surprindere, își încleșta fălcile ca și cum s-ar pregăti să se arunce asupra colonelului. Ted și Fred, Lădoi și ceilalți priveau uluiți, nevenindu-le să creadă că inspectorul financiar Badiu este una și aceeași persoană cu Fulger.

13. Mielușei cu... colți

* * *

Maiorul Dan Mirescu lucrase până noaptea târziu la selectarea materialului - fotografii, filme, benzi minuscule de magnetofon, amprente etc. Adeseori cei care scriu

despre munca plină de abnegație a ofițerului de contrainformații, trec cu vederea acest capitol al pregătirii anchetei...

După câteva ore de somn, Mirescu prezintă colonelului Bădescu un scurt raport cu concluziile reieșite din confruntarea materialului, apoi se întoarce în birou cu convingerea că el însuși este pregătit sufletește pentru anchetă. Sună și ceru să fie adus mai întâi Gurgan. E drept, cu el discutasese îndelung, dar avea nevoie să-l pregătească pentru o eventuală confruntare cu Stoicănescu. Gurgan își făcu apariția liniștit, salută și se așează pe un scaun fără să mai aștepte invitație. Părea cu totul altul decât cel care pășise pentru prima dată pragul încăperii. Momentul acesta este bine cunoscut de anchetatori: sunt arestați care, atunci când își formează o imagine clară a inevitabilității pedepsei, devin liniștiți și maleabili. Fu întrebat dacă și-ar menține declarația într-o eventuală confruntare cu Stoicănescu.

— L-ați prins? Dumnezeii lui... el m-a nenorocit!

— Răspunde la întrebare și lasă înjurăturile pentru altă dată.

— Am să spun tot! Orice!

— Nu orice, Gurgane. Adevărul, mă înțelegi? O singură întrebare la care te rog să te gândești bine: când ți-ai da seama că Stoicănescu nu mai are încredere în tine?

150

— Știu eu, domnule maior? Când l-am întrebat de ce are? nevoie de niște date care aparțin armatei. Apoi, când mi-a zis că o să fin însoțit de vagabondul ăla.

— Atunci ai furat pistolul?

— Nu l-am furat! 11 am de la Drânceanu, ăl de-a fost șef de post. îmi spusese o dată, la un chef, că are el gloanțe pentru a găuri capul nu știu cui. M-am dus la el și

l-am amenințat că dacă nu-mi dă pistolul îl spun la miliție.

— „Și ți l-a dat imediat?

— Nu. Am fost într-o noapte la el și i-am zis să-mi dea pistolul și să-și păstreze pușca.

— Știai că are și-o pușcă?

— Nu știam. Am zis așa, să-l sperii.

Mirescu sună:

— Luați-l pe Gurgan. Să fie adus Stoicănescu.

De-abia intră pe ușă și fostul avocat începu să-și arate indignarea:

— Protestez, domnule maior! Vă atrag atenția de la început că sunteți pe cale să comiteți un șir întreg de erori.

— Sunteți convins de ce spuneți? Îl întrebă Dan, fără să se arate prea impresionat.

— Absolut! replică Stoicănescu. Îmi îngădui să afirm că mă pricep în materie de legi. În 1946, am avut un caz asemănător cu acesta...

Tocmai atunci apăru pe ușă colonelul Bădescu, care-l măsură cu privirea pe Stoicănescu și apoi se așeză pe un fotoliu, lângă perete.

— Continuați!

— Spuneam, domnule colonel, că...

— Luați loc, domnule, i se adresă Mirescu fără să ridice tonul. Când ați fost condamnat prima dată? Și pentru ce?

— Mă văd silit a doua oară, domnule anchetator, să vă arăt că antecedentele mele penale nu au nicio legătură cu încălcarea legalității de către oamenii dumneavoastră. Eu, ca avocat...

— Fără avocat! Pentru a ne păstra în limitele realității, interveni Bădescu, ironic. Dați-mi voie, tovarășe maior, să

151

Intervin: chiar ești convins, domnule Stoicănescu, că

- ai fost arestat fără a fi în culpă?

— Nu știu ce raționament vă conduce la această întrebare și nu mă simt obligat să răspund. Ilegalitățile se pedepsesc...

— Măsurați-vă cuvintele, domnule avocat, se încruntă Dan. Pe mine, personal, mă dezamăgiți. Credeam că am de-a face cu un om inteligent. De ce protestați înainte de a vă arăta pentru ce v-am arestat?

— Nu mă interesează acuzațiile! Sunt omul evidenței și știu doar atât, că sunt privat de libertate, și asta în mod ilegal!

— Mă simt nevoit să vă atrag atenția, domnule Stoicănescu: nu încercați să abuzați de bunăvoința noastră. Sunteți dispus să răspundeți la întrebări sau nu? Putem să amânăm discuția, deși știu bine că v-ați pregătit pentru ea. Știți că sunteți acuzat de crimă?

— Inexact, domnule maior. Am fost în legitimă apărare. Eram atacat de necunoscuți și trebuia să mă apăr!

— Uitați că aveți asupra dumneavoastră acest pistol? spuse Mirescu, scoțând din sertar arma și punând-o pe birou. Stoicănescu păru o clipă descumpănit, dar își reveni repede:

— Știu. Pot fi acuzat de port ilegal de armă. Sunt dispus să mi se atribuie pedeapsa legală. Cer însă să fiu judecat conform uzanțelor și nu reținut... dinainte.

— Nu vă frământați pentru asta: există un mandat de arestare care v-a fost arătat. Ați răspuns din nou fără să știți despre ce crimă este vorba și asta... Bănuiesc că știți ce înseamnă a fi autorul moral al unei crime?

— Ce vreți să spuneți?

— Eu pun întrebări, domnule Stoicănescu! Vă previn să vă gândiți bine înainte de a încerca să uzați de trucuri avocațești. Repet: recunoașteți că în afara crimei din

grădină sunteți autorul moral al altor crime?

— Nu sunt obligat să răspund la prezumțiile anchetatorului!

— După cum vedeți, anchetatorul are încă răbdare și insistă: recunoașteți că sunteți autorul moral al asasinării căpitanului I.iviu Strugan și al lui Ilie Gurgan?

152

Stoicănescu păli și își purtă privirile de la Dan la colonel și de la colonel la maior. Mirescu își nota ceva iar colonelul părea absent, uitându-se pe fereastră.

— Sunt acuzații grave, domnule maior! Pentru afirmații eronate...

— Termină, domnule, cu amenințările! Încep să-mi pierd calmul ascultându-te. Răspunde la ce te-am întrebat!

— Nu recunosc nimic!

— Fie și-așa! L-ai cunoscut pe căpitanul Liviu Strungan?

— Din vedere. Dar uciderea lui – despre care a aflat tot orașul – nu mi-o puteți atribui.

— Ba chiar asta intenționăm. Și nu fără temei, te asigur, spuse Mirescu, renunțând intenționat la pronumele de reverență. Dar pe Gurgan îl cunoști?

— Eram la bufet, domnule maior, și-acolo venea fel de fel de lume. Cred că-mi amintesc de un ins care poartă acest nume.

— Spuneam că ai la activ o crimă directă și două... indirecte.

— Nu știu despre ce vorbiți! Pentru afirmații trebuie să aveți și...

Stoicănescu se opri la mijlocul frazei, dându-și seama că aducerea „probelor” în discuție, însemna alunecarea pe un teren periculos pentru el.

— De ce nu continui, domnule Stoicănescu? Am să te ajut eu: din ordinul dumatile a fost ucis căpitanul Liviu

Strugan de către Dudu și Gurgan. Pe primul l-ai sfătuit să fugă în munți, iar pe cel de-al doilea l-ai suprimat cu mâinile altuia. Este nevoie să repet? Te avertizez că există probe suficiente. Și ca să te scutesc de cine știe ce perorații, am să-ți relatez, pe scurt, bineînțeles, cum au fost înfăptuite crimele.

În timp ce Mirescu arăta împrejurările în care fusese ucis căpitanul Liviu Strugan și Gurgan, Stoicănescu păstra pe față un zâmbet ce se voia ironic, ca și cum relatările maiorului] erau departe de a-l impresiona. Când ofițerul termină și îl somă să răspundă, Stoicănescu vorbi cât putu mai calm:

153

— Frumos ticluite, domnule maior. Va trebui să vă creadă și justiția. Nu cred să se fi schimbat într-atât practica judiciară de la ieșirea mea din barou încât să se renunțe la probe.

— Nu, te asigur că nu! Recunoști participarea la crime?

— V-am spus: nu! Trebuie să dovediți!

— Fim! Credeam că nu mai e nevoie. Ascultă aici o înregistrare.

Mirescu apăsă pe un buton și câteva minute banda de magnetofon relatează discuția dintre Stoicănescu și Buică, în care primul îl îndemna pe celălalt să-l suprimă, prin aruncarea din tren, pe Gurgan.

— Aceasta nu poate fi o probă împotriva mea, izbucni Stoicănescu. Vă trebuie martori!

— Bun! Iau act că la anchetă continui să fi nesincer. Experții pot să-și dea părerea, autorizată, pentru autenticitatea vocilor. Dacă vrei martori... Să între Vicror Blănaru!

Întâlnirea cu vagabondul Victor Blănaru îl derută complet pe Stoicănescu. Rămase cu ochii holbați la Buică

și nici nu-și dădu seama că, fără voie, se ridicase și își dusesese mâna la piept, ferindu-se ca și cum cineva ar fi avut intenția să-l lovească.

— Să trăiți, dom Vasile. Nu sunt mort, pe dumnezeul meu...

— Îl cunoști pe Victor Blănaru? Sau mai precis pe locotenentul Buică?

Stoicănescu se lăsă moale pe scaun și abia i se auzi răspunsul:

— Da. îl cunosc.

— E nevoie ca el să relateze cele petrecute?

— Nu, nu-i nevoie.

— Recunoști că ai pus la cale asasinarea lui Gurgan?

— Da. Recunosc.

— Recunoști că ești autorul moâal al asasinării căpitanului Liviu Strugan, crimă înfăptuită de Dudu și Gurgan?

Stoicănescu păru că-și adună ultima vlagă, izbutind să nege:

— Nu. Nu aveți probe pentru cele... spuse.

— Să între arestatul!

Când îl zări pe Gurgan, chiar și Dan avu impresia că fastul avocat va suferi un atac de cord, deși știa că-i sănătos

154

tun. Mai mult pentru a-i da posibilitatea să-și revină, i se adresă lui Gurgan:

— Îl cunoști pe omul acesta?

— Da, domnule maior: este Vasile Stoicănescu, cel despre care v-am spus că m-a îndemnat pe mine și pe Dudu să-l omorâm cu cuțitul pe căpitanul acela.

— Ce-ai de spus, domnule Stoicănescu? Este adevărat ce susține Gurgan?

— Da. Vă rog... e prea mult pentru mine...

Mirescu le făcu semn lui Buică și lui Gurgan să plece și își încrucișă privirile cu colonelul Bădescu. Amândoi înțelegeau ce se petrece: până la un punct Stoicănescu fusese sincer în uluiala lui. După sosirea lui Gurgan, clipele de decumpanire le depășise repede. Și totuși, bun actor, încerca să „dramatizeze” și mai mult efectele șocului stârnit de revederea cu cei doi „morți”. Calculul lui era simplu: orice anchetator folosește aproape automa* clipele de uluială a celui interogat, socotind – și în majoritatea cazurilor pe bună dreptate – că dacă scapă „momentul critic” pentru arestat, după ce își revine, „discuția” trebuie reluată de la capăt. Înțelegând că ar fi imposibil să respingă acuzațiile de complicitate la crimă, le accepta ca pe ceva inevitabil, vrând să tragă și un folos pentru el; să cunoască ce capete de acuzare mai deține ofițerul din fața lui. Mirescu insistă asupra crimelor, apoi sună și ceru ca arestatul să fie scos din încăpere. Stoicănescu se ridică, ca și cum ar fi fost zdrobit, amețit de povara acuzațiilor, împleticindu-și pașii și tamponându-și fruntea cu batista.

— O clipă, domnule Stoicănescu, îl opri Bădescu. Te asigur că ne dăm seama de teatrul pe care-l joci. Te sfătuiesc să te gândești bine și să renunți la astfel de șiretlicuri. Când te vei hotărî să vorbești sincer, anunți-ne. Fii însă atent: timpul nu mai are cum să lucreze în favoarea dumitale!

Dan ceru să fie introdus Dima. Avea o strângere de inimă la gândul că va avea în fața sa pe unul dintre cei mai celebri spioni, despre care se scrisese mult în occident. Bineînțeles.

155

numele îi era schimbat, ba chiar și detaliile unor acțiuni, dar nu fusese greu să-l identifice pe Dima, ca erou principal al relatărilor.

Dima intră salutând respectuos pe cei doi ofițeri și

mulțumi pentru țigara pe care Mirescu i-o oferi. Slăbise și sub ochi îi apăruseră cearcăne vizibile. Nu avea aerul că vrea să opună vreo rezistență, ci mai degrabă că ar dori să fie demn până la capăt ca unul care cunoaște măsura pierderii unei bătălii ca și meritele învingătorului. Nu, nu era vorba de resemnare, ci de ceva mai mult, care îi scăpa lui Mirescu.

— Domnule Dima, va trebui să răspundeți cu exactitate la întrebările noastre. Vă previn din capul locului că atitudinea dumneavoastră poate atrage eventuale circumstanțe atenuante de care veți avea, desigur, nevoie.

— Vă mulțumesc, domnule maior. Nu vreau să vă diminuez succesul dumneavoastră și nici să estompez eșecul meu; m-a învins viața, atribuindu-vă dumneavoastră doar rolul ingrat de a-mi desăvârși înfrângerea.

— Sunt bucuros să rețin o astfel de declarație. Vă invit însă să răspundeți la câteva întrebări care, cel puțin în ce vă privește, nu sunt de loc formale. Cum vă numiți?

— Franz Günther. Am să vă scutesc de celelalte întrebări. Sunt născut în anul 1915, ziua, 8, luna octombrie. Am fost trei frați - ceilalți doi decedați - unul pe front, altul într-o încăierare. Tatăl, Hans Günther, jurisconsult și mai târziu reprezentant al unei firme americane la Paris...

— În ce împrejurări ați luat numele fals de Dima Gheorghe?

— Am intrat în posesia actelor cu oarecare dificultate. Anul de secetă 1947 îmi oferea posibilitatea să-i ajut pe cei care mi le procurau. Pot spune că nicio clipă n-au bănuțit cu cine au de-a face. Le-am spus că mi-am pierdut actele și am nevoie de sprijin pentru a căpăta altele.

— De ce nu ați recurs la actele false întocmite de

„centru”?

— Am refuzat. Pentru ce-mi pusesem în gând aveam nevoie de acte autentice, care să-mi dea siguranța necesară.

— Cine anume v a facilitat intrarea în posesia actelor?

156

Regret, domnilor anchetatori, dar poate aceasta-i printre puținele întrebări la care refuz să răspund. Cu atât mai mult cu cât persoanele în cauză nu mai sunt printre cei vii.

— Când ați început activitatea de spionaj, domnule Günther?

— Dacă vă referiți la certificarea activității mele, este vorba de anul 1933. Tatăl meu, el însuși agent care se bucura de renume, mă folosea din copilărie în culegerea de informații. Meseria de spion – deși cuvântul acesta nu-l foloseam prea des – mă fascina prin imensitatea necunoscutului. Nu contest, deci, că mai întâi a fost tentația aventurii. Ulterior mi s-au dat asigurări că am vocație de... agent.

— Domnule Günther, rosti Bădescu rar, vă dați seama unde v-a dus vocația amintită?

— Aceasta nu mai are nicio importanță pentru mine, domnule.

— Vreți să ne convingeți că sunteți un resemnat?

— Eu?! Nicidecum! Aș prefera să răspund însă la alte întrebări.

— De acord. Sunteți dispus să faceți o declarație completă, în scris, în legătură cu activitatea de spionaj dusă în țara noastră?

— În alte împrejurări n-aș fi făcut-o. Acum – da.

— Nu ne interesează în mod deosebit de ce acum conveniți cu punctul nostru de vedere. Voiam să vă scutesc

de întrebări inutile.

— Mulțumesc, domnule colonel. Este și dorința mea.

— Acum răspundeți: cine a avut ideea suprimării lente a cercetătorului Pascu?

— Eu în niciun caz. Într-un fel m-am opus. Dar n-am fost ascultat.

— Cine i-a strecurat otrava în vin?

— Burnic. După câțva timp am controlat împreună efectul.

— Vă cerem să ne arătați pe scurt ce s-a întâmplat.

— Da. Burnic era un ambițios. Făcea exces de zel, întrucât plănuia să plece din țară, la prima ocazie. Avea nevoie de atuuri. De aceea nici nu-mi mai spunea ce intenționează să facă, îi intrase în cap să organizeze o rețea mai întinsă, cu

157

elemente din armată. Își adunase cu grijă date despre viața și comportarea unor militari. Din prima încercare a dat însă greș. Și asta în a înfuriat.

— Cmd ați aflat că a început să lucreze pe cont propriu?

— Nu era nevoie să aflu. Știam. Avea un defect: se supraaprecia.

— Despre ce acțiune vorbeați? Vă referiți la încercarea de recrutare a lui Săraru?

— Da.

— Burnic i-a înmănat victimei șantajului niște plicuri. Ce ne puteți spune despre asta?

Günther ridică din umeri cu dispreț și răspunse cu același calm:

— Ca idee, folosirea plicurilor nu-i aparținea.

— Vă referiți la metoda „Comitetului răzbunării”?

Günther avu o tresărire abia sesizabilă și izbucni într-un râs nervos:

— Știam că veți ajunge la această concluzie. Da, „Comitetul răzbunării” se ocupa cu așa ceva.

— Despre asta vom mai discuta, domnule Günther. Deși cunoaștem faptele, le dorim expuse de dumneavoastră.

Franz Günther se supuse acestei indicații. Iată, de fapt, x ce s-a petrecut în noaptea aceea de pomină, care a fost multă vreme comentată la I.A.S. Tâncărești și prin împrejurimi. Cititorii își amintesc că Păvăloiu avusese o presimțire, tresărind la gândul că licoarea ar putea fi otrăvită. Căpitanul s-a scotocit în buzunar și a scos niște pastile. Una din ele a introdus-o în pahar. Cercetătorii din laboratorul direcției realizaseră aceste pastile după îndelungi căutări. Nu aveau o denumire proprie; Buică le spusese simplu: „Antinevralgice contra morții”. Și așa rămăsese. Denumirea își găsisese loc și în actele oficiale. Utilitatea lor consta în faptul că, strecurate în paharul cu lichid, te avertizau dacă există otrăvă sau concentrații somnifere. Dacă „semnalul” nu se ivea, puteai bea liniștit conținutul paharului, pastilele fiind complet inofensive pentru organism.

Așadar, a pus pastila în pahar. Urmarea? „Semnalul” a apărut prompt. Păvăloiu a turnat vinul în sticlă, și a vârat-o

158

În servietă, apoi a stins lumina și s-a postat lângă fereastră. S-a obișnuit greu cu întunericul dar până la urmă a izbutit să distingă aleile, apoi clădirea din față. Miza pe faptul că acela care îi adusese vinul va dori să verifice efectul „bunăvoinței” lui. Oricât de versat ar fi cineva, în astfel de situații arde de nerăbdare să-și vadă opera.

Ușor, cu o neasemuită precauție, căpitanul a reușit să întredeschidă fereastra: văzul putea să-l ajute mai puțin ca

auzul. Câteva minute nu s-a întâmplat nimic deosebit. Era pe cale să renunțe când a auzit – sau poate mai exact – a simțit că lângă zid se afla cineva. S-a retras mai în interiorul camerei și brusc a început să geamă, simulând chiar un fel de strigăt. Nu a durat mult și s-au auzit pași îndepărtându-se spre clădirea cealaltă. La parter, la lumina unei lămpi, Păvăloiu l-a zărit pe Burnic. Statura lui pirpirie i se întipărise bine în minte. Fusesse. doar cel mai serviabil din I.A.S. Tâncărești!

Ce-a urmat se cunoaște și Günther confirmă cu exactitate: da, fusese în oraș și asistase la urcarea cercetătorului în avionul sanitar.

— Am o întrebare. Niciodată nu mi-au plăcut crimele, spuse Dima – Günther, dar dându-și seama că expresia este nepotrivită, se explică: Vorbesc de asasinate. A murit cercetătorul?

Mirescu sunase însă între timp, așa că pe ușă își făcu apariția în carne și oase „cercetătorul Pascu”. Surpriza fu evidentă. Bădescu vorbi:

— Vă prezint pe căpitanul Păvăloiu, domnule Günther. Credeam că avem nevoie de el pentru confruntare. Mărturisirile pe care le faceți ne sunt însă suficiente. Deocamdată.

Păvăloiu însă se uita cu destulă ostilitate la arestat și acesta pricepu care sunt sentimentele căpitanului.

— Vă sunt dator o explicație, domnule căpitan: otrava a fost introdusă în vin de Burnic, fără știrea mea. E drept că el nu mai e viu pentru a confirma. Nu am însă altă posibilitate să vă conving. Nu mi-am dat seama că sunteți... ofițer. Dacă nu-mi disprețuiți felicitările, vi le acord.

— Vă cer să repetați: ce anume a spus Burnic în legătură cu Pascu?

15?

— Încă de la sosire mi-a atras atenția că-l bănuiește

pe cercetător. Teama de a nu fi descoperit îl făcea să vadă în orice străin un anchetator deghizat. Așa că a recurs la otrăvă...

— Efectele le cunoaștem: paralizie totală și ulterior – moarte lentă. Ne interesează însă proveniența acestei otrăvi.

— Nu știu. Burnic v-ar fi putut lămuri. Îmi pare rău.

Căpitanul făcu semn maiorului că dorește să pună întrebări și, după ce primi încuviințarea, se adresă lui Günther:

— Ce meserie aveți, domnule Günther?

— Am spus: în I.A.S. Tâncărești am fost tehnician viticol.

— De când practicați această meserie?

— De vreo zece ani.

— Ce vină credeți că vi se poate atribui?

Cum „Dima” ezită o clipă, căpitanul interveni, cerându-i să respecte regula: sunt întrebări la care trebuie. să răspundă imediat.

— Fals în acte publice; intenții de a-mi ascunde identitatea.

— Numai atât?

— Așa cred.

Ce meserie aveți, domnule Günther? reluă întrebarea căpitanului, colonelul Bădescu.

— Am precizat...

— Nu, înainte de a veni în România.

— Agent.

— Ce studii aveți?

— Facultatea de chimie.

— Unde ați practicat meseria de chimist?

— Nu am fost angajat, special, ca chimist. Nu înțeleg rostul unor astfel de întrebări.

— Cine zici că a pus otrava în vin? întrebă Păvăloiu.

— Burnic.
— Unde te aflai în timpul acela?
— În dormitorul meu.
— De unde avea otrava Burnic?
— Nu știu!
— Minți, domnule Günther, îl apostrofă colonelul, ridi
dădu se de pe fotoliu.

160

Acuzația aceasta căzu cu totul pe neașteptate în
contextul „conversației”. Günther se întoarse spre colonel
și încerca să-x susțină privirea.

— Ce știți despre firma Z.A.M? - întrebă Păvăloiu.
— Nu știu...
— Când ați fost angajat la firma amintită?
— În... 1939.
— Cu ce te ocupai la Z.A.M?
— Lucram în laborator.
— La ce substanțe?
— Nu-mi amintesc. Domnilor, vă rog să-mi dați câteva
clipe de răgaz. Sunt obosit.

Mirescu nu luă în seamă încercarea lui Günther de a
se eschiva de la întrebări.

— În ce a constatat activitatea de spionaj pe care ai
dus-o în țara noastră?

— Nu am desfășurat niciun fel de activitate!
— La ce te refereai atunci când spuneai că Burnic a
început să lucreze pe cont propriu?

— La povestea cu Săraru.
— Cine a mai făcut parte din grup?
— Nu era un grup propriu-zis. Dar eu și Burnic ne
propusesem ca, la momentul oportun, să luăm legătura cu
centrul.

— Cum vă explicați că acest centru v-a dat uitării
atâția ani?

— Nu cunosc intențiile centrului.

— Ce urmăreați să faceți?

— Nu știu. Fusesem trimis aici și după câțva timp orice încercare de a lua legătura cu centrul a fost zadarnică.

— Din nou mințiți, domnule Günther - Dima. Vă previn că oricât de înțelegători am fi, nu putem tolera minciunile celor interogați, îl avertiză Bădescu.

Îi făcu semn însă lui Dan să întrerupă interogatoriul și-l sfătui pe Günther să se gândească la întrebările puse. E spre binele lui.

De-abia părăsi încăperea și colonelul exclamă:

161

1 1

— Ce canalie! Nu cerc clemență, vrea să pozeze în „fost vinovat” care acum 20 - 25 de ani și-a făcut de cap, dar acum nu este decât un biet mieluşel. Ce părere ai, Mirescule?

— Știu eu? La început, tactica lui m-a surprins. Tot timpul încerca să vadă mutarea următoare, ca într-un simultan de șah, în care maestrul își dă seama că nu are în față niște novici.

Peste o oră, cei trei ofițeri, Franz Günther și stenograful, se aflau din nou în biroul lui Mirescu. De data aceasta. În spatele biroului se afla Păvăloiu. Câteva clipe căpitanul nu scoase nicio vorbă, prefăcându-se adâncit în citirea unor file din dosar. Dima avea aceeași atitudine pe care o luase când intrase prima dată în acest birou.

— Sper că ți-am lăsat suficient timp de gândire, domnule Günther. Din capul locului îți cer să răspunzi sincer. Unde te aflai când Burnic a pus otrava în vin?

— În dormitor.

— La ce oră?

— Nu-mi amintesc.

Încearcă. După câte știu ai o memorie bună.

— Cred că între orele 10 - 12 noaptea s-au petrecut toate.

— Cum se face că n-ai aprins lumina în dormitor?

— Un vechi obicei de-al meu, de a mă dezbrăca pe întuneric.

— Ce-ai făcut după ce Burnic a venit să-ți spună isprava lui?

— Am venit în camera unde erați cazat. Să mă conving.

— Ce semnificație acordați expresiei „să mă conving”?

— Legăturile mele cu Burnic nu-mi permiteau să-i ignor faptele.

— De ce țineți neapărat să ne convingeți de complicitate la tentativa de omor, când, după cum susțineți, nu aveți nicio legătură directă?

— Nu înțeleg.

— Să zicem. Cum ați procedat când ați turnat otrava în sticlă?

— Nu eu...

— Vă întreb a doua oară: ați pus otrava în cameră sau în altă parte?

162

— Am spus: nu eu sunt cel care...

— Cum îți explici că pe sticlă apar amprentele dumitale și nu ale lui Burnic? Sunt curios să aflu ce minciună vei mai debita. Să iau tăcerea ca mărturisire?

— Dacă vreți...

— Bun. Să se consemneze deci: Burnic intră în alertă. Dima are impresia că undeva, în împrejurări care-i scapă, l-a mai întâlnit pe cercetătorul Pascu. Se hotărăsc amândoi să recurgă la otrava pe care o preparase Dima. Dima toarnă otrava în sticlă și o așază în camera lui Pascu. În

cursul nopții, Burnic defectează instalația electrică din curte și, la adăpostul întunericului, vine împreună cu Dima să-și vadă opera. Îl găsesc pe cercetător în starea prevăzută și iau sticla în grabă, fără să-și dea seama că, de fapt, sticla fusese schimbată. Dimineața, după sosirea salvării, vor să se convingă dacă cercetătorul va fi pentru totdeauna redus la tăcere, întrucât știau că intervențiile pentru înlăturarea efectului otrăvii sunt posibile în maximum două ore de la îngurgitarea ei, cei doi se întorc liniștiți la I.A.S. Tâncărești. În concluzie, atât Burnic cât și Dima sunt vinovați de tentativă premeditată de omor. Este exact ce-am spus?

— Da.

— Mai ai ceva de adăugat?

— Nu. Ar fi inutil să mă scuz.

— Cum să înțelegem afirmația dumitale, după care n-ai fost angajat special ca chimist?

— Așa cum este.

— Iar o pornim pe panta minciunilor?

— Un moment, tovarășe căpitan, i se adresă colonelul. Aș vrea ca domnul Günther să-mi răspundă: când i-a venit ideea organizării Z.A.M.-ului?

— Este chiar atât de necesar răspunsul?

— Domnul Günther, nu te prinde această poză naivă. Știi bine la ce mă refer. Ce-ai de spus?

— În 1938. Am propus organizarea unui laborator care să producă otravă.

— Ce te-a determinat să ne ascunzi activitatea de chimist? întrebă Păvăloiu.

— Nu credeam să aibă vreo importanță.

— Te înșeli. Din cartea „Spaima morții”, rezultă că te-ai despărțit de colegul dumitale după ce ai considerat că unii ziariști sunt pe cale să vă dezvăluie activitatea. Convenția era clară: colegul rămânea în occident, Franz

Günther sosea în România pentru organizarea unei rețele întinse care să fie pusă în slujba celui mai bun platnic. Ce este adevărat din acestea?

— Iertați-mă, dar nu sunt în măsură să răspund de fanteziile unui autor pe care nici măcar nu-l cunosc.

— Ei, vedeți? Autorul cărții, cu toate că și-a schimbat numele, este chiar asociatul dumatăle. Indiscreția unui gazetar a făcut lumină și în această privință. Pe cine să credem? Pe el, sau pe presupusul Dima care încearcă să iasă basma curată sau, mă rog cu o condamnare cât mai... ușoară?

— Simple exerciții de exprimare, domnule anchetator, la care nu sunt dispus să răspund.

— Te cred. Între timp poate te răzgândești. Ți-ai amintit unde ne-am întâlnit?

— Nu v-am întâlnit până la... Tâncărești.

— Cum vrei. Răspunsul nu ne interesează în mod deosebit. * Cine l-a ucis acum patru ani pe inginerul șef al I.A.S.-ului?

— N-a fost ucis! A fost...

— Știu. Mai întâi a paralizat, apoi a murit. Blocarea circulației sanguine. Mi se pare că este exact efectul otrăvii pe care ai preparat-o?

— Coincidențele nu pot fi o dovadă...

— Experții vor confirma. Vreau să te ajut încă o dată să înțelegi că știm mult mai multe decât crezi. Vă rog, tovarășe maior – i se adresează Păvăloiu lui Dan, observând că acesta vrea să intervină.

— Când l-ai cunoscut pe Amos?

Luat prin surprindere, Günther păru că-și pierde siguranța de sine.

— Nu cunosc un astfel de nume.

— Ce ne poți spune de activitatea de spionaj pe care ai organizat-o în țara noastră?

— Nu pot răspunde la o astfel de întrebare.
— Când ai cunoscut-o pe Lucia? Întrebă aproape răstit maiorul.

164

— Nu știu despre cine vorbiți.
— Ce-ți spune numele de Fulger? Îl luă în primire Bădescu.

— Aud pentru prima dată...
— Ca și de Dominic, nu-i așa?
— Mi se pare că încercați să-mi atribuiți fapte de care nu am cunoștință.

— Care este atunci activitatea dumitale de spion în România?

— Nu... nu am dus o astfel de activitate.
— Vrei să ne convingi că în acești ani ai devenit un cetățean ca oricare altul? Nu ne crede naivi, domnule Günther. Știu că nu ți-a fost ușor, dar asta nu are importanță în momentul de față, decât cel mult dacă dorești să faci o mărturisire completă. Continuă, tovarășe Păvăloiu.

— Aștept răspunsul la întrebarea: ce activitate de spionaj ai dus de la data când ai simulat fuga pe mare?

— Nu am dus activitate.
— Recunoști deci că ai indus în eroare organele noastre legale, simulând fuga?

— Din moment ce știți, nu cred, că aveți nevoie de confirmarea mea. Dacă vă satisface, da!

— Care au fost relațiile „grupului celor cinci” cu „Comitetul răzbunării”?

— Mi-e penibil să repet, domnule anchetator: nu știu despre ce grup este vorba, iar de „Comitetul răzbunării” am auzit și eu ca mulți alții. Chiar eu am predat câteva plicuri care au fost scrise pe adresa celor de la I.A.S.

— Știu. O înscenare - pentru vremea aceea - destul

de credibilă. Ce să cred despre răspuns? Să consemnăm în declarație refuzul de a ajuta organele în drept să facă lumină asupra activității criminale pe care ai desfășurat-o?

— Nu aveți acest drept fără confirmarea mea.

— Încetează, domnule Günther! spuse colonelul cu ton hotărât. Ne pierdem vremea. De ce nu vrei să vorbești despre

„Grupul celor cinci” și „Comitetul răzbunării”? De ce l-ați suprimat pe Burnic? De ce ați silit-o pe Lucia să se sinucidă? Cine a avut ideea trecerii peste graniță a Ariadnei? Cum ți când vi s-a comunicat sosirea Pescărușului? Ce anume a inter

165

venit atunci când ai fost trecut sub ordinele lui Fulger? De ce ai încercat să te sinucizi în momentul arestării? De când vă cunoașteți voi „cei cinci”? Iată la ce așteptăm răspuns. Până după amiază ai tot timpul să reflectezi. Nu ne convine – crede-ne – jocul de-a șoarecele cu pisica, la care te dedai în timpul interogatoriului. Luați-l pe arestat...

— Ei bine, domnule Stoicănescu: am fost anunțat că vrei să-mi vorbești. Îți stau la dispoziție. Bănuiesc că te-ai gândit bine. Te-ai hotărât să mărturisești?

În timp ce vorbea, Mirescu se uita nu fără mirare la omul din fața lui: uluitor cât de mult se trăsese la față în numai câteva ore! Umerii se arcuiseră înainte, mâinile îi atârnav ca două crengi rupte de furtună, iar luminile acelea din ochi se stinseseră, lăsând locul unei flăcări palide, atât cât să ateste că insul din fața lui trăiește încă. Dan cunoștea bine astfel de momente ale arestaților: urmare a încordării la care ei înșiși se supun pentru a contracara acuzațiile sau a le ocoli. Ramași singuri, au posibilitatea să ceară faptele, nervii li se des tind și dintr-odată au revelația neputinței. Stoicănescu, deși cunoscător

al legilor țării, nu se gândise la pedeapsa ce i s-ar cuveni, până la ieșirea din încăperea anchetatorului. Articolele de lege, aliniatele în care se încadrau faptele îi apăruseră dintr-odată în minte. Și se înspăimântase! răspunse maiorului, încet, sfârșit:

— Da, domnule. Voi spune tot ce vă interesează.

— Prea bine, domnule Stoicănescu. Cunoști această fotografie?

— Da. Sunt eu, Badiu și Berta.

— Anul?!

— 1942. Septembrie.

— Îl cunoșteai pe Badiu mai de mult?

— Mi-a fost coleg de liceu.

— Când ați hotărât să duceți activitate de spionaj?

— N-aș putea preciza. Am fost și eu și el recrutați pentru spionajul german.

— Cum se face că numele de Stoicănescu și Badiu nu au apărut pe listele agenților?

166

— În 1944, le-am distrus. „Hans”, omul de legătură din România care avea evidența, a fost împușcat.

— Cine l-a împușcat? Și pentru ce?

— Badiu. Am fost de față. În servieta lui se al Iau documente compromițătoare pentru noi. Le-am luat și le-am distrus.

— Când ați reluat activitatea?

— N-am încetat-o decât atunci când n-am avut cui să-i transmitem datele.

— Pentru ce ai fost condamnat?

— Am... am pus la cale niște afaceri.

Mirescu continuă să-l întrebe, iar Stoicănescu răspunse prompt, preocupat parcă să termine cât mai repede. Ceva mai târziu, la cererea lui Dan, declară că recunoaște toate câte i s-au adus la cunoștință. Era însă

epuizat și Mirescu se văzu nevoit să încheie, socotind că nu mai are ce scoate de la arestat. Îl expedie și ordonă să fie introdus Dima-Günther.

Günther apăru cu un aer liniștit. Câtă vreme Mirescu 51 măsură cu privirea, rămase înțepenit pe scaun, într-o atitudine de așteptare. Mirescu se încruntă o clipă, apoi fără să spună ceva, dădu drumul la aparat și încăperea fu inundată de stjnete ciudate, produse parcă de șuierul unui început de viscol. Apoi se auzi discuția dintre Dima și Pescăruș. Înregistrarea era perfectă. Dima ascultă cu atenție. La sfârșit, Dan îl mai lăsă câteva clipe pentru a reflecta, apoi îi spuse tăios:

— Sper că nu mai este nevoie să-ți explic despre ce este vorba. Recunoști convorbirea?

— Nu-mi dau seama ce este.

— Atunci privește! spuse el, indicându-i un mic ecran pe peretele din stânga.

Pe micul ecran apăru mai întâi un peisaj de iarnă, câmp gol, presărat ici, colo cu pomi, un drum, niște indicatoare pe care scria distanța până la Buzău și o mașină trasă pe dreapta. Mașina era la distanță și nu i se distinge fața celui care ridicase capota. Încet, încet însă, obiectivul aparatului de filmat se apropie și Dima-Günther acoperi o bună parte din ecran. De el se apropie Pescărușul și începu discuția...

Mirescu urmări câteva clipe reacția lui Günther și se declară satisfăcut.

167

— Îl cunoști, domnule Günther, pe amicul Pescăruș?

— Nu. O peliculă de film poate fi oricând truată.

— Altceva nu mai ai de declarat?

— Mă tem că nu. De ce puneți pe seama mea fapte care nu mă privesc?

Dan nu luă în seamă întrebarea lui Günther. Sună și

ordonă să fie introdus Pescărușul. Günther tresări puternic, și, fără voia lui, se ridică de pe scaun, rămânând cu privirea fixă pe ușa pe care urma să intre Schwalbe. Mâna îi tremura vizibil pe spătarul scaunului...

14. Se limpezesc apele

Fulger intra afișând un aer degajat, ca și cum Bădescu l-ar fi invitat la continuarea unei discuții amicale. De fapt își arunca privirea spre Bădescu și văzându-l liniștit, socoti că, cel puțin pentru început, nu are să-și facă prea multe griji: sunt destule formalități de îndeplinit, apoi vor urma tatonările, întrebări și răspunsuri în doi peri, va interveni inevitabila plictiseală reciprocă și se va întoarce la locul arestului. Numai că se înșela. Contrar regulilor stabilite, Bădescu citi datele lui Fulger, întrebându-l la sfârșit dacă recunoaște exactitatea lor.

— De unde vrei să-ncepem, domnule Badiu?

— Îmi este egal. Aș prefera totuși să mi se spună pentru ce am fost arestat. E dreptul meu, nu?

— Absolut, păru că-i face pe voie colonelul. Ești acuzat numai pentru faptele săvârșite. Nimic în plus. Ca să ți le repet eu, ar însemna să consumăm mult timp și nu are rost.

Observând că Bădescu vorbise fără să formuleze o întrebare anume, Fulger consideră că i se făcuse invitația să continue pe același ton:

— Dacă arestați pe cineva trebuie să aduceți probe. Este un lucru elementar.

— Nu trebuie să-ți faci griji în privința asta. Greutatea; cea mai mare pentru noi va fi alegerea probelor, nu depistarea lor.

— Mă îndoiesc!

169

— E dreptul dumitale. Suntem însă amândoi două vulpi prea bătrâne ca să ratăm o astfel de întâlnire. Dar

fiindcă mi-ai lăsat libertatea să începem de oriunde, te-aș ruga să-ți povestești viața. Nu a lui Fulger, se-nțelege, ci a lui Badiu. Vreau, în orice caz, altceva decât gogorițele ce mi le-ai turnat acum câțva timp. Chiar și o nouă versiune, deși te previn că, în ce mă privește, sunt complet edificat.

Badiu arată locul nașterii, vorbe despre părinți, despre visurile lui din tinerețe, despre colegi, strecurând câteva întâmplări „memorabile”. Când ajunse însă la perioada când fusese „un umil și insignifiant funcționar”, Bădescu îl întrerupse:

— În versiunea primă - știi la care mă refer - spuneai că ai dat o mână de ajutor muncitorilor. Poți să-mi detaliezi faptele?

— Am fost angajat imediat după absolvirea Academiei Comerciale pe baza unui anunț din ziarul „Universul”. M-am prezentat, am dat o proba și, din vreo douăzeci și ceva de candidați, am fost preferat.

— O clipă: sper că n-ai de gând să-mi spui că numai datorită calităților dumitale de specialist i-ai determinat să te angajeze. Saumă neel?

— Eu cred...

— Să ne înțelegem: nu mă interesează ce crezi, ci care-i realitatea.

— Am fost angajat pe bază de concurs și...

— De ce nu ești rezonabil? E nevoie să-ți spun cine te-a recomandat?

— Toți aveau recomandări!

— Mai precis, te rog.

Fulger se uită pieziș spre mâinile colonelului, apoi tuși sec, cu intenția de a prinde o clipă de răgaz. Nu-și dădea seama ce anume știe cel din fața lui și asta îl irită puțin. După o scurtă pauză, răspunse:

— O rudă îndepărtată din Topoloveni.

— Văd că nu vrei să clarifici lucrurile. Să te întreb

atunci altceva: când ai luat contact cu „misiunea” de binefacere A.R.C.A? Nu răspunzi. Atunci să-ți spun eu: tânărul Badiu cunoaște pe fiica „rudei” din Topoloveni; e frumoasă, plină de bani. Prin mijlocirea ei, studentul Badiu reușește să intre în

170

cercurile „onorabile”. Erai în ultimul an, nu-i așa? Atunci ai făcut o primă greșeală: ai cerut-o în căsătorie. Ți-a răs probabil în nas și, ca să scape de dumneata, ți-a dat o ocupație bănoasă: să lucrezi pentru misiunea amintită, despre care toți știați că-i o organizație hitleristă. Din prudență ai refuzat să devii salariatul misiunii. În schimb ți-ai oferit serviciile ca voluntar, pretextând că studiile nu-ți dau răgaz. La terminarea facultății, domnișoara, fiică a „rudei” de la Topoloveni, avea tot interesul să te îndepărteze de București: nu-ți putea ierta că ai avut îndrăzneala să o ceri în căsătorie. Vrei să continui?

— La ce bun? Dacă se cunosc până și amănuntele, nu are rost.

— Recunoști, așadar, că ai fost angajat pentru a organiza în chiar interiorul firmei americane, o „misiune de binefacere”?

— Recunosc. Altfel nu aveam nicio șansă să primesc funcția.

„Atenție” - își spuse Bădescu în gând. Probabil, că până la un punct, are de gând să mărturisească. Numai de nu mi-ar scăpa acel „punct”. Apoi întrebă:

— Cum ai reușit să-i înșeli pe muncitori?

— Nu, nu i-am înșelat, răspunse Badiu, mai puțin sigur pe el.

— Atunci cum explici că din când în când erai premiat pentru servicii deosebite? Recunoști că, în timp ce îi informai pe muncitori despre unele măsuri pe care administrația voia să le ia, o făceai cu consimțământul

directorului?

— Nu recunosc! Sunt păcate ale tinereții.

— Vasăzică, păcate, totuși?! Asta înseamnă, implicit, recunoașterea. E nevoie să te pun față-n față cu casierul adjunct? **f**

— A murit!

— Iar eu îți spun că te înșeli. El mi-a povestit totul: și cum ai intrat la societate, și cum l-ai atras în activitatea „misiunii”. Recunoști?

— Da, răspunse Fulger.

— În sfârșit! Și-acum, că ne-am încălzit puțin amândoi, răspunde-mi: când l-ai întâlnit pentru prima dată pe Dominic i

171

Întrebarea îl puse pur și simplu în derută pe Fulger: era convins, ferm convins chiar, că Sobor și Dominic nu căzuseră. Era o veste prea neașteptată pentru a putea da un răspuns cât de cât plauzibil. Dar dacă se înșală? Faptul că le știe pseudonimele nu spune încă nimic.

— Aud pentru prima dată un astfel de nume. Știu în schimb că există o comună cu numele sfântului Dominic, dar nu cred că la asta vă referiți.

— Ferească... sfântul! Eu te întreb de un oarecare Franz Günther, a cărei ocupație nu are nimic de-a face cu treburile cerului. Ce știi atunci de Sobor? Sper că n-ai uitat unde te afli și că trebuie să răspunzi. Văd însă că eziți și asta-mi spune multe. De altfel, ei afirmă că dumneata ești capul răutăților și te faci vinovat de numeroase crime.

— Nu-i adevărat!

Colonelul nu-l luă în seamă și continuă:

— Amândoi au făcut declarații complete, acuzându-te că ai furnizat informații Secrete unui centru de spionaj de peste hotare, fără știrea lor. Asta-i adevărul sau nu?

— Nu știu despre cine vorbiți. Resping acuzațiile...

— Se vede că am procedat greșit: trebuia să te informez de la început că legea pedepsește încercarea de a tăinui faptele săvârșite.

— Domnule colonel! Refuz să...

— N-ai ce refuza! Mă-nțelegi? Atitudinea dumitale e absurdă. Răspunde: îl cunoști sau nu pe Sobor?

— Sunt consternat să...

— E clar. Să fie introdus Stoicănescu.

Fața lui Fulger deveni stacojie. Ceva parcă se năruise în el. Și el, care sperase că „ceilalți” scăpaseră! își feri privirea.

— Îl cunoști, domnule Stoicănescu?

— Da. E inspectorul financiar Badiu. Adică... Fulger-Gosmin.

— Ai recunoscut că el a fost șeful „grupului celor cinci”; îți menții declarația?

— Da. Am semnat o astfel de declarație și o mențin.

— Imbecilule! spuse printre dinți Badiu.

172

Colonelul nu-l luă în seamă. Făcându-i semn însoțitorului să-l scoată din încăpere pe Stoicănescu, se cufundă în aranjarea unor hârtii și conchise cu indiferență:

— Când te liniștești poți să mă anunți!

Minutele începură să se scurgă. Fulger suporta tot mai greu tăcerea. Ceru un pahar cu apă. Bădescu aprobă printr-un semn moale, impersonal, continuând să rămână în aceeași poziție.

— Domnule colonel!

— O clipă! De ce ai vrut să-l suprimi pe locotenentul major Horia Săvoiu?

Fulger rămase înmărmurit, cu gura întredeschisă, iar aerul din cameră i se păru și mai apăsător, cald, sufocant.

— Este un cunoscut, domnule colonel, nu puteam să...

— Destul! Aduceți-l pe Horia Săvoiu!

Când vorbise, Fulger reușise parcă să se calmeze, dar auzind ordinul lui Bădescu, simți că scaunul se prăbușește sub el. Oh, de n-ar fi renunțat la ideea de a-l suprima! Fără îndoială că nenorocitul de locotenent major fusese cuprins de frică și cine știe ce greșeli săvârșise. Își merita soarta. El? Da, poate că nu mai are ce pierde. Dar filfizonului ăsta i se închide orice viitor. Așa-i trebuie!

Gândul acesta avu asupra lui Fulger un efect tonic, pentru că atunci când Horia intră avu tăria să-l măsoare disprețuitor.

— E o scurtă confruntare, îi explică colonelul noului venit. Spune cine-i acest arestat și relatează pe scurt în ce afacere te-a vârat?

— Am înțeles. E Badiu, inspector financiar. Mi-a cerut să-i fac rost de schițele aparaturii M.S. - 405. I le-am dat. Îmi promisese că mă va trece peste hotare și se pare că insistențele mele l-au înfuriat. Probele pe care mi le-ați arătat m-au convins că îmi turnase otravă în vin. Dacă nu erau cei doi ofițeri ai dumneavoastră să observe, era ultimul meu pahar...

Bădescu îi făcu semn lui Horia să se oprească din explicații și scrutându-l pe Fulger i se adresă tăios:

— Ce-ai de zis, domnule Badiu?

— Cele spuse de tânărul acesta îmi sunt complet...

— Domnule Fulger! Încăpățânarea are și ea o limită! Nu prea am obiceiul să dau explicații arestaților. Îți fac însă

173

un hatâr, rugându-l pe tovarășul locotenent major să-ți aducă aminte faptele despre car. e vrei să ne convingi că nu le cunoști. Ia loc, tovarășe locotenent major și... dă-i drumul!

Horia povesti ca și cum și-ar fi repetat sieși un lung

șir de întâmplări ciudate ce-i răpiseră liniștea. După ce-l cunoscuse pe Ham - specialistul - anunțase pe cei în drept. Avansurile străinului erau suspecte. Cum și tânăra lui soție bănuise intențiile oaspetelui, amândoi primiseră încuviințarea de a juca mai departe rolul naivilor. Desigur, tinerii căsătoriți nu erau niciodată fără însoțitori: nu se putea ști ce are de gând specialistul cu ei. Invitația lui Hans la București fusese, într-un fel, prevăzută: după verificări minuțioase, se ajunsese la concluzia că Hans voia să-l recruteze pe Horia. Chiar și înscenările de la restaurantul Cina, de la bar, din camera de hotel nu-i surprinseseră pe înroșitori. În paranteză fie spus, Horia se dovedise la înălțime, prefăcându-se când derutat, când îngrozit, adaptându-se repede situațiilor create. Documentele aduse la hotel erau, se înțelege, false. Multă vreme însă „patronii” tăcuseră. Mirescu avusese ideea fericită de a forța puțin lucrurile: tânărul ofițer fusese introdus în grupul celor care experimentau aparatura M.S. - 405. Fulger se „prinsese”: îl somase - după eșecul din zona presupusei aplicații - să-i aducă schițele aparaturii. Horia se conformase, dar pe urmă intrase în panică, sâcâindu-l pe Badiu. „Dorința” de a pleca imediat peste hotare, explicațiile că este urmărit, bănuț, nu fuseseră nici ele întâmplătoare: Fulger trebuia silit să treacă la măsuri mai hotărâte...

— Mulțumesc, tovarășe locotenent major. Cred că-i destul, îi spuse Bădescu, privindu-l cu caldă simpatie. Du-te și te bucură de tinerețe. Cele câteva zile în București, împreună cu soția, le meritați din plin. Măine seară sunteți invitații mei.

— Îmi pare rău, tovarășe colonel: tovarășul maior Mirescu ne-a spus să mergem la dânsul. Spunea că veți fi și dumneavoastră...

— Mi-a luat-o înainte! Nu-i nimic, n-au intrat zilele-n

sac. Am să-mi reînnoiesc invitația pentru altă zi. Accepți?

— Cu cea mai mare bucurie, tovarășe colonel... Să trăiți!

Colonelul parcă uitase de prezența lui Fulger. Cuvintele schimbate cu locotenentul major îi făcuseră plăcere și bucuria

174

I citea pe față. Apoi, ca și cum abia atunci l-ar fi descoperit pe Fulger, i se adresă cu voce egală dar destul de fermă:

— Ce ai de adăugat la cele spuse de locotenentul major?

— Nu știu... Am fost pur și simplu un dobitoc!

Epitetul îți aparține și nu am intenția să te contrazic.

Sunt hotărât să fac lumină în cazul dumitale. Nu-ți rămâiie decât să te supui regulilor. Te sfătuiesc să nu te mai consideri o redută care trebuie cucerită pas cu pas. De ce l-ai ucis pe Burnic?

— Eu?!

— Nu face pe miratul! Burnic, zis Amos, v-a adus servicii deosebite. De ce ai recurs la o astfel de măsură extremă?

— Nu l-am omorât cu! Avalanșa!

— Ce nevoie aveai de înscenarea cu spionul care te somase să acționezi?

— Credeam...

Nu credeai nimic! Ai crezut întotdeauna în dumneata, în infailibilitatea dumitale, și asta te-a împins până aici. De ce l-ai ucis?

— Domnule colonel, nu l-am ucis. Fusesem trimis de dumneavoastră să mă întâlnesc cu Burnic.

— Deci l-ai cunoscut bine pe Burnic?

— N-am spus asta!

— Știi ce? Noi,ăștia mai bătrâni, cu cât trec anii, cu

atât devenim mai răbdători. Să nu te bazezi însă prea mult pe aceasta. Am să-ți spun eu de ce l-ai omorât: Burnic zis Amos făcuse niște prostii. Încercase să-l șantajeze pe un plutonier major, luându-și drept tovarăș pe un ins care nu vă inspira încredere. Ți convine această explicație?

— Vă rog...

— Ai dreptate, n-am spus esențialul: Burnic reușise să ia legătura cu agentura rivală! Nu-i convenea șefia dumitale, asta-i sigur. Când ai simțit că vrea să facă un joc dublu, l-ai pedepsit. Ca și Dima (sau nici pe el nu-l cunoști?!) ți-ai dat seama că mai devreme sau mai târziu, organele în drept vor ajunge la Burnic și ați hotărât împreună să scăpați de el. Prin „scoaterea lui din circuit”, Dima îndepărta pericolul. La nevoie, avea posibilitatea să-i arunce lui Burnic în spate otrăvirea unui presupus milițian care se dăduse drept cercetător.

175

Dumneata însă voiai să tragi maximum de foloase din moartea colaboratorului. Era un bun prilej să ne arăți loialitatea față de legile țării acesteia care ți-a răbdat existența atâta timp: țineaicu tot dinadinsul să rămâi „curat”. Cine și-ar fi permis să bănuiască pe un om care se bucură de bune aprecieri în serviciu și ne dă pe mână un dușman înrăit, un spion? Așa e?

— Da. Dar moartea...

— Lasă moartea! Avalanșa a provocat-o Berta Conțanu, și ea a fost mult mai abilă decât dumneata: în timp ce noi vă urmăream, pe dumneata și pe Burnic, Lucia a scăpat de sub controlul unui gură cască. Douăzeci de kilometri a făcut pe jos cu schiurile! Merită tot respectul. Ce i-ai oferit în schimb? Condamnarea la moarte!

— Nu i-am spus eu să se otrăvească!

— Ei, drăcie! exclamă colonelul, prefăcându-se mirat. Cum rămâne, stimată domn, cu perspicacitatea dumitale?

Un răspuns care sună mai mult decât o mărturisire! Întâi - ai recunoscut indirect, dar hotărât, că ai cunoscut-o pe Lucia. Repet, pe Lucia și nu pe Berta, adică pe unul din membrii „celor cinci”; al doilea - nu ți-am spus dacă s-a sinucis aruncându-se de la etaj, dând drumul la aragaz, sau otrăvindu-se, iar dumneata ai precizat - otravă! Recunoști că așa fusese stabilit? Recunoști că i-ai indicat să se sinucidă?

— Putea...

— Da sau nu?

— Da.

— Așa. Continuă. Ce voiai să spui?

— Putea să refuze indicația. Nu am fost lângă ea.

— Mă uimești, domnule Fulger. În primul rând, a existat o indicație. Logica te duce la un ins - adică la dumneata - investit cu puteri discreționale asupra sinucigașei. Așadar, i-ai fost nu numai amant, ci și șef. Un amant fără pic de inimă și un șef mai crud decât oricare dintre tirani. În al doilea rând ai uitat să-mi spui că i-ai pomenit de numele Ariadnei. Îți ofer o șansă: cine este această Ariadnă?

— Fiica Bertei!

— Și-a dumitale. Ai ucis-o pe mama fiicei dumitale! Toți cei care au aflat au rămas uluiți, stupefiați. Și-ar fi dat și

176

viața, numai să-ți iei pedeapsa pe care o meriți. Ce șantaj drăcesc ai aranjat cu Ariadna?

— Nu pot... să răspund.

— Ba nu, domnule Fulger! Trebuie să răspunzi: ce căuta numele Ariadnei în sentința la moarte pe care i-ai transmis-o Luciei la telefon?

— I-am spus că Ariadna știe de activitatea ei...

— Stai! Stai! Ia-o mai domol: când ai stat de vorbă cu

Ariadna?

— N-am stat de vorbă. Am mințit-o că am făcut o călătorie peste hotare și am stat de vorbă cu fata.

— Ce i-ai transmis din partea Ariadnei?

— Că... dacă vom cădea vii în mâinile securității, ea, Ariadna, se va sinucide... că păstrează la ea tot timpul otravă și urmărește emisiunile de radio în limba română și ziarele.

— A fost atât de naivă încât să te creadă?

— Nu putea să nu creadă. I-am adus un inel, în montura căruia se afla cianură... îl pregătisem împreună cu Berta, pentru Ariadna, în 1946 când a fugit peste hotare. În caz că fuga nu reușea, Ariadna urma să înghită otrava. Bertei i-am spus că i l-am dat, dar n-a fost așa. L-am ținut la mine pentru că mi-era milă de Ariadna. Era atât de tânără!

— L'ară efuziuni sentimentale, domnule Fulger! Așadar, i-ai spus Bertei că Ariadna ți-a înapoiat inelul cu otravă cu scopul ca mama ei să-l folosească în cazul în care ar fi în pericol să fie descoperită.

— Da, i-am dat Bertei inelul...

— O clipă: ăsta e?

— Da.

— Atunci nu mai e nevoie să-mi spui ce s-a întâmplat. Inelul a impresionat-o puternic: dumneata i-ai comunicat dorința Ariadnei și ai silit-o să jure că te va asculta chiar și în săvârșirea actului ultim. Greșesc?

— Nu.

— M-ar fi mirat. Ce te-a determinat totuși să-i impui sinuciderea? Sau vrei să spun tot eu?

Se cuvine aici să facem o mică paranteză: printre puținele puncte neelucidate în toată această afacere era și mobilul sinuciderii Luciei. Desigur, se făcuseră presupuneri, se căutaseră înlănțuiri mai mult sau mai

puțin logice, dar toți își dădeau

17?

seama că adevărul le scapă, că niciuna dintre supoziții nu rezistă. Iată de ce colonelul întinsese plasa și Fulger intrase, pe nesimțite, în ea Imperturbabilul anchetator era numai ochi și urechi. Fulger, apăsător de propria-i mărturisire, nu-și putea permite să încerce „descifrarea” stărilor sufletești ale anchetatorului.

— Nu, nu trebuie. Am să spun eu. Mi s-a părut că o urmărit pe Berta... că ați descoperit ceva în legătură cu avalanșa. Ulterior mi-am dat seama că m-am înșelat și mi-a părut rău.

— Spune mai departe, domnule Badiu. Știi bine că acesta nu a fost singurul motiv!

— Nu aveam de gând să-l ascund. Mi s-a părut fără importanță. Berta era omul nostru de legătură. Dima și Burnic veniseră deseori la ea, îi trimiteau din când în când și unele... alimente.

— Numai alimente? Treci peste asta, ai să scrii în declarație.

— Eram sigur că mai devreme sau mai târziu veți ajunge la ea. Devenise imprudentă, nervoasă, îmi cerea să găsesc o soluție pentru a o trece peste hotare, să vorbesc cu...

— De ce te-ai oprit? Cu cei de la „centru”, nu-i așa? Iată deci că ne apropiem puțin și de miezul acuzațiilor: legătura cu un anumit centru, activitatea de trădare a intereselor țării și poporului român. De ce crezi că „centrul” ți l-a trimis pe Pescăruș? Sper că ți-ai dat seama, nu?

— Da, în ultimul timp am fost nevoit să...

— Zi-i, zi-i! Ai fost nevoit să transmiți. „Ce?

— Să transmit informații false.

Vorbind, Fulger tresări: apăruse la orizont o

speranță. Vagă, totuși mai bună decât nimic. Continuă cu voce mai hotărâtă:

— Repet: informații false, care nu puteau aduce niciun prejudiciu țării, nu leza pe nimeni, ba chiar îi deruta pe cei care le primeau.

— Interessant! exclamă colonelul.

— N-am omorât pe nimeni... Singurătatea mă făcea să iau legătura. Doar am autorizație de radioamator...

— Stai prost cu nervii, domnule Fulger. Ești în situația penibilă când scuzându-te, te acuzi și mai rău. De ce a. venit Pescărușul?

178

— Pentru... pentru schițele aparaturii M.S. - 405.

— I le-ai înmânat?

— Nu... n-am avut timp. M-ați arestat.

— Vezi, domnule Fulger? Mă v. Ad din nou silit să-ți împrăști memoria. Să între Pescărușul.

Pescărușul intră tot atât de jovial pe cât am încercat să-l descriem la prima apariție. Dădu cu ochii de Fulger și sprâncenele i se arcuiră iar fruntea i se încreți.

— Ia loc, domnule Schwalbe. îl cunoști pe acest domn?

Schwalbe se uită cercetător, îl măsură pe cel indicat de colonel de la pantofi până în creștetul capului, păru că își aduce aminte, dar sfârși prin a ridica din umeri.

— Nu-l cunosc, domnule. Am o memorie bună și nu mă înșel!

— Nici dumneata nu-l cunoști? i se adresă colonelul lui

Badiu. Acesta scutură energic din cap, parcă înviorat un pic de atitudinea Pescărușului.

— Prea bine, domnilor. Am însă pregătită o surpriză. Priviți pe ecranul acesta mic: trebuie să recunosc că sunteți amândoi foarte fotogenici. Păcat că în loc să

ajungeți artiști de cinema, ne dați nouă bătaie de cap. Privește bine, domnule Fulger, imaginile au uneori darul să stimuleze memoria.

Pe ecran apăru mai întâi Pescărușul. Privea spre vârful munților, cu fața plină de soare, cu privirile scăldate în lumină. Apoi se ivi Fulger, cam tomnatic dar bine făcut și elegant, pregătindu-se să pornească pe pantă. Obiectivul aparatului se plimbă peste mulțimea de tineri – și nu numai tineri – apoi pe chipul unei fete surâzătoare și grațioase, înconjurată de băieți... Pescărușul și Fulger își dădură drumul pe pârtie, apoi căzură unul lângă altul. Aici, secvențele începură să ruleze cu încetinitorul, în așa fel încât se observă clar schimbarea mânușilor între cei doi. Mai apoi, Fulger discută cu fata pe care obiectivul o surprinsese, mai înainte și după gesturi se vedea că o invită la „barul de zi”...

— De-ajuns! Restul – pentru altă dată. Ce zici, domnule Fulger? Cum apreciezi schimbarea mânușilor?

— O întâmplare și... nimic mai mult. Și-apoi trucajul...

— Domnule Fulger! se răsti Schwalbe. Să fim înțeleși: eu nu pot să iau totul asupra mea. Am fost prins cu un fcorp delict, schițele aparaturii M.S. – 405, și trebuie să spun de unde

179

le am. Dumneata mi le-ai dat în mănușa schimbată. Știi bine că am venit aici trimis de Doctor...

— Idiotule! gemu Badiu.

— Am să-ți alung nedumerirea, domnule Fulger, spuse colonelul cu un zâmbet. Fă cunoștință cu căpitanul Bucur, căruia îi mulțumesc pentru reușită.

— Eu vă mulțumesc, tovarășe colonel, am stat cam mult la „ascultare” și simțeam nevoia de... aer. Ce face Schwalbe?

— Așteaptă cu nerăbdare judecarea procesului. S-a întâlnit cu părinții și... l-au iertat... Cred că le-ai convins, domnule Fulger, că nu are rost să te încapățânezi. Ai timp să te gândești la răul pe care ți-l faci dacă nu ești sincer.

...Autorul acestor rânduri nu vrea să treacă peste cazul adevăratului „Pescăruș”. Schwalbe nu era deci... Schwalbe. Născut într-un orașel transilvănean, fiul mecanicului Schwalbe se dovedise apt pentru a continua tradiția familiei. Îi plăceau motoarele - indiferent de destinația lor - și de mic copil uimise pe cei din jur cu îndemânarea lui. Era o adevărată plăcere pentru el să participe la demontarea unui tractor, a unui motor de tăiat lemne, la instalarea unor mori în vreo comună din jurul orașului. Tatăl se mândrea, în felul lui, cu FFans. Era bucuros că atelierul va încăpea pe mâini bune. Totul decursese însă normal până când Hans terminase clasele primare. Atunci se declanșase furtuna: tatăl susținea ca FFans să rămână acasă, în timp ce doamna Schwalbe ținea morțiș ca fiul ei să urmeze liceul. Tatăl cedase, convins fiind că după câțva timp Hans se va întoarce la preocupările lui. În plus, el socotea că oricum cartea nu avea să-i strice. Doamna Schwalbe se pare că își cunoștea prea bine soțul și nu se lăsă până nu-l convinse ca fiul ei să fie trimis la Sibiu. Așa pornise Hans în prima lui mare aventură care îl debarasă repede de dorul atelierului. Ca elev era excepțional și aprecierile profesorilor, chiar dacă pe alocuri stârneau invidia colegilor, îl stimulau, învăța fără a lua în seamă prea mult ce se petrece în jur. Evenimentele aveau vagi rezonanțe în sufletul lui. Chiar și terminarea războiului i s-a părut ceva de la sine înțeles, care-l privea în mică măsură. S-a petrecut însă un fapt care i-a scos din amorteală iar mai apoi l-a zguduit: tatăl său a fost arestat.

Proaspătul absolvent al liceului s-a închis în el, rămânând ore în șir nemișcat în camera aceea mare cât un salon de dans. E drept, toți cei din jur se purtau cu el ca și mai înainte, dar el socotea că numai aparent atitudinea foștilor colegi și profesori pe care-i întâlnea era aceeași. Se simțea umilit numai la gândul că ar fi compătimit și revoltat în cazul că cineva ar fi în stare să-l creadă un dușman. Așa s-a născut ideea celei mai dramatice aventuri din viața lui: hotărî să plece din țară! Unde – nu mai avea importanță. Odată înfiptă în cap ideea, a început să se pregătească cu meticulozitate, neluând în seamă apelurile mamei. Și într-una din zile porni la drum. A trecut clandestin frontiera, peste câteva zile a ajuns la Budapesta, a rătăcit apoi pe străzile Vienei pentru ca, după multe peripeții, să poposească în orașul M. S-a angajat la un atelier de reparații auto și treptat a devenit mâna dreaptă a patronului. După doi ani a primit scrisoare de la părinți. Doamna Schwalbe explica: tatăl fusese anchetat de un om care-l cunoștea bine și-l ajutase să-și demonstreze nevinovăția. La sfârșitul scrisorii tatăl adăugase câteva rânduri, scrise nervos, în limba română, care-l impresionară profund pe Hans: „Te anunț cu adâncă mâhnire că pentru noi tu te-ai dus dintre cei vii. Fosta ta cameră este acum cavoul tău și al speranțelor noastre. Ai apucat pe drumul pierzaniei – pierdut să fi pentru noi! Dacă nu te-a legat nimic de pământul pe care te-ai născut și ai crescut, fii blestemat! Am avut un fiu și nu-l mai am. Sau n-am avut deloc și e totuna”.

Și până la sosirea scrisorii îl apuca dorul de părinți, de casă, de atelier, de ogoarele cu cartofi, de străzile și zidurile vechi, de munți și de ape... Dar după primirea ei s-a simțit dintr-odată gol și neputincios. S-a apucat de băutură, a fost dat afară din slujbă, vagabonda trăind din te miri ce. A încercat de câteva ori să plece clandestin spre

țară, țar a fost prins și acuzat că s-ar ocupa cu spionajul. I s-a înscenat și o condamnare la moarte, de la care l-a salvat, prin oamenii lui, Doctorul. În schimbul vieții, i se cerea să lucreze pentru centru. Hans, se înțelege, nu avu de ales...

Se pregătea cu zel, uimind prin ușurința cu care își însușea totul – folosirea alfabetului morse și descifrarea celor mai complicate texte cifrate, întrebuintarea explozivilor, lansările

181

cu parașuta... A trecut cu succes toate iestele la care a fost supus. În sinea lui nu renunțase la ideea de a se întoarce în țară, deși știa că nu se va putea revedea cu părinții lui decât sub înfățișarea pe care i-o pregăteau cu atâta zel patronii. Uneori se trezea din somn, simțind că prin cameră, în el, plutește teama. Când își revenea încerca să aprecieze cu luciditate situația în care se află, dar peste gânduri se așterneau cuvintele grele și dureroase din scrisoarea bătrânului Schwalbe...

Din motive pe care mult mai târziu avea să le afle, Hans a fost trimis într-o uzină de autoturisme cu scopul de a descoperi care erau noile tipuri ce se aflau pe masa proiectanților, organizarea fluxului tehnologic etc. A lucrat o vreme la secția de montaj și și-a cucerit simpatia tuturor. Activitatea și-a desfășurat-o astfel normal, bineînțeles cu peripețiile și riscurile pe care le implică spionajul industrial. Mai apoi s-a înscris la cercul de automobiliști amatori ai uzinei și a participat cu succes la câteva concursuri de viteză și de regularitate. În această calitate – și în mod neașteptat pentru Hans – s-a gândit Doctorul să-l folosească: l-a chemat și i-a pus în vedere ca peste două zile să se pregătească de plecare. Unde – i s-a spus doar în ziua când a părăsit orașul M.: în România, cu misiunea de a lua de la Fulger schițele aparatului M.S. – 405 și de a-l

mai „zgâlțâi” puțin pentru informațiile false transmise. A călătorit cu avionul până la Istanbul iar de aici, cu mașina lui de concurs care-l aștepta chiar la ieșirea de pe aeroport.

Ajuns la Giurgiu, a cerut să vorbească cu comandantul și i-a povestit acestuia totul. Se înțelege că semnalmentele Pescărușului i-o luaseră înainte și astfel se explică prezența în încăperea comandantului de grăniceri a căpitanului Bucur care, printr-o fericită coincidență, avea o înfățișare aproape identică cu a lui Hans. Pentru inteligentul căpitan Bucur, cele două ore cât l-a „descusut” pe Hans au fost prea de ajuns ca să intre perfect în pielea și în atribuțiunile Pescărușului. Ce a urmat se cunoaște. Noul Pescăruș avusese timp să se bucure dar să se și indigneze: întâlnise, după cum am arătat, destui palavragii și nu puțini gură-cască, oameni care-i ofereau suficiente informații.

— Ei, ce zici, stimabile, îi spuse ironic Bădescu lui Fulger, tot mai crezi că poți ocoli adevărul?

182

— Nu... Vă spun tot ce vă interesează.

— Fii atent: ai mai făcut o astfel de afirmație și nu te-ai ținut de cuvânt...

Buică și Maria intraseră în relații „normale”: se dondăneau, apoi cădeau amândoi în muțenie, dând prilej celorlalți să râdă de ei, în felul lor, fără răutate, cu caldă și subliniată înțelegere. Chiar și taciturnul Păvăloiu îi spuse într-o zi lui Mirescu de față cu cei doi:

— N-am mai fost de mult la o nuntă. Poate... îmi faci rost de una. Ce zici?

— Mă luați la vale, pe dumnezeul meu...

— Tovarășe locotenent! izbucni Mirescu, stăpânindu-și cu greu râsul. Ce sunt expresiile astea?

Buică se înroși până în vârful urechilor și încercă o

scuză:

— Știți, eu...

— Nu vreau să știu nimic! Dacă mai continui cu jargonul tău, te trimit la un curs de alfabetizare. Și dumneata, Maria, nu mai ești Diana!

În timp ce-i observa pe cei doi, Mirescu le citi pe față buimăceala și nu-și putu reține râsul. De-abia după ce se mai potoli, adăugă împăciuator:

— Gluma-i glumă, dar obișnuiți-vă să ieșiți din rolurile pe care sunteți nevoiți să le interpretați. Măine, poimăine - i se adresează lui Buică - ești pus să acționezi ca un tânăr savant - să zicem - și îți dai seama ce-ar ieși dacă ai începe cu „mișto”, cu „pe dumnezeul meu”, cu „pe parola mea” și „te fac o pânză”. Cum a fost întâlnirea ta cu Lădoi? Am citit stenograma și nu mai e nevoie s-o repeți. Mă interesează cum a reacționat.

Buică relatează pe scurt cele petrecute. Deși dorise să se ocupe el de președintele „Comitetului răzbunării”, nu-și exprimase gândurile față de nimeni. Se pare însă că Mirescu îl „dibuisse”, pentru că îi ceruse să pregătească întâlnirea.

Tânărul locotenent nu era la prima sa activitate de acest gen. Totuși avea emoții: se întâlnea cu cel care avusese misiunea să-l suprimă și avea datoria să folosească primul șoc

183

— Inevitabil - pentru a-l determina să mărturisească. Își controla poziția și sună, cerând să fie introdus arestatul.

Nici așa Lădoi nu era în apele lui, dar când dădu cu ochii de Buică înțepeni lângă ușa, îngrozit. Sergentul major care-l însoțea îl împinse însă ușor spre mijlocul camerei.

— Dumnezeule! bolborosi Lădoi, descoperind probabil că nu visează și că în fața lui se află chiar cel în

care trăsese. Și privirea încruntată a lui „Victoriaș” „și mobilele din cameră și totul i se părură că încep să se clatine. Se așază ca un butuc pe scaun, cu ochii pironiți pe „vedenia” de dincolo de birou, trăgând speranța că totul se petrece, totuși, în închipuirea lui.

— Nu te așteptai să fii interogat de cel pe care l-ai ucis, nu-i așa? îl lua Buică în primire. Ca să te liniștesc, află că am înviat în mod special, să-ți scot la iveală crimele săvârșite împotriva statului. Ai să mărturisești totul, Lădoi!

Lădoi înclină repede din cap, dând a înțelege că va face tot ce i se va spune. Și într-adevăr, făcu mărturisiri complete, vorbind repede, cu voce sugrumată, parcă implorând milă. Da

— Spunea I.adoi - voise să parvină, să ajungă tot mai sus, dar mereu, mereu, alții i-o luaseră înainte. Iar în el sentimentul de ură săpase din ce în ce mai adânc, devenind obsesie. Nu, nu ura pe cineva în mod special, ci orice îl în - conjura - lumina zilei și apa din pahar, verdele crud al primăverii și pașii celor din apropiere, hainele de pe el și mâncarea pe care era nevoit s-o vâre în gură în fiecare zi. Orbit de ură, nu pricepuse, nu fusese în stare să priceapă tot ce se petrece în jurul lui, se lăsase vrând-nevrând târât în mijlocul „gloatei” și asta îl înfuria și mai mult, îi amăra clipele și-i fura orele de somn. Descoperise totuși că pentru a exista nu-i suficient să gândească, ci trebuie să mai dea și din mâini și din coate, să se hrănească și s-o hrănească și pe bătrână. Așa intrase la șantier. Gândul de mărire nu-l părăsise însă, era prea mult înfipt în el, în creier, în inimă, în sânge. Asculta la radio noapte de noapte emisiunile unei anume voci venite de la mari depărtări și cuvintele îi strecurau în suflet gânduri sumbre. Într-una din aceste nopți îi răsărise ideea că încă nu-i totul pierdut, că încă nu trebuie să renunțe la planurile lui. Calcula, compara șanse și neșanse riscuri și

implicații și asta îl dusesse la unica concluzie: trebuie să acționeze. Voia să

184

creeze o organizație clandestină, cu uriașe ramificații, care mai întâi să desfășoare o largă muncă de propagandă, de șantaj și amenințări. Avea însă nevoie de oameni și se apucă cu toată seriozitatea să-i caute. Primul „element” – fosta amantă, care avea prea multe afinități cu el pentru a avea curajul să-l refuze; prin ea – pe un văr de-al ei, Stelian Cucu... Așa se încropise un „nucleu”, restrâns, ce adevărat, dar care reprezenta totuși ceva mai mult decât nimic. Făcuse rost de o mașină de scris, de un şapirograf, rătăcite prin podul unei vile din Sinaia. Întâlnise un personaj care-i ceruse să intre în slujba unei instituții de peste hotare. Lădoi acceptase. Apoi intervenise tăcerea aceea înfricoșătoare, când cei din „Comitet” nu știau dacă trimisul a căzut sau nu în mâinile securității, dacă le vor dezvălui activitatea sau nu. Lădoi dăduse cuvântul de ordine: încetarea activității! Când i se păru că lucrurile se mai liniștiseră, îndrăzni din nou să-și reia activitatea nocturnă, folosind stația fiului său. Așa îl „întâlni” pe Fulger. Din prima clipă fusese convins că e cineva cunoscut, care știa de existența fii și a stației. I se ceru o întâlnire pe timpul nopții în pădure. Acolo se stabili un program de lucru pentru el și pentru „Comitet”. Pe interlocutor nu-l văzuse la față din cauza întunericului. De altfel, fusese înștiințat că orice încercare de a afla cine este va fi aspru pedepsită.

Timp de câteva ore, Buică îl ascultă cu falsă indiferență, apoi, obosit, întrerupse interogatoriul. După-amiază îl reluă puțin înviorat de faptul că Mirescu apreciasse ca bună „confruntarea”. După Lădoi, fu introdusă Lilly Buduleanu-Zărnești, care încercă să arunce vina pe toți ceilalți, doar, doar va fi scoasă din culpă.

Câtva timp „cei doi” - Ted și Fred - refuzară să răspundă la întrebări. De-abia când în mașina primului fu descoperit un întreg arsenal de pistoale, muniție, aparate minuscule de ascultare și de fotografiat, cedară. Toate acestea urmau să fie date „Comitetului”. După mai multe peripeții și datorită indiscreției doamnei Lilly Buduleanu-Zărnești, pe care Fred o copleșise cu niște cadouri, reușiseră să afle că o altă agentură rivală pusese mina pe „Comitet”. Misiunea lor era pe cale să

185

fie compromisă. Explicaseră stăpânilor lor situația în care se află și primiseră un ordin categoric: să descopere cine lucrează cu „Comitetul”. Mai apoi, când aflară că-i vorba de „grupul lui Fulger”, înțeleseseră că au de-a face cu Doctorul

— Un vechi dușman al lor. „Să fie distrus!” sunase noua indicație. Iar Ted și Fred se apucaseră de lucru: urmărindu-l pe Lădoi, dăduseră de Stoicănescu. Iar de aici la Burnic. Ultimul consimțise să scoată „Comitetul” de sub influența lui Fulger, prezentând un plan minuțios și promițând că va lua legătura cu Lădoi. Ted trimise imediat un raport detaliat, dar curierul fu interceptat de oamenii Doctorului cu totul întâmplător. Fulger, înștiințat, îl chemă pe Amos-Burnic, acesta recunoscuse iar Badiu \\\ oferi posibilitatea să se „reabiliteze”: îi ceru să-i anunțe pe cei doi că a stabilit legătura cu președintele „Comitetului”, Lădoi, și să aștepte de la el un curier. Peste o săptămână, el, Burnic, să fie prezent la capătul Văii Cerbului pentru a primi noi instrucțiuni. I le va scrie pe o foiță pe care o va vâri într-o lulea...

Fulger scăpase astfel de Burnic și grăbise căderea „Comitetului”. Pentru ca triumful să fie deplin, îi atrase, destul de abil, și pe „cei doi”. Pretextul: „grupul lui Fulger”, nu numai că va renunța la serviciile „Comitetului”

dar datorită unor dificultăți materiale, este dispus să lucreze pentru Ted și Fred...

Cu scris nervos dar destul de inteligibil, Fulger așternuse pe hârtie o declarație acceptabilă. Câteva puncte nevralgice încercase totuși să le estompeze, determinându-l pe Bădescu să-l cheme din nou în fața sa. Mai apoi, au început confruntările. Prezența tuturor anchetatorilor era absolut necesară: din experiență Bădescu știa că unii dintre arestați vor încerca să retracteze cele declarate, motivând că fuseseră siliți să se recunoască vinovați.

Când umbrele serii cuprinseră orașul, confruntarea luă sfârșit și în încăpere rămaseră numai cei care ieșiseră învingători din această încleștare obositoare. Bădescu se așează în fotoliu și i se adresează lui Buică cu glas din care răzbătea satisfacția:

— Deschide ferestrele, tinere! Simt că în camera asta e nevoie de aer curat. Peste o jumătate de oră vă ordon să mer

186

geți la mine acasă. Stăpâna casei mele a făcut niște colțunași, să te lingi pe degete!

În aceeași clipă telefonul sună și Bădescu ridică receptorul.

— Ordonăți, tovarășe general!... Da, tovarășe general, dosarul e încheiat... Am înțeles!

După ce lăasă receptorul, Bădescu zâmbi parcă vinovat și privind spre fereastră spuse ca pentru sine:

— La loc comanda, dragii mei! Peste un sfert de oră vine tovarășul general. Mi se pare că ne face un „dar” pe cinste: va trebui să dăm de capătul firelor încâlcite ale unei afaceri. Colțunașii se... amână!

Cuprins

1. Un vagabond pe străzile orașului. 5

2. „Să vină imediat salvarea!” 17
3. „Nu, n-am nimic de obiectat 1”. 32
4. Avalanșa 40
5. Presimțiri sumbre 54
6. De ce să sinucis? 62
7. Scrâșnetul roților de tren... 74
8. Alarmă! 88
9. Pretențiile Pescărușului 97
10. În umbra nopții 108
11. Asasinul nu ezită 123
12. Capcana 134
13. Mielușeii cu... colți... 150
14. Se limpezesc apele... 169

Redactor: căpitan ION ARAMA Tehnoredactor: GH.

CUCOȘ

Bun de tipar 09.06.1973. Apărut 1973. Tiraj 88 340
exemplare. Hârtie ziar sul de ȚO gim. Format 540X108/16.
Coli tipar 12. V. 524

Tiparul executat sub comanda nr. 30 318 la
Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, Piața Scânteii nr. 1,
București Republica Socialistă România m